NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 24.

HUSDYRBRUKET — PRODUKSJON

Representativ undersøkelse for året 20/6 1946—20/6 1947

(Elevage du bétail; production. Recherche représentative.)

UTGITT AV

STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO

1950

PRIS: KR. 2,00

Norges Offisielle Statistikk, rekke X.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X.)

Rekke X. **Trykt 1948.**

Nr. 157. Norges postverk 1947. (*Statistique postale.*)
— 158. Skolestatistikk 1944—45. (*Instruction publique.*)
— 159. Arbeidslønninger 1946. (*Salaires des ouvriers.*)
— 160. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1942—44. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 161. Jordbruksstatistikk 1947. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
— 162. Statistisk årbok 1946—48. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
— 163. Syketrygden 1945. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 164. Industriarbeidertrygden 1943—45. (*Assurances de l'Etat contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie.*)
— 165. Kommunevalgene 1947. (*Elections pour les conseils communaux et municipaux.*)
— 166. Kriminalstatistikk 1945 og 1946. (*Statistique de la criminalité.*)
— 167. Norges kommunale finanser 1943—44. (*Finances des communes.*)
— 168. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1947. (*Dette etc. des communes.*)
— 169. Syketrygden 1946. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 170. Skattestatistikken 1946—47. (*Répartition d'impôts.*)

Rekke X. **Trykt 1949.**

Nr. 171. Statistisk-økonomisk oversikt over året 1948. (*Aperçu de la situation économique.*)
— 172. Folkemengdens bevegelse 1942—45. (*Mouvement de la population.*)
— 173. Meieribruket i Norge 1947. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
— 174. Forsikringsselskaper 1947. (*Sociétés d'assurances.*)
— 175. Veterinærvesenet 1947. (*Service vétérinaire.*)
— 176. Norges bergverksdrift 1947. (*Mines et usines.*)
— 177. Norges jernbaner 1945—46. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 178. Statistiske oversikter 1948. (*Résumé rétrospectif.*)
— 179. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1945. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 180. Norges industri 1946. (*Statistique industrielle.*)
— 181. Sinnssykehusenes virksomhet 1943, 1944, 1945. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 182. Fagskolestatistikk 1944/45—1946/47. (*Ecoles professionnelles.*)
— 183. Bøndenes bruttoformue og gjeld 1940, 1944 og 1946. (*Fortune et dette des propriétaires.*)
— 184. Telegrafverket 1946—47. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
— 185. Arbeidslønninger 1947. (*Salaires des ouvriers.*)
— 186. Norges handel 1947. (*Commerce.*)
— 187. Industriarbeidertrygden 1946. (*Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers de l'industrie.*)
— 188. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1948. (*Dette etc. des communes.*)
— 189. Skolestatistikk 1945—46. (*Instruction publique.*)
— 190. Norges postverk 1948. (*Statistique postale.*)
— 191. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1946. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 24.

HUSDYRBRUKET — PRODUKSJON

Representativ undersøkelse for året 20/6 1946—20/6 1947

(Elevage du bétail; production. Recherche représentative.)

UTGITT AV

STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO

KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO

1950

J. JØRGENSEN & CO.

INNHOLD.

	Side
Innledning	1
Det statistiske materiale	7
Den årlige tilgang og avgang i buskapene	13
Hestene	14
Storfeet	19
Sauene	36
Geitene	41
Svina	44
Gjennomsnittlig slaktevekt	50
Produksjon i året av kjøtt og flesk	61
Mjølkeproduksjonen	81
Eggproduksjonen	88
Ullproduksjonen	91
Den samlede husdyrproduksjon i rikets bygder	96
Produksjon og forbruk	100

Tabeller.

Tabell 1.	Buskapenes sammensetning etter aldersgrupper pr. 20. juni 1946	106
- 2.	Tallet på husdyr pr. 20/6 1946 prosentvis fordelt	108
- 3.	Hestene. Buskap og omsetning	110
- 4.	Mjølkekyrne —	112
- 5.	Kvigene —	114
- 6.	Oksene —	116
- 7.	Kalvene —	118
- 8.	Sauene —	120
- 9.	Geitene —	122
- 10.	Svina —	124
- 11.	Gjennomsnittlig slaktevekt. Kg pr. dyr	126
- 12.	Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947	132

Bilag.

Skjema og rundskriv	152

TABLE DES MATIÈRES.

Pages

Introduction 1
Matériaux statistiques 7
Accroissement et diminution annuaire des bestiaux 13
Espèce chevaline 14
- bovine 19
- ovine 36
- caprine 41
- porcine 44
Poids moyen des bêtes de boucherie 50
Production annuelle de viande et de lard 61
Production de lait 81
Production d'œufs 88
Production de laine 91
Production totale d'animaux domestiques dans les communes rurales du Royaume .. 96
Production et consommation 100

Tableaux.

Tableau 1. Composition des bestiaux d'après les groupements d'âge au 20 juin 1946 106
- 2. Nombre des animaux domestiques au 20 juin 1946 par pour cent 108
- 3. Chevaux. Bestiaux. Vente 110
- 4. Vaches à lait — 112
- 5. Génisses — 114
- 6. Bœufs — 116
- 7. Veaux — 118
- 8. Moutons — 120
- 9. Chèvres — 122
- 10. Porcs — 124
- 11. Poids moyen des bêtes de boucherie. En kg. par bête 126
- 12. Composition des bestiaux, accroissement et diminution 20 juin 1946—20 juin 1947 132

Appendice.

Questionnaire et circulaire 152

CONTENTS.

	Page
Introduction	1
The Statistical material	7
Annual increase and decrease in the live stock	13
Horses	14
Cattle	19
Sheep	36
Goats	41
Hogs and Pigs	44
Average weight of slaughter beasts	50
Annual production of meat and pork	61
Milk production	81
Egg production	88
Wool production	91
Total production of domestic animals in all the rural districts of the Kingdom	96
Production and consumption	100

Tables.

Table 1.	Composition of live stock by groups of age on June 20, 1946	106
- 2.	Number of domestic animals on June 20, 1946 classified by per cent	108
- 3.	Horses. Stock. Sale	110
- 4.	Milk-cows —	112
- 5.	Heifers —	114
- 6.	Bulls —	116
- 7.	Calves —	118
- 8.	Sheep —	120
- 9.	Goats —	122
- 10.	Hogs and pigs —	124
- 11.	Average weight of slaughter beasts. In kg. per beast	126
- 12.	Composition of live stock, increase and decrease June 20, 1946—June 20, 1947	132

Appendixes.

Questionnary and circular	152

Forord.

En legger her fram resultatene av en representativ undersøkelse over produksjonen av kjøtt, flesk, mjølk, egg og ull i tida 20/6 1946—20/6 1947. Oppgavene ble hentet inn ved den representative jordbrukstelling i 1947.

I Statistiske Meddelelser for 1949, nr. 1—2, er det gitt en kort oversikt over hovedresultatene av undersøkelsen.

Arbeidet med tellingen har i første hånd vært ledet av sekretær Norvald Ones, som også har skrevet oversikten.

Oslo, i januar 1950.

Petter Jakob Bjerve.

Paul Barca.

Innledning.

Ved de vanlige jordbrukstellinger henter Statistisk Sentralbyrå inn oppgaver over tallet på husdyr av de forskjellige slag — fordelt på aldersgrupper — pr. en bestemt dato. En kan på denne måten følge utviklingen i store trekk, forutsatt at tellingene år for år holdes til samme tid, så en ikke trekker de sesongmessige endringer inn i bildet.

Skal en foreta noenlunde pålitelige beregninger over produksjonen av f. eks. kjøtt og flesk, trenger en i tillegg til dette også oppgaver over tilgangen og avgangen i buskapen i årets løp. Dette krever så vidt omfattende oppgaver, at de vanskelig kan innpasses i tellingsskjemaet for de fullstendige jordbrukstellinger. Slike undersøkelser lar seg best gjennomføre ved representative tellinger, forutsatt at en virkelig får et representativt materiale.

Den første særundersøkelse av denne art her i landet ble foretatt for året 1927/28. (N.O.S. VIII. 98.). De omsetningstall en fant ved denne undersøkelse, brukte en ved beregninger av produksjonen for de følgende år, med grunnlag i de enkelte års oppgaver over dyretallet.

En hadde forutsatt å foreta en tilsvarende undersøkelse for produksjonsåret 1939/40, slik at en kunne få direkte tilknytting til den fullstendige tellingen i 1939. Forholdene i 1940 gjorde at denne telling ikke kom i stand.

Det har foregått atskillige endringer innen husdyrbestanden og -produksjonen i løpet av de 20 år som er gått siden undersøkelsen i 1927/28. Tallene fra denne tellingen kan således ikke brukes med samme sikkerhet som før.

Når det gjelder mjølkeproduksjonen har en hatt mer materiale, også av nyere dato, å bygge på. Jordstyrene har hvert 5. år siden 1925 gitt skjønnsmessige oppgaver over mjølkeproduksjonen pr. mjølkeku. Tidligere ble oppgavene gitt av lensmennene i forbindelse med deres 5 års-beretninger.

I tilknytting til den representative jordbrukstelling i 1947 ble det foretatt en ny undersøkelse over husdyrproduksjonen i likhet med den som ble holdt for 1927/28. Undersøkelsen i 1947 gjelder året 20/6 1946—20/6 1947.

Når det nå ble gjennomført en representativ undersøkelse over husdyrproduksjonen, var det i første rekke for å få nyere materiale som kunne legges til grunn for de årlige beregninger av husdyrproduksjonen. Tida 1946/47 var nok ikke den aller beste for å vise normal husdyrproduksjon. Husdyrholdet

var fremdeles merket av krigsårene. Resultatene av tellingen kan derfor ikke uten videre overføres til mer normale tider. Ikke minst gjelder dette omsetningsforholdet innen buskapen og forholdet mellom hjemmeforbruk og salg av kjøtt og flesk.

Hensikten med denne undersøkelsen var dog ikke bare å skaffe brukbare oppgaver over husdyrproduksjonen. En ville også vinne erfaringer om brukbarheten av den metode som ble brukt, for å kunne nytte dem ved senere undersøkelser.

Før en går over til å omtale selve tellingen og de resultater den har gitt, skal en peke på en del trekk ved husdyrholdet vårt. Ved å sammenlikne tall fra tellingsåret med eldre oppgaver, vil en få et inntrykk av utviklingen. En får også et visst bilde av hvordan tellingsåret skiller seg ut fra det en kan kalle det normale.

Husdyrholdet bygger i første rekke på det som avles på jordbruksarealet vårt. I forhold til 1927/28, da forrige undersøkelse over husdyrproduksjonen ble holdt, er det atskillige endringer i bruken av jordbruksarealet.

Noe av det som har størst betydning for husdyrholdet, er økingen i engarealene til beite. Følgende tall gir et bilde av dette.

Eng til beite.

	Kulturbeite		Annen eng til beite	
	på dyrket jord	på udyrket jord	på dyrket jord	på udyrket jord
1929.....	135 695		191 762	310 400
1939.....	212 837	261 924	146 366	282 460
1947.....	381 011	482 644	168 806	283 605

Samlet kulturbeiteareal økte altså fra 136 000 dekar i 1929 til 475 000 dekar i 1939 og til 864 000 dekar i 1947. Kulturbeitearealet i 1947 var altså nesten dobbelt så stort som i 1939 og mer enn 6 ganger så stort som i 1929. Arealet av annen eng til beite (engareal som midlertidig er lagt ut til beite) var noe mindre i 1947 enn i 1929, men større enn i 1939. Samlet engareal til beite var 638 000 dekar i 1929, 904 000 dekar i 1939 og 1 316 000 dekar i 1947.

Eng på dyrket jord til slått viser liten endring fra jordbrukstellingen i 1929, men natureng på innmark, seterløkkene og utslåttarealet har gått sterkt tilbake.

Potet- og rotvekstarealet økte i perioden 1929—39. Under krigen ble bruken av åkerarealet atskillig endret. Det ble da særlig lagt vekt på å dyrke vekster som var direkte tjenlig til menneskeføde. Potet-, grønnsak- og kornarealet ble økt. Også rotvekstarealet økte, men det varierte mer fra år til år. Avlingen

ble i større utstrekning enn før nyttet til mat, også når det gjaldt rotvekstene, f. eks. kålrot. Økingen i åkerarealet gikk i første rekke ut over engarealene. Forholdene, bl. a. mangel på arbeidshjelp, førte til at det ble høstet mindre utslåttarealer enn før. Innførselen av kraftfôr ble praktisk talt stoppet under krigen. Dette gikk særlig ut over de dyreslag som er mest avhengige av kraftfôr, i første rekke høns og svin.

Åkerarealet var størst i 1942. Siden har det gått tilbake og var i 1947 9,4 pst. mindre enn i 1939. Potetarealet har også gått tilbake etter krigen, men er fremdeles atskillig større enn i 1939.

Følgende tabell viser tallet på de ymse husdyr i rikets bygder i tida 1900—1947.

Husdyrholdet i rikets bygder.

År	Hester	Storfe	Svin	Sauer	Geiter	Fjørfe[2]
30/9 1900 .	166 152	1 006 554	236 386	1 397 883	283 367	1 586 277
30/9 1907 .	163 621	1 087 918	307 165	1 390 421	295 767	1 411 101
30/9 1917 .	202 365	1 149 526	237 921	1 294 906	238 641	1 883 718
20/6 1918 .	210 778	1 045 938	207 119	1 400 034	235 291	1 676 320
20/6 1923 .	193 157	1 131 120	237 302	1 525 281	241 753	2 638 418
20/6 1924 .	185 935	1 114 433	249 022	1 506 850	258 767	3 017 635
20/6 1925 .	183 887	1 150 617	252 959	1 528 819	275 783	3 173 411
20/6 1926 .	183 342	1 200 279	303 412	1 595 237	290 275	3 053 087
20/6 1927 .	183 365	1 209 450	299 669	1 608 222	290 099	2 993 541
20/6 1928 .	182 401	1 220 875	282 709	1 654 448	293 258	3 091 859
20/6 1929 .	177 169	1 224 182	289 039	1 533 015	323 677	2 929 440
20/6 1930 .	176 898	1 250 672	338 859	1 588 186	333 141	3 098 184
20/6 1931 .	176 823	1 309 656	317 343	1 692 406	344 352	3 323 991
20/6 1932 .	179 068	1 341 787	303 966	1 735 932	342 525	3 503 001
20/6 1933 .	180 183	1 339 833	420 000	1 764 050	343 042	3 543 658
20/6 1934 .	181 325	1 294 497	550 000	1 697 698	337 697	3 512 716
20/6 1935 .	182 614	1 328 239	410 000	1 736 687	334 015	3 436 544
20/6 1936 .	185 468	1 348 446	410 000	1 748 600	331 350	3 471 933
20/6 1937 .	189 583	1 343 245	445 000	1 739 029	321 655	3 481 373
20/6 1938 .	193 383	1 398 714	429 000	1 778 395	307 599	3 525 529
20/6 1939 .	203 931	1 455 016	361 953	1 743 802	248 916	3 437 858
20/6 1940[1] .	206 000	1 400 000	400 000	1 700 000	240 000	3 000 000
20/6 1941[1] .	207 000	1 280 000	270 000	1 660 000	228 000	2 340 000
20/6 1942[1] .	208 000	1 250 000	220 000	1 695 000	220 000	1 500 000
20/6 1943[1] .	218 000	1 220 000	145 000	1 715 000	212 000	1 200 000
20/6 1944[1] .	227 000	1 255 000	220 000	1 795 000	216 000	1 200 000
20/6 1945[1] .	231 000	1 220 000	195 000	1 760 000	204 000	1 200 000
20/6 1946 .	237 974	1 266 980	256 660	1 706 801	177 666	1 432 690
20/6 1947 .	224 545	1 225 024	258 635	1 698 026	154 956	2 046 575

[1] Beregnede tall.
[2] Årene 1940—47 bare høns.

Tallet på hest økte under forrige verdenskrig. Siden gikk det nedover og var på det laveste i 1931. Etter den tid økte tallet, særlig sterkt i krigsårene. Det var på det høyeste i 1946. Siden viser tallet nedgang igjen.

Stort sett økte tallet på storfe i tida mellom de to verdenskriger. Tallet gikk ned under krigen. I 1943 og 1945 lå det nesten 17 pst. lavere enn i 1939.

Svinebestanden viser mer variasjon fra år til år. Tallet var størst i årene 1933—38. Aller størst var det i 1934. Bestanden gikk kraftig ned i krigsårene og var lavest i 1943, da den var redusert med hele 60 pst. i forhold til 1939. Etter krigen har det vært øking igjen.

Tallet på sau viser stort sett øking siden 1900. Det var noe tilbakegang fra 1907 til 1917, og det er små avvikelser i rekkefølgen også enkelte andre år.

Geitetallet gikk ned i perioden 1907—17, men økte så framover til 1933. Siden har det stort sett vært nedgang. Særlig stor har reduksjonen vært fra 1938 til 1939 og i årene etter at krigen sluttet.

Tallet på fjørfe viser stort sett jamn øking framover til siste krig. Under krigen ble bestanden redusert kraftig. I årene 1943—45 var dyretallet bare 35 pst. av tallet i 1939. I etterkrigsårene har det atter vært sterk øking i tallet på fjørfe, men i 1947 lå det enda 40 pst. lavere enn i 1939.

I forhold til førkrigsnivået ligger hestetallet svært høyt i 1946/47. Tallet på sau er knapt så stort som før krigen. Storfebestanden er noe mindre enn i årene før krigen. Geitebestanden er redusert til det halve. Svin- og fjørfebestanden ligger betydelig lavere enn før krigen, men tallene viser at bestanden er i rask øking.

Følgende sammenstilling viser innførselen av kraftfôr i årene 1939—47.

Innførsel av kraftfôr i tonn.

	Mais	Kli	Olje- og eggehviterike kraftfôr-stoffer	Andre kraft-fôrstoffer	Tilsammen
1939	148 129	59 269	97 067	24 728	329 193
1940	47 751	30 360	57 518	14 101	149 730
1941	5	22 706	133	21 029	43 873
1942	1	—	95	2 870	2 966
1943	—	—	15 056	7 279	22 335
1944	—	3 690	13 751	2 493	19 934
1945	37 815	—	20 987	23	58 825
1946	68 178	1 646	9 091	6 013	84 928
1947	101 131	33 257	59 562	10 790	204 740

Tallene viser tydelig hvor liten tilgang det var på innført kraftfôr i krigsårene. Av mais, som vanlig utgjør storparten av kraftfôrimporten, ble det ikke ført inn noe i årene 1941—44. Etter krigen har innførselen atter økt, men ligger fremdeles betydelig under førkrigsimporten.

Følgende tabell viser den totale kraftfôromsetning innenlands i årene 1939/40—1946/47.

Kraftfôr omsatt innenlands i tonn.

	Kullhydratrikt	Eggehviterikt	Derav sildmjøl	I alt	Fôrcellulose
1939/40	299 219	173 503	26 874[1])	472 722	—
1940/41	45 873	86 377	70 334	132 250	89 164
1941/42	53 659	53 281	50 630	106 940	155 353
1942/43	36 460	39 070	30 063	75 530	207 000
1943/44	60 628[2])	31 822	12 016	92 450	176 428
1944/45	24 115	34 248	26 284	58 363	100 402
1945/46	134 574	114 099	64 369	248 673	2 323
1946/47	177 416	131 895	53 574	309 311	—

[1] Omfatter i 1939/40 også fiskemjøl.
[2] Derav ca. 15 000 tonn innført fôrhavre.

I 1944/45 var omsetningen bare vel 12 pst. av omsetningen i 1939/40. For i noen grad å kunne erstatte det kraftfôret som ble borte, ble det i årene 1940/41—1945/46 omsatt og brukt atskillig fôrcellulose. Særlig mye ble det brukt av dette fôrstoffet i årene 1942/43 og 1943/44.

Nedenfor er gjort en sammenstilling av tallet på kontrollerte norske slakt for en del år i tida 1907—1947.

Tallet på kontrollerte norske slakt.

	Hest	Storfe	Spekalv	Gjøkalv	Svin	Sau	Geit
1907.....	4 234	111 290	117 143		75 887	194 602	16 707
1917.....	4 991	135 131	127 322	32 596	66 553	170 448	14 754
1927.....	5 243	170 867	156 926	53 776	220 042	299 388	13 241
1928.....	5 864	181 078	169 168	55 895	184 472	344 567	14 476
1929.....	6 426	176 843	160 638	64 371	200 087	319 113	15 608
1939.....	5 779	196 992	205 664	55 468	320 164	354 811	15 719
1943.....	5 224	64 453	103 525	8 014	5 087	43 514	3 292
1946.....	16 986	126 747	170 533	7 780	28 421	219 261	17 905
1947.....	12 991	164 844	193 789	9 402	86 449	273 368	20 880

1943 er tatt inn som typisk for krigsårene. En legger særlig merke til hvor små tallene er for dette året. I 1943 ble bare kontrollert omtrent 1/3 så mange storfeslakt som i 1939, 1/2 så mange spekalver, omtrent 1/7 så mange gjøkalver, mindre enn 1/60 av svina, ca. 1/8 av sauene og 1/5 så mange geiter. Siden krigen sluttet, har tallene på kontrollerte slakt økt igjen. Tallene viser tydelig den store nedslaktingen av hest som har funnet sted de siste årene, og nedgangen i geitbestanden gir også utslag i disse tallene. For de fleste andre dyreslagene er det enda et godt stykke igjen, før en har nådd samme tall som i 1939.

Sammenstillingen nedenfor viser hvor stor del av slaktet som ble kontrollert i 1946/47 og 1927/28. Tabellen viser også for disse to undersøkelsene, hvor mye det var som gikk til hjemmeforbruk hos produsentene og hvor mye som ble solgt.

	Tallet på slakt i alt	Herav til:				Tallet på kontrollerte norske slakt:		
		Hjemmeforbruk		Salg		I alt	I pst. av alle slakt	I pst. av solgte slakt
		Tall	Pst.	Tall	Pst.			
Juli 1927—juni 1928.								
Hester	6 902	659	9,5	6 243	90,5	5 500	79,7	88,1
Spekalver	438 720	181 620	41,4	257 100	58,6	165 200	37,7	64,3
Andre kalver under 1 år.	85 247	21 878	25,7	63 369	74,3	52 700	61,8	83,2
Storfe over 1 år	193 271	17 076	8,8	176 195	91,2	163 000	84,3	92,5
Sauer	674 908	310 277	46,0	364 631	54,0	299 000	44,3	82,0
Geiter	157 932	106 521	67,4	51 411	32,6	15 500	9,8	30,1
Svin	341 857	136 337	39,9	205 520	60,1	186 600	54,6	90,8
Juli 1946—juni 1947.								
Hester	17 574	262	1,5	17 312	98,5	15 731	89,5	90,9
Spekalver	462 383	187 009	40,4	275 374	59,6	189 042	40,9	68,6
Andre kalver under 1 år.	120 156	61 932	51,6	58 224	48,4	149 633	54,6	77,5
Storfe over 1 år	153 834	19 097	12,4	134 737	87,6			
Sauer	726 332	391 392	53,9	334 940	46,1	228 691	31,5	68,3
Geiter	87 158	50 351	57,7	36 807	42,3	23 171	26,6	63,0
Svin	288 344	205 836	71,4	82 508	28,6	74 634	25,9	90,5

Vel 90 pst. av de solgte hest- og svineslakt blir kontrollert, 77,5 pst. av storfeslaktene, nær 70 pst. av spekalvene og sauene og noe over 60 pst. av geitslaktene. Storparten av hjemmeforbruket passerer ikke kontrollen. Det er derfor en meget mindre prosent som blir kontrollert av alle slaktene enn av de solgte slaktene. Forskjellen mellom 1927/28 og 1946/47 i prosenttallene for kontrollerte slakt i alt, skriver seg i første rekke fra endringer i forholdet mellom hjemmeforbruk og salg.

Tabellene på neste side viser inn- og utførsel av husdyrprodukter i tida 1938—47.

Hermetiske kjøttvarer er ikke med i disse tallene.

De siste årene før krigen hadde vi nettoutførsel av mjølk og mjølkeprodukter og egg. Av kjøtt var det nettoinnførsel, mens det var liten forskjell på ut- og innførselen av flesk. Under krigen ble det helt slutt på utførselen.

Innførsel i tonn.

	Kjøtt	Flesk	Mjølk	Smør	Ost	Egg
1938	1 872	218	321	—	236	31
1939	1 599	589	329	—	295	53
1940	517	926	199	1	118	157
1941	1 130	2 491	1 499	—	125	1 231
1942	698	523	1 355	951	382	277
1943	143	19	2 303	3 056	441	118
1944	68	1 570	8 351	4 599	794	284
1945	352	12 595	24 333	7 677	2 842	507
1946	389	4 682	1 010	1 215	608	670
1947	191	520	832	—	255	55

Utførsel i tonn.

	Kjøtt	Flesk	Mjølk	Smør	Ost	Egg
1938	106	619	7 253	815	1 652	1 601
1939	41	573	6 792	57	1 799	1 510
1940	54	80	1 553	22	647	434
1941	28	40	120	2	2	—
1942	—	—	—	—	—	—
1943	—	—	—	—	—	—
1944	—	—	—	—	—	—
1945	24	15	197	5	5	1
1946	53	28	30	9	18	1
1947	96	19	434	1	89	3

Innførselen i krigsårene kom for det meste fra Danmark og Sverige. Etter at krigen sluttet, har det atter vært litt utførsel, men bare små mengder — og vesentlig til Svalbard. Vi har fremdeles nettoinnførsel av de fleste husdyrprodukter.

Det statistiske materiale.

Undersøkelsen gjelder året 20/6 1946—20/6 1947.

Materialet ble hentet inn i forbindelse med den representative jordbrukstellingen i 1947. Jordstyrene sto for tellingen. Tellingsskjema og instruks for tellingen er tatt inn som bilag bakerst i denne publikasjonen. På forsiden av tellingsskjemaet hadde en oppgavene for den ordinære representative tellingen. Baksiden ble brukt til oppgaver over tilgang og avgang i buskapen i året innen de enkelte husdyrslag, med samme aldersfordeling som i skjemaet på forsiden.

Det ble spurt etter tallet på fødte, selvdøde, slaktede (hjemmeslaktet til eget bruk og til salg og solgt til slakt) og kjøp og salg av livdyr. Videre var det spurt etter slaktevekter og etter produksjonen av mjølk, egg og ull i året.

Den første representative jordbrukstelling etter den metode som nå blir nyttet, ble holdt i 1946. Den fullstendige jordbrukstelling i 1939 er lagt til grunn for disse tellingene. Det forutsettes telt ved 10 pst. av alle brukene med over 5 dekar jordbruksareal.

Ved tellingen i 1946 ble de brukene det skulle telles ved, trukket ut i Byrået blant tellingsskjemaene fra jordbrukstellingen i 1939. Under bearbeidelsen av tellingsoppgavene i 1939 ble skjemaene for hvert herred ordnet klassevis etter brukenes størrelse. Ved forberedelsen til tellingen i 1946 ble så tiendehvert skjema trukket ut. Disse skjemaene representerte de brukene som det skulle telles ved. På denne måten ble de ymse størrelsesklasser representert i forhold til tallet på de bruk de omfattet. Det ble altså tatt ut til telling 10 pst. av brukene mellom 5 og 10 dekar, mellom 10 og 20 dekar, 20 og 35 dekar osv.

Undersøkelsen i 1927/28 omfattet vel 10 000 bruk, fordelt på 275 herreder, eller henved 5 pst. av brukene med husdyrhold. Det var overlatt landbruksselskapene å velge ut hvilke herreder det skulle telles i og overlatt til tellerne å velge ut de enkelte bruk. Da det alltid er lettest å få oppgaver fra de større og mer veldrevne brukene, var tellerne pålagt å sørge for at det ble tatt med tilstrekkelig mange også av de mindre og mer tilbakeliggende bruk.

Det viste seg imidlertid at de større bruk ble overrepresentert. Mens tellingen omfattet knapt 5 pst. av brukene, var de enkelte husdyrslag representert med fra knapt 6 pst. for geitene til vel 8 pst. for hestene. Se ellers »Husdyrbruket — Produksjon 20/6 1927—20/6 1928« (N.O.S. VIII 98).

Ved hjelp av den metode som ble brukt ved undersøkelsen for 1946/47, skulle en unngå den skjevhet i representasjonen som en fikk for 1927/28. Hvordan metoden virket på representasjonen, vil bli omtalt i det følgende.

Etter at en i 1946 hadde trukket ut de brukene som det skulle telles ved, ble det for hvert herred satt opp en fortegnelse over disse brukene. Jordstyrene foretok så telling i samsvar med disse listene. Bare unntaksvis ble det nødvendig å bytte ut noen av brukene. De ble i tilfelle byttet ut med bruk fra samme størrelsesklasse. Fra noen få herreder fikk en ikke inn tellingsmaterialet, eller de leverte oppgaver bare for en del av de brukene det skulle telles ved. Dette har ført til mindre avvik i representasjonen. En viser ellers til Jordbruksstatistikk 1946 (N.O.S. X 148) hvor det er gjort rede for utvalget av bruk til tellingen og representasjonen i det innkomne materiale.

I 1947 skulle det telles ved de samme brukene som i 1946. Også dette året ble det en del mindre avvik på grunn av at enkelte jordstyrer unnlot å telle eller bare telte ved en del av brukene. Noen få bruk måtte også byttes ut fordi

de ikke lenger egnet seg for telling. Se ellers Jordbruksstatistikk 1947 (N.O.S. X 161).

I 1946 ble det trukket ut 20 978 bruk som det skulle telles ved. Det ble telt ved 20 224 bruk. I 1947 ble det telt ved 19 350 bruk. Når en ser bort fra Finnmark, hvor det bare ble gitt skjønnsmessige oppgaver for hele herredene,

	Tallet på undersøkte bruk			I alt	Jordbruksareal ved de undersøkte bruk i alt
	Inntil 20 dekar jordbruksareal	20,1—100 dekar jordbruksareal	Over 100 dekar jordbruksareal		Dekar
Absolutte tall.					
Østfold	124	331	235	690	66 514
Akershus	228	384	272	884	80 721
Hedmark	530	927	209	1 666	92 441
Oppland	364	789	231	1 384	82 352
Buskerud	257	499	120	876	48 100
Vestfold	99	351	150	600	46 098
Telemark	229	535	37	801	33 228
Aust-Agder	258	284	14	556	16 088
Vest-Agder	338	480	5	823	22 597
Rogaland	285	749	92	1 126	53 160
Hordaland	552	926	41	1 519	52 166
Sogn og Fjordane	278	704	49	1 031	44 626
Møre og Romsdal	489	968	74	1 531	60 689
Sør-Trøndelag	312	711	178	1 201	68 756
Nord-Trøndelag	256	527	200	983	61 475
Nordland	728	1 114	63	1 905	64 857
Troms	256	479	28	763	26 732
I alt	5 583	10 758	1 998	18 339	920 600
Relative tall.	Tallet på bruk over 5 dekar i 1939 = 100.				Jordbruksareal i alt. 1947 = 100
Østfold	9,1	8,6	8,1	8,5	8,4
Akershus	8,1	8,5	9,2	8,6	9,0
Hedmark	8,0	9,1	9,4	8,8	9,0
Oppland	8,6	8,8	9,0	8,8	8,9
Buskerud	8,6	8,8	7,9	8,6	8,9
Vestfold	7,6	9,2	8,9	8,8	9,3
Telemark	8,8	9,2	7,1	9,0	9,1
Aust-Agder	9,2	9,1	3,7	8,0	8,9
Vest-Agder	9,5	8,9	2,2	8,9	9,2
Rogaland	8,8	9,1	10,8	9,1	9,5
Hordaland	9,5	9,0	7,1	9,1	9,0
Sogn og Fjordane	8,9	9,2	5,4	8,8	8,9
Møre og Romsdal	10,7	9,4	6,6	9,5	9,9
Sør-Trøndelag	8,8	9,9	8,0	9,3	9,3
Nord-Trøndelag	8,4	9,0	8,8	8,8	8,9
Nordland	8,7	8,7	5,8	8,5	8,9
Troms	6,6	6,1	5,8	6,3	6,5
Gjennomsnitt	8,7	8,9	8,1	8,7	8,9

svarer disse brukene til 9,23 pst. av alle brukene med over 5 dekar jordbruksareal ved tellingen i 1939. De representerer 9,45 pst. av jordbruksarealet. Byene er ikke med i undersøkelsen. Oppgavene vedrørende husdyrproduksjonen (tellingsskjemaets bakside) ble ikke fylt ut for alle disse brukene. Noen av de telte brukene er uten husdyr.

Tabellen på foregående side viser hvor mange bruk det er i de enkelte fylker som har gitt oppgaver om husdyrproduksjonen. Brukene er gruppert i 3 størrelsesklasser etter jordbruksareal: bruk med inntil 20 dekar jordbruksareal, med 20,1—100 dekar og med over 100 dekar. Samlet jordbruksareal ved de undersøkte bruk er også tatt med. Nedre halvdel av tabellen gir de samme oppgaver som relativtall. Det er her regnet ut hvor mye de undersøkte bruk representerer i prosent av alle brukene i vedkommende klasse etter jordbrukstellingen i 1939. Jordbruksarealet ved de undersøte brukkene er regnet ut i prosent av det totale jordbruksareal etter den representative jordbrukstellingen i 1947. Finnmark er holdt utenfor tallmaterialet.

Det ble gitt oppgaver for i alt 18 339 bruk. Dette er 94,7 pst. av alle brukene som det ble levert oppgaver for ved den ordinære representative jordbrukstellingen i 1947. Det er altså bare 1 011 bruk som ikke har gitt oppgaver til undersøkelsen over husdyrproduksjonen. En del av disse er bruk uten husdyrhold. I alt har en fått oppgaver fra 8,7 pst. av samtlige bruk over 5 dekar ved jordbrukstellingen i 1939. Finnmark er holdt utenfor.

Undersøkelsen omfatter 5 583 bruk med inntil 20 dekar (5—20 dekar) jordbruksareal. Det svarer til 8,7 pst. av alle brukene i denne størrelsesklassen i 1939. For brukene mellom 20 og 100 dekar, er de tilsvarende tall 10 758 bruk eller 8,9 pst., og for brukene over 100 dekar 1 998 bruk eller 8,1 pst.

Representasjonen er ganske jamn fylkene imellom. Det er bare Troms som avviker noe vesentlig fra de andre fylkene. Fra Troms er det oppgaver bare fra 6,3 pst. av brukene. Det var relativt mange herreder i Troms som ikke sendte inn oppgaver. For de andre fylkene veksler det mellom 8 pst. i Aust-Agder og 9,5 pst. i Møre og Romsdal.

Forskjellen er større når det gjelder de enkelte størrelsesklasser. Av brukene med inntil 20 dekar jordbruksareal, var 6,6 pst. med i undersøkelsen i Troms. Ellers veksler det mellom 8 pst. i Hedmark og 10,7 pst. i Møre og Roms dal.

I Troms var 6,1 pst. av brukene mellom 20 og 100 dekar med i tellingen. Ellers var denne bruksklassen svakest representert i Akershus med 8,5 pst., sterkest i Sør-Trøndelag med 9,9 pst.

For brukene over 100 dekar veksler prosenten mellom 2,2 i Vest-Agder og 10,8 i Rogaland.

De telte brukene hadde tilsammen 920 600 dekar jordbruksareal ved tellingen pr. 20/6 1947. Det svarer til 8,9 pst. av det totale jordbruksareal etter

tellingen i 1947. (Finnmark er holdt utenfor.) I Troms, hvor det mangler oppgaver for 8 herreder, har de telte bruk 6,5 pst. av jordbruksarealet. For de øvrige fylker veksler det mellom 8,4 pst. i Østfold og 9,9 pst. i Møre og Romsdal.

Nedenfor er satt opp en tabell som viser tallet på husdyr pr. 20/6 1946 ved de undersøkte bruk i de enkelte fylker, og hvor stor del disse dyrene utgjorde av det samlede dyretall i 1946.

Ved de bruk som var med i undersøkelsen, var det i alt 21 298 hester. Det

Tallet på husdyr pr. 20/6 1946 ved de undersøkte bruk.

	Hest	Storfe	Sauer	Geiter	Svin
Absolutte tall.					
Østfold	1 492	6 730	970	6	1 754
Akershus	1 551	8 155	1 628	35	2 635
Hedmark	1 870	11 026	9 738	1 114	2 929
Oppland	1 921	10 691	9 609	2 124	2 703
Buskerud	1 120	5 968	3 265	273	1 209
Vestfold	1 057	4 643	667	8	1 261
Telemark	921	4 053	3 650	346	1 031
Aust-Agder	451	2 051	2 422	33	474
Vest-Agder	528	3 564	4 511	86	211
Rogaland	1 801	8 212	25 210	282	1 607
Hordaland	1 215	7 311	19 904	934	946
Sogn og Fjordane	1 187	6 857	16 803	4 034	831
Møre og Romsdal	1 610	8 499	14 779	1 662	696
Sør-Trøndelag	1 631	8 138	10 051	1 279	1 203
Nord-Trøndelag	1 285	6 450	7 506	873	1 111
Nordland	1 142	7 900	13 172	863	195
Troms	516	3 256	5 162	641	44
I alt	21 298	113 504	149 047	14 593	20 840

Buskap pr. 20/6 1946 = 100.

Relative tall.					
Østfold	8,4	8,7	7,4	6,0	7,5
Akershus	8,6	9,4	9,6	4,2	8,0
Hedmark	9,0	9,2	10,2	10,5	8,2
Oppland	8,7	8,7	8,4	8,8	8,3
Buskerud	9,5	9,3	9,4	6,5	8,2
Vestfold	9,3	9,2	6,0	4,0	8,4
Telemark	9,6	9,5	9,8	11,2	7,8
Aust-Agder	9,5	9,6	9,8	5,8	8,1
Vest-Agder	9,7	9,9	9,8	15,2	7,3
Rogaland	9,1	9,1	8,9	5,7	8,0
Hordaland	9,1	9,3	8,7	4,8	7,1
Sogn og Fjordane	8,8	8,7	8,8	8,8	8,0
Møre og Romsdal	10,1	10,0	9,7	11,0	10,4
Sør-Trøndelag	9,2	9,7	9,0	9,2	9,9
Nord-Trøndelag	8,7	8,9	9,3	8,2	7,9
Nordland	9,0	8,3	8,0	7,2	7,9
Troms	7,1	6,4	5,9	6,0	4,0
Gjennomsnitt	9,0	9,0	8,8	8,3	8,1

svarer til 9 pst. av alle hestene i rikets bygder (unntatt Finnmark) pr. 20. juni 1946. Representasjonen er sterkest for Møre og Romsdal med 10,1 pst., svakest for Troms med 7,1 pst. Forøvrig veksler prosenten mellom 8,4 i Østfold og 9,7 i Vest-Agder.

Undersøkelsen omfatter 113 504 storfe, svarende til 9,0 pst. av alle storfe pr. 20/6 1946. Også her er Møre og Romsdal og Troms ytterpunktene med henholdsvis 10,0 og 6,4 pst. Det veksler ellers mellom 8,3 pst. i Nordland og 9,9 pst. i Vest-Agder.

149 047 sauer er med i tellingen. Det svarer til 8,8 pst. av alle sauene pr. 20/6 1946. Representasjonen er svakest i Troms med 5,9 pst. og i Vestfold med 6,0 pst. Hedmark kommer høyest med 10,2 pst. For de andre fylkene veksler det mellom 7,4 pst. i Østfold og 9,8 pst. i Telemark og i Agderfylkene.

Det er 14 593 geiter ved de telte bruk. Dette er 8,3 pst. av alle geitene. Som rimelig kan være, er representasjonen mer ujamn fylkene imellom når det gjelder geitene. I Vestfold og Akershus har bare henholdsvis 4,0 og 4,2 pst. av geitene kommet med i undersøkelsen. I Vest-Agder har 15,2 pst. blitt med. Prosenten veksler ellers mellom 4,8 i Hordaland og 11,2 i Telemark.

De undersøkte brukene hadde 20 840 svin pr. 20. juni 1946. Det svarer til 8,1 pst. av alle svina. Når det gjelder representasjonen fylkesvis, skiller Troms seg sterkt ut med bare 4,0 pst. Møre og Romsdal står høyest med 10,4 pst. I de andre fylkene veksler det mellom 7,1 pst. i Hordaland og 9,9 pst. i Sør-Trøndelag.

Det viser seg altså at det er god overensstemmelse mellom relativtallene for brukstall, areal og de enkelte husdyrslag. Også de forskjellige størrelsesgrupper av bruk er tilfredsstillende representert.

Ved bearbeidelsen av tellingsmaterialet ble oppgavene fra de undersøkte bruk slått sammen for de enkelte jordbruksområder innen hvert fylke. (I 3. hefte av Jordbrukstellingen i Norge 1939 — N.O.S. X 40 — side 306 o. flg. er det tatt inn en fortegnelse som viser hvilke herreder som regnes til de enkelte jordbruksområder.) Materialet ble delt i tre grupper etter brukenes jordbruksareal: inntil 20 dekar, 20,1—100 dekar og over 100 dekar. Tellingsoppgavene ble så bearbeidd for hver størrelsesgruppe. Ved å slå sammen resultatene fra de enkelte størrelsesklasser, kom en fram til tallene for de undersøkte bruk i jordbruksområdene og fylkene.

Fylkesvis ble så oppgavene over den samlede tilgang og avgang i året ved de undersøkte bruk — for hvert enkelt dyreslag — regnet i forhold til dyretallet ved begynnelsen av tellingsåret (20/6 1946). Disse relativtallene ble så brukt på de tall den representative tellingen i 1946 viste for den samlede buskap av de forskjellige dyreslag, fylke for fylke. Forholdet mellom buskap pr. 20. juni 1946 og tilgang og avgang i året ble på denne måten det samme for alle brukene som for de undersøkte bruk.

Resultatene for de enkelte fylker ble til slutt summert for hele landet. Som før nevnt, har en ikke oppgaver for de enkelte bruk i Finnmark. For å få tall for Finnmark i landssammendraget, har en her måttet bygge på de tilsvarende tall for Troms. Dette gjelder både forholdstallene for tilgang og avgang og tallene for slaktevekt, mjølkemengde osv.

Beregningen omfatter bare landdistriktene, ikke byene. Stort sett viser derfor også oppgavene et visst nettosalg av livdyr, som er regnet med i produksjonstallene for bygdene.

Når det gjelder påliteligheten av oppgavene, bør en merke seg at det ofte er vanskelig for brukerne å gi sikre oppgaver over slaktevekt og produksjon av mjølk, egg og ull. Det er bare en del av gårdbrukerne som er med i fjøsregnskapslag, og det er få som fører regnskap over egg- og ullproduksjonen. En stor del av oppgavene må derfor bli skjønnsmessige. Oppgavene over slaktevekt vil dog i stor utstrekning støtte seg til faktiske veiingsoppgaver og målinger.

En må regne med at visse hensyn under okkupasjonstida ga seg ensidige utslag i oppgaver til det offentlige. En bør vel regne med at det enda ikke er helt slutt på slike synsmåter hos oppgavegiverne.

Jordstyrene har stort sett gjort godt arbeid ved innsamlingen av materialet. I alt er det bare 24 herreder som ikke har levert oppgaver til produksjonsundersøkelsen. 6 av disse sendte heller ikke inn oppgaver til den ordinære representative jordbrukstelling i 1947.

Den årlige tilgang og avgang i buskapene.

Tabell 12 bak i boka viser tilgangen (fødte og kjøpte) og avgangen (selvdøde, slaktede og solgte) for de ymse dyreslag og aldersgrupper for rikets bygder og de enkelte fylker. De er gitt som absolutte tall og relative tall (i forhold til samlet dyretall pr. 20. juni 1946 for hvert husdyrslag).

Tabell 3—10 viser tallene fylkesvis for de enkelte dyregrupper i noe sammentrengt form.

Tabell 1 viser hvordan buskapen pr. 20/6 1946 var fordelt på aldersklasser i de ymse fylker og jordbruksområder og ved bruk av forskjellig størrelse.

I visse tilfelle vil en finne at relativtallene for de ymse bruksklasser og jordbruksområder faller utenfor de tilsvarende tall for fylkene og riket. Tallene for riket og for fylkene er beregnet på grunnlag av de totale dyretall. En har ikke grunnlag for å beregne det samlede dyretall i de enkelte jordbruksområder og størrelsesklasser. Relativtallene må her bygge på husdyrtallet ved de undersøkte bruk. Dette forhold har i enkelte tilfelle ført til mindre avvik.

Hestene.

Pr. 20. juni 1946 var det i rikets bygder 237 974 hester, hvorav 6,3 pst. var under 1 år gamle (føll), 16,4 pst. var 1- og 2-åringer, 16,5 pst. 3- og 4-åringer, 49,2 pst. 5—16 år og 11,6 pst. var over 16 år.

Det er relativt mest føll i Sogn og Fjordane, hvor denne årsklassen utgjorde 14,7 pst. av alle hestene pr. 20. juni 1946. Relativt minst rolle spiller de i Aust-Agder (bortsett fra Finnmark) med 2,9 pst. Føllenes andel av buskapen øker med økende bruksstørrelse, fra 3,0 pst. ved brukene inntil 20 dekar til 7,2 pst. ved brukene over 100 dekar. Av jordbruksområdene er det skiferlandskapene ved Boknfjorden som har relativt mest føll med 14,4 pst. Relativt minst er det i Agderfylkenes dal- og fjellbygder med 2,3 pst. Ser en på de 4 hovedgruppene for jordbruksområdene, finner en at det er relativt flest føll i kystbygdene, 7,9 pst., minst i mellom eller skogbygdene med 4,2 pst.

Også 1- og 2-åringene utgjør relativt størst del av buskapen i Sogn og Fjordane, der denne aldersklassen representerer 1/4 av alle hestene. Bortsett fra Finnmark, utgjør de lavest prosent i Aust-Agder, 10,2. Også 1- og 2-åringene utgjør en økende prosent av buskapen med økende bruksstørrelse. Av jordbruksområdene har de indre bygder på Vestlandet relativt mest dyr i denne aldersgruppen, 21,9 pst. Innlandsbygdene i Nord-Norge ligger lavest med 9,5 pst. Innen de 4 områdegrupper er det de indre bygder som har relativt flest 1- og 2-åringer med 17,7 pst. Mellom- eller skogbygdene kommer lavest med 14,2 pst.

Når det gjelder 3- og 4-åringene, er det forholdsvis liten forskjell mellom fylkene. Nordland, Finnmark og Hedmark skiller seg ut med relativt lite hest i denne aldersklassen, 11—12 pst., men ellers svinger det mellom 19,8 pst. i Vest-Agder og 15,0 pst. i Buskerud, Vestfold, Telemark og Nord-Trøndelag. Relativt sett har de minste brukene atskillig mer hest i denne aldersgruppen, enn de andre bruksklasser.

Forskjellen mellom de ymse jordbruksområder er ganske stor. Det veksler mellom 26,1 pst. i Agderfylkenes dal- og fjellbygder og 8,4 pst. i Nord-Norges innlandsbygder. Kystbygdene kommer høyest av områdegruppene med 18,1 pst. Mellom- eller skogbygdene ligger lavest med 15,0 pst.

Aldersgruppen 5—16 år er den tallrikeste. Den omfatter 49,2 pst. av alle hestene. I Finnmark kommer 82,5 pst. av hestene i denne gruppen. Ellers veksler det mellom 58,5 pst. i Hedmark og 34,4 pst. i Sogn og Fjordane. Det er altså stor forskjell fylkene imellom. Stort sett er det mest hest i denne aldersgruppen i Nord-Norge, deretter i Trøndelag, i Agder og på Østlandet. På Vestlandet er det, relativt sett, langt færre hester i denne aldersgruppen enn i de andre landsdeler. Forskjellen mellom bruk av ymse størrelse er ikke særlig stor, men prosenten øker litt med økende bruksstørrelse.

For jordbruksområdene veksler prosenttallene mellom 63,4 i Nord Norges innlandsbygder og 41,6 i Vestlandets indre bygder. Mellom- eller skogbygdene kommer høyest av områdegruppene med 52,7 pst., og kystbygdene ligger lavest med 45,9 pst.

Det er relativt mest hester over 16 år i Vestfold. Denne gruppen utgjør 18,6 pst. av alle hestene i fylket. I Finnmark faller bare 2,1 pst. av hestene på denne gruppen. Ellers er det relativt færrest gamle hester i Møre og Romsdal, 7,8 pst. av buskapen. Brukene over 100 dekar har relativt mindre hester over 16 år enn de andre størrelsesklasser.

Av jordbruksområdene har Nord-Norges fjord- og dalbygder 16,9 pst. hester over 16 år. Skiferlandskapene ved Boknfjorden danner den andre yttergrensen med 8,0 pst. Mellom- eller skogbygdene kommer høyest av områdegruppene med 13,9 pst., mens indre bygder kommer lavest med 10,3 pst.

Ser en på aldersfordelingen i prosent innen de enkelte landsdeler, får en følgende sammenstilling:

	Føll	1 og 2 år	3 og 4 år	5—16 år	Over 16 år
Østfold	4,9	15,3	16,0	51,2	12,6
Agderfylkene . .	4,1	11,6	19,8	51,2	13,3
Vestlandet	9,5	20,9	18,6	42,0	9,0
Trøndelag	6,7	16,1	15,4	51,6	10,2
Nord-Norge ...	5,3	11,7	12,8	55,0	15,2

Tallene viser at det er relativt størst hesteoppdrett på Vestlandet. Nesten 1/3 av hestene i denne landsdelen er føll og 1- og 2-åringer. Deretter kommer Trøndelag, mens Agderfylkene og Nord-Norge har færrest dyr i disse aldersklassene. Agderfylkene og Vestlandet har relativt flest 3- og 4-åringer. Nord-Norge har lite hest i denne aldersklassen. Derimot har Nord-Norge relativt sett atskillig mer eldre hester enn de andre landsdeler. Det gjelder både aldersgruppen 5—16 år og eldre dyr. Vestlandet har relativt lite hest i disse aldersklassene.

Tallet på hester økte sterkt under krigen, særlig fra og med 1943. Denne økingen fortsatte til 1946, da bestanden var på det høyeste med 16,7 pst. flere hester enn i 1939. Siden har det vært sterk nedgang. Det er født langt færre føll enn under krigen, og det har vært større nedslakting — også av føll er det blitt slaktet ganske mange. Dessuten har det vært en del eksport av hest til Polen. Denne eksporten faller vesentlig i tida etter tellingsårets utløp (etter 20/6 1947).

I 1939 ble det satt på ca. 16 000 føll, i årene 1942—1945 gjennomsnittlig ca. 20 000 årlig. I 1946 var tallet på føll nede i 15 000 og i 1947 ble det bare påsatt ca. 8 500 føll.

Det har ikke bare vært endringer i buskapens størrelse, men også i forholdet mellom de ymse aldersgrupper. Dette går tydelig fram av følgende sammenstilling, som viser hvor stor del i prosent de enkelte aldersklasser utgjorde av hestebestanden i 1939, 1946 og 1947.

	1939	1946	1947
Under 1 år (føll)	7,9	6,3	3,7
1 og 2 -	15,6	16,4	10,9
3 - 4 -	12,6	16,5	19,3
5—16 -	34,8	49,2	55,7
over 16 -	29,1	11,6	10,4
I alt	100,0	100,0	100,0

I forhold til 1939, er det i første rekke tallet på eldre hester — over 16 år — som viser nedgang. Dessuten er det sterk nedgang i tallet på føll og 1- og 2-åringer. Aldersgruppen 5—16 år spiller relativt sett langt større rolle enn i 1939. Også 3- og 4-åringene spiller større rolle.

Undersøkelsen omfatter i alt 21 298 hester pr. 20/6 1946. Dette svarer til

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall 1927/28
Buskap pr. 20/6 1946			
Under 1 år (føll)	15 062	6,3	5,1
1 og 2 -	39 074	16,4	94,9
3 - 4 -	39 238	16,5	
5—16 -	116 992	49,2	
Over 16 -	27 608	11,6	
I alt	237 974	100,0	100,0
Født i året	9 243	3,9	4,7
Kjøpt i året	16 774	7,0	4,5
Tilgang i alt	26 017	10,9	9,2
Selvdøde	2 252	0,9	1,0
Slaktet og solgt til slakt	17 574	7,4	3,7
Solgt til livdyr	19 620	8,2	5,1
Avgang i alt	39 446	16,5	9,8
Nedgang i buskapen 1946—1947	13 429	5,6	0,6
Buskap pr. 20/6 1947			
Under 1 år (føll)	8 519		
1 og 2 -	24 383		
3 - 4 -	43 282		
5—16 -	124 924		
Over 16 -	23 437		
I alt	224 545	94,4	99,4

9,0 pst. av alle hestene i rikets bygder etter den representative jordbrukstellingen i 1946 (Finnmark er holdt utenfor). Representasjonen i de enkelte fylker er omtalt tidligere (side 11—12).

En viser også til tabellen side 11.

Sammenstillingen på foregående side viser omsetningen (tilgang og avgang) innen hestebestanden i tellingsåret 20/6 1946—20/6 1947.

Undersøkelsen viser at det i året ble født vel 9 200 føll. Det svarer til 3,9 pst. av hele hestebestanden pr. 20/6 1946. Avgangen i året, bortsett fra den omsetning av livdyr som har funnet sted gårdene imellom, svarer til 9,5 pst. av buskapen. Av dette er 0,9 pst. selvdøde dyr eller slike som er slaktet som utjenlige til menneskeføde, 7,4 pst. er slaktet og 1,2 pst. er nettosalg av livdyr. Buskapen ble i året redusert med 5,6 pst.

Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte tallet på fødte føll i året til 4,7 pst. av bestanden pr. 20/6 1927. Avgangen svarte til 5,3 pst., som fordelte seg med 1,0 pst. på selvdøde, 3,7 pst. på slaktede og 0,6 pst. på netto livdyrsalg.

Omsetningstallene i tabell 3 viser at Sogn og Fjordane har høyest prosent for fødte føll i året i forhold til buskapen pr. 20/6 1946, nemlig 8,3. Lavest ligger Vest-Agder, Buskerud og Vestfold med 1,6 pst. Av jordbruksområdene kommer skiferlandskapene ved Boknfjorden høyest med 12,3 pst., Agderfylkenes dal- og fjellbygder lavest med 1,1 pst.

Ser en på tallene for fødte føll ved bruk av ymse størrelse, finner en at de utgjør en økende prosent med økende bruksstørrelse. Ved brukene med inntil 20 dekar jordbruksareal svarer de til 1,5 pst. av buskapen. Prosenten øker til 3,9 pst. for brukene mellom 20 og 100 dekar og 4,5 pst. for brukene over 100 dekar.

Følgende tall viser hvordan tilgang og avgang stiller seg i forhold til buskapen pr. 20/6 1946 ved brukene i de tre størrelsesklassene. Bestand pr. 20/6 1946 = 100.

	Under 20 dekar	20, 1—100 dekar	Over 100 dekar	I alt
Født	1,5	3,9	4,5	3,9
Kjøpt	17,1	7,5	4,8	7,0
Selvdøde	1,0	0,8	1,1	0,9
Slaktet og solgt til slakt	6,7	7,4	7,4	7,4
Solgt til livdyr	10,6	8,3	7,6	8,2
Endring i buskapen	+ 0,3	÷ 5,1	÷ 6,8	÷ 5,6

Tallet på selvdøde hester er beregnet til henimot 2 300 stk. eller 0,9 pst. av buskapen i 1946. (Når en i det følgende bruker uttrykket selvdøde dyr, mener

en med dette både egentlig selvdøde dyr, dyr som er kommet bort på beite og dyr som er slaktet som utjenlige til menneskeføde.)

Relativt flest selvdøde er det i Nord-Trøndelag med 1,4 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Lavest er prosenten i Rogaland med 0,3 pst. Av jordbruksområdene har Nord-Norges innlandsbygder relativt flest selvdøde med 2,6 pst. For skiferlandskapene ved Boknfjorden er det ikke gitt opp noen selvdøde hester. For de enkelte bruksklasser veksler prosenten mellom 0,8 for brukene i klassen 20,1—100 dekar og 1,1 ved brukene over 100 dekar.

Det er relativt flest selvdøde blant føllene. De selvdøde føllene svarer til 6,4 pst. av de som er født i året. Deretter kommer aldersklassen over 16 år, hvor de selvdøde svarer til 1,8 pst. av hestene over 16 år ved årets begynnelse. Relativt færrest selvdøde er det i klassen 5—16 år med 0,5 pst.

I alt er ca. 17 600 hester slaktet eller solgt til slakt. Det svarer til 7,4 pst. av buskapen. Sogn og Fjordane har relativt sett slaktet langt flere hester enn noe annet fylke. De slaktede hestene svarer der til 12,5 pst. av buskapen. Relativt minst slakting har Finnmark med 3,8 pst. og Aust-Agder med 4,4 pst. Relativt sett blir det slaktet litt færre hester ved brukene inntil 20 dekar enn ved de større brukene.

Vel 8 000 av de slaktede hestene var over 16 år. Henimot halvdelen av slaktene er altså hester som vesentlig blir utrangert på grunn av høy alder. I forhold til tallet på hester over 16 år pr. 20/6 1946, er nærmere 30 pst. blitt slaktet i løpet av året. Det ble slaktet ca. 3 700 føll. Denne aldersgruppen har flest slakt nest gruppen over 16 år. Det ble slaktet bare 427 3- og 4-åringer, svarende til 1,1 pst. av hestene i denne aldersgruppen pr. 20/6 1946.

Hvor mye slaktet utgjør i vekt, og forholdet mellom hjemmeforbruk og salg, blir omtalt i et senere avsnitt.

I årets løp er det til brukene innkjøpt ca. 16 800 hester til livdyr. Det svarer til 7,0 pst. av buskapen ved årets begynnelse. Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte livdyrkjøpet til 4,5 pst. Bortsett fra Finnmark, hvor det på grunn av forholdene har vært særdeles stort kjøp, er det kjøpt relativt mest hester i Vest-Agder, hvor kjøpet svarer til 10,6 pst. i forhold til fylkets totale hestebestand pr. 20/6 1946. Livdyrkjøpet er minst i Rogaland, hvor det svarer til 4,9 pst.

Av jordbruksområdene er det mellom- eller skogbygdene i Agder som har relativt størst kjøp, 13,1 pst. Minst, 1,4 pst., er kjøpet i skiferlandskapene ved Boknfjorden.

De minste brukene har relativt størst kjøp. Ved brukene inntil 20 dekar svarer kjøpet til 17,1 pst. i forhold til buskapen pr. 20/6 1946. Prosenten går ned med økende bruksstørrelse til 7,5 ved brukene mellom 20 og 100 dekar og 4,8 ved brukene med over 100 dekar.

Fra brukene ble det solgt i alt ca. 19 600 hester som livdyr. Det er altså solgt omtrent 2 800 flere hester enn det er kjøpt til brukene. Dette må regnes å

være hester som vesentlig har gått til byene. Det totale livdyrsalget svarer til 8,2 pst. av tallet på hest ved årets begynnelse.

Salget er relativt størst, 15,5 pst., i Sogn og Fjordane, og i Møre og Romsdal med 13,5 pst. Det har vært relativt minst salg i Finnmark med 4,6 pst., Troms med 4,7 pst. og i Akershus med 5,4 pst.

I følgende 8 fylker var livdyrsalget større enn kjøpet: Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Rogaland hadde særlig stort nettosalg. Atskillig mindre var det i Oppland, Østfold, Hordaland, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Av jordbruksområdene er det Vestlandets indre bygder som har hatt forholdsvis størst salg, 13,0 pst. Relativt minst har salget vært i kystbygdene i Trøndelag med 3,6 pst. Stort sett er det de indre bygder som har relativt størst livdyrsalg — også nettosalg, mens mellom- eller skogbygdene har relativt minst salg og størst kjøp.

De minste brukene har relativt sett både større kjøp og større salg enn de større brukene. Ved brukene inntil 20 dekar svarer livdyrsalget til 10,6 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Ved brukene over 100 dekar svarer salget til 7,6 pst. De små brukene har lite hesteoppdrett selv. Deres hestehold er i stor utstrekning basert på kjøp av brukshest som de bare har i den tida de er mest brukbare som arbeidshester.

De fleste hestene som omsettes som livdyr, er 1- og 2-åringer. Disse utgjorde 32,7 pst. av hele livdyrsalget i 1946/47. Deretter kommer gruppen 5—16 år med 26,6 pst. 3- og 4-åringene utgjør 19,2 pst. 19 pst. var under 1 år og bare 2,5 pst. var over 16 år.

Som tidligere påpekt, ble hestebestanden redusert med 5,6 pst. i løpet av året. Alle fylkene, bortsett fra Finnmark, hadde nedgang. Minst var nedgangen i Troms med 0,9 pst. og i Aust-Agder med 2,2 pst. Særlig stor nedgang hadde Sogn og Fjordane med 14,2 pst. og Møre og Romsdal med 11,2 pst. Av jordbruksområdene hadde Jærens sletteland størst nedgang med 10,8 pst. I Nord-Norges fjord- og dalbygder og øyer var det en liten oppgang i tallet på hester. Av områdegruppene har mellom- eller skogbygdene langt mindre nedgang i hestetallet enn de andre områdene.

Brukene inntil 20 dekar hadde en ubetydelig øking i tallet på hester. De to andre størrelsesklassene hadde nedgang. Den var størst ved brukene over 100 dekar.

Storfeet.

I tabell 12 bak i boka finner en omsetningstallene for de ymse grupper av storfe.

Tabell 1 viser storfebestandens sammensetning i de enkelte fylker, bruksklasser og jordbruksområder.

Av den samlede storfebestand pr. 20/6 1946 — 1 266 980 — var 63,3 pst.

mjølkekyr, 17,5 pst. var kalver mellom 3 uker og 1 år, 12,6 pst. var kviger, 3,3 pst. var okser mellom 1 og 2 år, 2,6 pst. spekalver (under 3 uker) og 0,7 pst. var okser over 2 år. Undersøkelsen i 1927/28 viste relativt færre spekalver og noen flere okser over 2 år. Ellers faller relativtallene for de to år godt sammen.

Relativt mest mjølkekyr er det i Aust-Agder hvor de utgjør 71,2 pst. av alt storfeet, minst er det i Nord-Trøndelag med 58,9 pst. Av jordbruksområdene er det kystbygdene i Agder som har forholdsvis mest kyr, 73,6 pst. Nord-Norges kystbygder kommer lavest med 57,8 pst. Ser en på de fire hovedgrupper av jordbruksområder, kommer kystbygdene høyest med 64,3 pst. De beste jordbruksbygder har relativt færrest mjølkekyr i forhold til samlet storfebestand, 62,3 pst.

Stort sett er det relativt mest kviger i Østlandsfylkene. Østfold kommer høyest med 17,0 pst., Finnmark og Nordland lavest med henholdsvis 8,8 og 9,0 pst. Av jordbruksområdene kommer de sørøstlige slettebygder og silurbygdene inne i landet høyest. Av områdegruppene er det de beste jordbruksbygder som har relativt mest kviger. Kvigenes andel av storfebestanden øker med økende bruksstørrelse, fra 9,8 pst. ved brukene inntil 20 dekar til 15,1 pst. ved brukene over 100 dekar.

Okser over 2 år utgjør over alt en beskjeden del av tallet på storfe. Relativt størst rolle spiller gruppen i Akershus med 1,6 pst. Det er i det hele Østlandet som har mest av dem. For jordbruksområdene veksler prosenten mellom 1,3 i de sørøstlige slettebygder og 0,2 i dal- og fjellbygdene i Trøndelag. Ved brukene inntil 20 dekar, utgjør okser over 2 år bare 0,1 pst. av storfebestanden. Ved bruksklassen 20,1—100 dekar utgjør de 0,3 pst., og ved brukene over 100 dekar 1,5 pst.

Også okser i alderen 1—2 år er det relativt mest av ved de større brukene. Av fylkene har Vestfold og Nord-Trøndelag relativt mest med 5,2 pst. av storfebestanden. Minst er det i Telemark med 1,3 pst. Bygdene ved Trondheimsfjorden er det jordbruksområdet som har relativt flest okser i denne aldersklassen, 5,4 pst. av alt storfeet. Det er minst, 1,1 pst., i kystbygdene i Agder.

Nord-Norge har relativt mest kalver under 1 år. Særlig mye er det i Nord-Norges kystbygder, der de utgjør 30,5 pst. av storfeet. Relativt minst kalver er det i Agderfylkene. I Agderfylkenes kystbygder utgjør kalvene bare 13,2 pst. av storfeet. Innen områdegruppene skiller de beste jordbruksbygder seg ut med 17,8 pst. kalver. De andre områdene står likt med 21,4 pst. Kalvenes andel av storfebestanden avtar med økende bruksstørrelse fra 22,0 pst. ved brukene inntil 20 dekar til 17,7 pst. ved brukene med over 100 dekar jordbruksareal.

En sammenstilling av forholdstallene for de enkelte landsdeler gir følgende resultat:

	Spe-kalver	Kalver 3 uker—1 år	Okser 1—2 år	Okser over 2 år	Kviger	Kyr
Østlandet	2,7	16,3	3,4	1,0	13,8	62,8
Agderfylkene . .	3,4	12,7	1,6	0,5	12,2	69,6
Vestlandet	2,2	16,1	3,2	0,4	12,3	65,8
Trøndelag	2,6	20,1	4,8	0,6	12,1	59,8
Nord-Norge . . .	2,9	24,0	2,6	0,5	9,5	60,5

Det er relativt mest mjølkekyr i Agderfylkene og på Vestlandet, minst i Trøndelag og Nord-Norge. Østlandet har relativt mest kviger. Kvigeprosenten er liten i Nord-Norge. For de andre landsdelene er denne gruppen svært jamn med vel 12 pst. av buskapen.

Trøndelag har relativt mest okser, særlig av okser i alderen 1—2 år har de mye mer enn de andre landsdelene. Derimot har Østlandet mest okser over 2 år. I Agderfylkene er det relativt minst okser. Det er Nord-Norge og Trøndelag som har relativt mest kalver, særlig av kalver i alderen 3 uker—1 år. Agderfylkene har forholdsvis lite kalver.

Pr. 20. juni 1946 var det i alt 113 504 storfe ved de undersøkte bruk. Dette er 9,0 pst. av alle storfe i rikets bygder etter den representative jordbrukstellingen i 1946. Representasjonen innen de enkelte fylker er omtalt side 12 og framgår forøvrig av tabellen side 11.

Sammenstillingen på neste side viser omsetningen innen storfebestanden i rikets bygder for året 20/6 1946—20/6 1947.

I årets løp er det født vel 729 000 kalver. Det svarer til 57,5 pst. av den samlede storfebestand ved tellingsårets begynnelse. Avgangen i året, bortsett fra livdyromsetningen innen brukene, svarer til 60,8 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Av dette er 2,5 pst. selvdøde dyr. 58,1 pst. er slaktet eller solgt til slakt og 0,2 pst. er netto-livdyrsalg. Buskapen ble redusert med 3,3 pst. i løpet av året.

Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte de fødte kalvene til 62,9 pst. av buskapen pr. 20/6 1927. Avgangen svarte til 61,8 pst. Av dette falt 2,2 pst. på selvdøde, 59,3 pst. på slaktet eller solgt til slakt og 0,3 pst. på netto-livdyrsalg. Buskapen økte med 1,1 pst. i løpet av året.

De fødte kalvene svarer til 91,7 pr. 100 mjølkekyr ved tellingsårets slutt — pr. 20. juni 1947. I 1927/28 ble det født 98,1 kalver pr. 100 mjølkekyr. Hvordan forholdet er fylkene, jordbruksområdene og størrelsesklassene imellom, kommer en tilbake til under avsnittet om kalvene, side 29.

Det var vel 32 000 selvdøde storfe i løpet av året. Av disse var 20 000 spekalver. De selvdøde dyra svarer til 2,5 pst. av alt storfeet ved årets begynnelse.

I tellingsåret ble det slaktet eller solgt til slakt over 736 000 storfe. Vel

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall 1927/28
Buskap 20/6 1946:			
Spekalver (under 3 uker)	32 661	2,6	0,7
Andre kalver (3 uker—1 år)	222 108	17,5	17,8
Okser 1—2 år	42 284	3,3	—
- over 2 år	8 862	0,7	1,3
Kviger (som ikke har hatt kalv)	159 568	12,6	16,5
Kyr (som har hatt kalv)	801 497	63,3	63,7
I alt	1 266 980	100,0	100,0
Født i året	729 120	57,5	62,9
Kjøpt i året	46 870	3,7	4,3
Tilgang i alt	775 990	61,2	67,2
Selvdøde	32 109	2,5	2,2
Slaktet og solgt til slakt:			
Spekalver	462 383	36,5	36,3
Andre kalver	120 156	9,5	7,0
Okser 1—2 år	36 940	2,9	—
- over 2 år	7 593	0,6	1,7
Kviger	17 763	1,4	7,2
Kyr	91 538	7,2	7,1
I alt slaktet	736 373	58,1	59,3
Solgt til livdyr	49 464	3,9	4,6
Avgang i alt	817 946	64,5	66,1
Endring i buskapen	÷ 41 956	÷ 3,3	+ 1,1
Buskap 20/6 1947:			
Spekalver (under 3 uker)	41 258		
Andre kalver (3 uker—1 år)	197 545		
Okser 1—2 år	34 451		
- over 2 år	7 302		
Kviger (som ikke har hatt kalv)	148 980		
Kyr (som har hatt kalv)	795 488		
I alt	1 225 024	96,7	101,1

462 000 av disse var spekalver (under 3 uker). De slaktede dyra svarer til 58,1 pst. av samlet storfebestand pr. 20/6 1946. Det ble slaktet relativt flest dyr på Vestlandet, minst i Nord-Norge.

Det ble i året kjøpt i alt ca. 46 900 storfe som livdyr. Noe over 20 000 av disse var mjølkekyr. Kjøpet svarer til 3,7 pst. av alt storfeet pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte kjøpet til 4,3 pst.

I alt ca. 49 500 storfe ble solgt som livdyr, herav vel 24 000 mjølkekyr. Livdyrsalget svarer til 3,9 pst. av buskapen. I 1927/28 svarte det til 4,6 pst.

Netto-livdyrsalget (solgt ÷ kjøpt) blir altså ca. 2 600 dyr eller 0,2 pst. av buskapen pr. 20/6 1946, mot 0,3 pst. i 1927/28.

I løpet av året ble storfebestanden redusert med ca. 42 000 dyr eller 3,3 pst. Nedgangen var sterkest i Aust-Agder med 7,2 pst. Bortsett fra Finnmark, var det bare Nordland og Rogaland som hadde øking, henholdsvis 1,2 og 0,4 pst.

For å kunne foreta en mer inngående analyse av omsetningen innen storfebestanden, blir det nødvendig å behandle materialet særskilt for mindre grupper. En skal i det følgende omtale gruppene mjølkekyr, kviger, okser og kalver hver for seg.

Mjølkekyrne. Omsetningstallene for de enkelte fylker, i absolutte og relative tall, er tatt inn i tabell 4.

Tellingen omfatter 72 407 mjølkekyr pr. 20/6 1946. Det er 9,0 pst. av mjølkekyrne pr. 20/6 1946. Representasjonen er ganske jamn fylkene mellom, når en ser bort fra Troms, der bare 6,4 pst. av kyrne er med i tellingen. I Nordland omfatter tellingen 8,2 pst. av kyrne. Forøvrig veksler representasjonen mellom 8,7 pst. i Oppland og Sogn og Fjordane og 9,9 pst. i Møre og Romsdal.

Sammenstillingen nedenfor viser de beregnede omsetningstall (tilgang og avgang) for rikets bygder, både som absolutte og relative tall. Relativtallene for de tre størrelsesklasser er også tatt med.

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall klassevis		
			Inntil 20 da.	20, 1— 100 da.	Over 100 da.
Tallet på mjølkekyr 20/6 1946 ..	801 497	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt	20 264	2,5	3,5	2,5	2,3
Eget oppdrett	95 783	12,0	9,6	12,2	14,1
I alt tilgang i året	116 047	14,5	13,1	14,7	16,4
Selvdøde	6 369	0,8	0,7	0,8	0,9
Slaktet og solgt til slakt	91 538	11,4	12,3	10,7	12,6
Solgt til livdyr	24 149	3,0	4,5	3,1	2,0
I alt avgang i året	122 056	15,2	17,5	14,6	15,5
Endring i buskapen	÷ 6 009	÷ 0,7	÷ 4,4	+ 0,1	+ 0,9
Tallet på mjølkekyr 20/6 1947 ..	795 488	99,3	95,6	100,1	100,9

Årets tilgang av eget oppdrett svarer til 12,0 pst. av alle mjølkekyrne pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte oppdrettet til 12,9 pst. Avgangen i året, bortsett fra livdyrsalget gårdene imellom, svarer til 12,7 pst. Denne avgangen fordeler seg med 0,8 pst. på selvdøde dyr, 11,4 pst. på slaktede og solgt til slakt og 0,5 pst. på nettosalg av livdyr. Tallet på mjølkekyr ble i løpet av året redusert med 0,7 pst.

Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte avgangen til 12,2 pst. Av dette falt 0,7 pst. på selvdøde, 11,1 pst. på slaktet eller solgt til slakt og 0,4 pst. på netto livdyrsalg. Bestanden økte med 0,7 pst. i løpet av tellingsåret.

Den samlede tilgang av mjølkekyr var 116 000 dyr. Av dette er knapt 96 000, svarende til 12,0 pst. av bestanden pr. 20/6 1946, dyr av eget oppdrett. Vel 20 000 eller 2,5 pst. er innkjøpte kyr.

Når en ser bort fra Finnmark, hvor forholdene er så ekstraordinære, er det relativt størst oppdrett i Rogaland med 16,0 pst. Minst oppdrett har Troms med 8,1 pst. og Vest-Agder med 8,4 pst.

De største brukene har relativt størst tilgang av mjølkekyr fra eget oppdrett. Relativtallet går ned med avtagende bruksstørrelse fra 14,1 pst. ved brukene over 100 dekar til 9,6 pst. ved brukene inntil 20 dekar.

Finnmark har også relativt størst kjøp av mjølkekyr, men ellers er det Agderfylkene som kommer høyest med et innkjøp som svarer til 4,6 pst. av mjølkekyrne ved årets begynnelse. Relativt minst kjøp har Sogn og Fjordane med 1,2 pst. Ved brukene inntil 20 dekar svarer kjøpet til 3,5 pst. Prosenten synker til 2,3 ved brukene over 100 dekar.

I løpet av året var det henimot 6 400 selvdøde mjølkekyr, svarende til 0,8 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Av fylkene har Nord-Trøndelag relativt flest selvdøde, 1,4 pst. Forøvrig veksler prosenten mellom 1,0 i Akershus, Vest-Agder og Hordaland og 0,4 i Telemark. Relativtallet for selvdøde øker med økende bruksstørrelse.

Det ble slaktet eller solgt til slakt bortimot 92 000 mjølkekyr i årets løp. Dette svarer til 11,4 pst. av bestanden ved årets begynnelse. Aust-Agder har slaktet relativt flest mjølkekyr, 14,6 pst., deretter kommer Buskerud med 13,7 pst. Det har ellers vært slaktet relativt mye mjølkekyr i alle Østlandsfylkene. Forholdsvis minst slakting har det vært i Finnmark med 6,1 pst. og i Vest-Agder med 9,0 pst. Relativt sett er det blitt slaktet færre mjølkekyr ved brukene mellom 20 og 100 dekar, enn ved de to andre størrelsesklassene.

Vel 24 000 mjølkekyr er solgt som livdyr i løpet av året. Dette svarer til 3,0 pst. av buskapen. I 1927/28 svarte salget til 3,6 pst.

Livdyrsalget er relativt størst ved brukene inntil 20 dekar, 4,5 pst. Det minker med økende bruksstørrelse, på samme måte som livdyrkjøpet. Det er altså relativt størst livdyromsetning ved de små brukene. Brukene over 100 dekar har et lite nettokjøp av livdyr. De andre klassene har salgsoverskott.

Av fylkene er det Vest-Agder som har størst livdyrsalg, 7,5 pst. Dette fylket er også et av dem som har hatt størst kjøp. Minst er salget i Nordland, med 1,8 pst. Nordland er også av de fylker som har minst kjøp. Stort sett er det slik at de fylkene som har relativt stort salg, også har stort kjøp, og lite salg følges av lite kjøp. Dette tyder på at storparten av livdyromsetningen foregår mellom brukene innen de enkelte fylker. De tydeligste unntakene fra dette, danner Finnmark, hvor salget bare svarer til 2,0 pst. av bestanden, mens kjøpet svarer til 13,6 pst., og Sogn og Fjordane, hvor salget svarer til 4,5 pst., men kjøpet bare til 1,2 pst.

For alle rikets bygder under ett er det et netto-livdyrsalg av mjølkekyr på henimot 3900 dyr — 0,5 pst. av bestanden i 1946. Det er i alt 13 fylker som har netto-livdyrsalg. Størst er nettosalget i Sogn og Fjordane, der det svarer til 3,3 pst. av buskapen. Også i 1927/28 hadde dette fylket relativt størst netto-livdyrsalg. De øvrige 12 fylkene er Vest-Agder, Telemark, Aust-Agder, Troms, Oppland, Nord-Trøndelag, Hedmark, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Hordaland, Nordland og Buskerud.

Særlig stort nettokjøp har Finnmark, hvor det svarer til 11,6 pst. av mjølkekyrne. Dette gir ikke noe bilde av det normale forhold i Finnmark. Det er en følge av evakueringen under krigen. Det meste av husdyra ble da slaktet ned, og det må nå kjøpes husdyr fra andre fylker for å få buskapen opp igjen.

Det er bare 4 andre fylker som har nettokjøp av livdyr, nemlig Akershus, Rogaland, Østfold og Vestfold.

I tida fra 20. juni 1946 til 20. juni 1947 gikk tallet på mjølkekyr ned med 6000 dyr eller vel 0,7 pst. Finnmark, Rogaland og Østfold hadde øking i kutallet. I de andre fylkene var det nedgang — sterkest i Aust-Agder med 6,3 pst. Ved brukene mellom 20 og 100 dekar var buskapen praktisk talt uforandret. Ved brukene over 100 dekar var det en øking på knappe 0,9 pst., mens det var en nedgang på 4,4 pst. ved brukene inntil 20 dekar.

Det er tidligere (side 23) pekt på at årets avgang svarer til 12,7 pst. av buskapen ved årets begynnelse. Livdyromsetningen innen brukene er da holdt utenfor. Buskapen gikk samtidig tilbake med 0,7 pst. Med uforandret buskap ville altså den årlige produksjonen eller avgangen svare til 12,0 pst. Den årlige utsjalting av mjølkekyr skulle altså være mellom 1/8 og 1/9 av buskapen ved årets begynnelse. Regner en at kyrne gjennomsnittlig er 2½ år når de kalver første gang (se avsnittet om kvigene) skulle mjølkekyrnes slaktealder bli litt under 11 år. Kyrne holdes lengst i Nord-Norge og i Vest-Agder, mens de blir slaktet tidligst i Rogaland og Østfold. Ved undersøkelsen i 1927/28 ble mjølkekyrnes slaktealder beregnet til ca. 10 år.

Kvigene finner en omsetningstallene for i tabell 5. I tabell 12, for de enkelte fylker, finner en omsetningstallene for kvigene som ledd i storfeholdet som helhet.

Tellingen omfatter i alt 14 568 kviger. Det er 9,1 pst. av alle kvigene i rikets bygder. Representasjonen veksler mellom 10,3 pst. i Hordaland og 6,0 pst. i Troms. Nest Troms, er representasjonen svakest i Nordland med 8,1 pst.

Årets tilgang av eget oppdrett tilsvarer 65,6 pst. i forhold til tallet på kviger pr. 20/6 1946. Avgangen i året, bortsett fra livdyrsalget gårdene imellom, svarer til 72,2 pst. Avgangen fordeler seg med 0,8 pst. på selvdøde, 11,1 på slaktet og solgt til slakt, 0,3 pst. på nettosalg av livdyr og 60,0 pst. som har rykket opp til mjølkekyr. Buskapen er redusert med 6,6 pst. i løpet av året.

Følgende oppstilling viser tilgang og avgang i året:

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall klassevis		
			Inntil 20 dekar	20, 1— 100 dekar	Over 100 dekar
Tallet på kviger 20/6 1946	159 568	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt	7 800	4,9	10,5	5,1	2,8
Eget oppdrett	104 649	65,6	77,1	68,7	58,3
I alt tilgang i året	112 449	70,5	87,6	73,8	61,1
Selvdøde	1 264	0,8	1,2	0,9	0,5
Slaktet og solgt til slakt	17 763	11,1	15,4	12,4	7,5
Solgt til livdyr	8 227	5,2	7,4	5,6	3,5
Rykket opp til kyr	95 783	60,0	65,4	63,0	57,6
I alt avgang i året	123 037	77,1	89,4	81,9	69,1
Nedgang i buskapen	10 588	6,6	1,8	8,1	8,0
Tallet på kviger 20/6 1947	148 980	93,4	98,2	91,9	92,0

For kvigene har en ikke sammenliknbare tall fra tellingen i 1927/28. Kvigene ble den gang telt sammen med okser i alderen 1—2 år.

Den samlede tilgang på kviger i løpet av året er vel 112 400 dyr. Det svarer til 70,5 pst. av alle kvigene ved tellingsårets begynnelse. Av dette faller altså de 65,6 pst. — vel 104 600 kviger — på eget oppdrett. Det er innkjøpt 7 800 dyr, svarende til 4,9 pst. av alle kvigene pr. 20/6 1946.

Relativt størst tilgang fra eget oppdrett har det vært i Hordaland (bortsett fra Finnmark) hvor oppdrettet svarer til 87,0 pst. av kvigebestanden ved årets begynnelse. Forholdsvis minst er tilgangen i Vestfold med 40,0 pst. og i Østfold med 51,9 pst.

De minste brukene har relativt størst tilgang ved eget oppdrett. Det avtar sterkt med økende bruksstørrelse, fra 77,1 pst. ved brukene inntil 20 dekar, til 68,7 pst. ved brukene mellom 20 og 100 dekar og 58,3 pst. ved brukene over 100 dekar.

Relativt størst livdyrkjøp er det i Troms (nest Finnmark) hvor kjøpet svarer til 9,4 pst. av buskapen ved tellingsårets begynnelse. Deretter følger Nordland med 7,8 pst. Kjøpet er minst i Sogn og Fjordane med 2,7 pst.

Også når det gjelder livdyrkjøpet, synker relativtallene med økende bruksstørrelse fra 10,5 pst. ved brukene inntil 20 dekar til 2,8 pst. ved brukene over 100 dekar.

I året var det bortimot 1 300 selvdøde kviger. Dette svarer til 0,8 pst. av buskapen. Av fylkene har Hordaland høyest prosent med 1,7. For Aust-Agder er det ikke oppgitt noen selvdøde kviger. Det er minst selvdøde kviger — 0,5

pst. — ved brukene over 100 dekar, mest — 1,2 pst. — ved brukene inntil 20 dekar.

Det ble slaktet nesten 17 800 kviger. Dette svarer til 11,1 pst. av kvigene ved årets begynnelse. I Sogn og Fjordane svarer slaktingen til 16,0 pst., i Rogaland til 6,3 pst. Dette er yttergrensene. I forhold til buskapen ved årets begynnelse ble det slaktet dobbelt så mange kviger ved de minste brukene som ved de største, henholdsvis 15,4 og 7,5 pst.

Vel 8 200 kviger er solgt som livdyr i årets løp. Det svarer til 5,2 pst. av kvigene ved årets begynnelse. For fylkene veksler det mellom 11,1 pst. i Troms og 3,3 pst. i Østfold, og for bruksklassene mellom 7,4 pst. ved brukene inntil 20 dekar og 3,5 pst. ved brukene over 100 dekar.

I alt er det fra rikets bygder solgt 400 kviger mer enn det er kjøpt til livdyr. Dette nettosalget svarer til 0,3 pst. av kvigebestanden ved begynnelsen av tellingsåret. Relativt størst nettosalg er det i Aust-Agder, hvor det svarer til 4,4 pst. av buskapen. Nettokjøp av livdyr har følgende 7 fylker: Finnmark, Møre og Romsdal, Rogaland, Akershus, Hedmark, Sør-Trøndelag og Hordaland.

Brukene med inntil 20 dekar jordbruksareal har forholdsvis stort nettolivdyrkjøp, 3,1 pst. De andre bruksklassene har nettosalg. Det er størst ved brukene over 100 dekar, der det svarer til 0,7 pst.

I løpet av året har nesten 96 000 kviger rykket opp til mjølkekyr. Det er 60,0 pst. i forhold til årets begynnelse. Bortsett fra Finnmark, er det forholdsvis størst opprykking i Rogaland og Hordaland, med henholdsvis 75,8 og 72,0 pst. Relativt minst opprykking har det vært i Vest-Agder med 46,3 pst. For brukene inntil 20 dekar svarer opprykkingen til 65,4 pst. Relativtallet synker med økende bruksstørrelse til 57,6 pst. ved brukene over 100 dekar.

Tallet på kviger er i løpet av året redusert med 10 600 dyr eller 6,6 pst. I Finnmark er kvigetallet fordoblet. Ellers er det nedgang i alle fylker unntatt Hordaland og Møre og Romsdal, hvor det er henholdsvis 3,4 og 1,4 pst. øking. Nedgangen har vært sterkest i Vestfold med 23,6 pst. og i Sogn og Fjordane med 16,1 pst. Av bruksklassene har de mellomstore brukene, med 20,1—100 dekar jordbruksareal, størst nedgang med 8,1 pst. Nedgangen er minst, 1,8 pst., ved brukene inntil 20 dekar.

Regner en med uforandret kvigebestand i tellingsåret, ville avgangen svare til 65,6 pst. i forhold til dyretallet ved årets begynnelse. Etter dette skulle kvigene gjennomsnittlig være ca. 2 ½ år når de kalver. Det er ikke særlig stor forskjell mellom fylkene. Stort sett er kvigene på Østlandet noe eldre når de kalver enn i de andre landsdelene. Omsetningstallet for de enkelte bruksklasser viser at kvigene kalver tidligst ved de små brukene. Alderen øker med økende bruksstørrelse.

Oksene finner en omsetningstallene for i tabell 6. Tallene er der slått sam-

men og behandlet sams for de to aldersgruppene: okser 1—2 år og okser over 2 år. I tabell 12 for de enkelte fylker finner en tall for hver aldersklasse.

Undersøkelsen omfatter 4 259 okser eller 8,3 pst. av alle oksene i rikets bygder pr. 20. juni 1946. 3 524 av oksene var 1—2 år og 735 var over 2 år gamle. For hver aldersklasse svarer dette til 8,3 pst. av bestanden i 1946. Tallet på okser er lite, særlig for okser over 2 år. Av den samlede storfebestand i rikets bygder er det bare 0,7 pst. okser over 2 år. I 1927/28 falt 1,3 pst. på denne aldersgruppen. På grunn av at det absolutte tallet er så lite, vil tilfeldigheter i tellingsmaterialet lett gi store utslag. Representasjonen er da også noe ujamn for de enkelte fylker. For okser over 2 år veksler representasjonen mellom 10,4 pst. i Hedmark og 4,1 pst. i Aust-Agder, og for okser i alderen 1—2 år mellom 10,3 pst. i Vest-Agder og 5,5 pst. i Troms. Forøvrig er det Østfold som kommer lavest med 6,9 pst.

Tallene nedenfor viser tilgangen og avgangen i oksebestanden i løpet av tellingsåret 20/6 1946—20/6 1947 i absolutte og relative tall.

	Absolutte tall	Relative tall
Tallet på okser 20/6 1946	51 146	100,0
Kjøpt	1 708	3,3
Eget oppdrett	35 947	70,3
I alt tilgang i året	37 655	73,6
Selvdøde	606	1,2
Slaktet og solgt til slakt	44 533	87,1
Solgt til livdyr	1 909	3,7
I alt avgang i året	47 048	92,0
Nedgang i buskapen	9 393	18,4
Tallet på okser 20/6 1947	41 753	81,6

Årets tilgang fra eget oppdrett svarer til 70,3 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Avgangen i året, bortsett fra livdyromsetningen brukene imellom, svarer til 88,7 pst. Dette fordeler seg med 1,2 pst. på selvdøde, 87,1 pst. på slaktede dyr og dyr som er solgt til slakt og 0,4 pst. på netto-livdyrsalg. Buskapen ble i året redusert med 18,4 pst.

For undersøkelsen i 1927/28 foreligger det ikke tilsvarende tall, idet okser i aldersklassen 1—2 år den gang ble telt sammen med kvigene.

Tilgangen i løpet av året var på i alt henimot 37 700 dyr, svarende til 73,6 pst. av alle oksene ved årets begynnelse. Av dette faller 70,3 pst. — bortimot 36 000 dyr — på eget oppdrett, og 3,3 pst. eller 1 700 dyr på innkjøpte dyr.

Ser en bort fra Finnmark, er det Sogn og Fjordane som har relativt størst oppdrett med 99,7 pst. i forhold til buskapen i 1946. Deretter følger Vestfold

med 87,3 pst. Relativt minst er oppdrettet i Aust-Agder med 35,9 pst. og i Troms med 41,4 pst. Relativtallene veksler sterkt fra fylke til fylke, også innen de enkelte landsdeler.

Også relativtallene for kjøpte livdyr varierer sterkt. Ytterpunktene danner Vest-Agder med 13,7 pst. og Vestfold med 0,3 pst.

Året hadde 600 selvdøde okser. Det svarer til 1,2 pst. av buskapen. Relativt flest selvdøde var det i Rogaland og Sogn og Fjordane med 2,6 pst. For Aust-Agder er det ikke oppgitt noen selvdøde okser.

I året ble det slaktet vel 44 500 okser. Det svarer til 87,1 pst. av alle oksene pr. 20/6 1946. Av disse oksene var 36 900 eller 82,9 pst. 1—2 år og 7 600 eller 17,1 pst. over 2 år. I Sogn og Fjordane svarte de slaktede oksene til 109,7 pst. av oksebestanden ved årets begynnelse. Relativtallene veksler ellers mellom 99,3 pst. i Vest-Agder og 60,0 pst. i Aust-Agder.

Livdyrsalget — vel 1 900 okser — svarer til 3,7 pst. av buskapen i 1946. Av disse oksene var 1 541 eller 80,7 pst. 1—2 år og 368 eller 19,3 pst. over 2 år gamle. Relativt størst livdyrsalg av okser har Aust-Agder, hvor salget svarer til 15,6 pst. av buskapen, og Telemark, hvor det svarer til 10,9 pst. Minst salg har Vestfold, hvor det svarer til 0,3 pst.

Rikets bygder under ett har et netto-livdyrsalg på 200 dyr, svarende til 0,4 pst. av buskapen i 1946. Aust-Agder har relativt størst nettosalg med 6,3 pst. av bestanden. Forholdsvis størst nettokjøp har Vest-Agder, der nettokjøpet svarer til 8,7 pst. av buskapen.

Foruten Vest-Agder har følgende 4 fylker nettokjøp av okser: Buskerud, Østfold, Akershus og Rogaland. I Vestfold, Troms og Finnmark er livdyrkjøp og -salg like store.

Tallet på okser ble redusert med ca. 9 400 i løpet av året. Det svarer til 18,4 pst. Av fylkene har Troms størst nedgang med 42,2 pst. Bare i Finnmark økte tallet på okser. Minst nedgang var det i Vestfold med 8,8 pst.

Ser en på tilgang og avgang innen hver av de to oksegrupper, får en følgende tall:

	Eget oppdrett	Kjøpt	Selvdøde	Slaktet	Livdyrsalg	Endring i buskapen
1—2 år	85,0	3,2	1,2	87,3	3,6	÷ 18,5
over 2 år	69,3	3,9	1,0	85,8	4,2	÷ 17,6

Alle tallene gjelder prosent, idet tallet på okser i hver klasse pr. 20/6 1946 er satt = 100.

Kalvene. I dette avsnittet omtaler en alle kalvene under ett, idet tallene for spekalver (inntil 3 uker) og andre kalver (3 uker—1 år) er slått sammen.

I tabell 7 finner en fylkestallene for tilgang og avgang. Relativtallene er beregnet på grunnlag av årets tilgang i alt (fødte + innkjøpte livdyr) som er satt = 100. I tabell 12 for de enkelte fylker finner en tallene for de to aldersgrupper hver for seg. Relativtallene bygger der på den samlede storfebestand pr. 20. juni 1946, som er satt = 100.

Pr. 20/6 1946 var det 23 158 kalver ved de undersøkte bruk. Dette svarer til 9,1 pst. av alle kalvene. Representasjonen er svakest i Troms med 7,4 pst., men forøvrig veksler den mellom 10,4 pst. i Aust-Agder og 8,5 pst. i Oppland.

Omsetningstallene for kalvene går fram av følgende oppstilling:

	Alle bruk		Relative tall klassevis		
	Absolutte tall	Relative tall	Inntil 20 dekar	20,1— 100 dekar	Over 100 dekar
Født	729 120	97,7	97,6	97,9	97,4
Kjøpt	17 098	2,3	2,4	2,1	2,6
Tilgang i året	746 218	100,0	100,0	100,0	100,0
Selvdøde	23 870	3,2	2,7	3,0	3,8
Slaktet og solgt til slakt:					
Spekalver	462 383	62,0	59,2	61,4	64,3
Andre kalver	120 156	16,1	23,3	16,9	9,7
Solgt til livdyr	15 179	2,0	2,0	1,6	3,0
Rykket opp til kviger	104 649	14,0	12,9	14,2	14,9
- - okser	35 947	4,8	2,4	5,2	6,3
Avgang i året	762 184	102,1	102,5	102,3	102,0
Endring i buskapen	÷ 15 966	÷ 2,1	÷ 2,5	÷ 2,3	÷ 2,0

Årets tilgang av kalver er i relativtallene satt = 100. Av dette faller 97,7 pst. på fødte og 2,3 pst. på innkjøpte dyr.

Avgangen i året svarer til i alt 102,1 pst. i forhold til tilgangen. Avgangen fordeler seg slik: selvdøde 3,2 pst., slaktet og solgt til slakt 78,1 pst., solgte livdyr 2,0 pst., oppflyttet til kviger og okser over 1 år 18,8 pst. Kalvebestanden har blitt redusert med 2,1 pst. i løpet av året.

I alt ble det i året født vel 729 000 kalver. Dette svarer til 57,6 pst. av hele storfebestanden pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte de fødte kalvene til 62,0 pst.

For hver 100 mjølkekyr pr. 20/6 1947, ble det født 91,7 kalver gjennomsnittlig for hele riket. Ved undersøkelsen i 1927/28 var det tilsvarende tallet 98,2. Det blir født færrest kalver i forhold til kutallet ved de minste brukene. Forholdstallet øker med økende bruksstørrelse fra 89,6 ved brukene inntil 20 dekar til 91,7 ved brukene mellom 20 og 100 dekar og 92,9 pst. ved brukene over 100 dekar. Forholdet mellom bruk av ymse størrelse var det samme i 1927/28.

Tallene for fylkene varierer mellom 96,6 kalver pr. 100 mjølkekyr i Møre og Romsdal og 83,4 i Troms. Utenfor dette kommer Finnmark med 73,9. Stort sett er det født flest kalver i forhold til mjølkekyrne på Vestlandet, minst i Nord-Norge. Av de enkelte jordbruksområder har skiferlandskapene ved Boknfjorden og Jærens sletteland de høyeste tallene med henholdsvis 98,1 og 96,6 kalver pr. 100 kyr. Lavest er tallene for Nord-Norges fjord- og dalbygder med 79.5. (Se ellers tabell 1.)

Det er allerede pekt på at de fødte kalvene utgjør 97,7 pst. av årets tilgang, mens 2,3 pst. er innkjøpte dyr. Forholdet mellom fødte og kjøpte kalver er noenlunde det samme ved bruk av ymse størrelse. For fylkene veksler prosenten for innkjøpte kalver mellom 3,5 pst. i Østfold og 1,3 pst. i Sogn og Fjordane.

Det var ca. 23 900 selvdøde kalver i året. Det svarer til 3,2 pst. av tilgangen. Storparten — vel 20 000 — av de selvdøde var spekalver (under 3 uker). Selvdøde spekalver svarer til 2,8 pst. av de kalvene som ble født i året.

Troms har relativt flest selvdøde med 4,0 pst. av tilgangen. I Møre og Romsdal var det minst selvdøde — 1,8 pst. Det er relativt flest selvdøde ved de større brukene.

Av alle selvdøde storfe i året faller 74,4 pst. på kalvene, 62,5 pst. var spekalver.

Det ble slaktet eller solgt til slakt bortimot 583 000 kalver. Av dette faller noe over 462 000 på spekalver og vel 120 000 på andre kalver (3 uker—1 år). I forhold til tilgangen i året, svarer de slaktede spekalver til 62,0 pst. og andre kalver til 16,1 pst., altså tilsammen 78,1 pst.

For fylkene veksler relativtallene for spekalv mellom 73,2 i Rogaland og 36,4 i Nordland. En ser da bort fra Finnmark. For andre kalver varierer prosenttallene mellom 36,4 i Nordland og 4,7 i Rogaland. Stort sett kan en si, at der en slakter relativt mye spekalv, slakter en relativt lite andre kalver. Dette kommer tydelig fram i tallene for de ymse bruksklassene. Relativtallene for slaktede spekalver øker med økende bruksstørrelse, mens relativtallene for eldre kalver synker med økende bruksstørrelse.

Ser en på slaktede kalver i alt, kommer Møre og Romsdal høyest med 85,7 pst. Relativt minst slakting har det vært i Nord-Trøndelag (bortsett fra Finnmark) med 68,5 pst.

I årets løp er 15 200 kalver — 2,0 pst. av tilgangen i året — solgt som livdyr. Tallene viser altså et netto-livdyrkjøp på ca. 1 900 dyr. Det er imidlertid ikke rimelig at det for alle rikets bygder tilsammen skal være noe nettokjøp. Differansen mellom kjøp og salg skriver seg antakelig fra feilplaseringer i tellingsoppgavene. Det er sannsynlig at bytte av kalver, slik det ofte blir drevet mellom nærliggende bruk, lett vil gi et slikt resultat, da tellingsskjemaet ikke har noen rubrikk for kjøp av dyr til slakt.

Prosentvis fordeling av tilgang og avgang i storfebuskapen

	Født	Kjøpt	Tilgang i alt	Selvdøde
Østlandet med Telemark	93,8	6,2	100	4,3
De sør-østlige slettebygder	92,6	7,4	100	4,3
Silurbygdene inne i landet	92,8	7,2	100	5,3
Mellom- eller skogbygder	94,5	5,5	100	3,9
Dal- og fjellbygder	95,4	4,6	100	3,7
Agder-fylkene	91,5	8,5	100	4,2
Kystbygder	91,4	8,6	100	3,0
Mellom- eller skogbygder	90,7	9,3	100	4,6
Dal- og fjellbygder	93,4	6,6	100	5,8
Vestlandet	94,3	5,7	100	3,6
Skiferlandskapene ved Boknfjorden	93,8	6,2	100	1,8
Jærens sletteland	92,5	7,5	100	3,1
Andre ytre bygder	94,3	5,7	100	3,5
Indre bygder	95,1	4,9	100	3,9
Trøndelag	95,0	5,0	100	4,5
Kystbygder	93,3	6,7	100	4,9
Ytre fjordbygder	94,6	5,4	100	4,8
Bygdene ved Trondheimsfjorden	95,3	4,7	100	4,9
Dal- og fjellbygder	96,2	3,8	100	3,6
Andre indre bygder	94,4	5,6	100	4,4
Nord-Norge	93,7	6,3	100	4,6
Øyer	93,7	6,3	100	4,3
Kystbygder	94,2	5,8	100	4,6
Fjord- og dalbygder	92,1	7,9	100	5,2
Innlandsbygder	94,0	6,0	100	3,2
Rikets bygder	94,0	6,0	100	4,1
De beste jordbruksbygder	93,1	6,9	100	4,4
Mellom- eller skogbygder	93,9	6,1	100	4,0
Kystbygder	93,9	6,1	100	3,8
Indre bygder	94,9	5,1	100	4,0

Det er Hordaland som har relativt størst livdyrsalg, med 3,0 pst. av årets tilgang. Lavest kommer Nordland med 1,3 pst. Nettosalg har disse 6 fylkene: Telemark, Troms, Hordaland, Vestfold, Sogn og Fjordane og Sør-Trøndelag. Salget av livkalver er relativt størst ved brukene over 100 dekar, minst ved klassen 20,1—100 dekar.

I løpet av året har henimot 105 000 kalver rykket opp til kviger og 36 000 til okser over 1 år. Disse kvigene svarer til 14,0 pst. av årets tilgang, og oksene svarer til 4,8 pst. Tilsammen blir det altså 18,8 pst.

20/6 1946—20/6 1947. Tilgang i alt = 100.

Slaktet og solgt til slakt							Solgt til livdyr	Avgang i alt
Spekalver	Andre kalver under 1 år	Okser 1—2 år	Okser Over 2 år	Kviger	Mjølkekyr	I alt		
61,8	14,8	4,4	1,5	2,5	13,3	98,3	6,3	108,8
64,3	9,5	5,6	2,2	2,5	13,4	97,5	5,8	107,7
61,8	11,3	3,0	1,2	1,9	14,2	93,4	6,2	104,7
54,8	22,4	3,6	0,8	3,1	12,6	97,3	6,5	107,8
62,5	16,3	4,2	1,2	2,2	12,6	99,0	6,9	109,7
61,7	13,3	2,2	0,4	2,6	11,7	91,9	11,6	107,8
69,4	7,5	1,1	0,2	1,5	12,3	92,0	9,5	104,6
58,1	15,3	2,9	0,3	3,6	10,8	91,0	13,6	109,1
52,1	20,9	3,2	0,4	3,0	12,4	92,0	11,2	108,9
68,0	9,9	4,7	0,5	2,0	10,0	95,1	6,2	104,7
71,0	3,2	4,8	1,4	0,5	8,0	88,9	4,8	95,4
69,9	4,5	3,5	0,3	0,6	8,9	87,7	6,8	97,6
68,7	9,7	4,3	0,4	2,4	10,3	95,8	5,5	104,2
65,9	12,7	5,4	0,5	2,1	10,5	97,1	7,1	108,8
50,8	17,8	7,6	1,0	3,0	12,0	92,2	5,2	101,8
45,0	16,8	9,3	1,1	2,9	12,7	87,8	3,1	95,8
54,7	12,9	6,0	1,4	2,1	11,0	88,1	5,2	98,0
54,4	12,4	9,1	1,4	3,2	12,3	92,8	5,7	103,4
48,2	27,4	6,1	0,3	2,7	11,5	96,2	5,5	105,4
48,5	21,5	5,9	0,9	3,3	12,1	92,2	5,1	101,8
37,1	31,7	4,5	0,5	1,5	10,3	85,6	6,0	96,1
39,1	32,0	3,7	0,4	1,9	9,1	86,2	5,8	96,3
26,3	39,8	5,4	0,7	1,2	10,5	83,9	6,0	94,6
37,0	28,8	3,9	0,2	1,4	10,2	81,5	4,8	91,6
42,7	22,8	5,4	1,2	0,9	10,3	83,3	6,1	92,6
59,6	15,4	4,8	1,0	2,3	11,8	94,9	6,4	105,4
63,2	9,6	5,2	1,6	2,1	12,8	94,5	6,0	104,9
55,3	21,2	3,5	0,7	3,2	12,3	96,2	7,7	108,0
58,2	16,2	4,5	0,5	2,2	10,5	92,1	5,7	101,7
58,4	17,7	4,9	0,8	2,2	11,5	95,5	6,7	106,1

Bortsett fra Finnmark, har Nord-Trøndelag størst relativtall for oppflyttede kviger, 17,3 pst. Forholdsvis minst, 11,1 pst., er tallet for Troms. Når det gjelder oksene, kommer Vestfold høyest med 10,6 pst. og Telemark lavest med 1,4 pst. Ser en okser og kviger under ett, har det vært relativt størst oppflytting i Nord-Trøndelag (unntatt Finnmark) med 25,7 pst., minst i Troms med 13,1 pst. Opprykkingen til kviger og okser er relativt størst ved brukene over 100 dekar. Den synker med avtakende bruksstørrelse.

Tallet på kalver er i året redusert med ca. 16 000, svarende til 6,3 pst. av

alle kalvene ved årets begynnelse. Reduksjonen er størst ved de minste brukene. I Vest-Agder, Trøndelag og Nord-Norge har tallet på kalver økt.

Tabellen på s. 32 og 33 viser hvordan tilgang og avgang i storfebestanden stiller seg i de enkelte jordbruksområder. Tallene er gitt som relativtall. Årets tilgang (tallet på fødte og kjøpte dyr) = 100.

Årets tilgang fordeler seg med 94,0 pst. på fødte og 6,0 pst. på innkjøpte livdyr.

Prosenten for fødte svinger mellom 90,7 i Agderfylkenes mellom- eller skogbygder og 96,2 i dal- og fjellbygdene i Trøndelag. For områdegruppene varierer det mellom 93,1 pst. i de beste jordbruksbygder og 94,9 pst. i indre bygder.

Gjennomsnittlig for rikets bygder svarer de selvdøde dyra til 4,1 pst. av tilgangen. Relativt flest selvdøde har dal- og fjellbygdene i Agder med 5,8 pst. av årets tilgang. Skiferlandskapene ved Boknfjorden har relativt færrest selvdøde med 1,8 pst. De beste jordbruksbygder har relativt flest selvdøde av områdegruppene.

De slaktede spekalvene svarer til 59,6 pst. av tilgangen i rikets bygder. Forholdsvis mest spekalv er det slaktet i skiferlandskapene ved Boknfjorden, hvor de slaktede svarer til 71,0 pst. av tilgangen i året. I Nord-Norges kystbygder svarer slaktingen bare til 26,3 pst. Det slaktes relativt sett mer spekalver i de beste jordbruksbygder enn i de andre områdegruppene. Relativt minst blir det slaktet i mellom- eller skogbygdene.

Forholdet er omvendt når det gjelder andre kalver (3 uker—1 år). De beste jordbruksbygdene slakter relativt sett langt færre dyr enn de andre områdegruppene, bare 9,6 pst. av tilgangen i året. Mellom- eller skogbygdene kommer høyest med 21,2 pst. Gjennomsnittsprosenten for rikets bygder er 15,4. Slakt av kalver i denne aldersgruppen spiller størst rolle i Nord-Norge, særlig i kystbygdene, hvor slaktingen svarer til 39,8 pst. av tilgangen. Minst rolle spiller slakt i denne aldersgruppen på Vestlandet, hvor skiferlandskapene ved Boknfjorden kommer lavest med 3,2 pst. Tallene viser tydelig, at på Vestlandet er det særlig vanlig å slakte kalvene, mens de er under 3 uker. Nord-Norge lar kalvene i større grad enn de andre landsdelene, bli eldre før de slaktes.

Tallet på slaktede okser i alderen 1—2 år svarer gjennomsnittlig til 4,8 pst. av tilgangen i storfebestanden. Prosenten veksler mellom 9,3 i kystbygdene i Trøndelag og 1,1 i Agderfylkenes kystbygder. Av områdegruppene kommer de beste jordbruksbygder høyest med 5,2 pst., mellom- eller skogbygdene lavest med 3,5 pst.

Slaktede okser over 2 år svarer gjennomsnittlig til 1,0 pst. av årets tilgang. Av jordbruksområdene kommer de sørøstlige slettebygder høyest med 2,2 pst., mens kystbygdene i Agder og fjord- og dalbygdene i Nord-Norge ligger lavest med 0,2 pst. Relativtallet for de beste jordbruksbygder, 1,6 pst., ligger

langt over tallene for de andre områdegrupper. Kystbygdene ligger lavest med 0,5 pst.

Alt i alt er det Trøndelag som har slaktet relativt flest okser. Minst rolle spiller oksene i Agderfylkene.

De kvigene som er slaktet i året, svarer til gjennomsnittlig 2,3 pst. av tilgangen i storfebestanden. Prosenten er størst, 3,6, i Agderfylkenes mellom- eller skogbygder, minst, 0,5, i skiferlandskapene ved Boknfjorden. Mellom- eller skogbygdene skiller seg ut fra de andre hovedområdene med 3,2 pst., mens de andre har 2,1—2,2 pst.

Mjølkekyrne som er slaktet, svarer til 11,8 pst. av tilgangen i buskapen. For jordbruksområdene danner Østlandets silurbygder inne i landet og skiferlandskapene ved Boknfjorden yttergrensene, med henholdsvis 14,2 og 8,0 pst. For områdegruppene varierer det mellom 12,8 pst. i de beste jordbruksbygder og 10,5 pst. i kystbygdene.

Slaktede storfe i alt svarer for rikets bygder til 94,9 pst. av årets tilgang. Mellom- eller skogbygdene har slaktet relativt mest storfe, 96,2 pst. av tilgangen, deretter kommer indre bygder og de beste jordbruksbygder og tilsist kystbygdene med 92,1 pst. Det er større forskjell mellom landsdelene. Prosenten varierer mellom 98,3 på Østlandet og 85,6 i Nord-Norge. For de enkelte jordbruksområder veksler det mellom 99,0 pst. i Østlandets dal- og fjellbygder og 81,5 pst. i Nord-Norges fjord- og dalbygder.

Det er pekt på at de beste jordbruksbygder slakter relativt mer spekalver, mindre kalver i alderen 3 uker — 1 år og mer okser over 1 år enn de andre hovedområdene. Tallene viser at de oksekalvene som er beregnet til slakt, men som ikke blir slaktet som spekalver, i større grad enn i de andre områdene blir fôret opp til de blir over 1 år gamle. Særlig i mellom- eller skogbygdene blir det derimot slaktet relativt mange dyr i alderen 3 uker—1 år.

Livdyrsalget svarer til 6,4 pst. av tilgangen i året. Relativt størst salg har mellom- eller skogbygdene og indre bygder, hvor livdyrsalget svarer til henholdsvis 7,7 og 6,7 pst. av årets tilgang. Det er bare disse to områdegruppene som har netto livdyrsalg. Av de enkelte jordbruksområder er det mellom- eller skogbygdene i Agderfylkene som har mest salg med 13,6 pst. Relativt minst er salget i kystbygdene i Trøndelag med 3,1 pst. Følgende 10 jordbruksområder har nettosalg av livdyr: Østlandets mellom- eller skogbygder og dal- og fjellbygder, de 3 Agderområdene, Vestlandets indre bygder, bygdene ved Trondheimsfjorden og dal- og fjellbygdene i Trøndelag og Nord-Norges kystbygder og innlandsbygder.

Sauene.

Oppgavene over tallet på sauer ved tellingsårets begynnelse og slutt, og tilgang og avgang i året, finner en både som absolutte og relative tall for de enkelte fylker i tabell 8. I denne tabellen er tallene for lam og voksne sauer behandlet sammen. I fylkestabellene, tabell 12, finner en tallene for de to aldersgrupper hver for seg.

Undersøkelsen omfatter 149 047 sauer i alt pr. 20/6 1946. Dette er 8,8 pst. av alle sauene (Finnmark unntatt). Representasjonen i de enkelte fylker er omtalt tidligere, s. 12. En viser også til tabellen s. 11.

Det er Vestlandet som har mest sauer. Denne landsdelen hadde pr. 20/6 1946 50,2 pst. av alle sauene i rikets bygder. Vestlandets indre bygder har alene 1/4 av alle sauene. Ser en på de 4 grupper av jordbruksområder, finner en at de indre bygder har 46,0 pst. av sauene. Deretter kommer kystbygdene med 34,0 pst. Se ellers tabell 2.

Dersom en ser saueholdet i relasjon til de andre husdyra, hest, storfe, geit og svin, er det også Vestlandet som kommer først. Tallmessig sett utgjør sauen 61,7 pst. av hele buskapen på Vestlandet. Flere av de andre landsdelene kommer ellers ikke langt etter Vestlandet, når en ser saueholdet fra denne synsvinkel. I Nord-Norge utgjør sauene 56,4 pst. av husdyra, i Agderfylkene 47,7 pst. og i Trøndelag 44,6 pst. På Østlandet spiller saueholdet langt mindre rolle, 26,7 pst.

Av alle de nevnte husdyra i rikets bygder, utgjør sauene nesten halvdelen, 46,8 pst. I kystbygdene utgjør sauene 57,2 pst. og i indre bygder 55,8 pst. I de beste jordbruksbygder og i mellom- eller skogbygdene utgjør de henholdsvis 26,9 og 29,7 pst. Relativt mest sau i forhold til de andre husdyra er det i Rogaland, hvor de utgjør 67,8 pst. av buskapen. I Østfold er det bare 9,9 pst. sauer. Av jordbruksområdene er det dal- og fjellbygdene i Agderfylkene som kommer høyest med 66,6 pst. I de sørøstlige slettebygdene utgjør sauene bare 9,0 pst.

Tabellen på neste side viser buskapsstørrelse og tilgang og avgang i sauebestanden i rikets bygder i tellingsåret 20/6 1946—20/6 1947.

Pr. 20/6 1946 var det nær 1 707 000 sauer i alt i rikets bygder. Av disse var knapt 799 000 eller 46,8 pst. under 1 år (lam). 908 000 eller 53,2 pst. var over 1 år. Bare i Vest-Agder og Telemark var det flere sauer under 1 år enn over. Bortsett fra Finnmark, er det relativt færrest dyr under 1 år i Vestfold. For de enkelte jordbruksområdene dannes ytterpunktene av kystbygdene i Agder, der 51,8 pst. av sauene er under 1 år, og de sørøstlige slettebygder, hvor 42,9 pst. av sauene er lam. Det er relativt mer lam i de indre bygder enn i de andre områdegruppene.

De lammene som ble født i året, svarer til 50,3 pst. av buskapen pr. 20/6

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall klassevis		
			Inntil 20 dekar	20,1— 100 dekar	Over 100 dekar
Buskap 20/6 1946					
Sauer under 1 år (lam)	798 970	46,8	46,6	46,8	47,2
- over 1 år	907 831	53,2	53,4	53,2	52,8
I alt	1 706 801	100,0	100,0	100,0	100,0
Født	859 176	50,3	49,5	50,4	50,9
Kjøpt	26 465	1,6	2,4	1,5	1,1
Tilgang i året	885 641	51,9	51,9	51,9	52,0
Selvdøde	138 960	8,1	7,7	8,5	7,0
Slaktet under 1 år	556 044	32,6	32,9	32,4	32,0
- over 1 år	170 288	10,0	9,5	9,6	12,3
Solgt til livdyr	29 124	1,7	1,7	1,4	2,7
Avgang i året	894 416	52,4	51,8	51,9	54,0
Endring i buskapen	÷ 8 775	÷ 0,5	+ 0,1	—	÷ 2,0
Buskap 20/6 1947					
Sauer under 1 år	811 561				
- over 1 år	886 465				
I alt	1 698 026	99,5	100,1	100,0	98,0

1946. Avgangen i året, bortsett fra livdyrsalget innen brukene, svarer til 50,8 pst. av buskapen ved tellingsårets begynnelse. Av dette faller 8,1 pst. på selvdøde, 42,6 pst. på slaktede og 0,1 pst. på netto-livdyrsalg. Buskapen er i året redusert med 0,5 pst.

Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte de fødte lammene til 51,6 pst. av buskapen. Avgangen svarte til 49,0 pst., som fordelte seg med 7,0 pst. på selvdøde og 42,0 pst. på slaktede. Buskapen økte den gang med 2,6 pst. i løpet av året.

I året ble det født vel 859 000 lam. Når en ser bort fra Finnmark, er det født relativt flest lam i Nordland, hvor de svarer til 56,9 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Relativt færrest lam er det født i Østfold og Vestfold med henholdsvis 28,3 og 34,9 pst. Disse to fylkene har svært lite sau. Stort sett er det født relativt mest lam i Nord-Norge, minst på Vestlandet.

De lammene som er født i året, svarer til gjennomsnittlig 96,9 pr. 100 voksne sauer (over 1 år) pr. 20/6 1947. I 1927/28 ble det født 95,0 lam pr. 100 voksne sauer.

Det er født flest lam i forhold til de voksne sauene i Vest-Agder, 114,1 lam pr. 100 voksne. Dessuten har følgende fylker mer enn 100 lam pr. 100 sauer: Nordland 109,7, Telemark 108,7, Oppland 106,0, Buskerud 104,6, Troms 104,3, Sør-Trøndelag 102,3, Aust-Agder 100,6 og Møre og Romsdal 100,5. Lavest, 79,0, er tallet for Akershus. Stort sett blir det født flest lam i forhold

til voksne sauer i Agderfylkene, færrest på Vestlandet. For de enkelte jordbruksområder dannes yttergrensene av Agderfylkenes kystbygder og de sørøstlige slettebygder med henholdsvis 118,7 og 74,6 lam pr. 100 voksne.

De indre bygder kommer høyest av områdegruppene med 101,3, kystbygdene lavest med 91,9 lam pr. 100 voksne. For de ymse bruksklasser veksler det mellom 101,6 ved brukene over 100 dekar og 93,9 ved brukene inntil 20 dekar.

I året ble det i alt innkjøpt ca. 26 500 sauer som livdyr. Dette svarer til 1,6 pst. av alle sauene ved tellingsårets begynnelse. Tilsvarende prosent for 1927/28 var 1,5.

Finnmark har relativt sett kjøpt usedvanlig mange sauer. Kjøpet svarer til godt og vel 1/4 av hele buskapen i 1946. Dette er et ledd i arbeidet for å få husdyrholdet i fylket opp igjen etter nedslaktingen ved evakueringen i 1944. Ellers er det Aust-Agder som har forholdsvis størst kjøp — 4,1 pst. Minst kjøp har Sogn og Fjordane med 0,6 pst. Livdyrkjøpet avtar med økende bruksstørrelse fra 2,4 pst. ved laveste bruksklasse til 1,1 pst. ved brukene over 100 dekar.

Det var 139 000 selvdøde sauer i løpet av året. Det svarer til 8,1 pst. av buskapen. Dette er noe mer enn i 1927/28, da de selvdøde svarte til 7,0 pst. Storparten, over 104 000 av de selvdøde, var lam. De selvdøde lammene svarer til 12,1 pst. av de som ble født i året. Selvdøds-prosenten er særlig stor på Vestlandet. I denne landsdelen faller 16,0 pst. av de fødte lammene bort som selvdøde. Verst er det i Vestlandets »andre ytre bygder«, hvor de selvdøde lammene svarer til 18,3 pst. av de fødte. Det er i det hele kystbygdene som har størst dødelighetsprosent blant sauene. Nettopp disse strøkene hører til de distrikter som er mest hjemsøkt av våre sauesykdommer.

Av fylkene er det Hordaland som har relativt mest selvdøde sauer. De selvdøde dyrene (både voksne og lam) svarer i dette fylket til 12,5 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Relativt minst selvdøde har Østfold med 2,9 pst.

De større brukene har relativt færrest selvdøde sauer, 7,0 pst. av buskapen. Prosenten ligger høyest, 8,5, ved brukene mellom 20 og 100 dekar.

I årets løp ble over 726 000 sauer slaktet eller solgt til slakt. Det svarer til 42,6 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte avgangen ved slakting og salg til slakt til 42,0 pst.

Av slaktene var vel 556 000 lam (under 1 år) og 170 000 voksne (over 1 år). Det blir altså slaktet mer enn 3 ganger så mange lam som voksne. Ved undersøkelsen i 1927/28 ble det slaktet forholdsvis færre lam og flere voksne.

Forholdet mellom slaktede lam og voksne sauer i de enkelte fylker ser en av følgende sammenstilling, hvor tallene fra de to undersøkelser er stilt sammen. Slaktet i alt = 100.

	1946/47		1927/28	
	Lam (under 1 år) pst.	Voksne (over 1 år) pst.	Lam (under 1 år) pst.	Voksne (over 1 år) pst.
Østfold	55,6	44,4	45,9	54,1
Akershus	63,8	36,2	53,3	46,7
Hedmark	73,9	26,1	55,4	44,6
Oppland	74,2	25,8	50,7	49,3
Buskerud	76,1	23,9	66,4	33,6
Vestfold	58,7	41,3	64,4	35,6
Telemark	64,3	35,7	59,7	40,3
Aust-Agder	74,0	26,0	75,1	24,9
Vest-Agder	80,8	19,2	78,5	21,5
Rogaland	79,3	20,7	84,5	15,5
Hordaland	73,4	26,6	69,3	30,7
Sogn og Fjordane	72,6	27,4	62,5	37,5
Møre og Romsdal	81,2	18,8	71,1	28,9
Sør-Trøndelag	78,2	21,8	71,8	28,2
Nord-Trøndelag	70,4	29,6	50,4	49,6
Nordland	84,0	16,0	68,8	31,2
Troms	82,9	17,1	62,4	37,6
Finnmark	86,7	13,3	71,4	28,6
Rikets bygder	76,6	23,4	68,8	31,2

Tallene viser at lammene utgjør størst prosent av saueslaktene i Nord-Norge, hvor atskillige over 80 pst. av slaktene er lam. I Vestlandsfylkene utgjør lammene 73—81 pst., i Agderfylkene 74 og 81 pst. og i Trøndelag 70 og 78 pst. På Østlandet er det større forskjell mellom fylkene. I de fylkene hvor saueholdet spiller noen vesentlig rolle, utgjør lammene omkring 75 pst. av de slaktede sauene. I fylker som Østfold og Vestfold, hvor saueholdet er minimalt, utgjør lammene mindre enn 60 pst.

De slaktede lammene svarer til 32,6 pst. av hele buskapen pr. 20/6 1946, mot 28,9 pst. i 1927/28. De slaktede voksne sauene svarer til 10,0 pst. mot 13,1 pst. i 1927/28. Prosenten for slaktede lam synker med økende bruksstørrelse, mens prosenttallene for voksne viser motsatt kurve.

Relativt flest sau i alt ble det slaktet i Østfold, hvor de slaktede svarer til 64,6 pst. av buskapen ved årets begynnelse. Bortsett fra Finnmark, er det slaktet relativt færrest dyr i Sogn og Fjordane og Hordaland med henholdsvis 35,8 og 37,6 pst. av buskapen.

Vel 29 000 sauer er solgt som livdyr. Det svarer til 1,7 pst. av buskapen 20/6 1946. I 1927/28 svarte livdyrsalget til 1,5 pst. Netto-livdyrsalget er på henimot 2 700 dyr eller 0,1 pst. av buskapen. Livdyrsalget er relativt størst ved brukene over 100 dekar, minst ved brukene mellom 20 og 100 dekar.

Størst livdyrsalg i forhold til buskapen er det i Buskerud. Det er minst i Møre og Romsdal. Nettokjøp av livdyr hadde disse 7 fylkene: Finnmark,

Vestfold, Aust-Agder, Nord-Trøndelag, Vest-Agder, Hordaland og Troms. Av jordbruksområdene har skiferlandskapene ved Boknfjorden relativt størst nettosalg. Nettokjøpet er størst i innlandsbygdene i Nord-Norge. Av landsdelene er det bare Østlandet og Vestlandet som har netto-livdyrsalg.

Buskapen ble i året redusert med ca. 8 800 dyr, eller 0,5 pst. Brukene over 100 dekar viser 2,0 pst. nedgang, mens buskapen ved de lavere størrelsesgrupper viser en ubetydelig oppgang i dyretallet.

Relativt størst nedgang i sauetallet har det vært i Østfold og Vestfold,

	Pst. selvdøde lam av i året fødte	Slaktet og solgt til slakt		Netto salg + eller kjøp ÷ av livdyr i pst. av bestanden pr. 20/6 1946
		I alt i pst. av bestanden pr. 20/6 1946	Slaktet til eget bruk i pst. av alle slakt	
Østlandet med Telemark	8,8	46,9	55,2	+ 0,9
De sør-østlige slettebygder	10,5	51,9	68,1	+ 0,6
Silurbygdene inne i landet	9,3	45,4	55,2	+ 0,8
Mellom- eller skogbygder	7,7	45,4	59,2	+ 0,4
Dal- og fjellbygder	8,9	46,1	51,9	+ 1,2
Agderfylkene	9,9	50,0	48,3	÷ 0,4
Kystbygder	10,0	51,6	62,7	÷ 0,4
Mellom- eller skogbygder	10,6	50,0	47,1	÷ 0,3
Dal- og fjellbygder	8,6	47,2	39,3	÷ 0,5
Vestlandet	16,0	40,2	44,9	+ 0,3
Skiferlandskapene ved Boknfj.	13,4	41,0	20,6	+ 2,7
Jærens sletteland	11,6	47,8	16,4	+ 0,6
Andre ytre bygder	18,3	37,0	56,5	÷ 0,3
Indre bygder	15,0	40,8	45,4	+ 0,7
Trøndelag	9,4	42,8	61,2	—
Kystbygder	11,4	36,7	48,5	÷ 0,6
Ytre fjordbygder	12,5	44,9	59,3	÷ 0,2
Bygdene ved Trondheimsfjorden	8,7	42,7	56,4	÷ 0,7
Dal- og fjellbygder	7,4	45,9	70,6	+ 0,1
Andre indre bygder	9,3	44,0	68,5	+ 1,5
Nord-Norge	7,8	42,9	76,0	÷ 1,0
Øyer	8,4	43,4	75,7	÷ 0,9
Kystbygder	7,2	42,0	69,5	÷ 0,5
Fjord- og dalbygder	7,2	42,2	83,4	÷ 2,6
Innlandsbygder	7,2	43,8	76,7	÷ 4,1
Rikets bygder	12,1	42,6	53,9	+ 0,2
De beste jordbruksbygder	10,5	46,2	39,8	+ 0,5
Mellom- eller skogbygder	8,4	46,5	56,1	+ 0,2
Kystbygder	14,0	39,4	61,4	÷ 0,5
Indre bygder	11,7	42,9	52,4	+ 0,5

hvor nedgangen svarer til henholdsvis 40,2 og 26,0 pst. Disse fylkene har aldri hatt særlig stort sauehold. Under krigen økte buskapen usedvanlig sterkt — relativt sett. Nå er tallet atter på retur. På grunn av at det absolutte tall sauer i disse fylkene er lite, blir det lett store utslag i relativtallene. Av de andre fylkene er det Akershus og Vest-Agder som har forholdsvis størst nedgang med henholdsvis 13,8 og 9,2 pst.

I 7 fylker er det oppgang. Oppgangen er relativt størst i Nord-Norge, særlig i Finnmark, hvor tallet på det nærmeste er fordoblet. Forøvrig er det øking i Hedmark, Møre og Romsdal og i Trøndelag.

Saueholdet er ulikt fordelt på de ymse landsdeler. Innen landsdelene og fylkene er det også stor forskjell. I det foregående har en pekt på ymse ulikheter innen de ymse jordbruksområder.

For å gi et bilde av ulikheten mellom områdene, har en i tabellen på foregående side stilt sammen en del relativtall for de enkelte jordbruksområder. Tabellen viser hvor stor prosent de i året selvdøde lammene utgjør av fødte lam i året, hvor meget de slaktede sauene svarer til i prosent av tallet på sauer pr. 20/6 1946, hvor stor del av slaktet som er tatt til eget bruk og hvor stor prosent nettosalget eller nettokjøpet svarer til når en setter buskap pr. 20/6 1946 = 100.

En del av dette er omtalt i avsnittet om sauene. Noe, f. eks. forholdet mellom slakt til hjemmeforbruk og salg, kommer en tilbake til under et senere avsnitt.

Geitene.

Fylkesvise oppgaver over buskap, tilgang og avgang finner en i tabellene 9 og 12 bak i boka.

Tellingen omfatter i alt 14 593 geiter, svarende til 8,3 pst. av alle geitene i rikets bygder pr. 20/6 1946. Representasjonen i de enkelte fylker ser en av tabellen s. 11. Den er omtalt s. 12.

Geitene er svært ujamt fordelt på fylkene. Særlig mye geiter er det i Sogn og Fjordane og i Oppland. I Østfold og Vestfold er tallet helt ubetydelig. Nesten halvdelen av geitene, 47,9 pst., finnes på Vestlandet. Det er i de indre bygdene geiteholdet er mest vanlig. Jordbruksområdet »indre bygder« på Vestlandet har 32,3 pst. av alle geitene i rikets bygder. Dal- og fjellbygdene på Østlandet har 21,1 pst. Områdegruppen »indre bygder« har i alt 66,7 pst. av geitene.

Ser en geitholdet i forhold til de andre husdyra — hest, storfe, sau og svin — finner en at geitetallet svarer til 4,9 pst. av tallet på alle disse husdyra tilsammen. På Vestlandet utgjør geitene 6,2 pst. av buskapen, i Agder bare 0,8 pst. Av jordbruksområdene er det Jærens sletteland som har relativt minst geiter — mindre enn 0,05 pst. av buskapen. Innen områdegruppene veksler

geitenes andel i buskapen mellom 7,9 pst. i indre bygder og 0,8 pst. i de beste jordbruksbygder.

Buskap ved tellingsårets begynnelse og slutt og tilgang og avgang i løpet av året framgår av følgende sammenstilling:

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall klassevis		
			Inntil 20 dekar	20,1— 100 dekar	Over 100 dekar
Buskap 20/6 1946					
Geiter under 1 år (kje)	53 995	30,4	28,2	31,1	26,0
- over 1 år	123 671	69,6	71,8	68,9	74,0
I alt	177 666	100,0	100,0	100,0	100,0
Født	84 922	47,8	43,0	48,2	61,2
Kjøpt	6 946	3,9	4,7	3,1	8,2
Tilgang i året	91 868	51,7	47,7	51,3	69,4
Selvdøde	20 131	11,3	8,3	11,9	8,3
Slaktet under 1 år	63 534	35,8	33,3	34,9	50,5
- over 1 år	23 624	13,3	14,8	13,0	13,0
Solgt til livdyr	7 289	4,1	4,2	3,8	1,8
Avgang i året	114 578	64,5	60,6	63,6	73,6
Endring i buskapen	÷ 22 710	÷ 12,8	÷ 12,9	÷ 12,3	÷ 4,2
Buskap 20/6 1947					
Geiter under 1 år	46 615				
- over 1 år	108 341				
I alt	154 956	87,2	87,1	87,7	95,8

Tallet på geiter pr. 20/6 1946 var knapt 178 000. Av dette var 30,4 pst. under 1 år (kje) og 69,6 pst. over 1 år. I 1927/28 var de tilsvarende prosenttall henholdsvis 35,6 og 64,4.

Aldersfordelingen veksler sterkt fra fylke til fylke. Kjeenes andel av buskapen varierer mellom 41,3 pst. i Møre og Romsdal og 13,9 pst. i Aust-Agder. En stor del av kjeene blir slaktet mens de er ganske små, ofte bare få dager gamle. Disse kjeene blir for en stor del slaktet før 20. juni, altså før tellingsdagen. Denne slaktingen av kje er ikke like vanlig i alle strøk av landet. Derfor gir dette seg lett utslag på relativtallene for buskapens sammensetning.

For de enkelte jordbruksområder varierer kjeenes andel i buskapen mellom 57,1 pst. i mellom- eller skogbygdene i Agderfylkene og 15,9 pst. i bygdene ved Trondheimsfjorden.

I året ble det født vel 84 900 kje. Dette svarer til 47,8 pst. av alle geitene pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte årets fødte til 67,8 pst.

De fødte kjeene svarer til 78,4 kje pr. 100 geiter over 1 år pr. 20/6 1947 mot 102,5 i 1927/28.

Ved undersøkelsen i 1946/47 har en sikkert ikke fått med alle kjeene som ble født i året. Det forhold som er nevnt ovenfor — at det slaktes en mengde kje mens de enda er ganske små — fører sannsynligvis til at en stor del av disse kjeene ikke er blitt med i tellingen pr. 20. juni. At disse kjeene er utelatt, har imidlertid ingen nevneverdig betydning for beregningen av kjøttproduksjonen, som er behandlet i et senere avsnitt. Mange av disse kjeene har en slaktevekt på bare 1—2 kg.

Relativtallene for de enkelte bruksklasser, viser at det er født noe flere kje i forhold til de voksne geitene og i forhold til hele buskapen ved de større brukene enn ved de mindre. I grunnen skriver dette seg i første rekke fra at de ymse landsdeler er ulikt representert i de forskjellige bruksklassene.

Brukene har i løpet av året kjøpt vel 6 900 geiter som livdyr. Dette svarer til 3,9 pst. av buskapen i 1946, mot 5,0 pst. ved undersøkelsen i 1927/28. Kjøpet er relativt størst, 8,2 pst., ved brukene over 100 dekar, minst, 3,1 pst., ved bruksklassen 20,1—100 dekar.

I Finnmark har det vært usedvanlig stort kjøp. For de geitefattigste fylkene — Østfold, Akershus og Vestfold — er det ikke gitt opp noe livdyrkjøp ved de undersøkte bruk. Ellers veksler prosenten mellom 7,5 i Hedmark og 0,9 i Møre og Romsdal.

I tellingsåret har det vært vel 20 100 selvdøde geiter. Dette svarer til 11,3 pst. av buskapen pr. 20/6 1946, mens de selvdøde i 1927/28 svarte til 9,4 pst. Vel 15 400 av de selvdøde geitene var kje (under 1 år) — altså nesten 77 pst. av alle selvdøde geiter. De selvdøde kjeene svarer til 18,2 pst. av de kjeene som ble født i året. Det er bruksklassen 20,1—100 dekar som har relativt mest selvdøde geiter, 11,9 pst. De to andre klassene ligger jamt med 8,3 pst. Ser en på relativtallene for de enkelte landsdeler, fylker og jordbruksområder, finner en store variasjoner. Dette skriver seg i første rekke fra at geitetallet i mange strøk er lite. Relativtallene gir da store utslag. Av landsdelene er det Østlandet og Vestlandet som har forholdsvis flest selvdøde. Agderfylkene har færrest. I de mest utpregede geitefylkene, Sogn og Fjordane og Oppland, er selvdødprosenten henholdsvis 11,1 og 8,6.

I året ble det slaktet vel 63 500 geiter under 1 år (kje) og vel 23 600 over 1 år, altså i alt over 87 000. Dette svarer til 49,1 pst. av buskapen ved tellingsårets begynnelse. Tilsvarende prosent for 1927/28 var 54,4. Ved forrige undersøkelse ble det slaktet relativt flere kje enn nå. Dette henger sannsynligvis for en del sammen med det som er nevnt tidligere — at en ved undersøkelsen i 1946/47 ikke har fått med alle kjeene som ble slaktet som ganske små.

Relativtallene for slaktede voksne geiter varierer lite for bruk av ymse størrelse. Det er en svak nedgang i relativtallene med økende bruksstørrelse.

For kjeene derimot øker relativtallene sterkt med økende bruksstørrelse, fra 33,3 pst. ved brukene inntil 20 dekar til 50,5 pst. ved brukene over 100 dekar.

Forholdet mellom slaktede kje og voksne geiter avviker sterkt fra fylke til fylke. Det samme gjør seg gjeldende for slaktede geiter i alt, sett i forhold til buskapen ved tellingsårets begynnelse. I Vestlandets og Nord-Norges fylker svarer de slaktede geitene til 41—47 pst. av buskapen, i Trøndelag til ca. 57 pst. Oppland har henimot 61,0 pst. slaktede.

Det er solgt nesten 7 300 geiter som livdyr i årets løp. Det svarer til 4,1 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte livdyrsalget til 5,0 pst. av buskapen. Nettosalget av livdyr er vel 300 dyr eller 0,2 pst. av buskapen. I 1927/28 var kjøp og salg like store.

Det er relativt størst salg fra de mindre brukene.

Fylkene imellom avviker livdyrsalget ganske sterkt, relativt sett, fra 19,7 pst. i Akershus til ikke noe salg i Østfold, Vestfold og Aust-Agder. Absolutt sett er dog salget i Akershus svært lite. Salget er absolutt størst i Hordaland, hvor det er solgt over 2 600 dyr.

Nettosalg av geiter har disse fem fylkene: Akershus, Hordaland, Sogn og Fjordane, Telemark og Vest-Agder.

Av landsdelene er det bare Vestlandet som har netto-livdyrsalg. Nord-Norge har relativt størst kjøp.

Tallet på geiter er blitt sterkt redusert de siste årene. I tida 20/6 1946—20/6 1947 gikk tallet tilbake med 22 700 eller 12,8 pst. Brukene over 100 dekar viser atskillig svakere nedgang enn de andre bruksklassene. I Finnmark økte geitetallet sterkt på grunn av de ekstraordinære forhold som har gjort seg gjeldende der. Ellers var det relativt sterk øking, 23,2 pst. i Buskerud og en ubetydelig øking i Oppland. Alle de andre fylkene viser nedgang. Relativt sett var det særlig sterk nedgang i de geitefattige fylkene Østfold, Akershus og Vestfold, hvor buskapen ble redusert med mer enn 60 pst. Mer utpregede geitefylker som Sogn og Fjordane og Hordaland hadde også sterk nedgang, henholdsvis 20,6 og 22,7 pst. Av de enkelte landsdelene har Agderfylkene forholdsvis sterkest nedgang med vel 30 pst. I Nord-Norge var det en ubetydelig oppgang i tallet på geiter.

Svina.

Fylkesvise oppgaver for svina finner en i tabell 10 og 12.

Undersøkelsen omfatter 20 840 dyr pr. 20/6 1946, svarende til 8,1 pst. av alle svina i rikets bygder. Representasjonen i de ymse fylker er omtalt s. 12. En viser også til tabellen s. 11.

Også svina er nokså ulikt fordelt på de ymse deler av landet. Mest svin

er det i Hedmark, Akershus og Oppland, som hver hadde mer enn 30 000 svin pr. 20/6 1946. Deretter kommer Østfold og Rogaland med vel 20 000 dyr hver. Østlandsfylkene til og med Telemark har tilsammen 65,3 pst. av alle svina pr. 20/6 1946. Av jordbruksområdene ligger de sørøstlige slettebygder langt foran de andre. Området har 25,4 pst. av alle svin i rikets bygder. Områdegruppen »de beste jordbruksbygder« hadde vel halvdelen av svina. Kystbygdene har bare 11,5 pst.

Sett i relasjon til de andre husdyra — hest, storfe, sau og geit — er det også de beste jordbruksbygdene som har mest svin. Svina utgjør der 13,7 pst. av den samlede buskap. For de enkelte landsdeler veksler prosenten mellom 13,8 på Østlandet og 0,8 i Nord-Norge og for jordbruksområdene mellom 17,5 pst. i de sørøstlige slettebygder og 0,6 pst. i Nord-Norges øyer og fjord- og dalbygder. Se ellers tabell 2 bak i boka.

Nedenfor er satt opp en tabell som viser buskap pr. 20/6 1946 og 1947 og tilgang og avgang i året.

	Absolutte tall	Relative tall	Relative tall klassevis		
			Inntil 20 dekar	20,1— 100 dekar	Over 100 dekar
Buskap pr. 20/6 1946					
Svin under 4 mndr.	118 748	46,3	49,2	45,5	43,3
- over 4 mndr. fetesvin	94 863	37,0	46,2	39,9	28,4
- over 4 mndr. avlsråner	2 415	0,9	0,1	0,5	1,4
- over 4 mndr. avlspurker	40 634	15,8	4,5	14,1	26,9
I alt	256 660	100,0	100,0	100,0	100,0
Født	336 783	131,2	21,5	104,6	212,4
Kjøpt	231 812	90,3	136,2	108,6	46,6
Tilgang i året	568 595	221,5	157,7	213,2	259,0
Selvdøde	27 714	10,8	3,4	9,7	14,9
Slaktet	288 344	112,3	141,7	123,8	83,9
Solgt til livdyr	250 562	97,6	14,3	77,3	158,1
Avgang i året	566 620	220.7	159,4	210,8	256,9
Endring i buskapen	+ 1 975	+ 0,8	÷ 1,7	+ 2,4	+ 2,1
Buskap pr. 20/6 1947					
Svin under 4 mndr.	121 631				
- over 4 mndr. fetesvin	99 680				
- over 4 mndr. avlsråner	2 052				
- over 4 mndr. avlspurker	35 272				
I alt	258 635	100,8	98,3	102,4	102,1

Buskapen pr. 20/6 1946 var på henimot 257 000 dyr. Av disse var 46,3 pst. svin i alderen under 4 mndr., 37,0 pst. var fetesvin over 4 mndr. Resten,

16,7 pst., var avlssvin over 4 mndr. Av disse var 0,9 pst. råner og 15,8 pst. purker.

Avlsdyras andel i buskapen øker sterkt med økende bruksstørrelse, fra 4,6 pst. ved brukene inntil 20 dekar til 14,6 pst. ved brukene i klassen 20,1—100 dekar og 28,3 pst. ved brukene over 100 dekar.

Ser en på de enkelte fylkene, legger en merke til at det er relativt mest avlsdyr i de fylkene som i det hele har mest svin. I Oppland utgjør avlsdyrene 22,1 pst. og i Rogaland 21,6 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. I Vest-Agder svarer avlsdyra bare til 2,6 pst.

Av de enkelte jordbruksområder har Jærens slettebygder relativt mest avlsdyr — 29,8 pst. av buskapen. I Agderfylkenes mellom- eller skogbygder svarer avlsdyra bare til 0,9 pst. De beste jordbruksbygder kommer høyest av områdegruppene med 21,5 pst. I de andre områdegruppene utgjør avlsdyra 14—15 pst.

Svina under 4 mndr. utgjør 58,5 pst. av svinebestanden i Troms, hvor denne aldersgruppen er sterkest representert, og 37,9 pst. i Aust-Agder, hvor det er relativt minst av dem. Gruppen fetesvin over 4 mndr. utgjør 55,8 pst. av alle svina i Finnmark og 52,3 pst. i Aust-Agder, i Troms bare 22,4 pst. En viser ellers til tabell 1.

Buskapens sammensetning viser atskillig endring i forhold til undersøkelsen i 1927/28. Den gang utgjorde avlssvina 12,3 pst. av buskapen, fetesvin over 4 mndr. 15,9 pst. og svin i alderen under 4 mndr. 71,8 pst.

De fødte smågrisene i året svarer til 131,2 pst. i forhold til svinebestanden pr. 20/6 1946. Årets avgang, når en holder livdyromsetningen mellom brukene utenfor, svarer til 130,4 pst. Av dette faller 10,8 pst. på selvdøde, 112,3 pst. på slaktede eller solgt til slakt og 7,3 pst. på netto-livdyrsalg. Det var en oppgang i buskapen på 0,8 pst. i løpet av tellingsåret. I 1927/28 svarte de fødte smågrisene til 127,8 pst. av buskapen. Avgangen svarte til 133,4 pst., som fordelte seg med 12,7 pst. på selvdøde, 114,1 pst. på slaktede og 6,6 pst. på netto-livdyrsalg. Det var en nedgang i buskapen på 5,6 pst. i løpet av tellingsåret 1927/28.

I året 20/6 1946—20/6 1947 ble det født nesten 337 000 smågriser. Som nevnt svarer dette til 131,2 pst. av hele buskapen ved tellingsårets begynnelse, mot 127,8 pst. i 1927/28.

Bruksstørrelsen har sterk innvirkning på relativtallene for fødte smågriser. Ved brukene inntil 20 dekar svarer årets fødte til 21,5 pst. av buskapen i 1946. Tallet går opp til 104,6 pst. ved brukene mellom 20 og 100 dekar og til 212,4 pst. ved brukene over 100 dekar. Det er altså noenlunde samme forhold som det en finner ved å se på avlsdyras andel av buskapen.

Det er også stor forskjell mellom fylkene. Det er født relativt flest griser i Rogaland og Nordland, hvor de fødte svarer til henholdsvis 212,2 og 202,8

pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Over 100 pst. er det ellers i Østfold, Nord-Trøndelag, Oppland, Sogn og Fjordane, Hordaland, Vestfold, Akershus og Hedmark. Lavest kommer Vest-Agder med 13,1 pst. På Jærens sletteland svarer de fødte smågrisene til 275,2 pst. av buskapen.

De absolutte tall for fødte smågriser viser at det er født mest griser i Oppland med henimot 51 000. Deretter kommer Østfold og Rogaland med ca. 43 000. For Finnmark, Vest-Agder og Troms er tallene ubetydelige.

De fødte smågrisene svarer til 8,9 griser pr. avlspurke (gjennomsnitt av tallet på purker pr. 20/6 1946 og 1947). Tallet varierer ganske mye fylkene imellom. Det er født flest griser pr. purke i Nord-Trøndelag, færrest i Møre og Romsdal.

Kjøp og salg av smågriser som livdyr spiller meget stor rolle. Brukene har i alt kjøpt henimot 232 000 svin som livdyr. Av disse er ca. 228 000 under 4 mndr. gamle. Kjøpet svarer til 90,3 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte kjøpet til 84,1 pst.

Det er stor forskjell mellom bruksklassene. Som rimelig kan være, er rekkefølgen her den motsatte av hva den er for fødte smågriser. Brukene inntil 20 dekar har relativt størst kjøp. Det svarer til 136,2 pst. i forhold til buskapen pr. 20/6 1946. Relativtallet går ned til 108,6 ved brukene mellom 20 og 100 dekar og 46,6 ved brukene over 100 dekar.

Bortsett fra Finnmark, er det relativt størst livdyrkjøp i Vest-Agder, hvor det svarer til 193,7 pst. av buskapen. Relativt minst har kjøpet vært i Akershus, hvor det svarer til 63,7 pst.

Av jordbruksområdene er det innlandsbygdene i Nord-Norge som har relativt størst kjøp, 248,9 pst., mens kjøpet er minst på Jærens slettebygder med 43,9 pst.

Ser en på områdegruppene, viser det seg at kystbygdene har relativt størst livdyrkjøp med 130,9 pst., de beste jordbruksbygder kjøper minst, 70,5 pst.

I året har det vært 27 700 selvdøde svin. Det vesentligste av dette — ca. 24 000 — er smågriser, for en stor del nyfødte eller ganske små griser. De selvdøde svarer til 10,8 pst. av buskapen i juni 1946. I 1927/28 svarte de selvdøde til 12,7 pst.

Også når det gjelder selvdøde dyr, er det stor forskjell mellom bruksklassene. De store brukene har, relativt sett, langt flere selvdøde enn de mindre brukene. Dette henger sammen med at de større bruk har relativt flest fødte smågriser i året, og at storparten av de selvdøde nettopp er smågriser. Prosenttallet for de selvdøde går fra 14,9 ved brukene over 100 dekar til 3,4 ved brukene inntil 20 dekar.

Også fylkesvis er forskjellen ganske stor. Relativt flest selvdøde har fylkene i Nord-Norge, hvor 23—28 pst. i forhold til buskapen 20/6 1946, har krepert. Relativt lavest, 3,2 pst., er forholdstallet for Vest-Agder.

Sett i forhold til fødte griser i året, svarer de selvdøde svina under 4 mndr. til 7,1 pst. Størst relativtall er det for Agderfylkene med 17,4, minst for Trøndelag med 5,5. Av områdegruppene er det kystbygdene som har flest selvdøde i forhold til årets fødte, relativt sett. Relativt færrest har mellom- eller skogbygdene.

Det ble slaktet vel 288 000 svin i løpet av året. Dette svarer til 112,3 pst. av alle svina pr. 20/6 1946. I 1927/28 svarte de slaktede til 114,1 pst. Det aller meste av de slaktede, vel 262 000, var fetesvin over 4 mndr.

I forhold til buskapen ved tellingsårets begynnelse, ble det slaktet flest svin, 141,7 pst., ved brukene inntil 20 dekar. Ved brukene mellom 20 og 100 dekar svarte slaktingen til 123,8 pst. og ved de større brukene til 83,9 pst.

Bortsett fra Finnmark, ble det slaktet relativt flest svin i Vest-Agder, hvor det ble slaktet 167,7 pst. i forhold til buskapen i 1946. Relativt minst ble det slaktet i Akershus og Oppland med henholdsvis 85,8 og 91,8 pst. For de andre fylkene er det ikke særlig stor forskjell på relativtallene. Det er slaktet relativt flest svin i Agderfylkene, færrest på Østlandet.

Det er i året solgt henimot 251 000 svin som livdyr. Dette svarer til 97,6 pst. av svinebestanden 20/6 1946. I 1927/28 svarte livdyrsalget til 90,7 pst. Storparten, 248 000, av de solgte svina, var under 4 mndr.

Livdyrsalget øker med økende bruksstørrelse. Ved brukene inntil 20 dekar svarte livdyrsalget til 14,3 pst. av buskapen pr. 20/6 1946, ved brukene mel-

	Gj.snittstall på avlspurker 20/6—46 og 20/6—47	Tallet på fødte smågriser pr. avlspurke gj.sn. 1946 og 1947	Tallet på smågriser			Solgte smågriser (under 4 mndr.) i pst. av årets fødte
			Født	Solgt	Kjøpt	
Østfold	3 667	11,8	43 300	30 091	15 297	69,5
Akershus	5 850	6,5	38 203	29 318	20 735	76,7
Hedmark	5 108	7,1	36 418	25 638	28 390	70,4
Oppland	6 918	7,3	50 764	36 360	20 685	71,6
Buskerud	1 978	6,6	12 979	9 657	15 085	74,4
Vestfold	1 913	10,1	19 411	14 523	14 177	74,8
Telemark	1 436	7,9	11 344	8 446	12 974	74,5
Aust-Agder	534	8,9	4 762	3 451	7 922	72,5
Vest-Agder	46	8,2	376	255	5 512	67,8
Rogaland	3 771	11,3	42 657	28 122	14 604	65,9
Hordaland	1 608	10,8	17 385	14 757	16 406	84,9
Sogn og Fjordane	1 128	12,3	13 863	11 439	11 805	82,5
Møre og Romsdal	694	6,4	4 420	3 650	7 998	82,6
Sør-Trøndelag	1 098	11,0	12 040	8 227	14 795	68,3
Nord-Trøndelag	1 663	14,0	23 296	19 440	16 422	83,4
Nordland	370	13,5	4 993	4 369	3 663	87,5
Troms	168	—	502	177	920	35,3
Finnmark	3	—	70	25	609	35,7
Rikets bygder	37 953	8,9	336 783	247 945	227 999	73,6

lom 20 og 100 dekar til 77,3 pst. og ved brukene over 100 dekar til 158,1 pst. Det er også stor forskjell mellom fylkene, fra 177,5 pst. i Nordland til 8,9 pst. i Vest-Agder. For områdegruppene varierer det mellom 110,7 pst. i de beste jordbruksbygder og 58,3 pst. i mellom- eller skogbygdene.

Ser en tallet på solgte svin under 4 mndr. i forhold til de grisene som er født i året, finner en at livdyrsalget svarer til 73,6 pst. av de fødte. Troms og Finnmark skiller seg ut med 35—36 pst. Ellers varierer det mellom 65,9 pst. i Rogaland og 87,5 pst. i Nordland. Se ellers tabellen på foregående side.

I alt er det solgt til livdyr henimot 19 000 flere enn det er innkjøpt til brukene. Dette nettosalget svarer til 7,3 pst. av buskapen i 1946. I 1927/28 svarte netto-livdyrsalget til 6,6 pst. Nettosalget må regnes som salg til byene. Storparten av livdyromsetningen har foregått mellom brukene innen de enkelte fylker. Tallene viser at omtrent 3/4 av de fødte smågriser er gjenstand for omsetning. Følgende syv fylker har nettosalg av livdyr:

	Nettosalg stk.	Nettosalg i pst. av buskapen pr. 20/6 1946
Oppland	16 000	49,2
Østfold	14 700	63,0
Rogaland	14 400	66,6
Akershus	8 700	26,5
Nord-Trøndelag	2 800	20,2
Nordland	700	27,1
Vestfold	300	2,1

Absolutt størst netto-livdyrsalg har Oppland med 16 000 dyr. Men i forhold til buskapen pr. 20/6 1946 er det Rogaland som har størst nettosalg med 66,6 pst.

Ser en på områdegruppene, viser det seg at det er bare de beste jordbruksbygdene som har netto-livdyrsalg. Nettosalget svarer der til 40,2 pst. av buskapen i 1946. De tre andre områdegruppene har kjøpt flere livdyr enn de har solgt. Størst nettokjøp har mellom- eller skogbygdene. Det svarer her til 45,5 pst. av buskapen i 1946. I kystbygdene svarer nettokjøpet til 43,1 pst., i de indre bygder bare til 9,0 pst.

Av landsdelene har Østlandet og Vestlandet nettosalg. De andre landsdelene har nettokjøp — relativt størst i Agderfylkene, minst i Trøndelag.

Det er bare brukene over 100 dekar som har netto-livdyrsalg. Nettosalget svarer her til 111,5 pst. av buskapen pr. 20/6 1946. Brukene mellom 20 og 100 dekar har et nettokjøp som svarer til 31,3 pst. av buskapen, og ved brukene inntil 20 dekar svarer nettokjøpet til 121,9 pst. Dette viser tydelig i hvilken grad svineholdet ved de små brukene er basert på innkjøp av smågriser.

Ved brukene inntil 20 dekar er det noe nedgang i buskapen i løpet av året, mens det er øking i tallet ved brukene over 20 dekar. Bortsett fra Finnmark, er det sterkest øking i Vest-Agder med 26,9 pst. Svinetallet har ellers økt i Sør-Trøndelag, Nordland, Rogaland, Nord-Trøndelag, Aust-Agder, Sogn og Fjordane, Vestfold og Østfold. Sterkest nedgang har det vært i Troms, med 26,1 pst.

Gjennomsnittlig slaktevekt.

Ved tellingen ble det spurt etter gjennomsnittlig slaktevekt for slakt til hjemmeforbruk og for solgt slakt. Dessuten ble det spurt etter slaktevekten for livdyrene pr. 20/6 1947. Disse vekttallene skulle oppgis for de enkelte aldersgrupper innen hvert dyreslag.

	1946/47			1927/28		
	Slakt		Livdyr	Slakt		Livdyr
	til eget bruk	til salg		til eget bruk	til salg	
	kg	kg	kg	kg	kg	kg
Hester						
under 1 år (føll)	—	105,9	65,1	73,3	69,8	67,7
1 og 2 år	—	151,0	156,3			
3 og 4 år	—	201,6	211,9	220,2	223,8	227,1
5—16 år	247,5	244,7	238,7			
over 16 år	259,1	235,8	229,5			
Storfe						
Spekalver (under 3 uker)	16,1	16,8	20,2	15,4	16,7	18,2
Kalver (3 uker—1 år)	41,7	51,7	41,5	47,8	50,8	42,3
Okser 1—2 år	111,5	134,0	110,9			
Okser over 2 år	198,0	222,9	224,6	190,7	214,2	206,7
Kviger (som ikke har hatt kalv)	91,0	105,0	99,7	98,4	114,8	94,5[1])
Kyr (som har hatt kalv)	135,6	139,8	140,9	129,8	134,2	132,7
Sauer						
under 1 år (lam)	14,8	14,7	9,4	14,9	14,8	10,3
over 1 år	23,5	23,9	23,2	23,1	23,6	22,1
Geiter						
under 1 år (kje)	6,9	6,4	5,9	6,4	5,2	6,0
over 1 år	15,0	14,6	15,4	16,4	16,1	16,0
Svin						
under 4 mndr.	33,6	21,1	24,0	28,3	21,3	23,5
over 4 mndr. fetesvin	88,8	92,0	64,3	95,6	82,9	65,6
over 4 mndr. avlsråner	—	151,2	127,7	149,4	138,6	124,5
over 4 mndr. avlspurker	130,5	147,4	124,8			

[1]) I 1927/28 gjelder tallene både kviger og okser 1-2 år.

Oppgavene for slakt bygger for en stor del på faktiske vektoppgaver. Oppgavene for livdyrene er mer skjønnsmessige, men bygger for en del på målinger av dyrene.

I tabell 11 bak i boka er gjennomsnittsvektene for de enkelte fylker, bruksklasser og jordbruksområder tatt inn.

Gjennomsnittstallene for hele riket er på foregående side stilt sammen med de tilsvarende vekttall fra undersøkelsen i 1927/28.

For *hest* under 1 år (føll) er gjennomsnittsvekten for slakt til salg 105,9 kg. Livdyras slaktevekt pr. 20/6 1947 er 65,1 kg. Vekten på livdyra faller godt sammen med tilsvarende vekttall ved undersøkelsen i 1927/28. For slaktet ligger vektene nå ca. 35 kg høyere. Dette må skrive seg fra at det nå blir slaktet atskillig mer eldre føll enn i 1927/28. Tallet på slaktede dyr viser da også at det er slaktet langt flere føll nå enn i 1927/28. Det ble slaktet 3 711 nå mot 297 i 1927/28.

Ved undersøkelsen i 1927/28 ble ikke hestene over 1 år delt inn i aldersklasser, slik som ved siste undersøkelse. Vekttallene for 1927/28 gjelder alle hestene som var 1 år eller eldre. De kan derfor ikke direkte sammenliknes med tallene for 1946/47.

For 1—4-åringer ligger slaktevektene for livdyra noe over vekten for slaktene. Det er slaktet få dyr i disse aldersgruppene. Særlig ble det slaktet lite 3- og 4-åringer. De som er slaktet, er i første rekke hva en kan kalle avfall fra oppdrettet — dyr som en har skilt seg av med, fordi de tegnet til å bli dårlige bruks- eller avlsdyr. Slike dyr vil ofte være noe mindre enn de andre.

Hestene i alderen 5—16 år er tyngst. Livdyra har en slaktevekt på 238,7 kg. Slakt til salg veier gjennomsnittlig 244,7 kg og slakt til hjemmeforbruk 247,5 kg. Hestene over 16 år er noe mindre, bortsett fra de få dyra som er slaktet til eget bruk.

Ser en på slaktevektene for livdyr i aldersklassen 5—16 år i de enkelte landsdeler, fylker og jordbruksområder, finner en at hestene er størst på Østlandet, der Hedmark kommer høyest med 261 kg. Deretter kommer hestene i Trøndelag, Nord-Norge og Agderfylkene, og til sist Vestlandet, hvor hestene er minst. Aller minst er de i Hordaland, med en gjennomsnittsvekt på 211,0 kg.

Forholdet mellom de to norske hesteraser gjør seg selvsagt gjeldende på vekttallene. Vektene er i første rekke uttrykk for hvor sterkt disse rasene er representert.

Tar en for seg vekttallene for de enkelte bruksklasser, finner en at hestene er større, dess større brukene er. Ved brukene inntil 20 dekar er hestene (livdyra) i aldersklassen 5—16 år gjennomsnittlig 222 kg, ved brukene mellom 20 og 100 dekar 234 kg og ved brukene over 100 dekar 254 kg. Det er selvsagt forholdet mellom de to hesteraser som gjør seg gjeldende også på disse tallene. De små brukene er tallrikest i de strøk hvor fjordhesten er mest vanlig.

Spekalver slaktet til eget bruk har en gjennomsnittsvekt på 16,1 kg og til salg 16,8 kg. Slaktevekten for livdyra er 20,2 kg. De tilsvarende vekter for 1927/28 var 15,4, 16,7 og 18,2 kg. Det er altså litt oppgang over hele linjen.

Kalvene er størst på Østlandet. Slaktevekten for livdyra er der 21,0 kg. Deretter kommer Agderfylkene, Trøndelag og Nord-Norge med ca. 20 kg. Lavest slaktevekt har Vestlandet med 19,0 kg.

Ser en på de enkelte fylker, finner en at flere fylker ligger på førsteplassen med 22 kg slaktevekt på livdyra. Det gjelder Østfold, Hedmark, Oppland, Telemark og Nordland. Lavest kommer Troms og Finnmark med 17 kg.

Det er ingen nevneverdig forskjell mellom bruk av ulik størrelse når det gjelder livdyra. For slaktede dyr er det derimot øking i vekttallene med økende bruksstørrelse.

Kalver i alderen 3 uker—1 år har en gjennomsnittsvekt på 41,7 kg for slakt til eget bruk, 51,7 kg for solgt slakt og 41,5 kg slaktevekt for livdyra. Tilsvarende vekttall for 1927/28 var 47,8, 50,8 og 42,3 kg. En legger særlig merke til at de kalvene som er solgt til slakt er atskillig tyngre enn de som er tatt til hjemmeforbruk.

Også kalvene i denne aldersgruppen er størst på Østlandet. Slaktevekten for livdyra er der 45 kg. I Agderfylkene og Trøndelag er gjennomsnittsvekten 42 kg, på Vestlandet 41 kg og i Nord-Norge 34 kg.

Av de enkelte fylker kommer Oppland høyest med 52 kg. Troms og Finnmark ligger lavest med 32 kg.

For jordbruksområdene varierer vekttallene mellom 47 kg i silurbygdene inne i landet og kystbygdene i Agder og 29 kg i Nord-Norges innlandsbygder.

Vekten for de slaktede dyr gir et noe annet bilde av forholdet mellom de ymse fylker og områder. Særlig når det gjelder slakt til salg blir forholdet et annet.

De høyeste slaktevekter for solgt slakt har Vestlandet med 59 kg. For de andre landsdelene er slaktevektene: Trøndelag 57 kg, Nord-Norge 52 kg, Østlandet 48 kg og Agderfylkene 39 kg. Av de enkelte fylker kommer Vestfold høyest med 63 kg, Aust-Agder lavest med 34 kg. For jordbruksområdene veksler tallene mellom 71 kg i skiferlandskapene ved Boknfjorden og 32 kg i Agderfylkenes dal- og fjellbygder.

Av områdegruppene har de indre bygder størst vekt for slakt til salg, med gjennomsnittlig 56 kg, deretter kystbygdene med 55 kg. I de beste jordbruksbygder er vekten 48 kg og i mellom- eller skogbygdene 46 kg.

Forholdet mellom vektene på solgt slakt og livdyr i de ymse landsdeler er stort sett det samme i 1946/47 som i 1927/28. Tallene skulle tyde på at det er en forskjell i driftsmåten mellom de ymse landsdeler og områder når det gjelder kjøttproduksjonen av storfe. Det er tidligere omtalt at omsetningstallene (tilgang og avgang) peker i samme retning.

Okser i alderen 1—2 år har en gjennomsnittsvekt for riket på 111,5 kg for slakt til hjemmeforbruk, 134,0 kg for slakt til salg og 110,9 kg (slaktevekt) for livdyra. For undersøkelsen i 1927/28 har en ikke særskilte tall for denne aldersgruppen.

Slaktevekten for livdyra er størst på Østlandet med 118 kg og i Trøndelag med 116 kg. I en klasse for seg kommer så Nord-Norge med 107 og Agder med 106 kg. Vestlandet ligger lavest med 96 kg.

Av fylkene kommer Vestfold høyest med 123 kg, mens Sogn og Fjordane ligger lavest med 88 kg.

De beste jordbruksbygder ligger langt foran de andre områdegruppene med en gjennomsnittsvekt på 121 kg. Kystbygdene kommer lavest med 99 kg.

Av de enkelte jordbruksområder kommer silurbygdene inne i landet høyest med 127 kg og Vestlandets »andre ytre bygder« lavest med 89 kg.

Vekttallene øker med økende bruksstørrelse. For livdyra øker slaktevekten fra 93 kg ved brukene inntil 20 dekar til 104 kg ved brukene mellom 20 og 100 dekar og 124 kg ved brukene over 100 dekar. For slaktede dyr er forholdet noenlunde det samme.

At det solgte slaktet er tyngre enn det som er tatt til hjemmeforbruk er noe som gjør seg gjeldende for alle aldersklasser innen storfeet.

Okser over 2 år er den minst tallrike storfegruppen. Tilfeldigheter i oppgavene har derfor lettere for å gjøre seg gjeldende her enn for de andre gruppene. Særlig sterkt vil dette virke på fylkes- og områdetallene.

Gjennomsnittsvektene for riket er: slakt til hjemmeforbruk 198,0 kg, solgt slakt 222,9 kg og slaktevekt for livdyra 224,6 kg. I 1927/28 var tallene i samme rekkefølge: 190,7, 214,2 og 206,7 kg. Altså overalt noe oppgang.

Rekkefølgen for landsdelene, fylkene og områdene varierer nokså sterkt etter som en ser på slaktevektene for livdyr, solgt slakt eller slakt til eget bruk. Stort sett er det Trøndelag og Østlandet som har de største oksene, Vestlandet de minste.

Holder en seg til slaktevekten for livdyra i de enkelte områdegrupper, ser en at de beste jordbruksbygder kommer høyest med en gjennomsnittsvekt på 237 kg. De indre bygder kommer lavest med 195 kg.

Oksene er atskillig tyngre ved brukene over 100 dekar enn ved de to laveste bruksklasser.

Kvigenes slaktevekt for slakt til hjemmeforbruk, solgt slakt og livdyr er henholdsvis 91,0, 105,0 og 99,7 kg. For 1927/28 har en ikke særskilte vekttall for kvigene.

Kvigene er størst på Østlandet. Der er slaktevekten på livdyra gjennomsnittlig 108 kg. Nesten like store, 107 kg, er de i Trøndelag. I de andre landsdelene er de atskillig lettere. De er 92 kg i Nord-Norge, 91 kg i Agder og 86 kg på Vestlandet.

Vestfold kommer høyest av fylkene med 122 kg. Omsetningstallene viser at i Vestfold blir kvigene eldst. Etter Vestfold kommer Østfold, Akershus og Hedmark med gjennomsnittsvekter på 112 kg. Lavest ligger kvigevektene i Sogn og Fjordane med 76 kg.

De beste jordbruksbygder ligger langt foran de andre områdegruppene med en gjennomsnittlig slaktevekt på 113 kg. Kystbygdene kommer lavest med 87 kg.

Av de enkelte jordbruksområder kommer de sørøstlige slettebygder og silurbygdene inne i landet høyest med henholdsvis 115 og 114 kg. »Andre ytre bygder« på Vestlandet ligger lavest med 81 kg.

Vekten øker med økende bruksstørrelse og ligger betydelig høyere ved brukene over 100 dekar enn ved de mindre brukene.

Mjølkekyrne viser en gjennomsnittsvekt på 135,6 kg for dyr som er slaktet til eget bruk, 139,8 kg for solgt slakt og 140,9 kg for livdyra. Alt gjelder slaktevekt. Ved undersøkelsen i 1927/28 var de tilsvarende tall 129,8, 134,2 og 132,7 kg. Det er altså en tydelig øking i kyrnes størrelse. For livdyra svarer vektøkingen til 6,2 pst.

Mjølkekyrne er størst i Trøndelag og på Østlandet. Slaktevekten for livdyra er der henholdsvis 154 og 152 kg. En god del lavere kommer Agderfylkene med 133 kg, Nord-Norge med 130 og Vestlandet med 125 kg.

Av fylkene er det Vestfold som har de største kyrne med gjennomsnittlig 165 kg slaktevekt på livdyra. Deretter kommer Akershus med 163 kg. Sogn og Fjordane har de minste dyra med 107 kg. I tabellen s. 82 er vekttallene for mjølkekyrne i de enkelte fylker stilt sammen.

For områdegruppene veksler vekttallene mellom 161 kg i de beste jordbruksbygder og 126 kg i kystbygdene.

Når det gjelder de enkelte jordbruksområder, kommer bygdene ved Trondheimsfjorden høyest med 166 kg og deretter de sørøstlige slettebygder med 165 kg. Lavest kommer Vestlandets »andre ytre bygder« med 117 kg.

Det er tydelig øking i vekttallene med økende bruksstørrelse. Brukene over 100 dekar ligger langt over de andre bruksklassene med 161 kg slaktevekt for livdyra. Bruksfordelingen i de enkelte landsdeler — og rasefordelingen — virker selvsagt sterkt inn på disse tallene.

Sauer under 1 år (lam) har en gjennomsnittlig slaktevekt for rikets bygder på 14,8 kg for dyr som er slaktet til eget bruk, 14,7 kg for slakt til salg og 9,4 kg for livdyra pr. 20/6 1947. Tllsvarende tall for 1927/28 var 14,9, 14,8 og 10,3 kg.

Østlandet har de største lammeslaktene. For dyr som er solgt til slakt, har de der en gjennomsnittsvekt på 16,6 kg. Deretter kommer Nord-Norge med 16,1 og Trøndelag med 16,0 kg. De er lettest på Vestlandet med 13,7 kg.

Vestfold kommer høyest av fylkene med 19 kg. Hordaland står lavest med 13 kg. Ellers ligger fylkene svært jamt med vekter på 14—17 kg.

For jordbruksområdene veksler tallene mellom 18 kg i de sørøstlige slettebygder og 13 kg på Jærens sletteland.

Sauer over 1 år viser følgende gjennomsnittlige slaktevekter for hele riket: slakt til eget bruk 23,5 kg, slakt til salg 23,9 kg og livdyr 23,2 kg. De tilsvarende vekter ved undersøkelsen i 1927/28 var 23,1, 23,6 og 22,1 kg.

Slaktevekten er størst i Nord-Norge, 25,4 kg, for livdyra. Deretter kommer Østlandet med 25,0 kg. Lavest vekt har sauene på Vestlandet med 21,7 kg.

Telemark og Nordland kommer høyest av fylkene med 27 kg som gjennomsnittlig slaktevekt for livdyra. Rogaland og Hordaland kommer lavest med 21 kg.

For jordbruksområdene veksler det mellom 27 kg i Nord-Norges kystbygder og 20 kg i skiferlandskapene ved Boknfjorden.

Både når det gjelder voksne sauer og lam, ligger slaktevekten noe høyere ved brukene over 100 dekar enn ved de mindre bruk.

For *geiter under 1 år* (kje) er slaktevektene for rikets bygder beregnet til 6,9 kg for slakt til eget bruk, 6,4 for slakt til salg og 5,9 kg for livdyra pr. 20/6 1947. I 1927/28 var tallene henholdsvis 6,4, 5,2 og 6,0.

Geitene er svært ulikt fordelt på de ymse fylker og landsdeler. Vekttallene bygger derfor ikke på like solid grunnlag over alt. Når det gjelder slaktevektene for kjeene, spiller det også en stor rolle at en i noen strøk av landet slakter kjeene mens de er ganske små. I andre strøk er dette mindre brukt.

Disse ting gjør at det blir relativt stor forskjell på vekttallene i de ymse fylker og områder. Det gjør også sitt til at det til dels er stor forskjell i vekttallene for kje som er slaktet til eget forbruk og til salg.

Slaktevekten for *geiter over 1 år* er 15,0 kg, 14,6 kg og 15,4 kg for henholdsvis slakt til eget bruk, slakt som er solgt og livdyr. I 1927/28 var de tilsvarende slaktevekter, i samme rekkefølge, 16,4, 16,1 og 16,0 kg. Vektene ligger altså nå noe lavere enn ved forrige undersøkelse.

Slaktevekten for livdyra er størst i Nord-Norge med 17,2 kg. Deretter kommer Agder og Østlandet med henholdsvis 16,5 og 16,4 kg. Geitene er minst på Vestlandet og i Trøndelag med henholdsvis 14,2 og 14,3.

Blant fylkene skiller de geitfattigste fylkene, Vestfold og Akershus, seg ut med særlig høye vekter, henholdsvis 25 og 20 kg. For de andre fylkene varierer det mellom 18 kg i Troms og 13 kg i Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag.

Det er ingen nevneverdig forskjell mellom vektene i de ymse bruksklassene.

Svin under 4 mndr. har for rikets bygder en gjennomsnittlig slaktevekt på 33,6 kg for slakt til eget bruk, 21,1 kg for solgt slakt og 24,0 kg for livdyra pr. 20/6 1947. Ved undersøkelsen i 1927/28 var vekttallene i samme rekkefølge 28,3, 21,3 og 23,5 kg.

Det er slaktet lite svin i denne aldersgruppen. Det som er slaktet, er for det meste dyr som en av ymse årsaker har vært nødt til å slakte før de er blitt større.

Gjennomsnittlig slaktevekt for *fetesvin over 4 mndr.* er 88,8 kg for slakt til eget bruk, 92,0 kg for slakt til salg og 64,3 kg for livdyra. De tilsvarende vekter ved undersøkelsen i 1927/28 var 95,6, 82,9 og 65,6 kg.

En legger merke til at mens vekten på slakt til eget bruk i 1927/28 lå atskillig høyere enn for slakt til salg, er forholdet nå omvendt. Dette skriver seg bl. a. fra prisforholdene. For 20 år siden oppnådde en høyere pris pr. kg for små slakt enn for store. I 1946/47 var er det ingen slik prisforskjell.

Trøndelag skiller seg ut med atskillig større vekt på de slaktede dyra enn det de andre landsdelene har. For solgt slakt er gjennomsnittsvekten i Trøndelag 107 kg. Deretter kommer Nord-Norge med 93 kg og Østlandet med 92 kg. For Agderfylkene er gjennomsnittsvekten 90 kg og for Vestlandet 87 kg.

Av de enkelte fylker kommer Nord-Trøndelag høyest med 108 kg. Deretter kommer Sør-Trøndelag med 106 kg. Hordaland og Telemark har de laveste vektene med henholdsvis 81 og 83 kg.

For jordbruksområdene varierer vekttallene mellom 109 kg i bygdene ved Trondheimsfjorden og Trøndelags andre indre bygder og 85 kg på Jærens sletteland.

Det er øking i vekttallene med økende bruksstørrelse — for solgt slakt fra 88 kg ved brukene inntil 20 dekar til 94 kg ved brukene over 100 dekar. For slakt til eget bruk og for livdyra er forskjellen større.

Vekttallene for *avlsråner* bygger på få oppgaver. Særlig som fylkestall og områdetall blir de derfor mindre pålitelige. Oppgavene over slakt til eget bruk er så få at en ikke finner grunn til å offentliggjøre dem. Gjennomsnittsvekten for slakt til salg er for rikets bygder 151,2 kg. Slaktevekten for livdyra er 127,7 kg.

Gjennomsnittsvekten for *avlspurker* er 130,5 kg for slakt til eget bruk og 147,4 kg for slakt til salg. Slaktevekten for livdyra er 124,8 kg.

Ved tellingen i 1927/28 ble det ikke skilt mellom avlsråner og avlspurker. Vekttallene ble regnet ut som gjennomsnittsvekter for alle avlsdyra. I samme rekkefølge som ovenfor, var slaktevektene: 149,4 kg, 138,6 kg og 124,5 kg.

Vekttallene for avlspurker bygger heller ikke på særlig stort materiale. For de enkelte fylker veksler slaktevekten for livdyra mellom 143 kg i Vest-Agder og 95 kg i Sogn og Fjordane.

Brukene over 100 dekar har større avlspurker enn de mindre brukene.

På grunnlag av de oppgitte slaktevekter for livdyra og tallet på husdyr har en regnet ut hvor stor samlet slaktevekt den stående buskap pr. 20/6 1946 representerer. Denne beregning er tatt inn i tabellen på s. 58 og 59.

Tabellen viser tallet på de enkelte husdyrslag og hvilken slaktevekt disse

dyra representerer i de enkelte fylker. Videre viser tabellen hvor stor del av de enkelte husdyrslag som faller på hvert fylke, både når det gjelder tallet på dyr og den slaktevekt dyra representerer.

Kyrlagberegningen bygger på den gjennomsnittlige slaktevekt på mjølkekyr (livdyra). For rikets bygder er den gjennomsnittlige slaktevekt på livdyra 140,9 kg. Ved beregningen av kyrlag er dette tallet avrundet til 141 kg. 141 kg er altså = 1 kyrlag. En har således kommet fram til tall kyrlag ved å dividere buskapens samlede slaktevekt i kg med 141.

Det framgår av tabellen at buskapens samlede slaktevekt pr. 20/6 1946 er beregnet til 240 168 tonn. Av dette utgjør hestene 49 676 tonn eller 20,7 pst., storfeet 145 442 tonn eller 60,6 pst., sauene 28 545 tonn eller 11,9 pst., geitene 2 204 tonn eller 0,9 pst. og svina 14 301 tonn eller 5,9 pst.

Ved undersøkelsen i 1927/28 representerte buskapen pr. 20/6 1927 en slaktevekt på 216 540 tonn. Av dette falt 18,5 pst. på hestene, 61,6 pst. på storfeet, 12,3 pst. på sauene, 1,7 pst. på geitene og 5,9 pst. på svina.

En sammenlikning av vekttallene fra de to undersøkelser viser i første rekke at hestenes andel i den samlede slaktevekt har økt, mens geitenes andel er blitt redusert.

Oppland er det fylket som har flest hester, 9,3 pst. av alle hestene i rikets bygder. Regnet etter slaktevekten, kommer Hedmark høyest med 9,9 pst. Lavest kommer Finnmark og Aust-Agder, som har henholdsvis 0,5 og 2,0 pst. av hestene, regnet etter så vel tall som vekt.

Også av storfe har Oppland mest når det gjelder dyretallet — 9,7 pst. Regnet etter slaktevekten går Hedmark forbi med 10,0 pst., mens Oppland har 9,9 pst. Finnmark har minst storfe, 0,7 pst. regnet etter dyretallet og 0,6 pst. regnet etter slaktevekten. Deretter kommer Aust-Agder med 1,7 pst., både av tallet og vekten.

Vestlandsfylkene har mest sauer. Rogaland står som nr. 1 med 16,7 pst. av dyretallet og 15,8 pst. av slaktevekten. Deretter kommer Hordaland med henholdsvis 13,4 og 12,4 pst. Minst sauer har Vestfold, som bare har 0,6 pst. regnet etter tallet og 0,7 pst. av vekten. Finnmark har 0,7 pst. både etter tall og vekt.

Sogn og Fjordane har 25,7 pst. av geitene. Regnet etter slaktevekt, har dette fylket 23,1 pst. av buskapen. Oppland ligger som nr. 2 med 13,6 pst. av dyrene og 16,4 pst. regnet etter vekten. Østfold har bare 0,1 pst. både av tallet og vekten, mens Vestfold har 0,1 pst. av dyretallet og 0,2 pst. av vekten.

Hedmark har størst svinehold regnet etter tallet på dyr. Fylket har 13,9 pst. av buskapen. Deretter kommer Akershus med 12,9 pst. og Oppland med 12,7 pst. Regnet etter slaktevekten, kommer Akershus høyest med 14,3 pst. Deretter følger Hedmark og Oppland med 13,4 pst. Det er minst svin i Finnmark.

Tallet på husdyr.

	Buskap pr. 20/6 1946					Kyr-lag	De enkelte fylkers prosentvise andel av besetningen					
	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin		Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin	Kyrlag
Tallet på dyr:												
Østfold	17 731	77 707	13 022	100	23 327	110 392	7,5	6,1	0,8	0,1	9,1	6,5
Akershus	18 027	86 937	16 877	838	33 004	127 083	7,6	6,9	1,0	0,5	12,9	7,4
Hedmark	20 832	119 396	95 146	10 646	35 613	164 712	8,8	9,4	5,6	6,0	13,9	9,7
Oppland	22 121	122 687	113 995	24 168	32 546	165 818	9,3	9,7	6,7	13,6	12,7	9,7
Buskerud	11 752	64 099	34 819	4 193	14 754	79 714	4,9	5,1	2,0	2,4	5,7	4,7
Vestfold	11 376	50 565	11 037	202	15 005	73 504	4,8	4,0	0,6	0,1	5,8	4,3
Telemark	9 622	42 839	37 431	3 093	13 247	62 792	4,0	3,4	2,2	1,7	5,2	3,7
Aust-Agder	4 757	21 256	24 815	568	5 847	29 666	2,0	1,7	1,5	0,3	2,3	1,7
Vest-Agder	5 416	36 139	45 963	565	2 882	42 603	2,3	2,9	2,7	0,3	1,1	2,5
Rogaland	19 862	90 316	284 850	4 976	20 102	145 102	8,3	7,1	16,7	2,8	7,8	8,5
Hordaland	13 295	78 722	228 929	19 345	13 338	106 996	5,6	6,2	13,4	10,9	5,2	6,3
Sogn og Fjordane	13 498	79 262	190 166	45 689	10 358	95 179	5,7	6,3	11,1	25,7	4,0	5,6
Møre og Romsdal	15 910	85 309	152 913	15 148	6 709	101 933	6,7	6,7	9,0	8,5	2,6	6,0
Sør-Trøndelag	17 715	84 088	112 134	13 892	12 159	117 784	7,4	6,6	6,6	7,8	4,7	6,9
Nord-Trøndelag	14 774	72 297	80 910	10 707	14 045	101 586	6,2	5,7	4,7	6,0	5,5	6,0
Nordland	12 707	95 424	163 975	11 986	2 462	109 244	5,3	7,5	9,6	6,7	1,0	6,4
Troms	7 315	51 049	87 809	10 749	1 108	59 345	3,1	4,0	5,1	6,1	0,4	3,5
Finnmark	1 264	8 888	12 010	801	154	9 867	0,5	0,7	0,7	0,5	0,1	0,6
Rikets bygder	237 974	1 266 980	1 706 801	177 666	256 660	1 703 320	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Buskapens slaktevekt.

	Buskap pr. 20/6 1946					Samlet vekt i tonn	Fylkenes prosentvise andel etter vekten i tonn					
	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin		Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin	Kyrlag
Vekt i tonn:												
Østfold	3 915,4	10 120,4	229,6	1,3	1 298,6	15 565,3	7,9	6,9	0,8	0,1	9,1	6,5
Akershus	3 984,1	11 582,2	302,3	13,4	2 036,7	17 918,7	8,0	8,0	1,1	0,6	14,3	7,4
Hedmark	4 890,4	14 619,5	1 644,2	158,7	1 911,6	23 224,4	9,9	10,0	5,8	7,2	13,4	9,7
Oppland	4 674,9	14 424,4	2 004,4	362,2	1 914,4	23 380,3	9,4	9,9	7,0	16,4	13,4	9,7
Buskerud	2 657,0	7 140,2	625,2	58,2	759,1	11 239,7	5,4	4,9	2,2	2,6	5,3	4,7
Vestfold	2 539,1	6 821,3	210,2	3,9	789,5	10 364,0	5,1	4,7	0,7	0,2	5,5	4,3
Telemark	2 005,0	5 395,1	693,8	38,9	720,9	8 853,7	4,0	3,7	2,4	1,8	5,0	3,7
Aust-Agder	1 010,1	2 449,0	420,4	8,6	294,8	4 182,9	2,0	1,7	1,5	0,4	2,1	1,7
Vest-Agder	1 079,4	4 036,8	758,6	6,8	125,4	6 007,0	2,2	2,8	2,7	0,3	0,9	2,5
Rogaland	3 840,3	10 879,6	4 501,7	60,4	1 177,4	20 459,4	7,7	7,5	15,8	2,7	8,2	8,5
Hordaland	2 467,9	8 138,5	3 543,1	233,4	703,5	15 086,4	5,0	5,6	12,4	10,6	4,9	6,3
Sogn og Fjordane	2 289,8	6 949,5	3 184,9	507,8	488,2	13 420,2	4,6	4,8	11,1	23,1	3,4	5,6
Møre og Romsdal	2 990,2	8 441,2	2 457,0	139,8	344,4	14 372,6	6,0	5,8	8,6	6,3	2,4	6,0
Sør-Trøndelag	3 783,3	10 023,0	1 916,1	165,5	719,7	16 607,6	7,6	6,9	6,7	7,5	5,0	6,9
Nord-Trøndelag	3 160,3	8 877,9	1 357,4	122,4	805,6	14 323,6	6,4	6,1	4,8	5,6	5,6	6,0
Nordland	2 650,8	9 411,4	3 035,2	152,2	153,8	15 403,4	5,3	6,5	10,6	6,9	1,1	6,4
Troms	1 470,2	5 239,1	1 448,4	158,1	51,8	8 367,6	3,0	3,6	5,1	7,2	0,4	3,5
Finnmark	267,3	893,0	213,0	11,9	6,1	1 391,3	0,5	0,6	0,7	0,5	—	0,6
Rikets bygder	49 675,5	145 442,1	28 545,5	2 203,5	14 301,5	240 168,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Regnet etter kyrlag, som er et uttrykk for samlet slaktevekt for alle livdyra — ligger Hedmark og Oppland høyest med 9,7 pst. Lavest kommer Finnmark med 0,6 pst. og Aust-Agder med 1,7 pst.

Tabell 2 bak i boka viser hvordan buskapen er sammensatt i de enkelte fylker. Tallene gjelder buskap pr. 20/6 1946.

Følgende oppstilling viser buskapens sammensetning regnet etter slaktevekt.

	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin	I alt
Østfold	25,2	65,0	1,5	—	8,3	100
Akershus	22,2	64,6	1,7	0,1	11,4	100
Hedmark	21,1	62,9	7,1	0,7	8,2	100
Oppland	20,0	61,7	8,6	1,5	8,2	100
Buskerud	23,6	63,5	5,6	0,5	6,8	100
Vestfold	24,5	65,8	2,1	—	7,6	100
Telemark	22,7	60,9	7,8	0,4	8,2	100
Aust-Agder	24,1	58,5	10,1	0,2	7,1	100
Vest-Agder	18,0	67,2	12,6	0,1	2,1	100
Rogaland	18,8	53,2	22,0	0,3	5,7	100
Hordaland	16,4	53,9	23,5	1,5	4,7	100
Sogn og Fjordane	17,1	51,8	23,7	3,8	3,6	100
Møre og Romsdal	20,8	58,7	17,1	1,0	2,4	100
Sør-Trøndelag	22,8	60,4	11,5	1,0	4,3	100
Nord-Trøndelag	22,1	62,0	9,5	0,8	5,6	100
Nordland	17,2	61,1	19,7	1,0	1,0	100
Troms	17,6	62,6	17,3	1,9	0,6	100
Finnmark	19,2	64,2	15,3	0,9	0,4	100
Rikets bygder	20,7	60,6	11,9	0,9	5,9	100

Regnet etter dyretallet, utgjør hestene 6,5 pst. av alle husdyra (hest, storfe, sau, geit og svin) i rikets bygder. Regnet etter slaktevekten, utgjør de 20,7 pst.

Relativt størst rolle spiller hestene i Østfold, der de utgjør 25,2 pst. av hele buskapens slaktevekt. I Hordaland utgjør de lavest prosent — 16,4.

For rikets bygder utgjør storfeet 34,8 pst., regnet etter dyretallet, 60,6 pst. regnet etter slaktevekten.

Regnet etter slaktevekten, spiller storfeet størst rolle i Vest-Agder med 67,2 pst. og deretter i Vestfold med 65,8 pst. Minst rolle spiller storfeet i Sogn og Fjordane med 51,8 pst. av vekten. Regnet etter dyretallet, varierer storfeets andel i buskapen mellom 58,9 pst. i Østfold og 21,5 pst. i Rogaland. En ser altså at forskjellen mellom fylkene blir atskillig mindre når en legger buskapens vekt til grunn for beregningen.

For rikets bygder faller 46,8 pst. av buskapen på sauene, regnet etter dyretallet og 11,9 pst. regnet etter slaktevekten.

Sauene representerer 23,7 pst. av buskapens slaktevekt i Sogn og Fjordane, 23,5 pst. i Hordaland og 22,0 pst. i Rogaland. I Østfold og Akershus, som kommer lavest, utgjør sauenes slaktevekt bare henholdsvis 1,5 og 1,7 pst. av hele buskapen.

Sett i forhold til dyretallet, faller 4,9 pst. av buskapen på geitene, men av buskapens samlede slaktevekt faller bare 0,9 pst. på geitene. I Sogn og Fjordane utgjør geitene 3,8 pst. av buskapens slaktevekt pr. 20/6 1946. I Østfold og Vestfold er det så lite geiter, at de ikke engang utgjør 0,1 pst. av hele buskapens slaktevekt.

Tallmessig sett utgjør svina 7,0 pst. av hele buskapen i rikets bygder. Av den samlede slaktevekt faller 5,9 pst. på svina. Regnet etter slaktevekten, utgjør svina relativt størst del av buskapen i Akershus med 11,4 pst. I Finnmark og Troms faller bare henholdsvis 0,4 og 0,6 pst. på svina.

Produksjon i året av kjøtt og flesk.

På grunnlag av oppgavene over buskapens størrelse ved årets begynnelse og slutt, tilgang og avgang i året, og de gjennomsnittlige slaktevekter, har en beregnet produksjonen av kjøtt og flesk i løpet av året, både hva som er nyttet i årets løp, og det tillegg eller fradrag som øking eller minsking av buskapen representerer.

Alt det kjøtt og flesk som i løpet av ett år blir tatt ut av buskapen, er selvsagt ikke produsert i samme år. En stor del av det fantes i buskapen ved årets begynnelse. Men dersom buskapens samlede slaktevekt er den samme ved årets begynnelse og slutt, må det i året være produsert et kvantum som svarer til det som er tatt ut. Dersom buskapens slaktevekt er større ved årets slutt enn ved begynnelsen, må det være produsert mer enn det er tatt ut, og omvendt må produksjonen være mindre enn uttaket, dersom buskapens slaktevekt har gått ned i løpet av året.

Når det i det følgende skrives om *årets produksjon*, er det tatt hensyn til eventuell øking eller minsking i buskapen. Uttrykket dekker altså det som er slaktet eller solgt til slakt + selvdøde dyr ÷ innkjøp av livdyr + salg av livdyr, + eventuell øking i buskapen eller ÷ eventuell nedgang i buskapen.

Foruten oppgaver over produksjonen, vil en i det følgende også gi oppgaver over *nettoavgangen*. Denne omfatter selvdøde + slaktet eller solgt til slakt ÷ kjøpte livdyr + solgte livdyr.

Dessuten blir det gitt oppgaver over hvor mye som er slaktet eller solgt til slakt og hvordan dette slaktet blir brukt (til hjemmeforbruk og salg).

Tabell 12 bak i boka viser tallet på de ymse husdyr i de forskjellige aldersklasser ved tellingsårets begynnelse og slutt. Videre hvor mange dyr som er

Beregnet slaktevekt i tonn. Rikets bygder.

	Buskap pr. 20/6 1946	Netto avgang					Endring i buskapen + ÷	Årets produksjon
		Selvdøde eller ubrukelige til menneskeføde	Hjemmeforbruk	Solgt slakt	Nettolivdyrsalg	Sum		
Hester:								
under 1 år	983,4	30,2	8,3	384,9			÷ 428,8	
1 og 2 år	6 094,7	51,7	—	307,5			÷ 2 283,7	
3 og 4 år	8 322,5	51,0	1,9	84,0			+ 848,6	
5—16 år	27 939,2	144,1	11,9	805,0			+ 1 883,6	
over 16 år	6 335,7	112,4	32,6	1 871,2			÷ 957,4	
I alt hester	49 675,5	389,4	54,7	3 452,6	52,3	3 949,0	÷ 937,7	3 011,3
Storfe:								
spekalver (under 3 uker)	658,9	240,9	3 002,6	4 630,0			+ 174,1	
kalver (3 uker—1 år)	9 256,8	156,1	2 581,3	3 009,8			÷ 1 065,2	
okser 1—2 år	4 707,4	55,0	612,2	4 212,6			÷ 886,3	
- over 2 år	2 000,5	19,6	139,8	1 535,3			÷ 360,9	
kviger (som ikke har hatt kalv)	15 934,8	122,2	326,5	1 489,0			÷ 1 086,1	
kyr (som har hatt kalv)	112 883,7	905,6	1 262,5	11 499,1			÷ 820,7	
I alt storfe	145 442,1	1 499,4	7 924,9	26 375,8	438,3	36 238,4	÷ 4 045,1	32 193,3
Sauer:								
under 1 år	7 509,0	527,0	4 421,9	3 776,9			+ 111,3	
over 1 år	21 036,5	787,1	2 184,8	1 851,5			÷ 472,1	
I alt sauer	28 545,5	1 314,1	6 606,7	5 628,4	46,0	13 595,2	÷ 360,8	13 234,4
Geiter:								
under 1 år	315,6	30,3	277,7	148,4			÷ 38,8	
over 1 år	1 887,2	70,3	152,2	197,5			÷ 223,6	
I alt geiter	2 202,8	100,6	429,9	345,9	0,3	876,7	÷ 262,4	614,3
Svin:								
under 4 mndr.	2 842,7	119,7	130,5	60,6			+ 80,4	
over 4 mndr. — fetesvin	6 090,6	173,0	17 153,0	6 350,0			+ 323,8	
over 4 mndr. — avlsråner	305,4	9,3	38,3	109,6			÷ 43,2	
over 4 mndr. — avlspurker	5 062,8	127,0	1 095,3	1 455,5			÷ 661,6	
I alt svin	14 301,5	429,0	18 417,1	7 975,7	68,2	26 890,0	÷ 300,6	26 589,4
Sum	240 167,4	3 732,5	33 433,3	43 778,4	605,1	81 549,3	÷ 5 906,6	75 642,7

født i året og hvor mange som er kjøpt som livdyr, tallet på selvdøde dyr, dyr som er slaktet til eget bruk og til salg, solgt til slakt og solgt til livdyr.

Tabellen på foregående side gir de samme oppgaver, som beregnet slaktevekt, i noe sammentrengt form. Tabellen viser buskapens slaktevekt pr. 20/6 1946, slaktevekten for de selvdøde dyra, for dyr som er slaktet til eget bruk og for solgt slakt, og hvor stor slaktevekt endringene i buskapen i løpet av året representerer. Disse oppgavene er gitt for de enkelte aldersklasser. Som sumtall for de enkelte dyreslag, viser tabellen videre hvor stort netto-livdyrsalget (salg ÷ kjøp) har vært, den samlede nettoavgang og årets produksjon, alt i tonn.

I følgende sammenstilling er gjort et sammendrag for rikets bygder, som viser årets produksjon, nettoavgang (inklusive selvdøde) i året og slaktet og solgt (netto) — altså nyttbar avgang i året, for de enkelte husdyrslag.

	Årets produksjon	Nettoavgang i året (selvdøde inklusive)	Slaktet og solgt (netto) (Nyttbar avgang)
Tallet på			
Hester	9 243	22 672	20 420
Storfe	729 120	771 076	738 967
Sauer	859 176	867 951	728 991
Geiter	84 922	107 632	87 501
Svin	336 783	334 808	307 084
Vekt i tonn			
Hester	3 011,3	3 949,0	3 559,6
Storfe	32 193,3	36 238,4	34 739,0
Sauer	13 234,4	13 595,2	12 281,1
Geiter	614,3	876,7	776,1
I alt kjøtt	49 053,3	54 659,3	51 355,8
Flesk	26 589,4	26 890,0	26 461,0
Tilsammen	75 642,7	81 549,3	77 816,8

Den samlede produksjon av kjøtt og flesk i rikets bygder er beregnet til 75 642,7 tonn. Av dette er 49 053,3 tonn eller 64,9 pst. kjøtt og 26 589,4 tonn eller 35,1 pst. flesk. Forholdet mellom kjøtt og flesk er omtrent det samme som ved undersøkelsen i 1927/28, da kjøttet utgjorde 64,1 og flesket 35,9 pst. av den samlede produksjon.

For alle dyreslagene har avgangen vært større enn produksjonen. Buskapen er altså blitt redusert i løpet av tellingsåret. Forskjellen mellom produksjon og avgang er i alt 5 906,6 tonn. Dette svarer til 7,8 pst. av produksjonen. Det er altså tatt ut av buskapen 7,8 pst. mer enn det er produsert i året.

Nettoavgangen i året er altså 81 549,3 tonn kjøtt og flesk. Av dette faller

Årsproduksjon i tonn og i pst. av buskapens slaktevekt.

	1946/47			1927/28
	Buskap 20/6 1946	Produksjon 1946/47	Årets produksjon i pst. av buskap 20/6 1946	Årets produksjon i pst. av buskap 20/6 1927
Hester	49 675,5	3 011,3	6,1	4,6
Storfe	145 442,1	32 193,3	22,1	28,8
Sauer	28 545,5	13 234,4	46,4	50,8
Geiter	2 202,8	614,3	27,8	41,5
Svin	14 301,5	26 589,4	185,9	242,1
I alt.....	240 167,4	75 642,7	31,5	39,8

3 732,5 tonn på selvdøde dyr. Den nyttbare avgang i året (slaktet + netto-livdyrsalg) blir etter dette 77 816,8 tonn.

Beregningen over kjøtt- og fleskeproduksjonen er ikke fullstendig, for så vidt at husdyrholdet i byene ikke er regnet med. Dessuten er ikke kaniner, fjørfe og reinsdyr med i beregningen.

Årets produksjon (tonn) fordelt etter bruken.

	Selvdøde	Slaktet		Nettosalg av livdyr	Endring i buskapen	Årets produksjon
		Hjemmeforbruk	Solgt slakt			
Hester .	389,4	54,7	3 452,6	52,3	÷ 937,7	3 011,3
Storfe ..	1 499,4	7 924,9	26 375,8	438,3	÷ 4 045,1	32 193,3
Sauer ..	1 314,1	6 606,7	5 628,4	46,0	÷ 360,8	13 234,4
Geiter ..	100,6	429,9	345,9	0,3	÷ 262,4	614,3
Svin ...	429,0	18 417,1	7 975,7	68,2	÷ 300,6	26 589,4
I alt ...	3 732,5	33 433,3	43 778,4	605,1	÷ 5 906,6	75 642,7
Relative tall.						
Hester .	12,9	1,8	114,7	1,7	÷ 31,1	100,0
Storfe ..	4,7	24,6	81,9	1,4	÷ 12,6	100,0
Sauer ..	9,9	49,9	42,5	0,4	÷ 2,7	100,0
Geiter ..	16,4	70,1	56,4	—	÷ 42,9	100,0
Svin ...	1,6	69,3	30,0	0,2	÷ 1,1	100,0
I alt ...	4,9	44,2	57,8	0,9	÷ 7,8	100,0
Hester .	10,4	0,2	7,9	8,6	15,9	4,0
Storfe ..	40,2	23,7	60,2	72,4	68,5	42,6
Sauer ..	35,2	19,7	12,9	7,6	6,1	17,5
Geiter ..	2,7	1,3	0,8	0,1	4,4	0,8
Svin ...	11,5	55,1	18,2	11,3	5,1	35,1
I alt ...	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I tabellen øverst på s. 64 er gjort et sammendrag, hvor årets produksjon er stilt sammen med buskapens slaktevekt pr. 20/6 1946 for de enkelte husdyrslag. Sammenstillingen viser hvor stor produksjonen er i forhold til buskapen — uttrykt i prosent. Til sammenlikning har en også tatt med relativtallene for 1927/28.

Årets produksjon av kjøtt og flesk fylkesvis. Tonn.

	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin	Kjøtt og flesk i alt
			Absolutte tall.			
Østfold	218,0	2 202,2	82,7	0,4	2 293,8	4 797,1
Akershus	233,5	2 443,4	118,4	1,3	2 730,2	5 526,8
Hedmark	219,0	3 224,6	833,2	54,4	3 512,4	7 843,6
Oppland	353,6	2 909,6	988,1	92,5	3 038,7	7 382,5
Buskerud	126,9	1 602,7	298,9	20,1	1 542,4	3 591,0
Vestfold	136,3	1 477,4	78,2	0,5	1 662,3	3 354,7
Telemark	116,0	1 037,0	339,9	10,8	1 190,4	2 694,1
Aust-Agder	41,0	481,6	206,1	2,4	638,4	1 369,5
Vest-Agder	50,3	768,5	340,6	1,4	382,2	1 543,0
Rogaland	262,2	2 563,8	1 878,1	7,0	2 201,9	6 913,0
Hordaland	156,5	1 730,3	1 519,1	59,0	1 410,9	4 875,8
Sogn og Fjordane	208,2	1 747,8	1 276,6	125,2	1 179,9	4 537,7
Møre og Romsdal	225,7	1 791,2	1 118,4	56,4	745,4	3 937,1
Sør-Trøndelag	254,7	2 469,8	941,1	48,4	1 661,8	5 375,8
Nord-Trøndelag	186,7	2 238,5	709,7	33,0	1 954,2	5 122,1
Nordland	137,4	2 199,9	1 518,6	46,8	300,4	4 203,1
Troms	77,3	968,0	765,3	39,0	104,1	1 953,7
Finnmark	8,0	337,0	221,4	15,7	40,0	622,1
Rikets bygder	3 011,3	32 193,3	13 234,4	614,3	26 589,4	75 642,7
			Relative tall.			
Østfold	7,2	6,8	0,6	—	8,6	6,3
Akershus	7,7	7,6	0,9	0,2	10,3	7,3
Hedmark	7,3	10,0	6,3	9,0	13,2	10,4
Oppland	11,7	9,0	7,5	15,1	11,4	9,8
Buskerud	4,2	5,0	2,3	3,2	5,8	4,7
Vestfold	4,5	4,6	0,6	0,2	6,3	4,4
Telemark	3,9	3,2	2,6	1,8	4,5	3,6
Aust-Agder	1,4	1,5	1,6	0,3	2,4	1,8
Vest-Agder	1,7	2,4	2,6	0,2	1,4	2,0
Rogaland	8,7	8,0	14,2	1,1	8,3	9,1
Hordaland	5,2	5,4	11,4	9,6	5,3	6,5
Sogn og Fjordane	6,9	5,4	9,6	20,4	4,4	6,0
Møre og Romsdal	7,5	5,6	8,4	9,1	2,8	5,2
Sør-Trøndelag	8,5	7,7	7,1	7,8	6,3	7,1
Nord-Trøndelag	6,2	7,0	5,4	5,4	7,3	6,8
Nordland	4,5	6,8	11,4	7,7	1,1	5,6
Troms	2,6	3,0	5,8	6,3	0,4	2,6
Finnmark	0,3	1,0	1,7	2,6	0,2	0,8
Rikets bygder	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabellen nederst på s. 64 viser hvordan produksjonen fordeler seg etter bruken. Første del av tabellen er et utsnitt av tabellen på s. 62, idet en her har stilt sammen en del av sumtallene for de enkelte dyreslag. De to nederste avsnittene av tabellen gir de samme oppgavene som relativtall — først hvordan produksjonen fordeler seg etter bruken, og deretter hvor stor rolle de enkelte dyreslag spiller innen den del av produksjonen som har gått til ymse bruk, f. eks. innen selvdøde, innen hjemmeforbruket osv.

Av tabellen på foregående side ser en produksjonen av kjøtt og flesk i de enkelte fylker, fordelt på de ymse husdyrslag.

Relativtallene i sammenstillingen nedenfor viser for hvert fylke hvor stor del av den samlede kjøtt- og fleskeproduksjon som faller på de enkelte dyreslag.

	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin	Kjøtt og flesk i alt
Østfold	4,6	45,9	1,7	—	47,8	100
Akershus	4,2	44,2	2,2	—	49,4	100
Hedmark	2,8	41,1	10,6	0,7	44,8	100
Oppland	4,8	39,4	13,4	1,3	41,1	100
Buskerud	3,5	44,6	8,3	0,6	43,0	100
Vestfold	4,1	44,0	2,3	—	49,6	100
Telemark	4,3	38,5	12,6	0,4	44,2	100
Aust-Agder	3,0	35,2	15,0	0,2	46,6	100
Vest-Agder	3,3	49,8	22,1	0,1	24,7	100
Rogaland	3,8	37,1	27,2	0,1	31,8	100
Hordaland	3,2	35,5	31,2	1,2	28,9	100
Sogn og Fjordane	4,6	38,5	28,1	2,8	26,0	100
Møre og Romsdal	5,7	45,5	28,4	1,4	19,0	100
Sør-Trøndelag	4,7	46,0	17,5	0,9	30,9	100
Nord-Trøndelag	3,6	43,7	13,9	0,6	38,2	100
Nordland	3,3	52,3	36,1	1,1	7,2	100
Troms	4,0	49,5	39,2	2,0	5,3	100
Finnmark	1,3	54,2	35,6	2,5	6,4	100
Rikets bygder	4,0	42,6	17,5	0,8	35,1	100

Hestene utgjorde 20,7 pst. av buskapens slaktevekt pr. 20/6 1946. Årets produksjon av hestkjøtt, vel 3 000 tonn, svarer bare til 4,0 pst. av årets samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. Produksjonen svarer til 6,1 pst. av den beregnede slaktevekt for alle hestene ved årets begynnelse.

I 1927/28 ble produksjonen av hestkjøtt beregnet til noe over 1 800 tonn. Det svarte den gang til 2,1 pst. av den totale produksjon av kjøtt og flesk og til 4,6 pst. av hestebestandens slaktevekt ved årets begynnelse.

Hestene spiller altså liten rolle i kjøttproduksjonen. Den kjøttproduksjonen som faller av hesteholdet, må nærmest betegnes som et biprodukt eller avfallsprodukt. Det er trekk-kraften som er hovedproduktet.

Oppland produserer mest hestkjøtt, ca. 354 tonn eller 11,7 pst. av hele hestkjøttproduksjonen. Ellers er det Rogaland, Sør-Trøndelag, Akershus, Møre og Romsdal, Hedmark og Østfold som har størst produksjon. Minst produksjon har Finnmark med bare 8 tonn eller 0,3 pst.

Hestkjøttet spiller relativt størst rolle i Møre og Romsdal, hvor det utgjør 5,7 pst. av den samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. Relativt minst rolle spiller det i Finnmark, hvor det svarer til 1,3 pst. Ellers veksler relativtallene mellom 4,8 i Oppland og 2,8 i Hedmark.

Storfeet utgjorde 60,6 pst. av hele buskapens slaktevekt pr. 20/6 1946. Årsproduksjonen, som er på ca. 32 200 tonn storfekjøtt, utgjør 42,6 pst. av årets kjøtt- og fleskeproduksjon. I forhold til den samlede slaktevekt av storfebestanden pr. 20/6 1946, svarer årsproduksjonen til 22,1 pst.

I 1927/28 ble det produsert 38 400 tonn storfekjøtt. Det svarte den gang til 44,6 pst. av den totale kjøtt- og fleskeproduksjon og til 28,8 pst. av storfebestandens samlede slaktevekt.

Hedmark produserer mest storfekjøtt, 3 225 tonn eller 10,0 pst. av produksjonen i rikets bygder. Deretter kommer Oppland, Rogaland, Sør-Trøndelag, Akershus, Nord-Trøndelag, Østfold og Nordland. Finnmark har minst produksjon med 337 tonn eller 1,0 pst.

Relativt sett spiller storfekjøttet likevel størst rolle i Finnmark, hvor det utgjør 54,2 pst. av fylkets samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. Deretter følger Nordland, hvor det utgjør 52,3 pst. og Vest-Agder med 49,8 pst. Relativt minst rolle spiller storfekjøttet i Aust-Agder, hvor det utgjør 35,2 pst. av kjøtt- og fleskaproduksjonen.

Sauene, som representerte 11,9 pst. av buskapens beregnede slaktevekt pr. 20/6 1946, produserte 13 234 tonn kjøtt i årets løp. Dette er 17,5 pst. av hele kjøtt- og fleskeproduksjonen. I forhold til sauebestandens beregnede slaktevekt ved tellingsårets begynnelse, svarer produksjonen til 46,4 pst.

Undersøkelsen i 1927/28 viste en produksjon på vel 13 500 tonn, svarende til 15,7 pst. av den totale kjøtt- og fleskeproduksjon og til 50,8 pst. av sauebestandens slaktevekt ved årets begynnelse.

At det nå blir produsert mindre saukjøtt i forhold til buskapen enn i 1927/28, skriver seg først og fremst fra at det nå blir slaktet mer lam og mindre voksne sauer. I 1927/28 var 68,8 pst. av de slaktede sauene lam (under 1 år). I 1946/47 falt 76,6 pst. på denne aldersgruppen.

Mest saukjøtt blir det produsert i Vestlandsfylkene og i Nordland. Rogaland produserer 1878 tonn eller 14,2 pst. av saukjøttet. Hordaland og Nordland skaffer hver 11,4 pst. De 4 Vestlandsfylkene har tilsammen 43,6 pst. av produksjonen. Ingen av fylkene Østfold, Akershus og Vestfold har så meget som 1,0 pst. av produksjonen.

Saukjøttet spiller relativt størst rolle i Nord-Norge. I Troms faller 39,2 pst.

av fylkets kjøtt- og fleskeproduksjon på sauene, i Nordland 36,1 pst. og i Finnmark 35,6 pst. I Østfold utgjør saukjøttet bare 1,7 pst. av kjøtt- og fleskeproduksjonen.

Geitene utgjorde bare 0,9 pst. av buskapens samlede slaktevekt pr. 20/6 1946. Den samlede produksjon av geitkjøtt er beregnet til 614 tonn eller 0,8 pst. av den samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. Produksjonen svarer til 27,8 pst. av geitebestandens samlede slaktevekt ved årets begynnelse.

I 1927/28 ble produksjonen av geitkjøtt beregnet til 1494 tonn, svarende til 1,7 pst. av totalproduksjonen. Årets produksjon svarte den gang til 41,5 pst. av geitebestandens slaktevekt pr. 20/6 1927.

At produksjonen er gått så sterkt ned i forhold til buskapen pr. 20. juni, skriver seg bl. a. fra det forhold som før er påpekt, at en stor del av kjeene blir slaktet mens de er ganske små. Dessuten er det sannsynlig at en del av disse kjeene ikke er kommet med i oppgavene.

Sogn og Fjordane har produsert 125 tonn og Oppland 93 tonn geitkjøtt. Dette er henholdsvis 20,4 og 15,1 pst. av hele geitkjøttproduksjonen i rikets bygder. Disse to fylkene ligger langt foran de andre fylkene, hvor Hordaland, Møre og Romsdal og Hedmark ellers kommer høyest med henholdsvis 9,6, 9,1 og 9,0 pst.

Relativt størst rolle spiller geitkjøttet i Sogn og Fjordane, der det utgjør 2,8 pst. av fylkets kjøtt- og fleskeproduksjon. Deretter følger Finnmark og Troms med henholdsvis 2,5 og 2,0 pst. I fylkene Østfold, Akershus, Vestfold, Vest-Agder og Rogaland utgjør geitkjøttet bare 0,1 pst. eller mindre av den samlede produksjon.

Svina utgjorde 5,9 pst. av buskapens beregnede slaktevekt pr. 20/6 1946, men årets fleskeproduksjon, som er beregnet til 26 589 tonn, svarer til 35,1 pst. av den samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. I forhold til svinebestandens slaktevekt pr. 20. juni, utgjør årsproduksjonen 185,9 pst.

Undersøkelsen i 1927/28 viste at også den gang utgjorde svinebestanden 5,9 pst. av hele buskapens slaktevekt pr. 20. juni. Produksjonen i året svarte til 35,9 pst. av hele kjøtt- og fleskeproduksjonen, og den svarte til 242,1 pst. av den beregnede slaktevekt av svinebestanden ved årets begynnelse.

At produksjonen i forhold til svinebestanden er gått ned, skriver seg bl. a. fra at det nå er født færre smågriser pr. purke enn i 1927/28. I 1946/47 ble det født 8,9 smågriser pr. purke. I 1927/28 var det 10,9 smågriser pr. avlsdyr (både purker og råner).

Østlandsfylkene, til og med Oppland, og Rogaland produserer mest flesk. Av fylkene har Hedmark størst produksjon, 3 512 tonn eller 13,2 pst. av fleskeproduksjonen. Minst produksjon har Finnmark med 40 tonn eller 0,2 pst.

Relativt størst rolle spiller flesket i Vestfold, hvor det utgjør 49,6 pst. av den samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. Deretter følger Akershus med 49,4 pst.

og Østfold med 47,8 pst. I Nord-Norge spiller flesket liten rolle i den samlede kjøtt- og fleskeproduksjon. I Troms utgjør flesket 5,3 pst., i Finnmark 6,4 og i Nordland 7,2 pst. Av de andre fylkene er det Møre og Romsdal som kommer lavest med 19,0 pst.

Den samlede slaktevekt pr. 20/6 1946 av alle husdyrslag er beregnet til 240 168 tonn. Årets produksjon, 75 643 tonn, svarer til 31,5 pst. av buskapen.

Pr. 20/6 1927 var buskapens slaktevekt beregnet til 216 540 tonn. Produksjonen, 86 179 tonn kjøtt og flesk, svarte til 39,8 pst. av buskapen.

Det er Hedmark som har størst kjøtt- og fleskeproduksjon. Den samlede produksjon i fylket er beregnet til 7 844 tonn eller 10,4 pst. av den samlede produksjon i rikets bygder. Oppland kommer som nr. 2 med 9,8 pst. Deretter følger Rogaland med 9,1 pst., Akershus med 7,3 pst. og Sør-Trøndelag med 7,1 pst. Minst produksjon har Finnmark med 622 tonn eller 0,8 pst. av det hele, og Aust-Agder med 1,8 pst.

I tabellen nedenfor er det gjort en sammenstilling av tall fra de to undersøkelser, slik at en for de enkelte husdyrslag kan sammenlikne endringene i så vel buskap som produksjon.

	Tallet på husdyr		Endring 1927—1946		Årets produksjon i tonn		Endring 1927/28 —1946/47	
	Pr. 20/6 1927	Pr. 20/6 1946	Tall	Pst.	1927/28	1946/47	Tonn	Pst.
Hester	183 365	224 545	+ 41 180	+ 22,5	1 829,3	3 011,3	+ 1 182,0	+ 64,6
Storfe	1 209 450	1 225 024	+ 15 574	+ 1,3	38 440,3	32 193,3	÷ 6 247,0	÷ 16,3
Sauer	1 608 222	1 698 026	+ 89 804	+ 5,6	13 511,6	13 234,4	÷ 277,2	÷ 2,1
Geiter	290 099	154 956	÷ 135 143	÷ 46,6	1 494,1	614,3	÷ 879,8	÷ 58,9
Svin .	299 669	258 635	÷ 41 034	÷ 13,7	30 903,9	26 589,4	÷ 4 314,5	÷ 14,0
I alt .					86 179,2	75 642,7	÷ 10 536,5	÷ 12,2

En ser her at tallet på hester lå 22,5 pst. høyere i 1946 enn i 1927. Men produksjonen av hestkjøtt ligger 64,6 pst. høyere. Årsaken til dette er i første rekke at det ved siste undersøkelse ble født langt flere føll enn i 1927/28. Det er først og fremst de dyra som kommer til (de fødte) som gir grunnlaget for produksjonen.

Tallet på storfe har økt med 1,3 pst., mens produksjonen av storfekjøtt ligger 16,3 pst. lavere enn ved forrige telling. Årsaken til forskjellen finner en særlig i det forhold at det er født relativt færre kalver og at det er slaktet rela tivt mer yngre dyr enn i 1927/28.

Sauebestanden er gått opp med 5,6 pst., mens produksjonen er 2,1 pst.

mindre enn i 1927/28. Som tidligere påpekt, utgjør lammene nå en større del av de slaktede sauene enn ved forrige undersøkelse.

Tallet på geiter er gått ned med 46,6 pst. Produksjonen av geitkjøtt er 58,9 pst. mindre enn i 1927/28. Det ble født relativt flere kje i 1927/28.

Svinetallet ligger 13,7 pst. lavere og fleskeproduksjonen 14,0 pst. lavere enn ved forrige telling. Det er altså godt samsvar mellom endringene i buskap og produksjon.

Den samlede produksjon av kjøtt og flesk ligger nå 12,2 pst. lavere enn i 1927/28.

Nettoavgangen i året er beregnet til 81 549 tonn. Avgangen er altså ca. 5 907 tonn større enn produksjonen. Dette kommer til syne som nedgang i buskapen i løpet av året. Buskapens samlede slaktevekt ligger altså vel 5 900 tonn lavere i 1947 enn i 1946.

Av tabellen s. 64 ser en hvordan produksjonen fordeler seg etter anvendelsen — hvor mye de selvdøde dyra representerer, hvor mye som er gått til hjemmeforbruk og hvor mye som er solgt til slakt. Videre ser en hvor mye nettosalget av livdyr representerer og hvor mye buskapen er redusert, fordi det er tatt ut mer kjøtt og flesk enn det er produsert i året.

Andre avsnittet av tabellen viser denne fordelingen etter anvendelsen som relativtall. Årets produksjon er satt = 100. Da det er tatt ut mer enn det er produsert, blir summen av relativtallene større enn 100.

For rikets bygder finner en at slaktevekten av de selvdøde dyra svarer til 4,9 pst. av årets kjøtt- og fleskeproduksjon. Slakt til eget bruk svarer til 44,2 pst., slakt til salg til 57,8 pst. og nettosalg av livdyr til 0,9 pst. Tilsammen blir dette 107,8 pst. Som tidligere påpekt, er det tatt ut av buskapen 7,8 pst. mer kjøtt og flesk enn det er produsert i året.

Ved undersøkelsen i 1927/28 svarte de selvdøde dyra til 3,5 pst. av kjøtt- og fleskeproduksjonen, hjemmeforbruket til 30,4 pst. og salg i alt (også netto-livdyrsalg) til 66,0 pst. Dette blir tilsammen 99,9 pst. 0,1 pst. av produksjonen gikk til øking av buskapen.

For å gi en klarere framstilling av bruken av det kjøtt og flesk som er tatt ut av buskapen (nettoavgangen) har en på neste side satt opp en oppstilling som viser nettoavgangen for de enkelte dyreslag og hvordan denne fordeler seg etter bruken.

Årets produksjon av hestkjøtt er beregnet til vel 3 000 tonn, mens nettoavgangen nærmer seg 4 000 tonn. Nettoavgangen er 31,1 pst. større enn produksjonen. Nettoavgangen fordeler seg med ca. 390 tonn eller 9,9 pst. på selvdøde, 55 tonn eller 1,4 pst. faller på slakt til eget bruk, 3 450 tonn eller 87,4 pst. er solgt slakt, og netto-livdyrsalget svarer til 52 tonn eller 1,3 pst. av nettoavgangen.

Hvor stor del av produksjonen som faller på selvdøde, slakt til eget bruk og til salg og netto-livdyrsalg framgår av tabellen på s. 64.

	Selv-døde	Slaktet		Nettosalg av livdyr	Årets netto-avgang
		Hjemme-forbruk	Solgt slakt		
		Absolutte tall i tonn.			
Hester	389,4	54,7	3 452,6	52,3	3 949,0
Storfe	1 499,4	7 924,9	26 375,8	438,3	36 238,4
Sauer	1 314,1	6 606,7	5 628,4	46,0	13 595,2
Geiter	100,6	429,9	345,9	0,3	876,7
Svin	429,0	18 417,1	7 975,7	68,2	26 890,0
I alt	3 732,5	33 433,3	43 778,4	605,1	81 549,3
		Relative tall. Nettoavgangen = 100.			
Hester	9,9	1,4	87,4	1,3	100
Storfe	4,1	21,9	72,8	1,2	100
Sauer	9,7	48,6	41,4	0,3	100
Geiter	11,5	49,0	39,5	—	100
Svin	1,6	68,5	29,6	0,3	100
I alt	4,6	41,0	53,7	0,7	100

Ved undersøkelsen i 1927/28 utgjorde selvdøde hester 17,9 pst. av produksjonen, 7,6 pst. gikk til eget bruk og 81,6 pst. ble solgt (som slakt, slaktedyr og livdyr). Reduksjonen i buskapen svarte til 7,1 pst. av produksjonen.

En legger særlig merke til hvor lite det er av hestkjøttet som går til hjemmeforbruk.

Produksjonen av storfekjøtt er beregnet til nesten 32 200 tonn. Årets nettoavgang er på over 36 200 tonn, 12,6 pst. større enn produksjonen. De selvdøde dyra representerer 1 500 tonn eller 4,1 pst. av nettoavgangen. Noe over 7 900 tonn eller 21,9 pst. er gått til slakt til eget bruk og nesten 26 400 tonn eller 72,8 pst. er solgt slakt. Netto-livdyrsalget svarer til ca. 440 tonn eller 1,2 pst.

I 1927/28 fordelte produksjonen seg slik: selvdøde 3,0 pst., hjemmeforbruk 15,3 pst., nettosalg 81,1 pst. og øking i buskapen 0,6 pst.

Sauenes kjøttproduksjon i året er beregnet til vel 13 200 tonn, og nettoavgangen til nesten 13 600 tonn. Avgangen er 2,7 pst. større enn produksjonen.

Nettoavgangen fordeler seg med vel 1 300 tonn eller 9,7 pst. på selvdøde, vel 6 600 tonn eller 48,6 pst. på hjemmeforbruk, ca. 5 630 tonn eller 41,4 pst. på solgt slakt og 46 tonn eller 0,3 pst. på netto-livdyrsalg.

Ved undersøkelsen for 1927/28 utgjorde de selvdøde 7,7 pst. av årets produksjon, hjemmeforbruket 40,8 pst. og nettosalget av slakt og livdyr 46,6 pst. Buskapen hadde en øking som svarte til 4,9 pst. av produksjonen.

Geitene har produsert vel 600 tonn kjøtt i årets løp. Men nettoavgangen er beregnet til ca. 875 tonn. Avgangen er altså 42,9 pst. større enn produksjonen.

Av nettoavgangen er 100 tonn eller 11,5 pst. gått bort i form av selvdøde dyr, 430 tonn eller 49,0 pst. er slakt til eget bruk, henimot 350 tonn eller 39,5 pst. er solgt slakt og 0,3 tonn er netto-livdyrsalg.

De selvdøde utgjorde 9,2 pst. av produksjonen i 1927/28. Hjemmeforbruket svarte til 58,3 pst., nettosalget utgjorde 24,4 pst. Buskapen økte med 8,1 pst. i løpet av året.

Årets fleskeproduksjon er beregnet til nær 26 600 tonn og nettoavgangen til nesten 26 900 tonn eller 1,1 pst. større enn produksjonen.

De selvdøde svina representerer en slaktevekt på 430 tonn eller 1,6 pst. av nettoavgangen, slakt til eget bruk er beregnet til vel 18 400 tonn eller 68,5 pst. og solgt slakt til 7 975 tonn eller 29,6 pst. Nettosalget av livdyr er på 68 tonn eller 0,3 pst. av nettoavgangen.

De selvdøde svina utgjorde 1,1 pst. av fleskeproduksjonen i 1927/28. Hjemmeforbruket svarte til 44,7 pst. og nettosalget til 56,6 pst. Reduksjonen i buskapen i løpet av året svarte til 2,4 pst.

Den samlede nettoavgang av kjøtt og flesk er beregnet til 81 549 tonn. Av dette faller 3 733 tonn eller 4,6 pst. på selvdøde, 33 433 tonn eller 41,0 pst. er slakt til hjemmeforbruk, 43 778 tonn eller 53,7 pst. er solgt slakt og 605 tonn eller 0,7 pst. er netto-livdyrsalg.

Det er pekt på at de dyra som er selvdøde eller slaktet som utjenlige til menneskeføde, representerer noe over 3 700 tonn slaktevekt. Storparten av dette faller på storfeet og sauene, henholdsvis 40,2 og 35,2 pst. Deretter kommer svina med 11,5 pst. og hestene med 10,4 pst. Slaktevekten av de selvdøde geitene representerer bare 2,7 pst. Se ellers tabellen på s. 64.

I nettoavgangen inngår som før nevnt, også de selvdøde dyra og nettosalget av livdyr.

De selvdøde dyra er produksjon som bare i liten grad kan nyttiggjøres. De gir ikke menneskeføde. Trekker en den slaktevekten disse representerer fra nettoavgangen, får en igjen det en kan kalle nyttbar avgang. For året 20/6 1946—20/6 1947 blir den nyttbare avgang 77 817 tonn (se s. 64).

Dette begrepet omfatter både det som er slaktet til mat og netto-livdyrsalget. Netto-livdyrsalget er beregnet til 605 tonn. Trekker en dette tallet fra den nyttbare avgang, får en igjen det som er slaktet til mat — til eget bruk og til salg. Denne summen blir for rikets bygder 77 212 tonn. Dette er altså den kjøtt- og fleskemengden som fra rikets bygder er stilt til rådighet som mat.

For nærmere å kunne belyse forholdet mellom slakt til hjemmeforbruk og til salg, tar en med tabellene på s. 73 og 74.

Tabellen på s. 73 gir oppgaver over tallet på dyr som er slaktet i løpet av året, og slaktevekten av disse dyra. Både for dyretallet og slaktevekten er det gitt opp hvor mye som faller på hjemmeslaktet til eget bruk og til salg og på salg til slakt.

Hjemmeslaktet til eget bruk og til salg.

	Tallet på dyr				Vekt i tonn			
	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt	Slaktet i alt 1946/47	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt	Slakt i alt 1946/47
	til eget bruk	til salg			til eget bruk	til salg		
Hester:								
under 1 år	77	554	3 080	3 711	8,3	58,4	326,5	393,2
1 og 2 år	—	421	1 615	2 036	—	62,7	244,8	307,5
3 og 4 år	11	145	271	427	1,9	27,7	56,3	85,9
5—16 år	48	573	2 718	3 339	11,9	143,3	661,7	816,9
over 16 år	126	1 820	6 115	8 061	32,6	430,6	1 440,6	1 903,8
I alt hester	262	3 513	13 799	17 574	54,7	722,7	2 729,9	3 507,3
Storfe:								
spekalver (under 3 uker)	187 009	141 437	133 937	462 383	3 002,6	2 393,2	2 236,8	7 632,6
kalver (3 uker—1 år)	61 932	27 896	30 328	120 156	2 581,3	1 453,1	1 556,7	5 591,1
okser 1—2 år	5 494	8 894	22 552	36 940	612,2	1 190,7	3 021,9	4 824,8
- over 2 år	706	1 529	5 358	7 593	139,8	342,2	1 193,1	1 675,1
kviger (som ikke har hatt kalv)	3 589	3 597	10 577	17 763	326,5	372,3	1 116,7	1 815,5
kyr (som har hatt kalv)	9 308	19 627	62 603	91 538	1 262,5	2 729,7	8 769,4	12 761,6
I alt storfe	268 038	202 980	265 355	736 373	7 924,9	8 481,2	17 894,6	34 300,7
Sauer:								
under 1 år	298 551	107 060	150 433	556 044	4 421,9	1 636,2	2 140,7	8 198,8
over 1 år	92 841	37 075	40 372	170 288	2 184,8	909,1	942,4	4 036,3
I alt sauer	391 392	144 135	190 805	726 332	6 606,7	2 545,3	3 083,1	12 235,1
Geiter:								
under 1 år	40 237	13 002	10 295	63 534	277,7	79,8	68,6	426,1
over 1 år	10 114	6 755	6 755	23 624	152,2	99,8	97,7	349,7
I alt geiter	50 351	19 757	17 050	87 158	429,9	179,6	166,3	775,8
Svin:								
under 4 mndr.	3 884	1 222	1 664	6 770	130,5	29,2	31,4	191,1
over 4 mndr. — fetesvin	193 199	32 363	36 657	262 219	17 153,0	3 016,3	3 333,7	23 503,0
over 4 mndr. — avlsråner	357	231	495	1 083	38,3	34,4	75,2	147,9
over 4 mndr. — avlspurker	8 396	3 251	6 625	18 272	1 095,3	497,2	958,3	2 550,8
I alt svin	205 836	37 067	45 441	288 344	18 417,1	3 577,1	4 398,6	26 392,8
I alt					33 433,3	15 505,9	28 272,5	77 211,7

Slaktet prosentvis fordelt etter bruken.

	Tallet på dyr			Vekt		
	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt
	til eget bruk	til salg		til eget bruk	til salg	
Hester						
under 1 år (føll)	2,1	14,9	83,0	2,1	14,9	83,0
1 og 2 år	—	20,7	79,3	—	20,4	79,6
3 og 4 år	2,6	34,0	63,4	2,2	32,2	65,6
5—16 år	1,4	17,2	81,4	1,5	17,5	81,0
over 16 år	1,6	22,6	75,8	1,7	22,6	75,7
I alt hester	1,5	20,0	78,5	1,6	20,6	77,8
Storfe						
spekalver (under 3 uker)	40,4	30,6	29,0	39,3	31,4	29,3
kalver (3 uker—1 år)	51,6	23,2	25,2	46,2	26,0	27,8
okser 1—2 år	14,9	24,1	61,0	12,7	24,7	62,6
okser over 2 år	9,3	20,1	70,6	8,4	20,4	71,2
kviger (som ikke har hatt kalv)	20,2	20,2	59,6	18,0	20,5	61,5
kyr (som har hatt kalv)	10,2	21,4	68,4	9,9	21,4	68,7
I alt storfe	36,4	27,6	36,0	23,1	24,7	52,2
Sauer						
under 1 år (lam)	53,7	19,3	27,0	53,9	20,0	26,1
over 1 år	54,5	21,8	23,7	54,1	22,5	23,4
I alt, sauer	53,9	19,8	26,3	54,0	20,8	25,2
Geiter						
under 1 år (kje)	63,3	20,5	16,2	65,2	18,7	16,1
over 1 år	42,8	28,6	28,6	43,5	28,6	27,9
I alt geiter	57,7	22,7	19,6	55,4	23,2	21,4
Svin						
under 4 mndr.	57,4	18,0	24,6	68,3	15,3	16,4
over 4 mndr. — fetesvin	73,7	12,3	14,0	73,0	12,8	14,2
over 4 mndr. — avlsråner	33,0	21,3	45,7	25,9	23,3	50,8
over 4 mndr. — avlspurker	46,0	17,8	36,2	42,9	19,5	37,6
I alt svin	71,4	12,8	15,8	69,8	13,5	16,7
I alt				43,3	20,1	36,6

Tabellen ovenfor gir de samme oppgaver som relativtall, idet slakt i alt er satt = 100.

Det er svært få hester som blir slaktet til eget bruk. Regnet etter vekt, utgjør de bare 1,6 pst. av alle hesteslaktene. Av alt kjøtt og flesk som er tatt til eget bruk, utgjør hestkjøttet bare 0,2 pst. Se tabellen s. 64. I 1927/28 utgjorde hestkjøttet 0,5 pst. av hjemmeforbruket.

Hestkjøttet utgjør 7,9 pst. av alt solgt kjøtt og flesk, i 1927/28 2,6 pst. Regnet etter vekt, går 98,4 pst. av hestslaktet til salg.

Av storfe ble det slaktet noe over 736 000 dyr i alt, med en beregnet slaktevekt på vel 34 300 tonn. Vel 7 900 tonn eller 23,1 pst. av dette er gått til eget bruk. Storfekjøttet utgjør 23,7 pst. av hele hjemmeforbruket, mot 22,5 pst. i 1927/28.

Det er i første rekke spekalvene som går til hjemmeforbruk. Av alt storfekjøttet til eget bruk er 37,9 pst. kjøtt av spekalver (under 3 uker). 39,3 pst. av alt spekalvkjøttet er tatt til eget bruk. I 1927/28 gikk 41,4 pst. av spekalvkjøttet til hjemmeforbruk, og kjøtt av spekalver utgjorde den gang 47,6 pst. av alt storfekjøttet som ble tatt til eget bruk. Se ellers tabellen på s. 76.

Denne tabellen viser hvor stor del av henholdsvis hjemmeforbruk, hjemmeslaktet til salg, solgt til slakt og slakt i alt som skriver seg fra dyr i de enkelte aldersklasser. Disse relativtallene er stilt sammen med de tilsvarende tall fra 1927/28. Beregningen gjelder vekten på slakt.

Det er ellers av de andre kalvene (3 uker—1 år) det går mest til hjemmeforbruk, 46,2 pst. Regnet etter tallet på slakt, har 51,6 pst. gått til eget bruk, mens 25,7 pst. gikk til hjemmeforbruk i 1927/28. 32,6 pst. av alt storfekjøttet til eget bruk skriver seg fra kalver i denne aldersklassen, mot 17,8 pst. i 1927/28.

Det har gått relativt minst til hjemmeforbruk av oksene over 2 år. Det er bare 8,4 pst. av kjøttet fra denne aldersgruppen som går til hjemmeforbruk. Av kukjøttet (mjølkekyr) går 9,9 pst. til eget bruk. I 1927/28 gikk det relativt flere kyr og færre okser over 2 år til hjemmeforbruk. Solgt storfeslakt — vel 26 000 tonn — svarer til 60,2 pst. av alt solgt kjøtt og flesk. I 1927/28 utgjorde storfekjøttet 54,9 pst. av solgt slakt.

I løpet av året ble det slaktet noe over 726 000 sauer med en samlet slaktevekt på vel 12 200 tonn. Av dette er 6 600 tonn eller 54,0 pst. gått til eget bruk. Regnet etter slaktevekten, går 53,9 pst. av lammene og 54,1 pst. av de voksne sauene til hjemmeforbruk. Av alle sauslaktene (tallet) som er gått til hjemmeforbruk, utgjør lammene 76,3 pst. og voksne 23,7 pst. I 1927/28 falt 65,5 pst. på lam og 34,5 pst. på voksne. Regnet etter vekt, utgjør lammene 66,9 pst. og de voksne 33,1 pst. mot henholdsvis 55,1 og 44,9 pst. i 1927/28.

Sauene skaffet 19,7 pst. av hele hjemmeforbruket i 1946/47 mot 21,0 pst. i 1927/28.

Salget av saukjøtt og slaktedyr er beregnet til noe over 5 600 tonn. Dette er 12,9 pst. av alt solgt kjøtt og flesk. Tilsvarende prosent for 1927/28 var 11,1.

Geitene spiller liten rolle i kjøttproduksjonen. Det er slaktet i alt vel 87 000 dyr med en samlet slaktevekt på 776 tonn. Av dette er 430 tonn eller 55,4 pst. gått til hjemmeforbruk. Regnet etter slaktevekt, er 65,2 pst. av kjeene og 43,5 pst. av de voksne geitene gått til eget bruk. Geitene skaffer bare 1,3 pst. av det totale hjemmeforbruk, i 1927/28 3,3 pst. Av alle geitslaktene (tallet) som er gått til eget forbruk, utgjør kjeene 79,9 pst. og de voksne 20,1 pst.,

Slaktet (vekt) prosentvis fordelt på aldersgrupper.

	1946/47				1927/28			
	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt	Slaktet i alt	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt	Slaktet i alt
	til eget bruk	til salg			til eget bruk	til salg		
Hester:								
under 1 år	15,2	8,1	12,0	11,2	2,4	0,3	1,7	1,4
1 og 2 år	—	8,7	9,0	8,8				
3 og 4 år	3,4	3,8	2,1	2,4	97,6	99,7	98,3	98,6
5—16 år	21,8	19,8	24,2	23,3				
over 16 år	59,6	59,6	52,7	54,3				
I alt hester	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Storfe:								
spekalver (under 3 uker)	37,9	28,2	12,5	22,2	47,6	31,1	5,6	19,2
kalver (3 uker—1 år)	32,6	17,2	8,7	16,3	17,8	15,2	8,0	11,5
okser 1—2 år	7,7	14,0	16,9	14,1				
- over 2 år	1,8	4,0	6,7	4,9	0,7	6,0	17,3	11,6
kviger (som ikke har hatt kalv)	4,1	4,4	6,2	5,3	10,1	24,9	32,3	26,8[1])
kyr (som har hatt kalv)	15,9	32,2	49,0	37,2	23,8	22,8	36,8	30,9
I alt storfe	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sauer:								
under 1 år	66,9	64,3	69,4	67,0	55,1	50,3	73,6	58,4
over 1 år	33,1	35,7	30,6	33,0	44,9	49,7	26,4	41,6
I alt sauer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Geiter:								
under 1 år	64,6	44,4	41,3	54,9	65,1	61,2	52,0	62,8
over 1 år	35,4	55,6	58,7	45,1	34,9	38,8	48,0	37,2
I alt geiter	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Svin:								
under 4 mndr.	0,7	0,8	0,7	0,7	0,1	0,1	0,3	0,1
over 4 mndr. — fetesvin	93,1	84,3	75,8	89,0	83,7	94,3	93,3	89,5
over 4 mndr. — avlsråner	0,2	1,0	1,7	0,6	16,2	5,6	6,4	10,4
over 4 mndr. — avlspurker	6,0	13,9	21,8	9,7				
I alt svin	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

[1]) I 1927/28 gjelder tallene både kviger og okser 1-2 år.

mot henholdsvis 82,6 og 17,4 pst. i 1927/28. Regnet etter vekt, utgjør kjeene 64,6 pst. av det geitkjøttet som er tatt til eget bruk. De voksne utgjør 35,4 pst. Prosenttallene for 1927/28 var henholdsvis 65,1 og 34,9.

Det solgte geitslaktet, 346 tonn, svarer til 0,8 pst. av alt solgt kjøtt og flesk. I 1927/28 svarte salget til 0,6 pst.

I året ble det slaktet i alt vel 288 000 svin med en samlet slaktevekt på 26 400 tonn. Storparten av dette, 23 500 tonn, faller på fetesvin over 4 mndr. Slaktet av avlssvin over 4 mndr. er beregnet til 2 700 tonn.

Vel 18 400 tonn, eller 69,8 pst. av flesket er tatt til hjemmeforbruk. Flesket utgjør 55,1 pst. av alt kjøttet og flesket som er tatt til hjemmeforbruk. I 1927/28 utgjorde flesket 52,7 pst.

Regnet etter tallet på svineslakt til eget bruk, utgjorde fetesvina over 4 mndr. 93,9 pst. I 1927/28 utgjorde denne gruppen 88,7 pst. 4,2 pst. faller på avlssvin over 4 mndr. (i 1927/28 11,0 pst.), og 1,9 pst. (0,3 pst. i 1927/28) faller på svin under 4 mndr. Regnet etter vekt, fordeler flesket til eget bruk seg slik: fetesvin over 4 mndr. 93,1 pst., avlsdyr over 4 mndr. 6,2 pst. og svin under 4 mndr. 0,7 pst. En legger særlig merke til at det nå blir nyttet mindre flesk av eldre dyr (avlssvin) til eget bruk, enn tilfelle var ved forrige undersøkelse.

Regnet etter slaktevekt, er 73,0 pst. av fetesvina over 4 mndr. tatt til hjemmeforbruk, 68,3 pst. av grisene under 4 mndr., 42,9 pst. av avlspurkene og 25,9 pst. av avlsrånene.

Henimot 8 000 tonn flesk er solgt i året. Dette svarer til 18,2 pst. av alt solgt flesk og kjøtt. I 1927/28 svarte salget til 30,8 pst. av det hele.

Av hele hjemmeforbruket av kjøtt og flesk dekker altså flesket noe over halvdelen, storfekjøttet henimot 1/4 og saukjøttet 1/5. Av det solgte kvantumet derimot utgjør storfekjøttet 3/5, flesket mellom 1/6 og 1/5 og saukjøttet vel 1/8.

Sammenstillingen på s. 78 viser hvor mye flesk og kjøtt av de enkelte husdyrslag som er gått til hjemmeforbruk i de ymse fylker. Relativtallene viser hvor stor prosent av slaktet — for hvert dyreslag — som er gått til eget bruk.

For alle rikets bygder under ett er 43,3 pst. av alt slaktet gått til eget bruk.

Det er Rogaland som har tatt relativt minst del av slaktet til eget bruk, 22,1 pst. 77,9 pst. av slaktet er altså gått til salg. Rogaland står i en særstilling på dette området.

I Østfold er 34,5 pst. gått til hjemmeforbruk. Deretter kommer Vest-Agder med 36,5 og Vestfold med 38,8 pst. I Sør- og Nord-Trøndelag svarer hjemmeforbruket til henholdsvis 41,1 og 44,4 pst. I Vestlandsfylkene (unntatt Rogaland) ligger hjemmeforbruket på 44,3—46,7 pst. I Østlandsfylkene (bortsett fra Østfold og Vestfold) varierer prosenten mellom 40,2 i Akershus og 52,7 i Buskerud. Hjemmeforbruket er relativt størst i Nord-Norge, der 50—55 pst. av slaktet er tatt til eget bruk.

Hjemmeforbruk av kjøtt og flesk.

	Hest-kjøtt	Storfe-kjøtt	Sau-kjøtt	Geit-kjøtt	Flesk	I alt kjøtt og flesk
	Absolutte tall. Tonn.					
Østfold	2,4	326,0	119,1	—	1 317,4	1 764,9
Akershus	8,8	516,3	95,2	5,5	1 738,8	2 364,6
Hedmark	5,7	1 001,4	445,8	48,4	2 648,3	4 149,6
Oppland	12,9	1 003,2	412,2	42,4	2 084,8	3 555,5
Buskerud	—	625,7	181,9	9,8	1 284,5	2 101,9
Vestfold	1,3	329,3	66,4	1,8	1 026,7	1 425,5
Telemark	—	270,6	198,9	9,4	1 004,4	1 483,3
Aust-Agder	—	98,9	106,1	2,3	554,6	761,9
Vest-Agder	—	133,2	177,4	1,2	302,1	613,9
Rogaland	—	170,2	383,9	7,4	885,9	1 447,4
Hordaland	3,9	267,9	749,0	32,8	1 077,3	2 130,9
Sogn og Fjordane	—	407,2	661,8	71,3	967,0	2 107,3
Møre og Romsdal	—	556,0	672,3	26,1	651,9	1 906,3
Sør-Trøndelag	7,8	485,8	479,5	45,6	1 170,7	2 189,4
Nord-Trøndelag	3,0	383,6	398,3	30,1	1 373,6	2 188,6
Nordland	5,2	824,6	923,2	45,0	222,9	2 020,9
Troms	3,2	479,7	499,2	48,6	85,1	1 115,8
Finnmark	0,5	45,3	36,5	2,2	21,1	105,6
Rikets bygder	54,7	7 924,9	6 606,7	429,9	18 417,1	33 433,3
	Relative tall. Slakt i alt av de enkelte husdyrslag = 100.					
Østfold	0,9	13,1	71,6	—	60,1	34,5
Akershus	2,7	18,8	64,4	74,3	65,3	40,2
Hedmark	1,7	28,4	62,2	79,5	73,0	50,2
Oppland	4,7	28,8	42,0	50,1	74,8	46,7
Buskerud	—	33,3	61,8	84,5	77,9	52,7
Vestfold	0,6	19,0	51,8	100,0	64,3	38,8
Telemark	—	23,4	52,1	51,1	77,2	49,4
Aust-Agder	—	16,4	52,4	60,5	79,8	49,2
Vest-Agder	—	16,6	46,7	27,9	72,9	36,5
Rogaland	—	7,7	19,8	34,9	42,7	22,1
Hordaland	2,2	15,2	55,5	42,9	74,3	44,3
Sogn og Fjordane	—	22,2	59,9	37,3	83,8	46,7
Møre og Romsdal	—	27,7	66,1	39,9	78,2	45,9
Sør-Trøndelag	2,8	19,2	57,3	66,2	72,7	41,1
Nord-Trøndelag	1,7	17,6	62,9	61,3	72,4	44,4
Nordland	3,4	37,9	74,1	85,4	75,9	51,5
Troms	2,5	45,1	76,4	89,0	69,2	55,1
Finnmark	4,8	36,4	65,2	88,0	66,7	49,9
Rikets bygder	1,6	23,1	54,0	55,4	69,8	43,3

1,6 pst. av hestkjøttet er gått til eget bruk. Relativt mest har det gått til hjemmeforbruk i Finnmark og Oppland med henholdsvis 4,8 og 4,7 pst. I mange fylker er alt hestkjøttet gått til salg.

Av storfeslaktet er 23,1 pst. gått til eget bruk.

Troms har tatt relativt mest til eget bruk, 45,1 pst. Også i de andre fylkene i Nord-Norge er en relativt stor del gått til eget bruk. Rogaland har nyttet relativt minst storfekjøtt til eget bruk, bare 7,7 pst. av alt storfekjøttet i fylkets bygder. Deretter følger Østfold med 13,1 pst., og videre Hordaland, Agderfylkene, Trøndelag, Akershus og Vestfold.

Produsentene har selv nyttet 54,0 pst. av saukjøttet. I Nord-Norge har produsentene brukt relativt mest av saukjøttet sitt. Hjemmeforbruket veksler der mellom 65,2 pst. i Finnmark og 76,4 pst. i Troms. I Østfold er 71,6 pst. blitt brukt av produsentene. Relativt minst hjemmeforbruk — og altså relativt størst salg — har Rogaland, hvor bare 19,8 pst. er tatt til eget bruk. Rogaland skiller seg sterkt ut fra de andre fylkene, hvor Oppland har relativt minst hjemmeforbruk med 42,0 pst.

Av geitkjøttet er 55,4 pst. gått til hjemmeforbruk. Når en ser bort fra Vestfold — hvor det nesten ikke er noen geiter — er hjemmeforbruket relativt størst i Nord-Norge, der 85—89 pst. av geitkjøttet ble tatt til eget bruk. I Sogn og Fjordane og Oppland, der geitene spiller størst rolle, ble henholdsvis 37,3 og 50,1 pst. av geitslaktet tatt til eget bruk.

Flesket fordeler seg etter anvendelsen med 69,8 pst. på eget bruk og 30,2 pst. på salg. Relativt størst hjemmeforbruk har Sogn og Fjordane, der 83,8 pst. er gått til eget bruk. Deretter kommer Aust-Agder med 79,8 pst. og Møre og Romsdal med 78,2 pst. Også når det gjelder flesket, står Rogaland i en særstilling, idet bare 42,7 pst. er tatt til eget bruk. Deretter kommer Østfold med 60,1 pst.

I tabellen på s. 80 er salgsproduksjonen av kjøtt og flesk stilt sammen for de enkelte fylker.

I alt er det solgt bortimot 43 800 tonn kjøtt og flesk. Av dette faller nesten 5 100 tonn eller 11,6 pst. på Rogaland. Deretter følger Hedmark med 9,4 og Oppland med 9,3 pst. Bare 0,3 pst. av salgsproduksjonen faller på Finnmark og 1,8 pst. på Aust-Agder.

Hedmark selger mest hestkjøtt, 333 tonn eller 9,6 pst. av alt hestkjøtt som blir solgt. Dernest kommer Akershus med 9,1 pst. og Rogaland med 8,5 pst.

Hedmark selger også mest storfekjøtt, vel 2 500 tonn eller 9,6 pst. av det hele. Videre i rekkefølgen kommer Oppland med 9,4, Akershus med 8,4, Østfold med 8,2 og Sør-Trøndelag med 7,8 pst.

Rogaland ligger langt foran de andre fylkene når det gjelder salg av saukjøtt. Salget utgjør vel 1 550 tonn eller hele 27,6 pst. av alt solgt saukjøtt. Hordaland er nr. 2 med 10,7 pst. og Oppland nr. 3 med 10,1 pst.

Mer enn 1/3, 34,6 pst., av alt solgt geitkjøtt skriver seg fra Sogn og Fjordane, som leverer 120 tonn. Hordaland er nr. 2 med 12,6 pst., Oppland nr. 3 med 12,2 pst. og Møre og Romsdal nr. 4 med 11,4 pst.

Salg av kjøtt og flesk.

	Hest-kjøtt	Storfe-kjøtt	Sau-kjøtt	Geit-kjøtt	Flesk	I alt kjøtt og flesk til salg
	Absolutte tall. Tonn.					
Østfold	264,6	2 166,4	47,2	1,2	872,9	3 352,3
Akershus	315,9	2 222,8	52,5	1,9	925,6	3 518,7
Hedmark	333,3	2 527,9	270,9	12,5	979,5	4 124,1
Oppland	262,6	2 483,6	570,0	42,2	703,9	4 062,3
Buskerud	157,4	1 250,6	112,3	1,8	365,2	1 887,3
Vestfold	211,5	1 403,1	61,7	—	569,8	2 246,1
Telemark	144,6	884,0	182,8	9,0	295,9	1 516,3
Aust-Agder	43,7	503,8	96,3	1,5	140,0	785,3
Vest-Agder	80,2	667,8	202,6	3,1	112,4	1 066,1
Rogaland	293,7	2 039,2	1 554,9	13,8	1 187,0	5 088,6
Hordaland	171,2	1 489,8	601,6	43,7	371,8	2 678,1
Sogn og Fjordane	224,2	1 426,7	442,8	119,6	187,1	2 400,4
Møre og Romsdal	230,5	1 449,1	344,9	39,3	182,0	2 245,8
Sør-Trøndelag	266,1	2 049,9	356,7	23,3	439,4	3 135,4
Nord-Trøndelag	169,8	1 794,3	235,3	19,0	524,1	2 742,5
Nordland	148,5	1 352,4	322,6	7,7	70,8	1 902,0
Troms	124,8	585,1	153,8	6,0	37,8	907,5
Finnmark	10,0	79,3	19,5	0,3	10,5	119,6
Rikets bygder	3 452,6	26 375,8	5 628,4	345,9	7 975,7	43 778,4
	Relative tall. Rikets bygder = 100.					
Østfold	7,7	8,2	0,8	0,4	10,9	7,7
Akershus	9,1	8,4	0,9	0,6	11,6	8,1
Hedmark	9,6	9,6	4,8	3,6	12,3	9,4
Oppland	7,6	9,4	10,1	12,2	8,8	9,3
Buskerud	4,6	4,8	2,0	0,5	4,6	4,3
Vestfold	6,1	5,3	1,1	—	7,1	5,1
Telemark	4,2	3,4	3,3	2,6	3,7	3,5
Aust-Agder	1,3	1,9	1,7	0,4	1,8	1,8
Vest-Agder	2,3	2,5	3,6	0,9	1,4	2,4
Rogaland	8,5	7,7	27,6	4,0	14,9	11,6
Hordaland	5,0	5,7	10,7	12,6	4,7	6,1
Sogn og Fjordane	6,5	5,4	7,9	34,6	2,3	5,5
Møre og Romsdal	6,7	5,5	6,1	11,4	2,3	5,1
Sør-Trøndelag	7,7	7,8	6,4	6,7	5,5	7,2
Nord-Trøndelag	4,9	6,8	4,2	5,5	6,6	6,3
Nordland	4,3	5,1	5,7	2,2	0,9	4,3
Troms	3,6	2,2	2,7	1,7	0,5	2,0
Finnmark	0,3	0,3	0,4	0,1	0,1	0,3
Rikets bygder	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det er Rogaland som selger mest flesk, knapt 1 200 tonn eller 14,9 pst. av salgsproduksjonen. Deretter følger Hedmark, Akershus og Østfold med henholdsvis 12,3, 11,6 og 10,9 pst.

I oppgavene er det skilt mellom hjemmeslaktede dyr til salg og dyr som er solgt til slakt. Se tabellene s. 73 og 74.

Bare når det gjelder geitene, er hjemmeslakting til salg mer vanlig enn salg til slakt.

Av alle hestene som ble slaktet i årets løp, ble 78,5 pst. solgt til slakt, mens 20,0 pst. ble slaktet hjemme og solgt som slakt. 1,5 pst. er hjemmeslaktet til eget bruk.

Av storfeet ble 36,0 pst. solgt til slakt og 27,6 pst. ble slaktet og solgt. Av spekalvene ble det slaktet flere hjemme enn det ble solgt til slakt, henholdsvis 30,6 og 29,0 pst. Av oksene over 2 år ble 70,6 pst. solgt til slakt og 20,1 pst. ble solgt etter å være slaktet hjemme. 68,4 pst. av de slaktede mjølkekyrne ble solgt til slakt, mens 21,4 pst. ble hjemmeslaktet og solgt.

26,3 pst. av alle sauslaktene ble solgt til slakt, mens 19,8 pst. ble slaktet hjemme og solgt. Hjemmeslakting er mer vanlig for voksne sauer enn for lam.

Av alle geitslaktene ble 22,7 pst. hjemmeslaktet for salg og 19,6 pst. solgt til slakt.

Hjemmeslakting til salg utgjør 12,8 pst. av de svina som ble slaktet i året. 15,8 pst. ble solgt som slaktedyr. Hjemmeslakting er mest vanlig for fetesvin over 4 mndr.

Stort sett er det nå mer vanlig enn i 1927/28 å selge slaktedyra i live.

For de fleste dyreslag blir det i alt (til eget bruk og til slag) slaktet flere dyr hjemme enn det blir solgt til slakt. Av hest, okser, kviger og mjølkekyr er tallet på solgte slaktedyr større enn tallet på de hjemmeslaktede. Alt slakt til eget bruk er regnet som hjemmeslaktet. Noe av slaktet til hjemmeforbruk er selvsagt slaktet ved slakteriene, men dette spiller liten rolle.

Det er stor forskjell mellom fylkene når det gjelder forholdet mellom solgte slaktedyr og hjemmeslakting. I Rogaland er det særlig alminnelig å selge dyra til slakt. Hjemmeslakting til salg er svært lite vanlig. Ellers er det relativt mest vanlig med salg av slaktedyr i Agderfylkene — særlig i Vest-Agder —, i Østfold, Hordaland, Akershus og Vestfold. Hjemmeslakting for salg er mest vanlig i Nord-Norge, og deretter i Møre og Romsdal og i Trøndelag.

Mjølkeproduksjonen.

Oppgaveskjemaet hadde også spørsmål om den samlede mjølkemengde i året, for ku- og geitmjølk. Det ble dessuten spurt etter det gjennomsnittlige tall mjølkekyr og -geiter i året.

Oppgavene over mjølkemengden vil selvsagt i noen grad bli skjønnsmessige. Selv der hvor en har fullstendige oppgaver over solgt mjølk, må det gjøres skjønnsmessig tillegg for det som er brukt på gården (til egen husholdning og til fôr). Sikrest skulle oppgavene fra medlemmer av fjøsregnskapslag være.

Fra tidligere år foreligger en rekke oppgaver over gjennomsnittlig mjølkemengde pr. mjølkeku. Jordstyrene har gitt slike skjønnsmessige oppgaver hvert 5. år siden 1925. Tidligere ga lensmennene tilsvarende oppgaver i forbindelse med femårsberetningene. Ved undersøkelsen i 1927/28 spurte en også etter mjølkemengden, men da de oppgavene en fikk i altfor høy grad kom fra større og mer veldrevne bruk fikk en for høye tall for gjennomsnittlig mjølkemengde pr. ku. Se N.O.S. VIII. 98, s. 54.

Kumjølk. Mjølkemengden ble gitt opp for 63 805 mjølkekyr. Dette er 8,0 pst. av alle mjølkekyrne i rikets bygder pr. 20/6 1946. Representasjonen veksler mellom 8,8 pst. i Vestfold og Møre og Romsdal og 6,0 pst. i Troms.

Følgende fylkessammenstilling viser gjennomsnittlig mjølkemengde pr. ku i 1946/47, sammenholdt med oppgavene for 1945 og 1939.

Dessuten er det tatt inn en rubrikk som viser endringen i den gjennomsnittlige mjølkemengde fra 1939 til 1946/47. Tabellen viser ellers mjølkekyrnes gjennomsnittlige slaktevekt ved undersøkelsen i 1946/47 og mjølkemengden utregnet pr. 100 kg slaktevekt av mjølkekyrne.

	Gjennomsnitts mjølkemengde pr. ku. Kg			Endring i mjølkemengden i pst. 1939—1946/47	Gjennomsnitts slaktevekt for mjølkekyrne. Kg 1947	Kg mjølk pr. 100 kg slaktevekt hos mjølkekyrne 1946/47
	1946/47	1945	1939			
Østfold	1808	1395	2120	÷ 14,7	159	1137
Akershus	1981	1452	2236	÷ 11,4	163	1215
Hedmark	1964	1559	2030	÷ 3,3	152	1292
Oppland	1604	1366	1744	÷ 8,0	141	1138
Buskerud	1633	1452	1971	÷ 17,1	137	1192
Vestfold	1904	1424	2111	÷ 9,8	165	1154
Telemark	1702	1538	1946	÷ 12,5	152	1120
Aust-Agder	1630	1347	1729	÷ 5,7	133	1226
Vest-Agder	1571	1368	1679	÷ 6,4	134	1172
Rogaland	1981	1575	1910	+ 3,7	146	1357
Hordaland	1406	1321	1428	÷ 1,5	121	1162
Sogn og Fjordane	1282	1208	1222	+ 4,9	107	1198
Møre og Romsdal	1331	1270	1344	÷ 1,0	119	1118
Sør-Trøndelag	1684	1460	1745	÷ 3,5	151	1115
Nord-Trøndelag	1931	1564	1907	+ 1,3	158	1222
Nordland	1370	1315	1462	÷ 6,3	128	1070
Troms	1424	1407	1406	+ 1,3	133	1071
Finnmark	1422	—	1427	÷ 0,4	133	1069
Rikets bygder	1664	1414	1761	÷ 5,5	141	1180

Den gjennomsnittlige mjølkemengden pr. ku er 1664 kg for rikets bygder. Dette er 250 kg mer enn gjennomsnittet for 1945, men 100 kg eller 5,5 pst. mindre enn i 1939.

Mjølkeytelsen gikk sterkt ned under krigen. De vanskelige fôringsforholdene, særlig mangelen på kraftfôr, var i første rekke årsak til dette. Tallene for 1945 gir et tydelig bilde av forholdet. En ser at nedgangen fra 1939 til 1945 var størst i de fylker, der det ble brukt mest kraftfôr, f. eks. Østlandsfylkene, Rogaland og Trøndelag. I de fylker der kraftfôrforbruket har vært relativt lite, f. eks. Vestlandsfylkene (unntatt Rogaland) og Nord-Norge, var det liten forskjell på gjennomsnittsytelsen i 1939 og 1945.

I årene etter krigen har ytelsen tatt seg kraftig opp. I flere fylker, Rogaland, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag og Troms ligger nå mjølkemengden pr. ku høyere enn i 1939.

Rogaland, som i 1939 var nr. 7 av fylkene regnet etter gjennomsnittlig mjølkemengde, er nå kommet på førsteplassen sammen med Akershus. Disse to fylkene har gjennomsnittlig 1981 kg mjølk pr. mjølkeku. Hedmark kommer som nr. 3 av fylkene med 1964 kg. Deretter kommer Nord-Trøndelag med 1931 kg og Vestfold med 1904 kg. I likhet med 1939, er det Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal som ligger lavest med henholdsvis 1282 og 1331 kg. pr. ku.

Relativt størst øking i gjennomsnittlig mjølkemengde i forhold til 1939, har det vært i Sogn og Fjordane med 4,9 pst. Nedgangen er relativt størst i Buskerud med 17,1 pst.

Det er imidlertid ikke riktig, uten videre å sammenlikne de absolutte tall for produksjon pr. mjølkeku, dersom en vil foreta en jamføring mellom dyra i de ymse fylker. Det er stor forskjell fylkene mellom, når det gjelder kyrnes størrelse. En kan ikke vente samme ytelse av små kyr som av store. Ved å sammenholde mjølkeytelsen med dyras størrelse, får en et bedre sammenlikningsgrunnlag. Dette er gjort i siste rubrikk i tabellen på foregående side.

For rikets bygder er den gjennomsnittlige slaktevekt pr. ku 141 kg i 1947. Mjølkeproduksjonen pr. 100 kg slaktevekt er 1180 kg. Det blir mye mindre forskjell mellom fylkene, når en ser mjølkemengden i forhold til kyrnes størrelse, enn om en sammenlikner total mjølkemengde pr. ku. Høyeste mjølkemengde pr. ku (Rogaland og Akershus) er 55 pst. høyere enn laveste mjølkemengde (Sogn og Fjordane). Ser en derimot på mjølkemengde pr. 100 kg slaktevekt, ligger det høyeste tallet (Rogaland) bare 26 pst. høyere enn det laveste (Finnmark).

I forhold til mjølkekyrnes størrelse, er det dyra i Rogaland som gir størst avkasting med 1357 kg mjølk pr. 100 kg slaktevekt. Deretter kommer Hedmark med 1292 kg, Aust-Agder 1226, Nord-Trøndelag 1222 og Akershus 1215 kg pr. 100 kg slaktevekt. Sogn og Fjordane, som ligger på sisteplassen regnet etter mjølkemengde pr. ku, kommer nå litt over riksgjennomsnittet. Nord-Norge kommer nå lavest med 1070 kg pr. 100 kg slaktevekt.

For å vise utviklingen, har en på neste side stilt sammen gjennomsnittlig mjølkemengde pr. ku for hele landet fra 1865 fram til undersøkelsen i 1946/47.

1865	981 kg	1920	1502 kg
1875	1126 -	1925	1534 -
1885	1169 -	1930	1620 -
1895	1275 -	1935	1698 -
1900	1320 -	1939	1761 -
1905	1430 -	1945	1414 -
1910	1503 -	1946/47	1674 -
1915	1530 -		

Det er sterk sammenheng mellom bruksstørrelse og mjølkemengde pr. ku. Mjølkemengden stiger med økende bruksstørrelse. For rikets bygder får en følgende rekke:

Ved bruk med inntil 20 dekar jordbruksareal	1392 kg
- - - 20,1—100 - -	1552 -
- - - over 100 - -	2056 -

Tellingen i 1927/28 viste liknende forhold mellom størrelsesklassene.

Følgende sammenstilling viser gjennomsnitts mjølkemengde i kg pr. ku ved bruk av ymse størrelser i de enkelte fylker.

	Ved brukene			Ved alle brukene
	Inntil 20 dekar	20,1— 100 dekar	over 100 dekar	
Østfold	1540	1519	1958	1808
Akershus	1550	1614	2194	1981
Hedmark	1655	1748	2405	1964
Oppland	1487	1472	1818	1604
Buskerud	1500	1518	1863	1633
Vestfold	1607	1823	2005	1904
Telemark	1695	1672	1870	1702
Aust-Agder	1559	1635	1940	1630
Vest-Agder	1449	1612	2057	1571
Rogaland	1479	1914	2343	1981
Hordaland	1178	1421	1970	1406
Sogn og Fjordane	1173	1280	1441	1282
Møre og Romsdal	1235	1297	1699	1331
Sør-Trøndelag	1403	1579	1980	1684
Nord-Trøndelag	1629	1734	2268	1931
Nordland	1241	1401	1602	1370
Troms	1248	1452	1693	1424
Finnmark	1251	1452	1691	1422
Rikets bygder	1392	1552	2056	1664

På neste side er gjennomsnittlig mjølkemengde pr. ku stilt sammen for de enkelte landsdeler og jordbruksområder.

På Østlandet og i Trøndelag er mjølkemengden omtrent like stor, henholdsvis 1802 og 1797 kg. Deretter kommer Agderfylkene med 1593 kg, Vestlandet med 1515 kg og Nord-Norge med 1391 kg.

	Kg mjølk pr. ku
Østlandet med Telemark	1802
Sør-østlige slettebygder	1932
Silurbygdene inne i landet	2029
Mellom- eller skogbygder	1663
Dal- og fjellbygder	1590
Agderfylkene	1593
Kystbygder	1604
Mellom- eller skogbygder	1599
Dal- og fjellbygder	1545
Vestlandet	1515
Skiferlandskapene ved Boknfjorden	2051
Jærens sletteland	2253
Andre ytre bygder	1328
Indre bygder	1455
Trøndelag	1797
Kystbygder	1369
Ytre fjordbygder	1742
Bygdene ved Trondheimsfjorden	1962
Dal- og fjellbygder	1595
Andre indre bygder	1973
Nord-Norge	1391
Øyer	1377
Kystbygder	1294
Fjord- og dalbygder	1427
Innlandsbygder	1545
Rikets bygder	1664
De beste jordbruksbygder	2003
Mellom- eller skogbygder	1652
Kystbygder	1381
Indre bygder	1555

Av de enkelte jordbruksområder kommer Jærens slettebygder høyest med 2253 kg pr. ku — 200 kg mer enn neste område, skiferlandskapene ved Boknfjorden, hvor gjennomsnittet er 2051 kg. Deretter kommer silurbygdene inne i landet med 2029 kg. »Andre indre bygder« i Trøndelag, bygdene ved Trondheimsfjorden og de sørøstlige slettebygder på Østlandet har mellom 1900 og 2000 kg pr. ku. Lavest kommer Nord-Norges kystbygder med 1294 kg og Vestlandets »andre ytre bygder« med 1328 kg.

Gjennomsnittstallene for de 4 områdegrupper viser at de beste jordbruksbygder kommer langt foran de andre med 2003 kg. Mellom- eller skogbygdene kommer deretter med 1652 kg. Lavest ligger kystbygdene med 1381 kg.

På grunnlag av tallet på mjølkekyr etter den representative jordbrukstelling i 1946 og den gjennomsnittlige mjølkemengde pr. ku i de enkelte fylker, har en regnet ut den totale mjølkeproduksjon i hvert fylke.

Tabellen s. 94 viser den beregnede mjølkemengde i fylkene og i rikets bygder.

Den samlede mjølkemengden er beregnet til henimot 1 334 000 tonn. I 1939/40 var den beregnet til vel 1 522 000 tonn og ved undersøkelsen i 1927/28 til noe over 1 189 000 tonn. I 1946/47 lå altså produksjonen 12,1 pst. høyere enn i 1927/28, men var 12,4 pst. lavere enn i 1939/40. Se ellers tabellen s. 99, som viser den beregnede mjølkemengden i tida etter 1900.

Av fylkene har Hedmark størst mjølkeproduksjon med 149 000 tonn eller 11,2 pst. av det hele. Deretter kommer Oppland med 9,4 pst., Rogaland med 8,9 pst. og Akershus med 8,0 pst. Vel 6,0 pst. har Sør-Trøndelag, Østfold og Nord-Trøndelag. Litt under 6 pst. faller på Hordaland, Nordland og Møre og Romsdal. Mellom 4 og 5 pst. av produksjonen har Buskerud, Sogn og Fjordane og Vestfold. I Finnmark, hvor produksjonen er minst, svarer den til knapt 7 600 tonn eller 0,6 pst. av det hele. Deretter kommer Aust-Agder med 1,8 og Vest-Agder med 2,9 pst. Troms og Telemark har mellom 3 og 4 pst. av mjølkeproduksjonen.

Ved rikets meierier, ysterier og kondenseringsfabrikker ble det i 1946 innveid 562 374 tonn. Dette svarer til 42,2 pst. av den beregnede mjølkemengden i 1946/47. I 1927 var den tilsvarende prosent 32,0.

Geitmjølk. Produksjonen av geitmjølk ble oppgitt for 7 016 mjølkegeiter. Dette svarer til 5,7 pst. av alle geitene over 1 år. Ved beregningen av den totale geitmjølkproduksjonen regner en imidlertid 90 pst. av alle geitene over 1 år som mjølkegeiter. Sett i forhold til dette tallet, svarer de geitene som mjølkemengden er oppgitt for, til 6,3 pst.

Gjennomsnitts mjølkemengde i kg pr. mjølkegeit.

	1946/47	1945	1939
Østfold	—	360	400
Akershus	427	361	459
Hedmark	266	276	286
Oppland	204	222	271
Buskerud	156	280	284
Vestfold	203	350	400
Telemark	207	322	178
Aust-Agder	194	324	186
Vest-Agder	209	197	178
Rogaland	116	197	147
Hordaland	134	206	175
Sogn og Fjordane	118	161	151
Møre og Romsdal	113	178	198
Sør-Trøndelag	161	234	181
Nord-Trøndelag	201	298	288
Nordland	275	297	333
Troms	291	337	287
Finnmark	288	—	308
Riket	179	232	220

Den gjennomsnittlige årsmjølkemengden pr. geit er 179 kg.

På foregående side er tallene for rikets bygder og de enkelte fylker stilt sammen med jordstyrenes oppgaver for 1945 og 1939. Ved undersøkelsen i 1927/28 var det så få oppgaver fra de fleste fylker, at en ikke fant å kunne offentliggjøre fylkesoppgavene.

Også ved denne undersøkelsen er oppgavene fåtallige fra en del av fylkene. For de fylker der det er lite geiter, må oppgavene derfor bli noe usikre.

Tabellen viser at de siste oppgavene stort sett ligger en del lavere enn jordstyrenes oppgaver for 1939 og 1945. Det er lite rimelig at en slik nedgang faktisk har funnet sted. Det er god overensstemmelse mellom rikstallene fra denne tellingen og undersøkelsen i 1927/28. Gjennomsnittsmjølkemengden pr. geit var i 1927/28 170 kg. Antakelig må forskjellen mellom jordstyrenes oppgaver og tellingsoppgavene skrive seg fra forskjellig vurdering.

Følgende tallsammenstilling viser gjennomsnittlig mjølkemengde pr. geit i de enkelte landsdeler og jordbruksområder.

	Kg mjølk pr. geit.
Østlandet med Telemark	219
Sør-østlige slettebygder	367
Silurbygdene inne i landet	278
Mellom- eller skogbygder	201
Dal- og fjellbygder	226
Agderfylkene	201
Kystbygder	297
Mellom- eller skogbygder	400
Dal- og fjellbygder	114
Vestlandet	121
Skiferlandskapene ved Boknfjorden	—
Jærens sletteland	—
Andre ytre bygder	100
Indre bygder	121
Trøndelag	180
Kystbygder	143
Ytre fjordbygder	161
Bygdene ved Trondheimsfjorden	207
Dal- og fjellbygder	175
Andre indre bygder	248
Nord-Norge	283
Øyer	309
Kystbygder	251
Fjord- og dalbygder	290
Innlandsbygder	273
Rikets bygder	179
De beste jordbruksbygder	217
Mellom- eller skogbygder	202
Kystbygder	162
Indre bygder	184

Nord-Norge har størst mjølkemengde pr. geit — 283 kg. Deretter kommer Østlandet og Agderfylkene. Minst er gjennomsnittsytelsen på Vestlandet med 121 kg. Av områdegruppene kommer de beste jordbruksbygder høyest med 217 kg og kystbygdene lavest med 162 kg.

Tallene for de ymse bruksstørrelser viser noe øking i gjennomsnittsytelsen med økende bruksstørrelse.

Ved bruk med inntil 20 dekar jordbruksareal	.....	178 kg pr. geit
- - - 20,1—100 - -	.....	181 - - -
- - - over 100 - -	.....	205 - - -

Det er ikke opplyst om den oppgitte mjølkemengde gjelder den totale mjølkemengde pr. geit, altså inklusive det som kjeene patter, eller om det bare gjelder den avdråtten en har fått av geitene. En kan vel gå ut fra at oppgavegiverne i de fleste tilfelle ikke har gjort noe tillegg for den mjølka som kjeene tar direkte fra geitene.

Samlet produksjon av geitmjølk i de enkelte fylker og i rikets bygder i alt framgår av tabellen s. 94.

Den samlede geitmjølkmengde er beregnet til knapt 19 900 tonn mot henimot 28 700 tonn i 1927/28.

I 1946 ble det innveid 5 236 tonn ved våre meierier og ysterier. Det er 26,4 pst. av den beregnede geitmjølkproduksjon i 1946/47.

Det er Oppland og Sogn og Fjordane som produserer mest geitmjølk. For Oppland er produksjonen beregnet til vel 3 700 tonn eller 18,6 pst. av hele produksjonen i rikets bygder. Sogn og Fjordane produserer vel 3 100 tonn eller 15,7 pst. Deretter kommer Hedmark med 10,2 pst. og Troms og Nordland med 10,0 pst. hver. Disse 5 fylkene produserer tilsammen omtrent 65 pst. av all geitmjølka.

Av tabellen s. 99 ser en utviklingen siden 1900.

Eggproduksjonen.

Ved undersøkelsen ble eggproduksjonen oppgitt for i alt 125 451 verpehøns. Dette svarer til 8,8 pst. av tallet på voksne høns pr. 20/6 1946. Ved beregningen av den totale eggproduksjon har en imidlertid tatt hensyn til at også hanene er med i det oppgitte tall for voksne høns pr. 20/6 1946. Ved tidligere beregninger over eggproduksjonen har det vært vanlig å regne med at hanene utgjør 10 pst. av samlet tall voksne høns pr. 20. juni. Ved denne undersøkelsen har en lagt Forsynings- og Gjenreisingsdepartementets husdyrtelling pr. 1. april 1946 til grunn for forholdet mellom høner og haner. Ved denne tellingen ble haner og høner gitt opp hver for seg. Det ble regnet ut hvor stor prosent hanene utgjorde av det samlede tall voksne høns innen hvert fylke. Gjen-

nomsnittlig for hele landet utgjorde hanene 5 pst. For de enkelte fylker veksler hanenes andel mellom 3 pst. i Vestfold og Rogaland og 13 pst. i Finnmark.

Ved beregningen av samlet tall verpehøns i de enkelte fylker, gikk en ut fra tallet på voksne høns etter den representative jordbrukstelling pr. 20/6 1946. Dette tallet ble så for hvert fylke redusert med den andel som hanene representerer ifølge Forsynings- og Gjenreisingsdepartementets telling.

Da det i året 1946/47 var en meget sterk øking i hønsebestanden, fant en også å måtte ta hensyn til dette. Økingen i hønsetallet ble redusert med samme prosent for haner som nevnt ovenfor. På den måten fikk en fram tallet på høner som buskapen hadde økt med i løpet av året. Dette tallet ble dividert med 2, idet en regnet med ½ års verping for de unghønene som kom til i løpet av året. Dette tallet ble så lagt til tallet på høner pr. 20/6 1946.

Sett i forhold til det tallet en på denne måten er kommet fram til, svarer de hønene det er gitt produksjonsoppgaver for, til 7,7 pst.

For rikets bygder er gjennomsnittseggmengden pr. verpehøne oppgitt til 6,0 kg. I 1927/28 var produksjonen 6,25 kg. Ytelsen ligger altså nå 4 pst. lavere enn ved forrige undersøkelse.

Følgende sammenstilling viser den gjennomsnittlige eggproduksjon pr. høne i de enkelte fylker, sammenholdt med tallene fra tellingen i 1927/28.

	1946/47	1927/28	Endring i pst.
Østfold	5,6	6,0	÷ 6,7
Akershus	6,5	5,9	+ 10,2
Hedmark	5,9	6,6	÷ 10,6
Oppland	5,5	6,0	÷ 8,3
Buskerud	6,1	6,2	÷ 1,6
Vestfold	7,3	6,3	+ 15,9
Telemark	6,1	6,3	÷ 3,2
Aust-Agder	6,8	6,4	+ 6,3
Vest-Agder	6,8	7,1	÷ 4,2
Rogaland	6,3	6,8	÷ 7,4
Hordaland	5,9	6,6	÷ 10,6
Sogn og Fjordane	5,4	6,0	÷ 10,0
Møre og Romsdal	5,4	6,5	÷ 16,9
Sør-Trøndelag	4,9	5,8	÷ 15,5
Nord-Trøndelag	5,7	5,3	+ 7,6
Nordland	5,1	5,6	÷ 8,9
Troms	4,7	5,5	÷ 14,6
Finnmark	4,7	5,0	÷ 6,0
Rikets bygder	6,0	6,25	÷ 4,0

Vestfold ligger høyest med 7,3 kg egg pr. høne pr. år. Dette er 1,0 kg eller 15,9 pst. mer enn ved forrige undersøkelse. Deretter kommer Agderfylkene, som begge har et gjennomsnitt på 6,8 kg. Vest-Agder hadde 7,1 kg i 1927/28

og var da nr. 1 av fylkene. I Aust-Agder har eggmengden økt med 6,3 pst. fra 6,4 kg i 1927/28. Utenom Vestfold og Aust-Agder er det bare Akershus og Nord-Trøndelag som har økt den gjennomsnittlige ytelsen. Troms og Finnmark har lavest ytelsestall med 4,7 kg pr. høne.

Nedenfor er gjennomsnittstallene stilt sammen for jordbruksområdene og landsdelene.

	Kg egg pr. høne.
Østlandet med Telemark	6,1
Sør-østlige slettebygder	6,5
Silurbygdene inne i landet	6,0
Mellom- eller skogbygder	5,5
Dal- og fjellbygder	5,7
Agderfylkene	6,8
Kystbygder	6,6
Mellom- eller skogbygder	7,2
Dal- og fjellbygder	6,5
Vestlandet	6,0
Skiferlandskapene ved Boknfjorden	7,1
Jærens sletteland	6,6
Andre ytre bygder	5,5
Indre bygder	5,4
Trøndelag	5,4
Kystbygder	4,1
Ytre fjordbygder	4,6
Bygdene ved Trondheimsfjorden	5,9
Dal- og fjellbygder	5,4
Andre indre bygder	5,2
Nord-Norge	5,0
Øyer	4,9
Kystbygder	5,0
Fjord- og dalbygder	5,2
Innlandsbygder	5,0
Rikets bygder	6,0
De beste jordbruksbygder	6,4
Mellom- eller skogbygder	5,8
Kystbygder	5,5
Indre bygder	5,5

Av landsdelene kommer Agderfylkene høyest med gjennomsnittlig 6,8 kg pr. høne. Deretter følger Østlandet med 6,1 kg og Vestlandet med 6,0 kg. Trøndelag har fått 5,4 kg pr. høne og Nord-Norge 5,0 kg.

Av de enkelte jordbruksområder kommer Agderfylkenes mellom- eller skogbygder høyest med 7,2 kg pr. høne. Deretter kommer skiferlandskapene ved Boknfjorden med 7,1 kg. Den videre rekkefølge er Jærens slettebygder og Agderfylkenes kystbygder med 6,6 kg og de sør-østlige slettebygder og Agderfylkenes dal- og fjellbygder med 6,5 kg. Lavest ligger Trøndelags kystbygder og ytre fjordbygder med henholdsvis 4,1 og 4,6 kg pr. høne.

Ser en på områdegruppene, kommer de beste jordbruksbygder høyest med 6,4 kg. De andre gruppene ligger ganske jamt med 5,8 kg på mellom- eller skogbygdene og 5,5 kg på kystbygdene og indre bygder.

Også for eggproduksjonen er det en viss sammenheng med bruksstørrelsen. Gjennomsnittlig eggmengde pr. dyr er:

Ved bruk med inntil 20 dekar jordbruksareal	5,7 kg
- - - 20,1—100 - -	5,9 -
- - - over 100 - -	6,4 -

Disse tallene blir dog i likhet med liknende oppgaver etter bruksstørrelsen preget av at de ymse landsdeler er ulike sterkt representert i de ymse størrelsesklasser. Ser en på klassetallene for de enkelte fylker og jordbruksområdene innen fylkene, finner en langt mindre regelmessighet enn det rikstallene viser.

Total eggproduksjon i de enkelte fylker og rikets bygder framgår av tabellen på s. 94. Tabellen viser også hvor stor del i prosent av den samlede eggproduksjon det er som faller på de enkelte fylker.

Den totale eggproduksjon er beregnet til vel 9 800 tonn. Ved undersøkelsen i 1927/28 var totalproduksjonen beregnet til vel 16 900 tonn og i 1939/40 til 21 000 tonn.

Produksjonen i 1946/47 svarer altså til 46,7 pst. av produksjonen i 1939/40 og til 58,0 pst. av produksjonen i 1927/28.

Rogaland produserer langt mer egg enn noe annet fylke. Dette fylket har en produksjon på nesten 1 700 tonn eller 17,2 pst. av hele eggproduksjonen i rikets bygder. Deretter kommer Akershus, Vestfold og Østfold, hvor produksjonen er beregnet til mellom 900 og 950 tonn og svarer til 9,3—9,7 pst. av totalproduksjonen. For Finnmark er produksjonen beregnet til 12 tonn og for Troms til 71 tonn. Dette er henholdsvis 0,1 og 0,7 pst. av den samlede produksjon.

Østlandet med Telemark produserer vel halvdelen, 50,8 pst., av alle eggene. I 1927/28 hadde denne landsdelen 43,2 pst. 27,7 pst. faller på Vestlandet, mot 36,6 pst. i 1927/28. Trøndelag har 9,6 pst. av eggproduksjonen, Agderfylkene 7,5 og Nord-Norge 4,4 pst.

Utviklingen i den totale eggproduksjon i tida etter 1900 ser en av tabellen s. 99. En ser tydelig den sterke produksjonsøkingen i første 10-året etter forrige verdenskrig. En får også et godt inntrykk av nedgangen under siste krig.

Ullproduksjonen.

Det er gitt oppgaver over ullproduksjonen for i alt 125 491 sauer. Dette er 7,4 pst. av alle sauene i rikets bygder pr. 20/6 1946.

Den gjennomsnittlige ullmengde er 1,51 kg (uvasket ull) pr. sau, voksne

og lam under ett. I 1927/28 var produksjonen 1,53 kg. Den er altså praktisk talt uforandret.

Nedenfor er gjennomsnittlig ullmengde pr. sau i de enkelte fylker stilt sammen for de to undersøkelser.

	Gjennomsnittlig ullmengde i kg pr. sau i alt		Endring i pst. 1927/28—1946/47
	1946/47	1927/28	
Østfold	1,62	2,12	÷ 23,6
Akershus	1,53	1,58	÷ 3,2
Hedmark	1,77	1,74	+ 1,7
Oppland	1,68	1,55	+ 8,4
Buskerud	1,71	1,47	+ 16,3
Vestfold	1,87	1,91	÷ 2,1
Telemark	1,65	1,73	÷ 4,6
Aust-Agder	1,69	1,66	+ 1,8
Vest-Agder	1,44	1,59	÷ 9,4
Rogaland	1,42	1,45	÷ 2,1
Hordaland	1,44	1,43	+ 0,7
Sogn og Fjordane	1,43	1,46	÷ 2,1
Møre og Romsdal	1,46	1,50	÷ 2,7
Sør-Trøndelag	1,69	1,53	+ 10,5
Nord-Trøndelag	1,65	1,54	+ 7,1
Nordland	1,59	1,84	÷ 13,6
Troms	1,48	1,49	÷ 0,7
Finnmark	1,48	1,41	+ 5,0
Rikets bygder	1,51	1,53	÷ 1,3

Størst ullmengde pr. sau har Vestfold med 1,87 kg. Deretter kommer Hedmark med 1,77 og Buskerud med 1,71 kg pr. sau. Lavest ligger ullmengden i Rogaland med 1,42 kg. De øvrige Vestlandsfylker, Vest-Agder, Troms og Finnmark har også mindre enn 1,5 kg i gjennomsnitt. Det er en mulighet for at vekttallene pr. sau i enkelte fylker, og kanskje særlig i Rogaland, ligger noe for lavt. Det foregår nemlig en del salg av slaktedyr i uklipt stand. Ullen av disse dyra vil som regel ikke komme med i produksjonsoppgaven fra vedkommende bruk.

I følgende sammenstilling finner en ullproduksjonen pr. sau i de enkelte jordbruksområder og landsdeler.

	Kg ull pr. sau.
Østlandet med Telemark	1,70
Sør-østlige slettebygder	1,69
Silurbygdene inne i landet	1,80
Mellom- eller skogbygder	1,66
Dal- og fjellbygder	1,71

	Kg ull pr. sau.
Agderfylkene	1,53
Kystbygder	1,55
Mellom- eller skogbygder	1,51
Dal- og fjellbygder	1,54
Vestlandet	1,43
Skiferlandskapene ved Boknfjorden	1,32
Jærens sletteland	1,50
Andre ytre bygder	1,37
Indre bygder	1,48
Trøndelag	1,67
Kystbygder	1,50
Ytre fjordbygder	1,71
Bygdene ved Trondheimsfjorden	1,61
Dal- og fjellbygder	1,72
Andre indre bygder	1,86
Nord-Norge	1,55
Øyer	1,52
Kystbygder	1,57
Fjord- og dalbygder	1,56
Innlandsbygder	1,67
Rikets bygder	1,51
De beste jordbruksbygder	1,59
Mellom- eller skogbygder	1,63
Kystbygder	1,44
Indre bygder	1,58

Av landsdelene har Østlandet størst gjennomsnittlig ullmengde pr. sau med 1,70 kg. Deretter kommer Trøndelag med 1,67, Nord-Norge med 1,55 og Agderfylkene med 1,53 kg. Vestlandet ligger lavest med 1,43 kg.

Av de enkelte jordbruksområder kommer Trøndelags »andre indre bygder« høyest med 1,86 kg. Østlandets silurbygder inne i landet har et gjennomsnitt på 1,80 kg. Lavest ligger skiferlandskapene ved Boknfjorden med 1,32 kg og Vestlandets »andre ytre bygder« med 1,37 kg pr. sau.

Mellom- eller skogbygdene kommer høyest av områdegruppene med 1,63 kg. Deretter følger de beste jordbruksbygder med 1,59 kg og indre bygder med 1,58 kg pr. sau. Kystbygdene ligger lavest med 1,44 kg.

Ser en på de enkelte bruksklasser, finner en også for ullen en økende gjennomsnittsproduksjon med økende bruksstørrelse. Gjennomsnittsullmengde pr. dyr er for:

bruk med inntil 20 dekar jordbruksareal	1,46 kg
- - 20,1—100 - -	1,48 -
- - over 100 - -	1,68 -

Ved undersøkelsen i 1927/28 var forholdet noenlunde det samme.

I likhet med 1927/28, svarer ullmengden til gjennomsnittlig 2 kg pr. voksen sau og 1 kg pr. lam (under 1 år).

Husdyrproduksjonen i tonn. Rikets bygder.

	Kjøtt				Flesk	Mjølk		Egg	Ull (uvasket)
	Hest	Storfe	Sau	Geit		Kumjølk	Geitmjølk		
					Absolutte tall.				
Østfold	218,0	2 202,2	82,7	0,4	2 293,8	84 862,1	16,2	913,1	21,1
Akershus	233,5	2 443,4	118,4	1,3	2 730,2	106 052,8	221,6	953,9	25,8
Hedmark	219,0	3 224,6	833,2	54,4	3 512,4	149 044,0	2 035,7	739,9	168,4
Oppland	353,6	2 909,6	988,1	92,5	3 038,7	125 646,1	3 713,8	603,3	191,5
Buskerud	126,9	1 602,7	298,9	20,1	1 542,4	65 942,2	441,0	483,5	59,5
Vestfold	136,3	1 477,4	78,2	0,5	1 662,3	57 438,0	24,8	924,1	20,6
Telemark	116,0	1 037,0	339,9	10,8	1 190,4	49 518,0	457,5	365,5	61,8
Aust-Agder	41,0	481,6	206,1	2,4	638,4	24 671,7	85,4	321,1	41,9
Vest-Agder	50,3	768,5	340,6	1,4	382,2	38 978,1	70,6	419,0	66,2
Rogaland	262,2	2 563,8	1 878,1	7,0	2 201,9	118 210,2	368,2	1 690,8	404,5
Hordaland	156,5	1 730,3	1 519,1	59,0	1 410,9	76 708,5	1 518,1	476,4	329,7
Sogn og Fjordane	208,2	1 747,8	1 276,6	125,2	1 179,9	62 200,1	3 122,9	185,9	271,9
Møre og Romsdal	225,7	1 791,2	1 118,4	56,4	745,4	75 740,6	904,4	366,5	223,3
Sør-Trøndelag	254,7	2 469,8	941,1	48,4	1 661,8	85 683,6	1 284,3	355,9	189,5
Nord-Trøndelag	186,7	2 238,5	709,7	33,0	1 954,2	82 279,9	1 511,7	590,2	133,5
Nordland	137,4	2 199,9	1 518,6	46,8	300,4	77 910,5	1 959,1	343,2	260,7
Troms	77,3	968,0	765,3	39,0	104,1	45 395,7	1 983,2	71,4	130,0
Finnmark	8,0	337,0	221,4	15,7	40,0	7 569,3	151,2	12,0	17,8
Rikets bygder	3 011,3	32 193,3	13 234,4	614,3	26 589,4	1 333 851,4	19 869,7	9 815,7	2 617,7

Husdyrproduksjonen fordelt på fylkene.

	Kjøtt				Flesk	Mjølk		Egg	Ull (uvasket)
	Hest	Storfe	Sau	Geit		Kumjølk	Geitmjølk		
	Relative tall.								
Østfold	7,2	6,8	0,6	—	8,6	6,3	0,1	9,3	0,8
Akershus	7,7	7,6	0,9	0,2	10,3	8,0	1,1	9,7	1,0
Hedmark	7,3	10,0	6,3	9,0	13,2	11,2	10,2	7,6	6,4
Oppland	11,7	9,0	7,5	15,1	11,4	9,4	18,6	6,2	7,3
Buskerud	4,2	5,0	2,3	3,2	5,8	4,9	2,2	4,9	2,3
Vestfold	4,5	4,6	0,6	0,2	6,3	4,3	0,1	9,4	0,8
Telemark	3,9	3,2	2,6	1,8	4,5	3,7	2,3	3,7	2,4
Aust-Agder	1,4	1,5	1,6	0,3	2,4	1,8	0,4	3,3	1,6
Vest-Agder	1,7	2,4	2,6	0,2	1,4	2,9	0,4	4,3	2,5
Rogaland	8,7	8,0	14,2	1,1	8,3	8,9	1,9	17,2	15,5
Hordaland	5,2	5,4	11,4	9,6	5,3	5,8	7,6	4,9	12,6
Sogn og Fjordane	6,9	5,4	9,6	20,4	4,4	4,7	15,7	1,9	10,4
Møre og Romsdal	7,5	5,6	8,4	9,1	2,8	5,7	4,6	3,7	8,5
Sør-Trøndelag	8,5	7,7	7,1	7,8	6,3	6,4	6,5	3,6	7,2
Nord-Trøndelag	6,2	7,0	5,4	5,4	7,3	6,2	7,6	6,0	5,0
Nordland	4,5	6,8	11,4	7,7	1,1	5,8	10,0	3,5	10,0
Troms	2,6	3,0	5,8	6,3	0,4	3,4	10,0	0,7	5,0
Finnmark	0,3	1,0	1,7	2,6	0,2	0,6	0,7	0,1	0,7
Rikets bygder	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Totalproduksjonen av ull er for rikets bygder beregnet til vel 2 600 tonn uvasket ull, mot noe under 2 500 tonn i 1927/28. Se s. 94.

Det er Vestlandsfylkene som produserer mest ull. Rogaland kommer høyest av fylkene med 405 tonn eller 15,5 pst. av det hele. Deretter kommer Hordaland med 12,6, Sogn og Fjordane med 10,4, Nordland med 10,0 pst. og Møre og Romsdal med 8,5 pst. De 4 Vestlandsfylkene har tilsammen nær halvdelen — 47,0 pst. — av totalproduksjonen.

Minst ull produserer Finnmark med 18 tonn eller 0,7 pst. Vestfold og Østfold produserer hver 0,8 pst.

Sammenstillingen på s. 99 viser utviklingen siden 1900. En får her et inntrykk av at ullproduksjonen holdt seg bedre oppe under siste verdenskrig enn den gjorde under forrige krig.

Den samlede husdyrproduksjon i rikets bygder.

I de foregående avsnitt har en omtalt omsetningen innen buskapen, dyras slaktevekt og årets produksjon av kjøtt, flesk, mjølk, egg og ull.

Tabellen s. 94—95 viser en sammenstilling av produksjonen av de ymse produkter i de enkelte fylker — som absolutte og relative tall.

Tallene er behandlet under omtalen av de enkelte produkter.

Tabellen på neste side viser produksjonen av kjøtt, flesk, mjølk og egg omregnet til tonn kjøttverdi i de enkelte fylker. Det er nyttet følgende omregningstall:

1 kg kjøtt	=	1,0	kg	kjøttverdi
1 - flesk	=	1,6	-	-
1 - mjølk	=	0,33	-	-
1 - egg	=	0,85	-	-

Beregnet på denne måten, representerer kjøttet 49 053 tonn kjøttverdi, flesket 42 541, kumjølka 440 172, geitmjølka 6 556 og eggene 8 338 tonn kjøttverdi. Tilsammen blir dette 546 660 tonn kjøttverdi. I 1927/28 ble produksjonen beregnet til 525 153 tonn kjøttverdi. Det er altså en øking på 4,1 pst. i forhold til 1927/28.

Av den samlede kjøttverdi utgjør kumjølka alene 80,5 pst. I 1927/28 utgjorde den 74,8 pst. Relativt størst rolle spiller kumjølka i Vest-Agder, hvor den utgjør 85,7 pst. av husdyrproduksjonen, regnet etter kjøttverdi. Deretter følger Troms med 84,6 pst. og Møre og Romsdal med 83,3 pst. Minst rolle spiller den i Sogn og Fjordane, der den utgjør 76,1 pst., og i Finnmark, hvor 78,1 pst. faller på kumjølka. Disse tallene viser tydelig hvilken dominerende rolle mjølka spiller i vår husdyrproduksjon.

Kjøttet utgjør 9,0 pst. av den samlede kjøttverdi mot 11,3 pst. i 1927/28. Kjøttet spiller relativt størst rolle i Nord-Norge og på Vestlandet. I Finnmark

Husdyrproduksjon i tonn kjøttverdi.

	Kjøtt	Flesk	Ku-mjølk	Geit-mjølk	Egg	I alt tonn kjøtt-verdi	Tonn kjøttverdi prosentvis fordelt på fylkene
			Absolutte tall.				
Østfold	2 503	3 670	28 004	5	776	34 958	6,4
Akershus	2 796	4 368	34 997	73	811	43 045	7,9
Hedmark	4 331	5 621	49 185	672	629	60 438	11,1
Oppland	4 344	4 862	41 463	1 226	513	52 408	9,6
Buskerud	2 049	2 467	21 761	146	411	26 834	4,9
Vestfold	1 692	2 659	18 955	8	785	24 099	4,4
Telemark	1 504	1 906	16 341	151	311	20 213	3,7
Aust-Agder	731	1 021	8 142	28	273	10 195	1,9
Vest-Agder	1 161	611	12 863	23	356	15 014	2,7
Rogaland	4 711	3 523	39 009	121	1 437	48 801	8,9
Hordaland	3 465	2 258	25 314	501	405	31 943	5,8
Sogn og Fjordane	3 358	1 888	20 526	1 031	158	26 961	4,9
Møre og Romsdal	3 192	1 192	24 994	298	312	29 988	5,5
Sør-Trøndelag	3 714	2 659	28 276	424	303	35 376	6,5
Nord-Trøndelag	3 168	3 126	27 152	499	502	34 447	6,3
Nordland	3 903	480	25 711	646	292	31 032	5,7
Troms	1 849	166	14 981	654	60	17 710	3,2
Finnmark	582	64	2 498	50	4	3 198	0,6
Rikets bygder	49 053	42 541	440 172	6 556	8 338	546 660	100,0
			Relative tall.				
Østfold	7,2	10,5	80,1	—	2,2	100	
Akershus	6,5	10,1	81,3	0,2	1,9	100	
Hedmark	7,2	9,3	81,4	1,1	1,0	100	
Oppland	8,3	9,3	79,1	2,3	1,0	100	
Buskerud	7,6	9,2	81,1	0,6	1,5	100	
Vestfold	7,0	11,0	78,7	—	3,3	100	
Telemark	7,4	9,4	80,9	0,8	1,5	100	
Aust-Agder	7,1	10,0	79,9	0,3	2,7	100	
Vest-Agder	7,7	4,1	85,7	0,2	2,3	100	
Rogaland	9,7	7,2	79,9	0,3	2,9	100	
Hordaland	10,8	7,1	79,2	1,6	1,3	100	
Sogn og Fjordane	12,5	7,0	76,1	3,8	0,6	100	
Møre og Romsdal	10,7	4,0	83,3	1,0	1,0	100	
Sør-Trøndelag	10,5	7,5	79,9	1,2	0,9	100	
Nord-Trøndelag	9,2	9,1	78,8	1,4	1,5	100	
Nordland	12,6	1,5	82,9	2,1	0,9	100	
Troms	10,5	0,9	84,6	3,7	0,3	100	
Finnmark	18,2	2,0	78,1	1,6	0,1	100	
Rikets bygder	9,0	7,8	80,5	1,2	1,5	100	

faller 18,2 pst. av kjøttverdien på kjøttet, i Nordland 12,6 og i Sogn og Fjordane 12,5 pst. Relativt minst rolle spiller det i Agder og på Østlandet. I Akershus faller 6,5 pst. av den samlede beregnede kjøttverdi på kjøttet, i Vestfold 7,0 pst. og i Aust-Agder 7,1 pst.

Av husdyrproduksjonen, beregnet som kjøttverdi, faller 7,8 pst. på flesket. I 1927/28 utgjorde flesket 9,4 pst. Stort sett er det slik, at i de fylker hvor kjøttet spiller relativt størst rolle, der spiller flesket relativt minst rolle. I Vestfold utgjør flesket 11,0 pst. av fylkets beregnede kjøttverdi. Deretter følger Østfold med 10,5, Akershus med 10,1 og Aust-Agder med 10,0 pst. Relativt minst rolle spiller flesket i Nord-Norge, der det utgjør fra 0,9 pst. i Troms til 2,0 pst. i Finnmark.

Eggene utgjør 1,5 pst. av den beregnede kjøttverdi mot 2,7 pst. i 1927/28. Relativt størst rolle spiller eggene i Vestfold med 3,3 pst. Deretter følger Rogaland med 2,9 pst., Aust-Agder 2,7, Vest-Agder 2,3 og Østfold med 2,2 pst. Relativt minst rolle spiller de i Finnmark med 0,1 og i Troms med 0,3 pst.

Regnet etter kjøttverdi, representerer geitmjølka 1,2 pst. av husdyrproduksjonen. I 1927/28 falt 1,8 pst. på geitmjølka. Innen fylkene veksler prosenten mellom 3,8 i Sogn og Fjordane og mindre enn 0,1 pst. i Østfold og Vestfold.

Av den samlede husdyrproduksjon på ca. 546 700 tonn kjøttverdi, skaffer Hedmark vel 60 400 tonn eller 11,1 pst. Nest Hedmark kommer Oppland med 9,6 pst., Rogaland med 8,9 pst. og Akershus med 7,9 pst. Trøndelagsfylkene og Østfold skaffer ca. 6,5 pst. Mellom 5,5 og 6,0 pst. skaffer Hordaland, Nordland og Møre og Romsdal. 4—5 pst. faller på Buskerud, Sogn og Fjordane og Vestfold. Telemark og Troms skaffer mellom 3 og 4 pst. 2,7 pst. faller på Vest-Agder og 1,9 pst. på Aust-Agder. Lavest kommer Finnmark med 0,6 pst. av den samlede kjøttverdi.

Alt i alt skaffer Østlandet 48,0 pst. av produksjonen, regnet etter kjøttverdien, Vestlandet 25,1 pst., Trøndelag 12,8 pst., Nord-Norge 9,5 pst. og Agderfylkene 4,6 pst.

Tabellen på s. 99 gir en oversikt over totalproduksjonen i rikets bygder siden 1900.

Tallene for beregnet kjøttverdi viser at det har vært øking i produksjonen helt fram til 1939/40. At produksjonen nå ligger lavere, skyldes først og fremst siste verdenskrig.

Tallene gjelder ikke fullt ut den totale produksjon, idet fjørfe, kaniner og reinsdyr er holdt utenfor. Byenes husdyrhold er ikke med.

I 1939 hadde byene 1,1 pst. av svina, 1,0 pst. av hestene, 0,3 pst. av storfeet og 0,1 pst. av sauene og geitene i riket.

Kjøttproduksjonen av fjørfe ble i 1928 av statskonsulent Ingebr. Five i hans bok »Fjørfe til slakt« anslått til 2¼—2½ mill. kg. årlig. Budsjettnemnda for Jordbruket har beregnet produksjonen i 1938/39 til 3,4 mill. kg og i 1946/47 til 1,7 mill. kg.

En har ikke materiale til å kunne beregne kjøttproduksjonen av kaniner og reinsdyr.

Husdyrproduksjonen 1900—1946/47.

År	Kjøtt[1]) tonn	Flesk tonn	Ku-mjølk tonn	Geit-mjølk tonn	Egg tonn	Tilsammen i kjøttverdi tonn	Uvasket ull tonn
1900....	36 500	23 500	885 000	25 800	7 138	380 731	2 139
1907....	38 698	31 000	1 038 448	26 930	6 756	445 616	2 127
1917....	44 120	24 000	1 137 040	23 676	9 240	473 410	1 981
1927—28	55 275	30 904	1 189 500	28 660	16 925	521 100	2 459
1929—30	54 388	32 509	1 222 578	31 165	16 333	534 020	2 346
1931—32	58 486	35 725	1 258 076	33 903	18 787	557 968	2 589
1933—34	60 338	38 000	1 312 000	33 954	21 751	583 791	2 699
1934—35	59 049	45 041	1 301 490	33 218	21 561	589 900	2 601
1935—36	60 445	38 000	1 352 000	32 850	21 100	596 181	2 660
1936—37	61 032	38 721	1 364 242	32 587	21 311	602 053	2 680
1937—38	60 694	41 000	1 372 572	31 619	21 369	607 841	2 661
1938—39	62 750	40 000	1 412 698	30 237	21 640	621 312	2 721
1939—40	64 226	37 674	1 522 363	32 132	21 007	655 342	2 677
1940—41	53 600	30 000	1 360 000	28 000	14 000	571 540	2 600
1941—42	45 700	23 500	1 210 000	26 000	9 000	498 830	2 540
1942—43	45 450	18 500	1 130 000	24 000	6 000	460 970	2 600
1943—44	45 720	14 500	1 080 000	23 000	6 000	438 010	2 600
1944—45	47 750	16 500	1 040 000	23 000	6 000	430 040	2 750
1945—46	48 810	17 000	1 220 000	23 000	7 500	492 575	2 700
1946—47	49 053	26 589	1 333 851	19 870	9 816	546 667	2 618

Relative tall, 1900 = 100.

1900....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1907....	106,0	131,9	117,3	104,4	94,6	117,0	99,4
1917....	120,9	102,1	128,5	91,8	129,4	124,3	92,6
1927—28	151,4	131,5	134,4	111,1	237,1	136,9	115,0
1929—30	149,0	138,3	138,2	120,8	228,8	140,3	109,7
1931—32	160,2	152,0	142,2	131,4	263,2	146,6	121,0
1933—34	165,3	161,7	148,2	131,6	304,7	153,3	126,2
1934—35	161,8	191,6	147,1	128,8	302,1	154,9	121,6
1935—36	165,6	161,7	152,8	127,3	295,6	156,6	124,4
1936—37	167,2	164,8	154,2	126,3	298,6	158,1	125,3
1937—38	166,3	174,5	155,1	122,6	299,4	159,7	124,4
1938—39	171,9	170,2	159,6	117,2	303,2	163,2	127,2
1939—40	176,0	160,3	172,0	124,5	294,3	172,1	125,2
1940—41	146,8	127,7	153,7	108,5	196,1	150,1	121,6
1941—42	125,2	100,0	136,7	100,8	126,1	131,0	118,7
1942—43	124,5	78,7	127,7	93,0	84,1	121,1	121,6
1943—44	125,3	61,7	122,0	89,0	84,1	115,0	121,6
1944—45	130,8	70,2	117,5	89,0	84,1	113,0	128,6
1945—46	133,7	72,3	137,9	89,0	105,1	129,4	126,2
1946—47	134,4	113,1	150,7	77,0	137,5	143,6	122,4

[1]) Hest, storfe, sau og geit, men ikke fjørfe, kaniner eller reinsdyr.

En har ikke fullstendige oppgaver som viser hvordan mjølka blir brukt. Som nevnt tidligere, er det bare 42,2 pst. som passerer meierier eller andre mjølkeforedlingsanlegg.

Sammenstillingen på s. 100 viser hvordan produksjonen ved våre meierier og ysterier har utviklet seg i tida etter 1875.

	Innveid mjølk tonn	Produksjon i tonn					
		Smør	Mager ost	Feitost	Kasein og reveost	Geit- og fløte-mysost	Mager mysost og prim
1875.....	16 739	298	370	158	—	—	—
1890.....	77 278	1 440	1 569	515	—	—	—
1900.....	184 024	3 580	1 341	1 256	—	—	1 716
1910.....	277 765	3 707	3 044	1 772	—	—	2 981
1915.....	304 807	3 070	1 818	2 541	—	—	2 640
1920.....	281 434	1 157	2 427	4 465	—	—	4 201
1925.....	351 869	2 668	2 645	5 097	679	2 502	3 867
1930.....	427 676	3 945	2 524	5 964	1 271	3 734	2 408
1935.....	536 145	9 285	2 695	7 853	1 308	4 585	2 307
1938.....	710 217	14 521	2 044	8 792	3 506	5 716	2 089
1939.....	792 621	17 589	1 926	8 678	2 598	5 965	1 834
1940.....	653 052	13 435	1 936	6 781	1 829	4 828	1 548
1941.....	524 757	8 424	6 190	972	910	4 826	1 660
1942.....	424 989	11 252	4 498	367	364	3 660	1 254
1943.....	375 509	8 959	2 808	174	591	2 101	1 077
1944.....	337 772	7 072	1 756	167	251	1 068	837
1945.....	341 892	4 107	750	1 167	310	1 432	505
1946.....	567 610	6 393	954	3 680	1 243	4 387	634
1947.....	647 352	7 949	1 168	4 629	1 483	4 879	1 013

Den smør- og ostproduksjon som foregår på gårdene og setrene, lar seg vanskelig beregne.

Produksjon og forbruk.

Den samlede husdyrproduksjon i 1946/47 er beregnet til 49 053,3 tonn kjøtt, 26 589,4 tonn flesk, 1 333 851,4 tonn kumjølk, 19 869,7 tonn geitmjølk, 9 815,7 tonn egg og 2 617,7 tonn ull (uvasket).

Nettoinnførselen i året 1. juli 1946—30. juni 1947 utgjorde 353,5 tonn kjøtt, 3 229,8 tonn flesk, 1 023,3 tonn mjølk, 502,0 tonn ost og 462,4 tonn egg. Av smør har det vært en nettoutførsel på 8,5 tonn.

Når en skal beregne forbruket av kjøtt og flesk, vil det være riktigst å regne med det som er slaktet og solgt til slakt i perioden. I tida 20/6 1946—20/6 1947 utgjorde slaktet 50 818,9 tonn kjøtt og 26 392,8 tonn flesk. I tillegg til dette, kommer altså nettoinnførselen. Det samlede forbruk blir etter dette 51 172,4 tonn kjøtt og 29 622,6 tonn flesk. Som før nevnt, er ikke kjøttet av fjørfe, kaniner og reinsdyr med i dette tallet. Innførselen av pølser og andre »ferdigprodukter« er heller ikke tatt med.

Den samlede innenlandske eggproduksjon er beregnet til 9 815,7 tonn. Nettoinnførselen er på 462,4 tonn. Det samlede eggforbruk blir da 10 278,1 tonn. Hele dette kvantum går dog ikke til menneskeføde. En del går til ruging og litt blir nyttet til fôr.

En har ingen sikre oppgaver over hvor mye mjølk som går til fôr. Som før nevnt, har en heller ikke fullstendige oppgaver over hvor mye det i alt blir produsert av de ymse mjølkeprodukter.

Sett i forhold til folketallet etter folketellingen pr. 3/12 1946, får en følgende gjennomsnittsforbruk av kjøtt, flesk og egg pr. innbygger:

	1946/47	*1927/28*
Kjøtt	16,4 kg	20,3 kg
Flesk	9,5 -	12,0 -
Egg	3,3 -	6,0 -

I tillegg til dette kommer fjørfekjøtt og kjøtt av kaniner og reinsdyr. Byenes produksjon er heller ikke regnet med.

Tallene fra 1927/28 er tatt med som sammenlikning.

Forbruket pr. innbygger er nå en god del mindre enn i 1927/28, både av kjøtt og flesk. Forbruket av egg er ikke stort mer enn halvdelen av hva det var i 1927/28.

For mjølka mangler en oppgaver over anvendelsen. Forbruket pr. innbygger lar seg derfor ikke beregne.

Oppgavene over hjemmeforbruk og salg av kjøtt og flesk gir et visst grunnlag for å kunne beregne gjennomsnittsforbruket pr. innbygger, særskilt for produsentene og for ikke-produsenter.

Største vanskeligheten er å bestemme hvor stor del av befolkningen som hører til produsentenes husstander. Etter folketellingen i 1930 utgjorde jordbruksbefolkningen (jordbruk, gartneri og skogbruk) 838 848 personer. Selvsagt er også en del av disse henvist til, helt eller delvis, å dekke sitt kjøtt- og fleskeforbruk ved kjøp. På den annen side er det mange personer som ifølge folketellingen er plasert i andre yrkesgrener, men som driver jordbruk ved siden av sitt hovedyrke. Den samlede hjemmehørende befolkning i 1930 var 2 814 194. Etter dette blir det altså 1 975 346 som må regnes som ikke-produsenter.

Etter de foreløpige resultater fra folketellingen pr. 3/12 1946, var den samlede hjemmehørende befolkning i riket 3 123 338. Det foreligger ennå ikke tall som viser yrkesfordelingen i 1946, men en kan antakelig gå ut fra at jordbruksbefolkningen ikke er større enn i 1930. Regner en med samme tall som i 1930 for produsenter, vil tallet på ikke-produsenter bli 2 284 490.

Sammenstillingen på s. 102 viser det beregnede gjennomsnittsforbruk av kjøtt og flesk hos produsenter og ikke-produsenter i 1946/47 og 1927/28. Folketallet i 1930 er lagt til grunn for tallene i 1927/28.

Disse tallene gjelder det som er slaktet i 1946/47 av norsk produksjon. Nettoinnførselen, som kommer i tillegg, går i første rekke til ikke-produsenter.

	Forbruk pr. innbygger i kg					
	hos produsenter		hos ikke-produsenter		Kjøtt og flesk i alt	
	Kjøtt	Flesk	Kjøtt	Flesk	hos produsenter	hos ikke-produsenter
1946/47	17,9	22,0	15,7	3,5	39,9	19,2
1927/28	14,8	16,5	19,9	8,8	31,3	28,7

Produsentene bruker nå atskillig mer kjøtt og flesk pr. person enn de gjorde i 1927/28. Fleskeforbruket har økt fra 16,5 til 22,0 kg pr. person, og forbruket av kjøtt fra 14,8 til 17,9 kg. Det samlede forbruk av kjøtt og flesk har økt fra 31,3 til 39,9 kg.

Hos ikke-produsentene derimot, er forbruket nå atskillig lavere enn ved forrige undersøkelse. Forbruket av flesk er gått ned fra 8,8 til 3,5 kg pr. person og kjøttforbruket fra 19,9 til 15,7 kg. Samlet forbruk av kjøtt og flesk er for ikke-produsenter redusert fra 28,7 til 19,2 kg.

Den samlede produksjon av uvasket ull i året er beregnet til 2 617,7 tonn. Etter produksjonsstatistikken for 1946, var forbruket av ull i tekstilindustrien:

Norsk ull ved produksjon for egen regning	1 889 tonn
Norsk ull ved leieproduksjon	1 171 -
Utenlandsk ull ved produksjon for egen regning.	3 248 -

I 1946 ble det innført 3 588 tonn ull og ullavfall, 11 tonn sjoddi, 680 tonn ullgarn og 1 538 tonn andre ullvarer. Det ble i samme tidsrom utført 4 tonn ull, 73 tonn sjoddi og 9 tonn andre ullvarer.

For å vise hvordan husdyrproduksjonen er i de ymse fylker i forhold til befolkningen, har en på neste side satt opp en tabell, som viser hvor mye produksjonen av kjøtt, flesk, mjølk, egg og ull svarer til pr. innbygger i de enkelte fylker. Det er regnet med hele folkemengden i fylkene, både landdistriktene og byene. Oslo og Bergen, som er egne fylker, er holdt utenfor fylkestallene, men de er tatt med ved utregningen av rikstallene. Folketellingen i 1930 er lagt til grunn for 1927/28 og folketellingen i 1946 for 1946/47.

I tabellen er regnet med årets produksjon, uten hensyn til anvendelsen. For mjølka er det f. eks. ikke gjort fratrekk for det som er brukt til fôr, og det er heller ikke tatt hensyn til hvor mye det er som er gått til smør- og osteproduksjon.

For hele riket blir husdyrproduksjonen pr. innbygger: 15,7 kg kjøtt, 8,5 kg flesk, 427,1 kg kumjølk, 6,4 kg geitmjølk, 3,1 kg egg og 0,8 kg ull.

Produksjon pr. innbygger i kg.

	Kjøtt	Flesk	Mjølk		Egg	Ull
			Ku-	Geit-		
1946/47						
Østfold	14,2	13,0	482,4	0,1	5,2	0,1
Akershus	9,4	9,2	357,6	0,7	3,2	0,1
Hedmark	25,8	20,1	889,4	12,1	4,4	1,0
Oppland	28,4	19,8	820,1	24,2	3,9	1,3
Buskerud	13,7	10,4	444,0	3,0	3,3	0,4
Vestfold	11,7	11,5	396,1	0,2	6,4	0,1
Telemark	11,6	9,2	381,3	3,5	2,8	0,5
Aust-Agder	9,9	8,6	333,1	1,1	4,3	0,6
Vest-Agder	12,4	4,1	417,7	0,8	4,5	0,7
Rogaland	23,7	10,1	594,0	1,8	8,5	2,0
Hordaland	18,5	7,5	410,3	8,1	2,5	1,8
Sogn og Fjordane	35,0	12,3	648,8	32,6	1,9	2,8
Møre og Romsdal	17,6	4,1	418,2	5,0	2,0	1,2
Sør-Trøndelag	19,3	8,6	445,9	6,7	1,9	1,0
Nord-Trøndelag	30,3	18,7	786,4	14,5	5,6	1,3
Nordland	18,2	1,4	362,9	9,1	1,6	1,2
Troms	16,3	0,9	400,9	17,5	0,6	1,1
Finnmark	1,1	0,7	140,8	2,8	0,2	0,3
Riket	15,7	8,5	427,1	6,4	3,1	0,8
1927/28						
Østfold	18,1	14,2	498,6	0,1	8,7	0,1
Akershus	15,2	19,5	384,2	0,3	5,3	0,1
Hedmark	27,9	28,9	734,6	11,9	7,7	0,8
Oppland	34,1	27,7	809,2	39,1	5,7	0,8
Buskerud	18,3	9,8	545,9	9,8	5,1	0,3
Vestfold	16,3	22,4	461,6	0,2	8,4	0,1
Telemark	14,9	15,1	420,2	10,3	5,8	0,4
Aust-Agder	14,0	10,0	444,1	1,9	5,4	0,5
Vest-Agder	21,2	4,3	556,2	1,5	9,3	0,8
Rogaland	28,3	10,9	472,8	5,7	19,4	2,4
Hordaland	26,9	5,3	417,5	11,7	8,1	2,3
Sogn og Fjordane	48,5	15,8	699,9	52,4	4,6	3,5
Møre og Romsdal	21,3	5,8	344,6	6,1	6,6	1,4
Sør-Trøndelag	21,4	7,2	403,0	8,1	4,2	0,9
Nord-Trøndelag	32,8	13,6	661,2	13,6	7,8	1,0
Nordland	19,2	1,7	338,3	17,5	3,3	1,3
Troms	19,6	0,6	418,6	30,1	1,5	1,0
Finnmark	7,8	—	119,6	12,7	0,1	0,8
Riket	19,6	11,0	422,7	10,2	6,0	0,9

Sett i forhold til folketallet, var det bare av kumjølk at det i 1946/47 ble produsert mer enn i 1927/28. Særlig eggproduksjonen lå betydelig lavere enn ved forrige undersøkelse.

I forhold til innbyggertallet, er det Sogn og Fjordane som produserer mest kjøtt — 35,0 kg pr. innbygger. Deretter kommer Nord-Trøndelag med 30,3

kg, Oppland med 28,4 kg, Hedmark med 25,8 kg og Rogaland med 23,7 kg. I 1927/28 fant en samme rekkefølge for disse fylkene. I Finnmark blir det bare produsert 1,1 kg kjøtt pr. innbygger. Ellers kommer Akershus og Vest-Agder lavest med henholdsvis 9,4 og 9,9 kg.

Hedmark har størst fleskeproduksjon i forhold til folketallet, 20,1 kg pr. innbygger. Deretter følger Oppland med 19,8 kg, Nord-Trøndelag med 18,7 kg, Østfold med 13,0 kg og Sogn og Fjordane med 12,3 kg. I Finnmark svarer fleskeproduksjonen bare til 0,7 kg og i Troms til 0,9 kg pr. innbygger. Dette er dog mer enn disse to fylkene hadde i 1927/28. Det er ellers flere fylker som i 1946/47 produserte mer flesk i forhold til folketallet enn de gjorde i 1927/28. Det gjelder Nord-Trøndelag, Hordaland, Sør-Trøndelag og Buskerud.

Kumjølk-produksjonen i Hedmark svarer til 889,4 kg pr. innbygger. Den videre rekkefølge er Oppland med 820,1 kg, Nord-Trøndelag 786,4 kg, Sogn og Fjordane 648,8 kg og Rogaland 594,0 kg. Lavest ligger Finnmark med 140,8 kg pr. innbygger. Det er så et forholdsvis stort sprang til Aust-Agder, som har 333,1 kg og Akershus med 357,6 kg.

Hadmark, Oppland, Rogaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland har større mjølkeproduksjon enn i 1927/28 i forhold til innbyggertallet.

Når det gjelder geitmjølk-produksjon sett i forhold til folketallet, skiller Sogn og Fjordane og Oppland seg sterkt ut med henholdsvis 32,6 og 24,2 kg pr. innbygger. Den videre rekkefølge er: Troms 17,5 kg, Nord-Trøndelag 14,5 kg og Hedmark 12,1 kg. I Østfold svarer produksjonen bare til 0,1 kg pr. innbygger og i Vestfold til 0,2 kg. I Akershus, Hedmark og Nord-Trøndelag har produksjonen økt i forhold til folketallet.

I forhold til innbyggertallet, er det Rogaland som har størst eggproduksjon. Produksjonen svarer til 8,5 kg pr. innbygger. Deretter følger Vestfold med 6,4 kg, Nord-Trøndelag med 5,6 kg og Østfold med 5,2 kg.

I Finnmark blir det bare produsert 0,2 kg for hver innbygger og i Troms 0,6 kg. Det er bare Finnmark som viser øking i forhold til 1927/28.

I forhold til folketallet, blir det produsert mest ull i Sogn og Fjordane med 2,8 kg pr. innbygger. Rogaland er nr. 2 med 2,0 kg og Hordaland nr. 3 med 1,8 kg. Lavest ligger Østfold, Akershus og Vestfold med bare 0,1 kg pr. innbygger. I forhold til innbyggertallet, har ullproduksjonen økt i Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark, Aust-Agder, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Troms.

På neste side er bygdenes produksjon av kjøtt, flesk, mjølk og egg beregnet som kjøttverdi pr. innbygger. Tallene er stilt sammen med de tilsvarende oppgaver for 1939, 1927/28 og 1900.

Gjennomsnittlig for hele riket faller det 175,0 kg kjøttverdi på hver innbygger. Dette er 21,3 pst. lavere enn i 1939, da kjøttverdien svarte til 222,3

Husdyrproduksjonen i kg kjøttverdi pr. innbygger.[1])

	1946/47	1939	1927/28	1900
Østfold	198,7	278,9	212,9	191,0
Akershus	145,1	217,9	178,0	242,0
Hedmark	360,6	413,6	328,2	271,0
Oppland	342,1	431,0	364,6	291,2
Buskerud	180,7	249,0	222,3	200,1
Vestfold	166,2	230,7	211,8	175,7
Telemark	155,7	210,2	186,8	171,9
Aust-Agder	137,7	177,0	182,5	118,2
Vest-Agder	160,9	205,2	221,4	148,2
Rogaland	245,2	320,4	224,0	162,3
Hordaland	170,9	207,4	187,6	205,8
Sogn og Fjordane	281,2	311,2	331,5	266,2
Møre og Romsdal	165,6	199,0	154,1	170,6
Sør-Trøndelag	184,1	222,3	173,7	200,8
Nord-Trøndelag	329,2	367,4	285,8	252,6
Nordland	144,5	188,3	144,2	136,5
Troms	156,4	194,1	171,6	152,9
Finnmark	59,5	85,5	52,8	89,5
Riket	175,0	222,3	186,6	170,0

[1]) Om beregningsmåten se s. 96 og 102.

kg pr. innbygger. 1946/47 ligger også litt lavere enn 1927/28, da den gjennomsnittlige kjøttverdien var 186,6 kg, men litt høyere enn 1900 med 170,0 kg kjøttverdi pr. innbygger.

Regnet etter kjøttverdien, er det Hedmark som har størst husdyrproduksjon i forhold til innbyggertallet. Produksjonen svarer til 360,6 kg kjøttverdi pr. innbygger. Som nr. 2 kommer Oppland med 342,1 kg. Nord-Trøndelag er nr. 3 med 329,2 kg og Sogn og Fjordane nr. 4 med 281,2 kg.

Minst produksjon har Finnmark, hvor det bare blir 59,5 kg kjøttverdi pr. innbygger. Deretter kommer Aust-Agder med 137,7, Nordland med 144,5 og Akershus med 145,1 kg.

Tabell 1. **Buskapenes sammensetning etter**

	Hester					Storfe			
	under 1 år (føll)	1 og 2 år	3 og 4 år	5—16 år	over 16 år	Spekalver (under 3 uker)	Andre kalver (3 uker—1 år)	Okser 1—2 år	Okser over 2 år
Østfold	5.4	16.9	17.0	50.3	10.4	1.8	15.4	4.1	1.3
Akershus	3.4	12.9	18.8	52.1	12.8	2.4	15.2	4.5	1.6
Hedmark	4.5	14.1	11.9	58.5	11.0	3.2	17.8	2.2	0.7
Oppland	6.5	16.1	18.4	49.7	9.3	1.9	17.1	3.6	1.0
Buskerud	4.4	13.6	15.0	51.2	15.8	3.3	16.7	3.0	0.5
Vestfold	4.0	17.9	15.0	44.5	18.6	3.2	15.5	5.2	1.3
Telemark	5.3	16.6	15.0	46.8	16.3	3.7	14.2	1.3	0.3
Aust-Agder	2.9	10.2	19.7	54.8	12.4	3.7	10.7	1.7	0.9
Vest-Agder	5.1	12.9	19.8	48.1	14.1	3.2	13.8	1.6	0.3
Rogaland	8.1	19.0	18.0	45.5	9.4	2.0	14.2	3.6	0.3
Hordaland	6.2	16.8	19.7	46.4	10.9	2.1	14.4	2.4	0.4
Sogn og Fjordane	14.7	25.0	17.7	34.4	8.2	1.4	21.0	4.3	0.4
Møre og Romsdal	9.3	23.4	19.2	40.3	7.8	3.2	15.4	2.4	0.5
Sør-Trøndelag	7.9	16.5	15.8	50.5	9.3	2.4	20.8	4.5	0.5
Nord-Trøndelag	5.2	15.7	15.0	52.8	11.3	2.7	19.5	5.2	0.6
Nordland	6.8	13.4	10.9	54.2	14.7	2.3	25.6	2.9	0.6
Troms	3.3	10.5	16.4	51.6	18.2	3.6	21.1	2.1	0.3
Finnmark	2.0	2.1	11.3	82.5	2.1	4.2	24.3	1.5	1.3
Rikets bygder	6.3	16.4	16.5	49.2	11.6	2.6	17.5	3.3	0.7
Med inntil 20 dekar jordbruksareal	3.0	15.8	22.7	46.1	12.4	2.8	19.2	1.2	0.1
20.1—100 - -	6.4	16.0	16.0	49.3	12.3	2.7	18.4	3.0	0.3
Over 100 - -	7.2	17.0	15.6	49.7	10.5	2.4	15.3	4.2	1.5
A. Østlandet med Telemark									
I. De sørøstlige slettebygder	4.3	15.4	15.3	50.3	14.7	2.3	15.3	4.2	1.3
II. Silurbygdene inne i landet	5.2	13.8	14.8	55.1	11.1	2.5	14.3	2.4	0.9
III. Mellom- eller skogbygder	4.4	14.5	14.0	53.1	14.0	3.9	18.2	2.1	0.5
IV. Dal- og fjellbygder	6.0	16.2	18.5	49.5	9.8	2.2	17.8	3.1	0.8
B. Agderfylkene.									
V. Kystbygder	6.7	11.9	16.0	50.2	15.2	3.7	9.5	1.1	0.1
VI. Mellom- eller skogbygder	2.9	12.8	20.6	50.7	13.0	2.6	15.9	1.8	0.3
VII. Dal- og fjellbygder	2.3	17.0	26.1	44.9	9.7	5.4	14.2	1.9	0.5
C. Vestlandet.									
VIII. Skiferlandsk. ved Boknfj.	14.4	13.8	15.2	48.6	8.0	2.8	16.1	3.0	0.7
IX. Jærens sletteland	10.9	19.6	17.4	44.4	7.7	1.3	14.2	2.8	0.3
X. Andre ytre bygder	8.4	19.7	20.5	42.1	9.3	2.9	15.5	2.5	0.3
XI. Indre bygder	10.3	21.9	17.0	41.6	9.2	1.7	17.8	3.3	0.3
D. Trøndelag.									
XII. Kystbygder	6.8	12.4	21.2	48.5	11.1	2.4	21.3	5.2	0.6
XIII. Ytre fjordbygder	9.4	15.5	12.9	52.8	9.4	1.6	17.6	4.3	0.9
XIV. Bygder ved Trondheimsfj.	7.0	17.0	14.7	51.3	10.0	2.3	19.4	5.4	0.7
XV. Dal- og fjellbygder	4.6	13.3	14.3	56.5	11.3	2.8	23.2	3.3	0.2
XVI. Andre indre bygder	7.1	18.2	14.1	52.0	8.6	3.7	20.4	3.8	0.3
E. Nord-Norge.									
XVII. Øyer	7.7	13.5	15.6	47.0	16.2	2.7	26.2	2.3	0.5
XVIII. Kystbygder	5.5	12.9	12.1	54.8	14.7	2.3	28.2	2.9	0.4
XIX. Fjord- og dalbygder	4.3	12.4	13.0	53.4	16.9	3.1	24.2	1.8	0.4
XX. Innlandsbygder	5.5	9.5	8.4	63.4	13.2	4.5	18.3	3.0	0.6
1. De beste jordbruksbygder	5.9	15.7	15.3	50.9	12.2	2.2	15.6	3.8	1.0
2. Mellom- eller skogbygder	4.2	14.2	15.0	52.7	13.9	3.7	17.7	2.1	0.5
3. Kystbygder	7.9	16.8	18.1	45.9	11.3	2.7	18.7	2.7	0.4
4. Indre bygder	7.3	17.7	16.5	48.2	10.3	2.5	18.9	3.1	0.5

aldersgrupper pr. 20. juni 1946.

		Sauer		Geiter		Svin				Født i året			
							over 4 måneder						
Kviger (som ikke har hatt kalv)	Kyr (som har hatt kalv)	under 1 år (lam)	over 1 år	under 1 år (kje)	over 1 år	under 4 måneder	fete-svin	avls-råner	avls-purker	Kalver pr. 100 kyr 20/6-1947	Lam pr. 100 sauer over 1 år 20/6-1947	Kje pr. 100 geiter over 1 år 20/6-1947	Smågris pr. avls-purke Gj.snitt
17.0	60.4	46.4	53.6	40.0	60.0	45.4	37.0	0.4	17.2	93.6	85.9	—	11.8
14.7	61.6	45.0	55.0	31.2	68.8	44.2	34.8	1.1	19.9	91.4	79.0	117.4	6.5
12.6	63.5	46.1	53.9	20.1	79.9	55.0	29.0	0.4	15.6	93.2	96.7	98.6	7.1
12.5	63.9	47.9	52.1	16.3	83.7	47.3	30.6	0.8	21.3	92.8	106.0	79.2	7.3
13.5	63.0	47.6	52.4	25.1	74.9	49.5	34.5	1.0	15.0	91.1	104.6	77.1	6.6
15.2	59.6	42.7	57.3	32.7	67.3	46.9	38.6	0.8	13.7	86.8	85.8	—	10.1
12.6	67.9	50.4	49.6	20.6	79.4	45.5	41.3	1.0	12.2	87.7	108.7	81.6	7.9
11.8	71.2	46.8	53.2	13.9	86.1	37.9	52.3	0.9	8.9	93.0	100,6	81.8	8.9
12.5	68.6	50.8	49.2	33.5	66.5	49.7	47.7	0.2	2.4	90.3	114.1	63.0	8.2
13.9	66.0	46.1	53.9	29.1	70.9	43.3	35.1	1.0	20.6	96.1	93.5	—	11.3
11.4	69.3	45.9	54.1	34.9	65.1	38.4	47.9	1.0	12.7	91.8	88.9	82.3	10.8
11.7	61.2	43.8	56.2	35.6	64.4	44.4	43.4	1.1	11.1	94.3	83.8	72.5	12.3
11.8	66.7	48.0	52.0	41.3	58.7	51.4	36.6	1.3	10.7	96.6	100.5	82.6	6.4
11.3	60.5	47.3	52.7	36.2	63.8	42.4	48.1	1.0	8.5	93.3	102.3	87.1	11.0
13.1	58.9	45.6	54.4	22.0	78.0	39.9	45.1	2.6	12.4	91.6	96.2	72.4	14.0
9.0	59.6	49.9	50.1	34.0	66.0	48.0	32.9	3.0	1.61	84.9	109.7	73.5	13.5
10.5	62.4	48.0	52.0	29.6	70.4	58.5	22.4	2.4	1.67	83.4	104.3	78.7	—
8.8	59.9	39.3	60.7	27.2	72.8	44.2	55.8	—	—	73.9	87.7	59.2	—
12.6	63.3	46.8	53.2	30.4	69.6	46.3	37.0	0.9	15.8	91.7	96.9	78.4	8.9
9.8	66.9	46.6	53.4	28.2	71.8	49.2	46.2	0.1	4.5	89.6	93.9	70.0	
12.2	63.4	46.8	53.2	31.1	68.9	45.5	39.9	0.5	14.1	91.7	96.3	79.2	
15.1	61.5	47.2	52.8	26.0	74.0	43.3	28.4	1.4	26.9	92.9	101.6	83.7	
15.8	61.1	42.9	57.1	34.9	65.1	45.8	33.4	0.6	20.2	89.5	74.6	62.5	
15.2	64.7	43.9	56.1	23.5	76.5	45.3	32.9	0.6	21.2	91.2	94.5	48.6	
12.5	62.8	44.2	55.8	18.6	81.4	46.9	38.5	0.5	14.1	90.7	91.2	83.0	
11.6	64.5	48.6	51.4	16.6	83.4	51.3	30.9	0.5	17.3	95.2	106.6	83.7	
12.0	73.6	51.8	48.2	45.2	54.8	44.0	40.8	1.1	14.1	90.5	118.7	85.7	
12.8	66.6	49.7	50.3	57.1	42.9	50.9	48.2	—	0.9	91.8	104.6	—	
11.3	66.7	49.1	50.9	23.5	76.5	51.1	40.2	1.1	7.6	92.5	108.6	72.7	
12.2	65.2	46.3	53.7	37.5	62.5	45.1	50.7	—	4.2	98.1	102.5	—	
14.3	67.1	47.3	52.7	—	—	38.2	32.0	0.6	29.2	96.7	99.1	—	
12.2	66.6	44.4	55.6	38.4	61.6	44.2	40.3	1.4	14.1	94.9	84.3	80.6	
12.5	64.4	47.5	52.5	36.2	63.8	43.0	44.5	0.5	12.0	93.6	96.6	73.7	
9.8	60.7	43.3	56.7	26.4	73.6	54.5	33.7	1.1	10.7	90.8	81.7	59.9	
13.4	62.2	46.9	53.1	37.7	62.3	38.7	53.3	1.4	6.6	95.9	103.6	89.9	
13.8	58.4	45.5	54.5	15.9	84.1	35.2	46.8	1.6	16.4	92.1	97.7	81.0	
8.6	61.9	49.2	50.8	37.9	62.1	52.5	39.8	0.7	7.0	93.5	111.2	83.5	
13.2	58.6	49.0	51.0	31.3	68.7	48.0	39.1	1.9	11.0	91.7	108.3	74.1	
9.4	58.9	48.4	51.6	39.7	60.3	40.3	37.7	2.6	19.4	88.4	106.9	84.7	
8.4	57.8	48.8	51.2	37.9	62.1	48.2	30.1	2.4	19.3	83.0	105.0	74.5	
9.8	60.7	48.6	51.4	22.7	77.3	41.7	52.0	—	6.3	79.5	103.9	68.4	
8.3	65.3	47.3	52.7	30.1	69.9	44.7	51.1	—	4.2	84.0	97.2	66.5	
15.1	62.3	45.7	54.3	18.2	81.8	43.7	34.8	0.7	20.8	91.3	95.3	78.7	
12.5	63.5	45.5	54.5	19.0	81.0	47.2	39.1	0.5	13.2	90.9	94.0	82.9	
11.2	64.3	45.8	54.2	37.6	62.4	44.4	40.6	1.4	13.6	92.1	91.9	79.6	
11.4	63.6	48.1	51.9	29.0	71.0	48.0	37.6	0.7	13.7	92.3	101.3	77.8	

Tabell 2. Tallet på husdyr pr. 20. juni 1946 prosentvis fordelt.

	Fylkenes prosentvise del av de ymse husdyrslag					De ymse husdyr i prosent av samlet tall husdyr				
	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin	Hest	Storfe	Sau	Geit	Svin
Østfold	7.5	6.1	0.8	0.1	9.1	13.4	58.9	9.9	0.1	17.7
Akershus	7.6	6.9	1.0	0.5	12.9	11.6	55.9	10.8	0.5	21.2
Hedmark	8.8	9.4	5.6	6.0	13.9	7.4	42.4	33.8	3.8	12.6
Oppland	9.3	9.7	6.7	13.6	12.7	7.0	38.9	36.1	7.7	10.3
Buskerud	4.9	5.1	2.0	2.4	5.7	9.1	49.4	26.9	3.2	11.4
Vestfold	4.8	4.0	0.6	0.1	5.8	12.9	57.4	12.5	0.2	17.0
Telemark	4.0	3.4	2.2	1.7	5.2	9.1	40.3	35.2	2.9	12.5
Aust-Agder	2.0	1.7	1.5	0.3	2.3	8.3	37.1	43.4	1.0	10.2
Vest-Agder	2.3	2.9	2.7	0.3	1.1	6.0	39.7	50.5	0.6	3.2
Rogaland	8.3	7.1	16.7	2.8	7.8	4.7	21.5	67.8	1.2	4.8
Hordaland	5.6	6.2	13.4	10.9	5.2	3.8	22.3	64.7	5.4	3.8
Sogn og Fjordane	5.7	6.3	11.1	25.7	4.0	4.0	23.4	56.1	13.5	3.0
Møre og Romsdal	6.7	6.7	9.0	8.5	2.6	5.8	30.9	55.4	5.5	2.4
Sør-Trøndelag	7.4	6.6	6.6	7.8	4.7	7.4	35.0	46.7	5.8	5.1
Nord-Trøndelag	6.2	5.7	4.7	6.0	5.5	7.7	37.5	42.0	5.5	7.3
Nordland	5.3	7.5	9.6	6.7	1.0	4.4	33.3	57.2	4.2	0.9
Troms	3.1	4.0	5.1	6.1	0.4	4.6	32.3	55.6	6.8	0.7
Finmark	0.5	0.7	0.7	0.5	0.1	5.5	38.4	52.0	3.4	0.7
Rikets bygder	100	100	100	100	100	6.5	34.8	46.8	4.9	7.0
Inntil 20 dekar jordbruksareal	5.4	13.0	16.0	13.7	13.9	2.6	33.0	53.5	4.5	6.4
20.1-100 dek. jordbruksareal	62.5	58.7	67.9	76.6	51.2	6.6	32.8	49.9	5.5	5.2
Over 100 dek. jordbruksareal	32.1	28.3	16.1	9.7	34.9	9.5	44.9	33.5	2.0	10.1

A. Østlandet med Telemark.										
I. De sørøstlige slettebygder	18.0	16.0	1.8	0.3	25.4	12.7	60.7	9.0	0.1	17.5
II. Silurbygdene inne i landet	8.9	7.7	2.3	0.3	14.1	11.1	51.4	20.0	0.3	17.2
III. Mellom- eller skogbygder.	11.2	10.9	4.7	4.9	15.9	9.3	47.9	27.3	2.7	12.8
IV. Dal- og fjellbygder.....	8.3	10.2	10.9	21.1	9.4	5.1	33.5	46.9	8.9	5.6
B. Agderfylkene.										
V. Kystbygder	2.0	1.8	1.2	0.2	1.8	8.8	44.1	38.7	0.6	7.8
VI. Mellom- eller skogbygder.	1.8	2.1	1.4	—	1.1	7.4	46.3	41.9	0.1	4.3
VII. Dal- og fjellbygder	0.8	1.0	2.0	0.6	0.4	4.0	25.5	66.6	1.8	2.1
C. Vestlandet.										
VIII. Skiferlandsk. ved Boknfj..	0.6	0.5	1.0	0.1	0.3	5.8	25.4	65.5	0.3	3.0
IX. Jærens sletteland	4.3	3.5	5.3	—	5.0	6.7	28.7	57.1	—	7.5
X. Andre ytre bygder	12.1	12.8	20.1	14.7	7.1	5.1	28.7	59.1	4.2	2.9
XI. Indre bygder	10.1	10.2	24.6	32.3	7.2	3.8	20.4	64.9	8.3	2.6
D. Trøndelag.										
XII. Kystbygder	1.4	1.6	2.1	1.7	0.9	5.4	31.0	56.1	4.4	3.1
XIII. Ytre fjordbygder	1.6	1.3	1.3	2.8	1.0	7.7	34.5	43.7	9.3	4.8
XIV. Bygder ved Trondheimsfj.	5.9	4.8	3.4	3.3	5.8	9.2	40.5	37.8	3.6	8.9
XV. Dal- og fjellbygder	2.2	2.8	2.6	6.2	1.4	5.5	36.3	44.5	10.4	3.3
XVI. Andre indre bygder	2.5	2.3	2.3	0.7	2.0	7.6	36.9	48.2	1.4	5.9
E. Nord-Norge.										
XVII. Øyer	2.5	3.5	5.4	2.6	0.4	4.1	30.8	61.6	2.9	0.6
XVIII. Kystbygder	2.3	3.1	3.9	2.4	0.4	4.8	34.2	56.8	3.4	0.8
XIX. Fjord- og dalbygder	2.3	2.5	2.7	3.7	0.2	6.0	35.7	50.9	6.8	0.6
XX. Innlandsbygder	1.2	1.4	1.0	2.1	0.2	7.3	42.8	40.3	8.3	1.3
1. Beste jordbruksbygder	37.7	32.5	13.8	4.0	50.6	10.4	48.2	26.9	0.8	13.7
2. Mellom- eller skogbygder	13.0	13.0	6.1	4.9	17.0	8.9	47.7	29.7	2.3	11.4
3. Kystbygder	21.9	24.1	34.0	24.4	11.6	5.2	30.9	57.2	4.0	2.7
4. Indre bygder	27.4	30.4	46.1	66.7	20.8	4.8	28.0	55.8	7.9	3.5

Tabell 3. **Hestene. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året				Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt	Solgt til livdyr	Avgang i alt		
a. Absolutte tall. Stkr.										
Østfold	17 731	563	1 094	1 657	169	1 161	1 326	2 656	÷ 999	16 732
Akershus	18 027	495	1 188	1 683	150	1 265	976	2 391	÷ 708	17 319
Hedmark	20 832	441	1 648	2 089	233	1 421	1 490	3 144	÷ 1 055	19 777
Oppland	22 121	982	1 602	2 584	296	1 248	1 914	3 458	÷ 874	21 247
Buskerud	11 752	190	957	1 147	74	671	816	1 561	÷ 414	11 338
Vestfold	11 376	185	794	979	88	915	626	1 629	÷ 650	10 726
Telemark	9 622	220	811	1 031	67	663	783	1 513	÷ 482	9 140
Aust-Agder	4 757	96	457	553	27	209	423	659	÷ 106	4 651
Vest-Agder	5 416	87	575	662	68	387	516	971	÷ 309	5 107
Rogaland	19 862	1 325	975	2 300	56	1 760	2 117	3 933	÷ 1 633	18 229
Hordaland	13 295	642	917	1 559	107	1 081	1 058	2 246	÷ 687	12 608
Sogn og Fjordane	13 498	1 126	930	2 056	180	1 691	2 095	3 966	÷ 1 910	11 588
Møre og Romsdal	15 910	1 174	900	2 074	131	1 577	2 153	3 861	÷ 1 787	14 123
Sør-Trøndelag	17 715	562	1 012	1 574	204	1 380	1 150	2 734	÷ 1 160	16 555
Nord-Trøndelag	14 774	461	943	1 404	200	789	1 011	2 000	÷ 596	14 178
Nordland	12 707	414	807	1 221	118	725	767	1 610	÷ 389	12 318
Troms	7 315	239	690	929	72	583	341	996	÷ 67	7 248
Finnmark	1 264	41	474	515	12	48	58	118	+ 397	1 661
I alt	237 974	9 243	16 774	26 017	2 252	17 574	19 620	39 446	÷ 13 429	224 545

Buskap 20/6 1946 = 100.

b. Relative tall.										
Østfold	100	3.18	6.16	9.34	0.94	6.55	7.47	14.96	÷ 5.63	94.37
Akershus	100	2.75	6.59	9.34	0.83	7.01	5.42	13.26	÷ 3.93	96.07
Hedmark	100	2.12	7.91	10.03	1.12	6.84	7.15	15.11	÷ 5.06	94.94
Oppland	100	4.44	7.25	11.69	1.34	5.64	8.65	15.63	÷ 3.95	96.05
Buskerud	100	1.62	8.15	9.77	0.63	5.70	6.94	13.27	÷ 3.52	96.48
Vestfold	100	1.63	6.99	8.62	0.77	8.04	5.51	14.32	÷ 5.71	94.29
Telemark	100	2.29	8.44	10.73	0.69	6.89	8.13	15.71	÷ 5.00	95.00
Aust-Agder	100	2.02	9.61	11.63	0.57	4.42	8.89	13.88	÷ 2.23	97.77
Vest-Agder	100	1.61	10.61	12.22	1.25	7.13	9.52	17.90	÷ 5.71	94.29
Rogaland	100	6.67	4.92	11.59	0.28	8.88	10.67	19.83	÷ 8.22	91.78
Hordaland	100	4.83	6.90	11.73	0.80	8.13	7.96	16.89	÷ 5.16	94.84
Sogn og Fjordane	100	8.34	6.89	15.23	1.33	12.52	15.52	29.37	÷ 14.16	85.84
Møre og Romsdal	100	7.38	5.65	13.03	0.81	9.91	13.53	24.25	÷ 11.23	88.77
Sør-Trøndelag	100	3.17	5.70	8.87	1.15	7.77	6.49	15.41	÷ 6.53	93.47
Nord-Trøndelag	100	3.12	6.38	9.50	1.36	5.35	6.85	13.56	÷ 4.03	95.97
Nordland	100	3.26	6.35	9.61	0.94	5.70	6.03	12.67	÷ 3.06	96.94
Troms	100	3.27	9.43	12.70	0.99	7.96	4.65	13.60	÷ 0.92	99.08
Finnmark	100	3.24	37.50	40.74	0.96	3.81	4.58	9.35	+ 31.41	131.41
I alt	100	3.88	7.04	10.92	0.94	7.36	8.25	16.55	÷ 5.64	94.36
Med inntil										
20 dekar jordbruksareal	100	1.46	17.06	18.52	0.95	6.69	10.63	18.27	+ 0.26	100.26
20.1—100 dek. jordbruksareal	100	3.87	7.51	11.38	0.81	7.36	8.27	16.44	÷ 5.10	94.90
Over 100 dek. jordbruksareal	100	4.47	4.81	9.28	1.10	7.36	7.64	16.10	÷ 6.84	93.16

Tabell 4. **Mjølkekyrne. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året				Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Eget oppdrett	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt	Solgt til livdyr	Avgang i alt		
a. Absolutte tall. Stkr.										
Østfold	46 937	6 917	1 544	8 461	436	6 125	1 284	7 845	+ 616	47 553
Akershus	53 535	6 914	1 536	8 450	526	6 889	1 156	8 571	÷ 121	53 414
Hedmark	75 888	8 470	1 659	10 129	466	9 628	2 067	12 161	÷ 2 032	73 856
Oppland	78 333	9 893	1 286	11 179	583	9 956	1 909	12 448	÷ 1 269	77 064
Buskerud	40 381	4 913	1 244	6 157	346	5 537	1 288	7 171	÷ 1 014	39 367
Vestfold	30 167	3 865	1 134	4 999	285	3 725	1 086	5 096	÷ 97	30 070
Telemark	29 094	3 180	858	4 038	129	3 496	1 540	5 165	÷ 1 127	27 967
Aust-Agder	15 136	1'582	688	2 270	82	2 204	927	3 213	÷ 943	14 193
Vest-Agder	24 811	2 088	1 129	3 217	236	2 234	1 864	4 334	÷ 1 117	22 694
Rogaland	59 672	9 546	2 087	11 633	506	5 977	1 733	8 216	+ 3 417	63 089
Hordaland	54 558	6 458	1 306	7 764	521	5 963	1 455	7 939	÷ 175	54 383
Sogn og Fjordane	48 518	6 013	577	6 590	325	4 442	2 178	6 945	÷ 355	48 163
Møre og Romsdal	56 905	5 371	1 024	6 395	392	5 955	1 246	7 593	÷ 1 198	55 707
Sør-Trøndelag	50 881	5 873	979	6 852	327	6 040	1 098	7 465	÷ 613	50 268
Nord-Trøndelag	42 610	5 407	856	6 263	588	4 749	1 104	6 441	÷ 178	42 432
Nordland	56 869	5 295	929	6 224	310	5 291	1 029	6 630	÷ 406	56 463
Troms	31 879	2 572	705	3 277	265	3 003	1 081	4 349	÷ 1 072	30 807
Finnmark	5 323	1 426	723	2 149	46	324	104	474	+ 1 675	6 998
I alt	801 497	95 783	20 264	116 047	6 369	91 538	24 149	122 056	÷ 6 009	795 488

Buskap 20/6 1946 = 100.

b. Relative tall.										
Østfold	100	14.74	3.29	18.03	0.93	13.05	2.74	16.72	+ 1.31	101.31
Akershus	100	12.91	2.87	15.78	0.98	12.87	2.16	16.01	÷ 0.23	99.77
Hedmark	100	11.16	2.19	13.35	0.61	12.69	2.72	16.02	÷ 2.68	97.32
Oppland	100	12.63	1.64	14.27	0.74	12.71	2.44	15.89	÷ 1.62	98.38
Buskerud	100	12.17	3.08	15.25	0.86	13.71	3.19	17.76	÷ 2.51	97.49
Vestfold	100	12.81	3.76	16.57	0.94	12.35	3.60	16.89	÷ 0.32	99.68
Telemark	100	10.93	2.95	13.88	0.44	12.02	5.29	17.75	÷ 3.87	96.13
Aust-Agder	100	10.45	4.55	15.00	0.54	14.56	6.12	21.22	÷ 6.23	93.77
Vest-Agder	100	8.42	4.55	12.97	0.95	9.00	7.51	17.46	÷ 4.50	95.50
Rogaland	100	15.97	3.50	19.47	0.85	10.02	2.90	13.77	+ 5.73	105.73
Hordaland	100	11.84	2.39	14.23	0.95	10.93	2.67	14.55	÷ 0.32	99.68
Sogn og Fjordane	100	12.39	1.19	13.58	0.67	9.16	4.49	14.32	÷ 0.73	99.27
Møre og Romsdal	100	9.44	1.80	11.24	0.69	10.46	2.19	13.34	÷ 2.11	97.89
Sør-Trøndelag	100	11.54	1.92	13.46	0.64	11.87	2.16	14.67	÷ 1.20	98.80
Nord-Trøndelag	100	12.69	2.01	14.70	1.38	11.15	2.59	15.12	÷ 0.42	99.58
Nordland	100	9.31	1.63	10.94	0.55	9.30	1.81	11.66	÷ 0.71	99.29
Troms	100	8.07	2.21	10.28	0.83	9.42	3.39	13.64	÷ 3.36	96.64
Finnmark	100	26.79	13.58	40.37	0.86	6.09	1.95	8.90	+ 31.47	131.47
I alt	100	11.95	2.53	14.48	0.79	11.42	3.01	15.22	÷ 0.75	99.25
Med inntil										
20 dekar jordbruksareal	100	9.62	3.49	13.11	0.67	12.32	4.54	17.53	÷ 4.42	95.58
20.1—100 dek. jordbruksareal	100	12.18	2.47	14.65	-0.76	10.69	3.14	14.59	+ 0.06	100.06
Over 100 dek. jordbruksareal	100	14.11	2.28	16.39	0.92	12.61	2.02	15.55	+ 0.85	100.85

Tabell 5. **Kvigene (som ikke har hatt kalv). Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året					Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Eget oppdrett	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt	Solgt til livdyr	Oppflytt. til mjølke-kyr	Avgang i alt		
a. Absolutte tall. Stkr.											
Østfold	13 196	6 850	395	7 245	70	1 244	436	6 917	8 667	÷ 1 422	11 774
Akershus	12 832	7 268	613	7 881	97	1 165	481	6 914	8 657	÷ 776	12 056
Hedmark	15 013	9 888	740	10 628	84	1 565	633	8 470	10 752	÷ 124	14 889
Oppland	15 271	8 865	558	9 423	25	1 711	744	9 893	12 373	÷ 2 950	12 321
Buskerud	8 638	5 399	282	5 681	45	1 172	513	4 913	6 643	÷ 962	7 676
Vestfold	7 669	3 070	226	3 296	46	881	317	3 865	5 109	÷ 1 813	5 856
Telemark	5 415	3 851	361	4 212	51	706	547	3 180	4 484	÷ 272	5 143
Aust-Agder	2 499	1 787	116	1 903	—	310	226	1 582	2 118	÷ 215	2 284
Vest-Agder	4 511	2 606	334	2 940	40	683	468	2 088	3 279	÷ 339	4 172
Rogaland	12 599	9 550	668	10 218	99	794	470	9 546	10 909	÷ 691	11 908
Hordaland	8 968	7 801	541	8 342	148	935	498	6 458	8 039	+ 303	9 271
Sogn og Fjordane	9 283	6 167	253	6 420	103	1 486	310	6 013	7 912	÷ 1 492	7 791
Møre og Romsdal	10 045	6 625	563	7 188	136	1 186	358	5 371	7 051	+ 137	10 182
Sør-Trøndelag	9 472	7 112	380	7 492	92	1 323	319	5 873	7 607	÷ 115	9 357
Nord-Trøndelag	9 468	6 909	266	7 175	80	1 344	414	5 407	7 245	÷ 70	9 398
Nordland	8 561	5 950	666	6 616	58	700	825	5 295	6 878	÷ 262	8 299
Troms	5 349	2 905	501	3 406	77	475	596	2 572	3 720	÷ 314	5 035
Finnmark	779	2 046	337	2 383	13	83	72	1 426	1 594	+ 789	1 568
I alt	159 568	104 649	7 800	112 449	1 264	17 763	8 227	95 783	123 037	÷ 10 588	148 980

Buskap 20/6 1946 = 100.

b. Relative tall.											
Østfold	100	51.91	2.99	54.90	0.53	9.43	3.30	52.42	65.68	÷ 10.78	89.22
Akershus	100	56.64	4.78	61.42	0.76	9.08	3.75	53.88	67.47	÷ 6.05	93.95
Hedmark	100	65.86	4.93	70.79	0.56	10.42	4.22	56.42	71.62	÷ 0.83	99.17
Oppland	100	58.05	3.65	61.70	0.16	11.20	4.87	64.78	81.01	÷ 19.32	80.68
Buskerud	100	62.50	3.26	65.76	0.52	13.57	5.94	56.88	76.91	÷ 11.14	88.86
Vestfold	100	40.03	2.95	42.98	0.60	11.49	4.13	50.40	66.62	÷ 23.64	76.36
Telemark	100	71.12	6.67	77.79	0.94	13.04	10.10	58.73	82.81	÷ 5.02	94.98
Aust-Agder	100	71.51	4.64	76.15	—	12.40	9.04	63.31	84.75	÷ 8.60	91.40
Vest-Agder	100	57.77	7.40	65.17	0.89	15.14	10.37	46.29	72.69	÷ 7.51	92.49
Rogaland	100	75.80	5.30	81.10	0.79	6.30	3.73	75.77	86.59	÷ 5.48	94.52
Hordaland	100	86.99	6.03	93.02	1.65	10.43	5.55	72.01	89.64	+ 3.38	103.38
Sogn og Fjordane	100	66.43	2.73	69.16	1.11	16.01	3.34	64.77	85.23	÷ 16.07	83.93
Møre og Romsdal	100	65.95	5.60	71.55	1.35	11.81	3.56	53.47	70.19	+ 1.36	101.36
Sør-Trøndelag	100	75.08	4.01	79.09	0.97	13.97	3.37	62.00	80.31	÷ 1.21	98.79
Nord-Trøndelag	100	72.97	2.81	75.78	0.84	14.20	4.37	57.11	76.52	÷ 0.74	99.26
Nordland	100	69.50	7.78	77.28	0.68	8.18	9.64	61.85	80.35	÷ 3.06	96.94
Troms	100	54.31	9.37	63.68	1.44	8.88	11.14	48.08	69.54	÷ 5.87	94.13
Finnmark	100	262.64	43.26	305.90	1.67	10.65	9.24	183.06	204.62	+101.28	201.28
I alt	100	65.58	4.89	70.47	0.79	11.13	5.16	60.03	77.11	÷ 6.64	93.36
Med inntil											
20 dekar jordbruksareal	100	77.15	10.50	87.65	1.23	15.42	7.44	65.35	89.44	÷ 1.77	98.23
20.1—100 dek. jordbruksareal	100	68.70	5.08	73.78	0.86	12.46	5.57	63.03	81.92	÷ 8.13	91.87
Over 100 dek. jordbruksareal	100	58.27	2.77	61.04	0.53	7.46	3.47	57.56	69.02	÷ 7.98	92.02

Tabell 6. **Oksene. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året				Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Eget oppdrett	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt	Solgt til livdyr	Avgang i alt		
a. Absolutte tall. Stkr.										
Østfold	4 203	2 194	186	2 380	23	3 173	116	3 312	÷ 932	3 271
Akershus	5 253	2 536	138	2 674	35	3 492	78	3 605	÷ 931	4 322
Hedmark	3 405	2 613	119	2 732	60	2 997	227	3 284	÷ 552	2 853
Oppland	5 698	3 375	280	3 655	49	4 685	284	5 018	÷ 1 363	4 335
Buskerud	2 263	1 443	192	1 635	13	2 122	58	2 193	÷ 558	1 705
Vestfold	3 262	2 846	10	2 856	10	3 122	10	3 142	÷ 286	2 976
Telemark	673	353	43	396	9	531	73	613	÷ 217	456
Aust-Agder	552	198	51	249	—	331	86	417	÷ 168	384
Vest-Agder	665	543	91	634	11	660	33	704	÷ 70	595
Rogaland	3 489	2 708	208	2 916	90	3 152	181	3 423	÷ 507	2 982
Hordaland	2 258	1 645	39	1 684	31	1 978	171	2 180	÷ 496	1 762
Sogn og Fjordane	3 718	3 707	72	3 779	95	4 078	151	4 324	÷ 545	3 173
Møre og Romsdal	2 510	1 643	51	1 694	26	2 202	154	2 382	÷ 688	1 822
Sør-Trøndelag	4 173	3 347	84	3 431	25	3 837	93	3 955	÷ 524	3 649
Nord-Trøndelag	4 222	3 336	79	3 415	43	3 950	109	4 102	÷ 687	3 535
Nordland	3 336	2 690	29	2 719	68	3 047	49	3 164	÷ 445	2 891
Troms	1 215	503	31	534	15	1 001	31	1 047	÷ 513	702
Finnmark	251	267	5	272	3	175	5	183	+ 89	340
I alt	51 146	35 947	1 708	37 655	606	44 533	1 909	47 048	÷ 9 393	41 753

Buskap 20/6 1946 = 100.

b. Relative tall.										
Østfold	100	52.20	4.43	56.63	0.55	75.49	2.76	78.80	÷ 22.17	77.83
Akershus	100	48.28	2.63	50.91	0.67	66.48	1.48	68.63	÷ 17.72	82.28
Hedmark	100	76.74	3.49	80.23	1.76	88.02	6.67	96.45	÷ 16.21	83.79
Oppland	100	59.23	4.91	64.14	0.86	82.22	4.98	88.06	÷ 23.92	76.08
Buskerud	100	63.76	8.48	72.24	0.57	93.77	2.56	96.90	÷ 24.66	75.34
Vestfold	100	87.25	0.31	87.56	0.31	95.71	0.31	96.33	÷ 8.77	91.23
Telemark	100	52.45	6.39	58.84	1.34	78.90	10.85	91.09	÷ 32.24	67.76
Aust-Agder	100	35.87	9.24	45.11	—	59.96	15.58	75.54	÷ 30.43	69.57
Vest-Agder	100	81.65	13.68	95.33	1.65	99.25	4.96	105.86	÷ 10.53	89.47
Rogaland	100	77.62	5.96	83.58	2.58	90.34	5.19	98.11	÷ 14.53	85.47
Hordaland	100	72.85	1.73	74.58	1.37	87.60	7.57	96.54	÷ 21.97	78.03
Sogn og Fjordane	100	99.70	1.94	101.64	2.56	109.68	4.06	116.30	÷ 14.66	85.34
Møre og Romsdal	100	65.46	2.03	67.49	1.04	87.73	6.14	94.91	÷ 27.41	72.59
Sør-Trøndelag	100	80.21	2.01	82.22	0.60	91.95	2.23	94.78	÷ 12.56	87.44
Nord-Trøndelag	100	79.01	1.87	80.88	1.02	93.56	2.58	97.16	÷ 16.27	83.73
Nordland	100	80.64	0.87	81.51	2.04	91.34	1.47	94.85	÷ 13.33	86.67
Troms	100	41.40	2.55	43.95	1.23	82.39	2.55	86.17	÷ 42.22	57.78
Finnmark	100	106.37	1.99	108.36	1.20	69.72	1.99	72.91	+ 35.46	135.46
I alt	100	70.28	3.34	73.62	1.18	87.07	3.73	91.98	÷ 18.37	81.63

Tabell 7. **Kalvene. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året							Endring i buskapen 20/6 46 —20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt		Solgt til livdyr	Oppflyttet til		Avgang i alt		
						Spe-kalver	Andre kalver under 1 år		kviger	okser			
a. Absolutte tall. Stkr.													
Østfold	13 371	44 516	1 591	46 107	1 501	31 765	5 375	918	6 850	2 194	48 603	÷ 2 496	10 875
Akershus	15 317	48 826	1 356	50 182	1 532	34 068	5 629	1 024	7 268	2 536	52 057	÷ 1 875	13 442
Hedmark	25 090	68 829	1 684	70 513	2 521	41 348	14 611	1 433	9 888	2 613	72 414	÷ 1 901	23 189
Oppland	23 385	71 542	1 505	73 047	2 715	47 679	10 897	1 351	8 865	3 375	74 882	÷ 1 835	21 550
Buskerud	12 817	35 876	532	36 408	1 371	21 748	7 411	525	5 399	1 443	37 897	÷ 1 489	11 328
Vestfold	9 467	26 086	668	26 754	836	17 510	2 672	723	3 070	2 846	27 657	÷ 903	8 564
Telemark	7 657	24 527	475	25 002	800	16 788	3 938	671	3 851	353	26 401	÷ 1 399	6 258
Aust-Agder	3 069	13 200	304	13 504	351	9 604	1 484	278	1 787	198	13 702	÷ 198	2 871
Vest-Agder	6 152	21 386	508	21 894	869	13 726	3 531	487	2 606	543	21 762	+ 132	6 284
Rogaland	14 556	60 626	1 905	62 531	1 589	45 798	2 926	1 859	9 550	2 708	64 430	÷ 1 899	12 657
Hordaland	12 938	49 924	1 425	51 349	1 417	37 057	3 931	1 549	7 801	1 645	53 400	÷ 2 051	10 887
Sogn og Fjordane	17 743	45 435	616	46 051	1 455	28 451	7 655	692	6 167	3 707	48 127	÷ 2 076	15 667
Møre og Romsdal	15 849	53 818	1 297	55 115	990	39 784	7 430	887	6 625	1 643	57 359	÷ 2 244	13 605
Sør-Trøndelag	19 562	46 898	827	47 725	1 582	25 468	9 103	872	7 112	3 347	47 484	+ 241	19 803
Nord-Trøndelag	15 997	38 854	1 051	39 905	1 351	20 416	6 934	682	6 909	3 336	39 628	+ 277	16 274
Nordland	26 658	47 924	807	48 731	1 757	17 727	17 741	612	5 950	2 690	46 477	+ 2 254	28 912
Troms	12 606	25 682	423	26 105	1 050	12 074	8 081	545	2 905	503	25 158	+ 947	13 553
Finnmark	2 535	5 171	124	5 295	183	1 372	807	71	2 046	267	4 746	+ 549	3 084
I alt	254 769	729 120	17 098	746 218	23 870	462 383	120 156	15 179	104 649	35 947	762 184	÷ 15 966	238 803

Tilgang i året = 100.

b. Relative tall.													
Østfold	29.00	96.55	3.45	100	3.26	68.89	11.66	1.99	14.86	4.76	105.42	÷ 5.42	23.58
Akershus	30.52	97.30	2.70	100	3.05	67.89	11.22	2.04	14.48	5.05	103.73	÷ 3.73	26.79
Hedmark	35.58	97.61	2.39	100	3.58	58.64	20.72	2.03	14.02	3.70	102.69	÷ 2.69	32.89
Oppland	32.01	97.94	2.06	100	3.72	65.27	14.92	1.85	12.14	4.62	102.52	÷ 2.52	29.49
Buskerud	35.20	98.54	1.46	100	3.77	59.73	20.36	1.44	14.83	3.96	104.09	÷ 4.09	31.11
Vestfold	35.39	97.50	2.50	100	3.12	65.45	9.99	2.70	11.47	10.64	103.37	÷ 3.37	32.02
Telemark	30.63	98.10	1.90	100	3.20	67.15	15.75	2.68	15.40	1.41	105.59	÷ 5.59	25.04
Aust-Agder	22.73	97.75	2.25	100	2.60	71.12	10.99	2.06	13.23	1.47	101.47	÷ 1.47	21.26
Vest-Agder	28.10	97.68	2.32	100	3.97	62.69	16.13	2.23	11.90	2.48	99.40	+ 0.60	28.70
Rogaland	23.28	96.95	3.05	100	2.54	73.24	4.68	2.97	15.27	4.33	103.03	÷ 3.03	20.25
Hordaland	25.20	97.22	2.78	100	2.76	72.17	7.66	3.02	15.19	3.20	104.00	÷ 4.00	21.20
Sogn og Fjordane	38.53	98.66	1.34	100	3.16	61.79	16.62	1.50	13.39	8.05	104.51	÷ 4.51	34.02
Møre og Romsdal	28.76	97.65	2.35	100	1.80	72.18	13.48	1.61	12.02	2.98	104.07	÷ 4.07	24.69
Sør-Trøndelag	40.99	98.27	1.73	100	3.31	53.36	19.07	1.83	14.90	7.02	99.49	+ 0.51	41.50
Nord-Trøndelag	40.09	97.37	2.63	100	3.39	51.16	17.38	1.71	17.31	8.36	99.31	+ 0.69	40.78
Nordland	54.70	98.34	1.66	100	3.61	36.38	36.41	1.26	12.20	5.52	95.38	+ 4.62	59.32
Troms	48.29	98.38	1.62	100	4.02	46.25	30.96	2.08	11.13	1.93	96.37	+ 3.63	51.92
Finnmark	47.88	97.66	2.34	100	3.46	25.91	15.24	1.34	38.64	5.04	89.63	+ 10.37	58.25
I alt	34.14	97.71	2.29	100	3.20	61.96	16.10	2.03	14.02	4.82	102.13	÷ 2.13	32.01
Med inntil													
20 dekar jordbruksareal	37.43	97.63	2.37	100	2.72	59.22	23.34	1.96	12.94	2.36	102.54	÷ 2.54	34.89
20.1—100 dek. -	35.51	97.88	2.12	100	2.98	61.42	16.95	1.58	14.17	5.17	102.27	÷ 2.27	33.24
Over 100 dek. -	29.92	97.37	2.63	100	3.76	64.29	9.74	3.02	14.86	6.35	102.02	÷ 2.02	27.90

Tabell 8. **Sauene. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året					Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt		Solgt til livdyr	Avgang i alt		
						under 1 år (lam)	over 1 år				
a. Absolutte tall. Stkr.											
Østfold	13 022	3 686	303	3 989	383	4 681	3 736	423	9 223	÷ 5 234	7 788
Akershus	16 877	6 488	287	6 775	850	5 022	2 850	377	9 099	÷ 2 324	14 553
Hedmark	95 146	50 571	1 469	52 040	5 395	29 584	10 426	2 625	48 030	+ 4 010	99 156
Oppland	113 995	59 392	1 477	60 869	7 106	39 724	13 805	2 229	62 864	÷ 1 995	112 000
Buskerud	34 819	17 882	932	18 814	1 884	12 305	3 875	1 276	19 340	÷ 526	34 293
Vestfold	11 037	3 855	303	4 158	790	3 546	2 490	206	7 032	÷ 2 874	8 163
Telemark	37 431	17 921	655	18 576	1 795	12 276	6 825	1 072	21 968	÷ 3 392	34 039
Aust-Agder	24 815	12 763	1 019	13 782	1 356	8 671	3 040	811	13 878	÷ 96	24 719
Vest-Agder	45 963	23 050	1 023	24 073	3 608	19 159	4 539	978	28 284	÷ 4 211	41 752
Rogaland	284 850	132 798	3 461	136 259	25 288	100 259	26 125	4 614	156 286	÷ 20 027	264 823
Hordaland	228 929	107 630	3 160	110 790	28 568	63 134	22 823	2 976	117 501	÷ 6 711	222 218
Sogn og Fjordane	190 166	87 977	1 222	89 199	19 128	49 460	18 673	2 995	90 256	÷ 1 057	189 109
Møre og Romsdal	152 913	78 322	1 542	79 864	14 231	51 668	11 980	1 639	79 518	+ 346	153 259
Sør-Trøndelag	112 134	59 805	1 387	61 192	8 523	37 803	10 563	1 570	58 459	+ 2 733	114 867
Nord-Trøndelag	80 910	42 014	1 282	43 296	4 710	24 091	10 144	1 086	40 031	+ 3 265	84 175
Nordland	163 975	93 290	1 848	95 138	9 237	60 028	11 423	2 252	82 940	+ 12 198	176 173
Troms	87 809	49 025	1 861	50 886	5 373	31 741	6 528	1 843	45 485	+ 5 401	93 210
Finnmark	12 010	12 707	3 234	15 941	735	2 892	443	152	4 222	+ 11 719	23 729
I alt	1 706 801	859 176	26 465	885 641	138 960	556 044	170 288	29 124	894 416	÷ 8 775	1 698 026

Buskap pr. 20/6 46 = 100.

b. Relative tall.											
Østfold	100	28.31	2.32	30.63	2.94	35.94	28.69	3.25	70.82	÷ 40.19	59.81
Akershus	100	38.44	1.70	40.14	5.03	29.76	16.90	2.23	53.92	÷ 13.77	86.23
Hedmark	100	53.15	1.55	54.70	5.67	31.09	10.96	2.77	50.49	+ 4.21	104.21
Oppland	100	52.10	1.30	53.40	6.23	34.85	12.11	1.95	55.14	÷ 1.75	98.25
Buskerud	100	51.36	2.67	54.03	5.41	35.34	11.13	3.67	55.55	÷ 1.51	98.49
Vestfold	100	34.93	2.74	37.67	7.15	32.13	22.57	1.86	63.71	÷ 26.04	73.96
Telemark	100	47.88	1.75	49.63	4.80	32.80	18.23	2.87	58.70	÷ 9.06	90.94
Aust-Agder	100	51.43	4.10	55.53	5.47	34.95	12.25	3.27	55.94	÷ 0.38	99.62
Vest-Agder	100	50.15	2.22	52.37	7.85	41.68	9.88	2.13	61.54	÷ 9.16	90.84
Rogaland	100	46.62	1.21	47.83	8.88	35.19	9.17	1.62	54.86	÷ 7.03	92.97
Hordaland	100	47.01	1.38	48.39	12.48	27.58	9.97	1.30	51.33	÷ 2.93	97.07
Sogn og Fjordane	100	46.26	0.64	46.90	10.06	26.01	9.82	1.58	47.47	÷ 0.55	99.45
Møre og Romsdal	100	51.22	1.01	52.23	9.30	33.79	7.83	1.07	51.99	+ 0.22	100.22
Sør-Trøndelag	100	53.33	1.23	54.56	7.60	33.71	9.42	1.40	52.13	+ 2.44	102.44
Nord-Trøndelag	100	51.93	1.58	53.51	5.82	29.78	12.54	1.34	49.48	+ 4.04	104.04
Nordland	100	56.89	1.13	58.02	5.63	36.64	6.96	1.37	50.60	+ 7.44	107.44
Troms	100	55.83	2.12	57.95	6.12	36.15	7.43	2.10	51.80	+ 6.15	106.15
Finnmark	100	105.80	26.93	132.73	6.12	24.09	3.68	1.26	35.15	+ 97.58	197.58
I alt	100	50.34	1.55	51.89	8.14	32.57	9.98	1.71	52.40	÷ 0.51	99.49
Med inntil											
20 dekar jordbruksareal	100	49.51	2.45	51.96	7.71	32.94	9.54	1.67	51.86	+ 0.11	100.11
20.1—100 dek. jordbruksareal	100	50.47	1.48	51.95	8.53	32.37	9.55	1.44	51.89	+ 0.05	100.05
Over 100 dek. jordbruksareal	100	50.93	1.09	52.02	6.96	31.97	12.27	2.86	54.06	÷ 2.03	97.97

Tabell 9. **Geitene. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året					Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt: under 1 år (kje)	Slaktet og solgt til slakt: over 1 år	Solgt til livdyr	Avgang i alt		
a. Absolutte tall. Stkr.											
Østfold	100	11	—	11	—	—	75	—	75	÷ 64	36
Akershus	838	257	—	257	66	295	263	165	789	÷ 532	306
Hedmark	10 646	7 771	799	8 570	2 291	5 253	1 534	507	9 585	÷ 1 015	9 631
Oppland	24 168	16 163	1 301	17 464	2 068	12 644	2 013	663	17 388	+ 76	24 244
Buskerud	4 193	2 486	263	2 749	347	1 061	284	84	1 776	+ 973	5 166
Vestfold	202	—	—	—	—	66	61	—	127	÷ 127	75
Telemark	3 093	1 475	157	1 632	540	997	641	274	2 452	÷ 820	2 273
Aust-Agder	568	359	34	393	—	399	84	—	483	÷ 90	478
Vest-Agder	565	131	6	137	16	185	186	8	395	÷ 258	307
Rogaland	4 976	1 282	136	1 418	806	1 676	436	43	2 961	÷ 1 543	3 433
Hordaland	19 345	8 453	1 194	9 647	3 132	5 670	2 579	2 646	14 027	÷ 4 380	14 965
Sogn og Fjordane	45 689	16 690	448	17 138	5 058	13 286	6 290	1 915	26 549	÷ 9 411	36 278
Møre og Romsdal	15 148	6 562	135	6 697	1 303	4 933	2 170	9	8 415	÷ 1 718	13 430
Sør-Trøndelag	13 892	6 611	247	6 858	1 010	5 913	2 056	176	9 155	÷ 2 297	11 595
Nord-Trøndelag	10 707	5 106	233	5 339	763	4 334	1 711	112	6 920	÷ 1 581	9 126
Nordland	11 986	5 446	427	5 873	1 488	3 357	1 554	313	6 712	÷ 839	11 147
Troms	10 749	5 043	460	5 503	1 157	3 280	1 631	348	6 416	÷ 913	9 836
Finnmark	801	1 076	1 106	2 182	86	185	56	26	353	+ 1 829	2 630
I alt	177 666	84 922	6 946	91 868	20 131	63 534	23 624	7 289	114 578	÷ 22 710	154 956

Buskap 20/6 46 = 100.

b. Relative tall.											
Østfold	100	11.00	—	11.00	—	—	75.00	—	75.00	÷ 64.00	36.00
Akershus	100	30.67	—	30.67	7.88	35.20	31.39	19.69	94.16	÷ 63.49	36.51
Hedmark	100	72.99	7.51	80.50	21.52	49.35	14.41	4.76	90.04	÷ 9.53	90.47
Oppland	100	66.88	5.39	72.27	8.55	52.31	8.32	2.73	71.91	+ 0.32	100.32
Buskerud	100	59.29	6.27	65.56	8.28	25.30	6.77	2.00	42.35	+ 23.21	123.21
Vestfold	100	—	—	—	—	32.67	30.20	—	62.87	÷ 62.87	37.13
Telemark	100	47.69	5.08	52.77	17.46	32.23	20.73	8.86	79.28	÷ 26.51	73.49
Aust-Agder	100	63.20	5.99	69.19	—	70.25	14.79	—	85.04	÷ 15.84	84.16
Vest-Agder	100	23.19	1.06	24.25	2.84	32.74	32.91	1.42	69.91	÷ 45.67	54.33
Rogaland	100	25.76	2.73	28.49	16.20	33.68	8.76	0.86	59.50	÷ 31.00	69.00
Hordaland	100	43.70	6.18	49.88	16.19	29.31	13.33	13.67	72.50	÷ 22.65	77.35
Sogn og Fjordane	100	36.53	0.98	37.51	11.07	29.08	13.77	4.19	58.11	÷ 20.60	79.40
Møre og Romsdal	100	43.32	0.89	44.21	8.60	32.56	14.33	0.06	55.55	÷ 11.34	88.66
Sør-Trøndelag	100	47.59	1.78	49.37	7.27	42.56	14.80	1.27	65.90	÷ 16.53	83.47
Nord-Trøndelag	100	47.69	2.17	49.86	7.13	40.48	15.98	1.04	64.63	÷ 14.76	85.24
Nordland	100	45.44	3.56	49.00	12.42	28.00	12.96	2.61	55.99	÷ 7.00	93.00
Troms	100	46.92	4.28	51.20	10.77	30.51	15.17	3.23	59.68	÷ 8.50	91.50
Finnmark	100	134.33	138.08	272.41	10.74	23.09	6.99	3.24	44.06	+ 228.34	328.34
I alt	100	47.80	3.91	51.71	11.33	35.76	13.29	4.10	64.48	÷ 12.78	87.22
Med inntil											
20 dekar jordbruksareal	100	43.02	4.69	47.71	8.32	33.25	14.81	4.24	60.62	÷ 12.91	87.09
20.1—100 dekar jordbruksareal	100	48.18	3.15	51.33	11.91	34.93	13.00	3.84	63.68	÷ 12.35	87.65
Over 100 dekar jordbruksareal	100	61.22	8.20	69.42	8.34	50.49	12.97	1.82	73.62	÷ 4.21	95.79

Tabell 10. **Svina. Buskap og omsetning.**

	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i året			Avgang i året				Endring i buskapen 20/6 46—20/6 47 + ÷	Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Tilgang i alt	Selv-døde	Slaktet og solgt til slakt	Solgt til livdyr	Avgang i alt		
a. Absolutte tall. Stkr.										
Østfold	23 327	43 300	15 552	58 852	2 917	25 227	30 238	58 382	+ 470	23 797
Akershus	33 004	38 203	21 023	59 226	2 892	28 313	29 770	60 975	÷ 1 749	31 255
Hedmark	35 613	36 418	28 897	65 315	2 552	37 893	25 893	66 338	÷ 1 023	34 590
Oppland	32 546	50 764	21 320	72 084	5 083	29 877	37 333	72 293	÷ 209	32 337
Buskerud	14 754	12 979	15 323	28 302	1 538	17 840	9 806	29 184	÷ 882	13 872
Vestfold	15 005	19 411	14 439	33 850	1 065	17 419	14 751	33 235	+ 615	15 620
Telemark	13 247	11 344	13 141	24 485	930	15 761	8 536	25 227	÷ 742	12 505
Aust-Agder	5 847	4 762	8 020	12 782	866	8 112	3 475	12 453	+ 329	6 176
Vest-Agder	2 882	376	5 581	5 957	93	4 833	255	5 181	+ 776	3 658
Rogaland	20 102	42 657	14 893	57 550	3 722	23 905	28 270	55 897	+ 1 653	21 755
Hordaland	13 338	17 385	16 689	34 074	1 480	18 024	14 815	34 320	÷ 245	13 093
Sogn og Fjordane	10 358	13 863	11 954	25 817	830	12 983	11 439	25 252	+ 565	10 923
Møre og Romsdal	6 709	4 420	8 133	12 553	388	9 052	3 659	13 099	÷ 546	6 163
Sør-Trøndelag	12 159	12 040	14 917	26 957	887	16 079	8 267	25 233	+ 1 724	13 883
Nord-Trøndelag	14 045	23 296	16 637	39 933	1 497	18 051	19 478	39 026	+ 907	14 952
Nordland	2 462	4 993	3 701	8 694	686	3 300	4 369	8 355	+ 339	2 801
Troms	1 108	502	975	1 477	253	1 331	182	1 766	÷ 289	819
Finnmark	154	70	617	687	35	344	26	405	+ 282	436
I alt	256 660	336 783	231 812	568 595	27 714	288 344	250 562	566 621	+ 1 975	258 635

Buskap 20/6 1946 = 100.

b. Relative tall.										
Østfold	100	185.62	66.67	252.29	12.51	108.13	129.63	250.27	+ 2.02	102.02
Akershus	100	115.75	63.69	179.44	8.76	85.79	90.19	184.74	÷ 5.30	94.70
Hedmark	100	102.26	81.15	183.41	7.16	106.41	72.70	186.27	÷ 2.87	97.13
Oppland	100	155.98	65.51	221.49	15.61	91.81	114.70	222.12	÷ 0.63	99.37
Buskerud	100	87.97	103.85	191.82	10.42	120.90	66.46	197.77	÷ 5.98	94.02
Vestfold	100	129.36	96.23	225.59	7.10	116.09	98.31	221.50	+ 4.11	104.11
Telemark	100	85.63	99.20	184.83	7.02	118.99	64.44	190.45	÷ 5.60	94.40
Aust-Agder	100	81.44	137.16	218.60	14.81	138.74	59.44	212.99	+ 5.63	105.63
Vest-Agder	100	13.05	193.66	206.71	3.22	167.71	8.85	179.78	+ 26.93	126.93
Rogaland	100	212.20	74.09	286.29	18.51	118.91	140.64	278.06	+ 8.22	108.22
Hordaland	100	130.34	125.12	255.46	11.10	135.14	111.07	257.31	÷ 1.84	98.16
Sogn og Fjordane	100	133.84	115.41	249.25	8.01	125.36	110.44	243.81	+ 5.45	105.45
Møre og Romsdal	100	65.88	121.22	187.10	5.78	134.92	54.53	195.23	÷ 8.14	91.86
Sør-Trøndelag	100	99.02	122.68	221.70	7.29	132.24	67.99	207.52	+ 14.18	114.18
Nord-Trøndelag	100	165.87	118.45	284.32	10.66	128.53	138.68	277.87	+ 6.45	106.45
Nordland	100	202.80	150.33	353.13	27.86	134.06	177.46	339.38	+ 13.77	113.77
Troms	100	45.31	87.99	133.30	22.83	120.13	16.42	159.38	÷ 26.07	73.93
Finnmark	100	45.45	400.65	446.10	22.73	223.39	16.88	263.00	+ 183.12	283.12
I alt	100	131.22	90.32	221.54	10.80	112.34	97.62	220.76	+ 0.77	100.77
Med inntil										
20 dekar jordbruksareal	100	21.46	136.25	157.71	3.42	141.67	14.32	159.41	÷ 1.69	98.31
20.1—100 dekar jordbruksareal	100	104.55	108.60	213.15	9.72	123.77	77.32	210.81	+ 2.35	102.35
Over 100 dekar jordbruksareal	100	212.38	46.60	258.98	14.96	83.86	158.07	256.89	+ 2.07	102.07

Tabell 11. **Gjennomsnittlig slaktevekt.**

	under 1 år (føll)			1 og 2 år		
	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr
Østfold	—	100	75	—	185	163
Akershus	—	—	60	—	174	146
Hedmark	—	107	73	—	167	167
Oppland	—	103	51	—	151	150
Buskerud	—	150	57	—	140	148
Vestfold	—	131	75	—	144	170
Telemark	—	91	74	—	121	141
Aust-Agder	—	—	69	—	213	143
Vest-Agder	—	111	79	—	—	153
Rogaland	—	112	54	—	159	170
Hordaland	—	98	67	—	147	139
Sogn og Fjordane	—	97	64	—	131	146
Møre og Romsdal	—	104	67	—	145	153
Sør-Trøndelag	—	112	75	—	159	169
Nord-Trøndelag	—	134	69	—	146	153
Nordland	—	104	71	—	154	160
Troms	—	120	54	—	—	162
Finnmark	—	120	51	—	—	159
Rikets bygder	—	105.9	65.1	—	151.0	156.3
Med inntil 20 dekar jordbruksareal	—	88	60	—	116	153
20.1—100 dekar jordbruksareal	—	105	63	—	146	155
Over 100 dekar jordbruksareal	—	112	67	—	161	160
A. Østlandet med Telemark.						
I. De sørøstlige slettebygder	—	112	75	—	172	160
II. Silurbygdene inne i landet	—	105	65	—	155	147
III. Mellom- eller skogbygder	—	96	66	—	159	155
IV. Dal- og fjellbygder	—	107	52	—	136	156
B. Agderfylkene.						
V. Kystbygder	—	111	74	—	213	132
VI. Mellom- eller skogbygder	—	—	73	—	—	164
VII. Dal- og fjellbygder	—	—	—	—	—	144
C. Vestlandet.						
VIII. Skiferlandsk. ved Boknfj.	—	118	43	—	110	153
IX. Jærens sletteland	—	113	58	—	162	176
X. Andre ytre bygder	—	98	64	—	130	144
XI. Indre bygder	—	104	65	—	151	154
D. Trøndelag.						
XII. Kystbygder	—	121	81	—	—	162
XIII. Ytre fjordbygder	—	109	66	—	168	154
XIV. Bygder ved Trondheimsfj.	—	130	73	—	150	166
XV. Dal- og fjellbygder	—	108	—	—	200	171
XVI. Andre indre bygder	—	102	71	—	143	158
E. Nord-Norge.						
XVII. Øyer	—	111	68	—	—	173
XVIII. Kystbygder	—	107	73	—	157	160
XIX. Fjord- og dalbygder	—	—	59	—	—	155
XX. Innlandsbygder	—	108	62	—	150	143
1. De beste jordbruksbygder	—	115	66	—	160	160
2. Mellom- eller skogbygder	—	96	67	—	159	157
3. Kystbygder	—	101	66	—	134	150
4. Indre bygder	—	104	62	—	150	155

Kg pr. dyr.

Hester									Sauer					
3 og 4 år			5—16 år			over 16 år			under 1 år (lam)			over 1 år		
Eget forbruk	Solgt slakt	Livdyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Livdyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Livdyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Livdyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Livdyr
—	232	226	—	272	250	—	245	242	16	17	10	24	25	24
—	270	214	—	280	252	260	257	225	17	17	12	22	23	23
—	225	235	—	274	261	300	247	249	15	16	9	24	25	25
—	—	218	200	224	244	275	252	241	15	16	9	24	27	25
—	—	230	—	244	254	—	255	244	16	17	10	24	27	25
—	181	226	—	252	250	—	253	241	17	19	11	26	26	25
—	185	212	—	258	237	—	230	234	17	17	11	25	26	27
—	—	205	—	204	234	—	228	216	15	15	10	23	24	23
—	—	199	—	203	218	—	215	221	14	14	10	24	24	23
—	205	207	—	240	218	—	219	216	14	14	10	23	22	21
—	140	196	—	197	211	—	195	203	13	13	9	22	23	21
—	180	186	—	195	213	—	205	214	14	14	10	23	22	22
—	208	198	—	211	224	—	206	227	14	15	9	23	25	22
—	223	223	300	245	243	275	236	233	15	16	10	24	24	24
—	249	223	—	240	240	—	257	233	16	17	9	24	24	23
—	—	194	—	256	236	215	227	226	16	16	10	26	27	27
—	—	192	230	270	223	—	223	195	15	16	9	24	26	23
—	—	192	230	270	220	—	226	205	15	16	9	24	26	23
—	201.6	211.9	247.5	244.7	238.7	259.1	235.8	229.5	14.8	14.7	9.4	23.5	23.9	23.2
—	263	204	—	217	222	—	217	210	14	14	9	23	24	23
—	201	208	230	230	234	254	225	226	15	14	9	23	24	23
—	214	223	250	268	254	258	259	241	16	16	9	24	25	24
—	213	224	—	272	250	260	252	234	17	18	11	24	25	24
—	210	222	—	255	250	281	261	244	16	17	10	24	28	25
—	185	221	—	261	257	—	241	248	15	17	10	21	24	23
—	240	222	200	229	246	—	243	232	16	16	9	25	27	26
—	—	192	—	201	224	—	223	217	14	15	9	22	23	22
—	—	197	—	215	225	—	216	218	15	15	10	24	24	24
—	—	218	—	191	233	—	220	224	15	14	11	24	24	23
—	—	164	—	220	220	—	190	217	13	14	8	21	21	20
—	205	223	—	245	217	—	233	223	16	13	10	25	23	24
—	178	193	—	198	212	—	199	212	13	14	9	21	21	21
—	183	196	—	215	224	—	207	214	14	14	9	24	23	22
—	—	212	—	212	261	—	233	232	15	15	10	22	22	22
—	235	208	—	245	227	—	218	245	16	16	9	23	25	24
—	252	224	—	240	235	—	255	237	16	17	10	23	23	23
—	—	237	—	251	250	275	227	223	15	16	10	26	26	26
—	170	232	300	269	247	—	261	227	16	17	8	25	26	24
—	—	190	—	265	210	—	213	203	15	16	10	25	27	25
—	—	190	—	247	252	—	223	225	15	16	10	26	26	27
—	—	197	—	235	227	215	234	201	16	16	10	26	25	26
—	—	207	230	277	235	—	235	247	16	17	10	25	27	24
—	221	223	—	262	244	274	252	236	16	15	10	24	24	24
—	185	218	—	257	253	—	238	245	15	16	10	22	24	23
—	184	193	—	211	222	—	210	216	14	14	10	22	23	22
—	192	211	—	230	237	230	230	222	15	15	9	24	25	24

Tabell 11 (forts.). **Gjennomsnittlig slaktevekt.**

	spekalver (under 3 uker)			kalver (3 uker—1 år)		
	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr
Østfold	19	18	22	35	40	42
Akershus	19	19	19	36	38	45
Hedmark	18	19	22	40	50	40
Oppland	16	16	22	43	52	52
Buskerud	17	17	21	48	53	42
Vestfold	21	20	21	49	63	48
Telemark	19	20	22	42	49	47
Aust-Agder	19	19	21	35	34	44
Vest-Agder	16	17	20	40	41	41
Rogaland	15	15	19	35	58	41
Hordaland	14	15	18	36	60	44
Sogn og Fjordane	14	14	20	47	61	40
Møre og Romsdal	14	14	18	41	55	39
Sør-Trøndelag	16	17	21	48	62	44
Nord-Trøndelag	18	18	20	35	51	40
Nordland	14	15	22	41	56	35
Troms	15	15	17	41	43	32
Finnmark	14	15	17	41	44	32
Rikets bygder	16.1	16.8	20.2	41.7	51.7	41.5
Med inntil 20 dekar jordbruksareal	16	16	20	41	50	37
20.1—100 dekar jordbruksareal	16	17	20	42	54	40
Over 100 dekar jordbruksareal	17	18	20	43	46	45
A. Østlandet med Telemark.						
I. De sørøstlige slettebygder	19	18	21	41	44	46
II. Silurbygdene inne i landet	17	18	21	43	53	47
III. Mellom- eller skogbygder	18	20	21	42	47	39
IV. Dal- og fjellbygder	16	17	23	43	54	41
B. Agderfylkene.						
V. Kystbygder	17	18	17	44	42	47
VI. Mellom- eller skogbygder	17	18	22	39	42	40
VII. Dal- og fjellbygder	18	18	23	32	32	39
C. Vestlandet.						
VIII. Skiferlandsk. ved Boknfj.	14	15	21	49	71	37
IX. Jærens sletteland	15	15	18	36	48	39
X. Andre ytre bygder	14	14	18	40	57	40
XI. Indre bygder	14	15	19	42	62	43
D. Trøndelag.						
XII. Kystbygder	16	17	19	33	65	44
XIII. Ytre fjordbygder	17	17	18	43	57	43
XIV. Bygder ved Trondheimsfj.	18	18	20	42	54	42
XV. Dal- og fjellbygder	16	17	23	46	57	41
XVI. Andre indre bygder	18	18	20	43	56	41
E. Nord-Norge.						
XVII. Øyer	14	15	18	43	51	35
XVIII. Kystbygder	14	15	22	38	55	36
XIX. Fjord- og dalbygder	14	16	25	41	54	33
XX. Innlandsbygder	16	15	16	43	49	29
1. De beste jordbruksbygder	18	18	20	42	48	44
2. Mellom- eller skogbygder	18	20	21	42	46	39
3. Kystbygder	14	15	19	40	55	39
4. Indre bygder	15	16	21	42	56	40

Kg pr. dyr.

Storfe											
okser 1—2 år			okser over 2 år			kviger (som ikke har hatt kalv)			kyr (som har hatt kalv)		
Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr
146	162	121	207	253	247	105	126	112	154	156	159
126	167	122	211	263	223	107	113	112	162	160	163
118	150	120	—	249	232	88	116	112	147	149	152
117	131	117	208	203	194	90	105	98	130	135	141
101	145	112	—	212	245	77	100	95	124	138	137
128	159	123	170	221	257	108	143	122	151	163	165
96	132	113	—	241	195	90	101	102	138	146	152
75	121	109	—	148	275	100	104	91	124	134	133
104	115	104	—	183	225	91	97	91	132	128	134
92	132	99	—	202	190	70	106	98	151	144	146
96	115	101	130	174	252	77	93	83	149	116	121
99	102	88	—	160	165	78	83	76	98	103	107
91	121	102	—	200	179	79	86	83	112	121	119
102	139	117	215	214	241	96	102	106	166	152	151
111	150	114	216	235	249	104	118	107	158	156	158
85	120	110	180	191	232	77	100	93	124	129	128
120	111	101	150	156	237	80	98	91	121	133	133
140	107	97	150	170	237	83	88	91	118	132	133
111.5	134.0	110.9	198.0	222.9	224.6	91.0	105.0	99.7	135.6	139.8	140.9
87	110	93	—	168	208	78	98	91	120	126	129
103	125	104	157	192	204	86	102	94	124	134	134
129	161	124	206	245	234	109	119	113	157	158	161
130	166	124	197	253	238	106	128	115	155	161	165
109	159	127	243	247	246	87	120	114	143	152	154
112	143	109	—	233	207	83	103	99	123	138	142
107	125	110	191	191	189	86	108	97	134	136	140
—	105	120	—	200	250	97	95	93	140	134	143
96	120	107	—	170	223	100	105	91	128	132	130
115	121	91	—	159	275	60	89	89	100	120	123
83	126	122	—	184	138	—	80	109	—	139	157
96	141	109	—	206	201	—	129	105	143	154	152
90	108	89	130	188	200	76	87	81	123	115	117
99	116	99	—	179	180	87	91	83	115	120	122
104	142	118	281	217	247	—	101	104	185	141	148
85	145	108	—	220	284	130	109	103	—	145	150
118	151	112	183	239	242	106	115	111	176	163	166
82	130	124	—	187	213	83	105	100	132	151	139
104	142	119	—	202	231	88	108	107	124	153	152
81	106	105	—	188	239	89	95	89	109	130	126
81	121	107	180	183	229	74	107	95	117	128	131
93	116	114	—	170	206	69	94	94	123	125	125
116	128	106	150	176	245	—	97	93	137	143	142
122	158	121	200	242	237	101	124	113	151	158	161
110	139	109	—	229	209	84	103	98	123	137	140
88	117	99	197	196	225	81	92	87	122	124	126
101	123	108	185	187	195	83	100	93	129	132	133

Tabell 11 (forts.). **Gjennomsnittlig slaktvekt.**

	Geiter					
	under 1 år (kje)			over 1 år		
	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr
Østfold	—	—	—	—	16	—
Akershus	—	7	6	20	22	20
Hedmark	7	9	7	16	14	17
Oppland	5	4	7	15	17	17
Buskerud	9	4	8	15	14	16
Vestfold	—	—	—	—	—	25
Telemark	9	10	8	13	15	14
Aust-Agder	5	—	—	—	23	17
Vest-Agder	9	8	5	14	16	16
Rogaland	11	8	5	17	12	15
Hordaland	7	7	5	15	15	16
Sogn og Fjordane	7	8	6	14	14	14
Møre og Romsdal	7	7	4	14	14	13
Sør-Trøndelag	7	6	6	13	14	15
Nord-Trøndelag	6	5	5	14	15	13
Nordland	8	7	6	17	17	16
Troms	8	—	7	17	17	18
Finnmark	9	—	7	17	17	18
Rikets bygder	6.9	6.4	5.9	15.0	14.6	15.4
Med inntil 20 dekar jordbruksareal	7	7	7	14	15	16
20.1—100 dekar jordbruksareal	7	7	6	15	15	15
Over 100 dekar jordbruksareal	5	5	6	16	15	16
A. Østlandet med Telemark.						
I. De sørøstlige slettebygder	—	7	5	16	18	21
II. Silurbygdene inne i landet	8	6	—	16	—	17
III. Mellom- eller skogbygder	6	12	8	15	14	17
IV. Dal- og fjellbygder	6	4	7	15	16	16
B. Agderfylkene.						
V. Kystbygder	5	—	—	—	24	23
VI. Mellom- eller skogbygder	—	8	—	—	12	12
VII. Dal- og fjellbygder	9	—	5	14	14	13
C. Vestlandet.						
VIII. Skiferlandsk. ved Boknfj.	—	—	—	—	—	—
IX. Jærens sletteland	—	—	—	—	—	—
X. Andre ytre bygder	9	9	6	15	14	14
XI. Indre bygder	7	7	5	14	14	14
D. Trøndelag.						
XII. Kystbygder	9	7	7	17	16	17
XIII. Ytre fjordbygder	7	6	5	14	13	14
XIV. Bygder ved Trondheimsfj.	5	4	7	14	14	14
XV. Dal- og fjellbygder	7	8	5	12	15	14
XVI. Andre indre bygder	7	6	10	15	14	20
E. Nord-Norge.						
XVII. Øyer	8	—	7	16	18	16
XVIII. Kystbygder	9	6	6	17	17	16
XIX. Fjord- og dalbygder	8	10	6	16	17	18
XX. Innlandsbygder	9	—	7	17	16	18
1. De beste jordbruksbygder	6	5	6	15	15	15
2. Mellom- eller skogbygder	6	12	8	15	14	17
3. Kystbygder	8	9	6	15	14	15
4. Indre bygder	7	6	6	15	15	15

Kg pr. dyr.

Svin											
under 4 måneder			over 4 måneder								
			fetesvin			avlsråner			avlspurker		
Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr	Eget forbruk	Solgt slakt	Liv-dyr
38	15	26	86	87	57	—	148	124	136	147	128
39	26	26	89	93	65	—	207	138	133	154	131
41	15	21	92	99	71	—	95	137	131	157	135
33	33	24	91	90	66	—	160	134	139	160	124
39	35	24	90	96	61	—	160	110	133	147	117
19	35	23	89	92	63	—	125	121	124	148	121
45	—	22	81	83	67	—	—	100	96	132	130
46	40	22	83	92	57	—	—	170	121	178	123
—	—	24	83	86	59	—	190	—	—	175	143
—	20	25	86	86	66	—	131	121	96	126	114
23	—	24	78	81	58	—	133	113	129	145	113
—	—	22	87	95	59	—	117	113	114	135	95
—	—	27	89	100	64	—	155	120	159	141	117
40	19	29	97	106	70	—	159	188	147	172	133
—	—	23	100	108	66	—	169	111	151	160	126
—	—	26	88	87	74	—	—	127	100	152	137
—	—	20	92	102	51	—	—	140	—	—	120
—	—	21	89	104	54	—	—	140	—	—	120
33.6	21.1	24.0	88.8	92.0	64.3	—	151.2	127.7	130.5	147.4	124.8
40	—	23	83	88	60	—	190	146	117	148	115
39	29	24	88	90	63	—	137	126	121	139	118
28	17	24	99	94	70	—	157	131	140	150	131
31	17	25	89	91	63	—	170	126	134	149	126
34	15	22	93	98	69	—	155	118	135	160	132
42	23	22	86	90	69	—	80	151	113	146	135
41	34	25	90	87	60	—	143	135	135	161	127
50	40	22	82	88	58	—	190	170	121	187	134
45	—	25	83	90	55	—	—	—	—	135	110
36	—	18	85	96	65	—	—	—	—	163	91
—	—	28	95	94	83	—	—	—	70	80	—
—	20	25	82	85	65	—	124	126	95	124	115
23	—	27	85	86	61	—	135	114	123	149	116
—	—	23	85	90	60	—	100	113	125	132	98
—	—	24	92	94	70	—	160	—	132	137	104
—	—	22	94	103	68	—	177	139	140	174	107
—	—	28	104	109	69	—	176	148	150	157	133
—	—	24	92	108	62	—	100	—	156	242	145
40	19	28	98	109	68	—	160	160	153	164	129
—	—	11	96	96	87	—	—	140	—	165	128
—	—	29	84	87	67	—	—	120	100	143	136
—	—	22	86	101	57	—	—	—	—	—	115
—	—	32	91	94	65	—	—	—	—	—	—
32	18	25	92	93	65	—	162	129	136	145	127
42	23	22	85	90	68	—	80	151	113	146	134
36	40	25	86	89	63	—	144	125	124	155	119
41	32	24	89	92	61	—	133	133	133	156	119

Tabell 12. Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.

Rikets bygder	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	15 062	9 243	1 273	595	77	554	3 080	3 733	8 519
1 og 2 år	39 074		4 136	335	—	421	1 615	6 420	24 383
3 og 4 år	39 238		4 642	241	11	145	271	3 757	43 282
5—16 år	116 992		6 291	596	48	573	2 718	5 212	124 924
over 16 år	27 608		432	485	126	1 820	6 115	498	23 437
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	32 661	729 120	8 807	20 068	187 009	141 437	133 937	10 124	41 258
kalver (3 uker—1 år)	222 108		8 291	3 802	61 932	27 896	30 328	5 055	197 545
okser 1—2 år	42 284		1 360	517	5 494	8 894	22 552	1 541	34 451
- over 2 år	8 862		348	89	706	1 529	5 358	368	7 302
kviger (som ikke har hatt kalv)	159 568		7 800	1 264	3 589	3 597	10 577	8 227	148 980
kyr (som har hatt kalv)	801 497		20 264	6 369	9 308	19 627	62 603	24 149	795 488
Sauer:									
under 1 år (lam)	798 970	859 176	26 465	104 337	298 551	107 060	150 433	29 124	811 561
over 1 år	907 831			34 623	92 841	37 075	40 372		886 465
Geiter:									
under 1 år (kje)	53 995	84 922	6 946	15 462	40 237	13 002	10 295	7 289	46 615
over 1 år	123 671			4 669	10 114	6 755	6 755		108 341
Svin:									
under 4 måneder	118 748	336 783	227 999	23 918	3 884	1 222	1 664	247 945	121 631
over 4 mndr. fetesvin	94 863		1 668	2 690	193 199	32 363	36 657	1 472	99 680
over 4 mndr. avlsråner	2 415		558	78	357	231	495	307	2 052
over 4 mndr. avlspurker	40 634		1 587	1 028	8 396	3 251	6 625	838	35 272
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	6,33	3,88	0,53	0,25	0,03	0,23	1,29	1,57	3,58
1 og 2 år	16,42		1,74	0,14	—	0,18	0,68	2,70	10,25
3 og 4 år	16,49		1,95	0,10	—	0,06	0,11	1,58	18,19
5—16 år	49,16		2,64	0,25	0,02	0,24	1,14	2,19	52,49
over 16 år	11,60		0,18	0,20	0,05	0,76	2,57	0,21	9,85
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2,58	57,55	0,70	1,58	14,80	11,16	10,57	0,80	3,26
kalver (3 uker—1 år)	17,53		0,65	0,30	4,89	2,20	2,39	0,40	15,59
okser 1—2 år	3,34		0,11	0,04	0,43	0,70	1,78	0,12	2,72
- over 2 år	0,70		0,03	0,01	0,06	0,12	0,42	0,03	0,58
kviger (som ikke har hatt kalv)	12,59		0,62	0,10	0,28	0,28	0,83	0,65	11,76
kyr (som har hatt kalv)	63,26		1,60	0,50	0,74	1,55	4,94	1,91	62,79
Sauer:									
under 1 år (lam)	46,81	50,34	1,55	6,11	17,49	6,27	8,81	1,71	47,55
over 1 år	53,19			2,03	5,44	2,17	2,37		51,94
Geiter:									
under 1 år (kje)	30,39	47,80	3,91	8,70	22,65	7,32	5,79	4,10	26,24
over 1 år	69,61			2,63	5,69	3,80	3,80		60,98
Svin:									
under 4 måneder	46,27	131,22	88,83	9,32	1,51	0,48	0,65	96,60	47,39
over 4 mndr. fetesvin	36,96		0,65	1,05	75,27	12,61	14,28	0,57	38,84
over 4 mndr. avlsråner	0,94		0,22	0,03	0,14	0,09	0,19	0,12	0,80
over 4 mndr. avlspurker	15,83		0,62	0,40	3,27	1,27	2,58	0,33	13,74

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Østfold	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	949	563	138	36	24	—	73	319	554
1 og 2 år	2 990		162	49	—	12	159	404	1 854
3 og 4 år	3 023		242	12	—	—	24	234	3 244
5—16 år	8 925		518	36	—	—	269	307	9 553
over 16 år	1 844		34	36	—	73	527	62	1 527
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 440	44 516	931	1 377	6 140	10 396	15 229	755	1 291
kalver (3 uker—1 år)	11 931		660	124	1 385	1 019	2 971	163	9 584
okser 1—2 år	3 165		163	23	326	405	1 362	93	2 592
- over 2 år	1 038		23	—	93	186	801	23	679
kviger (som ikke har hatt kalv)	13 196		395	70	303	163	778	436	11 774
kyr (som har hatt kalv)	46 937		1 544	436	413	879	4 833	1 284	47 553
Sauer:									
under 1 år (lam)	6 048	3 686	303	219	3 450	684	547	423	3 495
over 1 år	6 974			164	2 683	506	547		4 293
Geiter:									
under 1 år (kje)	40	11	—	—	—	—	—	—	11
over 1 år	60			—	—	50	25		25
Svin:									
under 4 måneder	10 588	43 300	15 297	2 558	468	187	680	30 091	12 391
over 4 mndr. fetesvin	8 623		133	240	14 179	3 387	4 532	40	7 998
over 4 mndr. avlsråner	99		54	—	79	26	26	14	91
over 4 mndr. avlspurker	4 017		68	119	533	252	878	93	3 317
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	5,35	3,18	0,78	0,20	0,14	—	0,41	1,80	3,12
1 og 2 år	16,86		0,91	0,28	—	0,06	0,90	2,28	10,46
3 og 4 år	17,05		1,36	0,06	—	—	0,14	1,32	18,30
5—16 år	50,34		2,92	0,20	—	—	1,52	1,73	53,88
over 16 år	10,40		0,19	0,20	—	0,41	2,97	0,34	8,61
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1,85	57,29	1,20	1,77	7,90	13,38	19,60	0,97	1,66
kalver (3 uker—1 år)	15,36		0,85	0,16	1,78	1,31	3,82	0,21	12,33
okser 1—2 år	4,07		0,21	0,03	0,42	0,52	1,75	0,12	3,34
- over 2 år	1,34		0,03	—	0,12	0,24	1,03	0,03	0,87
kviger (som ikke har hatt kalv)	16,98		0,51	0,09	0,39	0,21	1,00	0,56	15,15
kyr (som har hatt kalv)	60,40		1,99	0,56	0,53	1,13	6,22	1,65	61,20
Sauer:									
under 1 år (lam)	46,44	28,31	2,32	1,68	26,49	5,25	4,20	3,25	26,84
over 1 år	53,56			1,26	20,60	3,89	4,20		32,97
Geiter:									
under 1 år (kje)	40,00	11,00	—	—	—	—	—	—	11,00
over 1 år	60,00			—	—	50,00	25,00		25,00
Svin:									
under 4 måneder	45,39	185,62	65,58	10,97	2,01	0,80	2,92	129,00	53,12
over 4 mndr. fetesvin	36,97		0,57	1,03	60,78	14,51	19,43	0,17	34,29
over 4 mndr. avlsråner	0,42		0,23	—	0,34	0,11	0,11	0,06	0,39
over 4 mndr. avlspurker	17,22		0,29	0,51	2,28	1,08	3,76	0,40	14,22

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Akershus	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet til eget bruk	Hjemmeslaktet til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	611	495	69	71	—	—	11	95	410
1 og 2 år	2 331		150	—	—	47	47	245	1 545
3 og 4 år	3 386		220	11	—	—	11	306	3 224
5—16 år	9 392		715	34	—	82	306	224	10 230
over 16 år	2 307		34	34	34	82	645	106	1 910
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2 108	48 826	751	1 427	7 974	12 290	13 804	770	2 030
kalver (3 uker—1 år)	13 209		605	105	1 900	1 357	2 372	254	11 412
okser 1—2 år	3 884		103	35	674	464	1 330	78	3 092
- over 2 år	1 369		35	—	176	192	656	—	1 230
kviger (som ikke har hatt kalv)	12 832		613	97	333	149	683	481	12 056
kyr (som har hatt kalv)	53 535		1 536	526	849	1 234	4 806	1 156	53 414
Sauer:									
under 1 år (lam)	7 599	6 488	287	630	3 103	1 321	598	377	6 342
over 1 år	9 278			220	2 002	451	397		8 211
Geiter:									
under 1 år (kje)	261	257	—	66	131	98	66	165	87
over 1 år	577			—	230	—	33		219
Svin:									
under 4 måneder	14 603	38 203	20 735	2 453	350	36	76	29 318	11 202
over 4 mndr. fetesvin	11 473		63	274	17 498	3 149	4 551	251	14 627
over 4 mndr. avlsråner	369		50	13	—	13	50	26	284
over 4 mndr. avlspurker	6 559		175	152	1 326	413	851	175	5 142
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	3,39	2,75	0,38	0,39	—	—	0,06	0,53	2,27
1 og 2 år	12,93		0,83	—	—	0,26	0,26	1,36	8,57
3 og 4 år	18,78		1,22	0,06	—	—	0,06	1,70	17,88
5—16 år	52,10		3,97	0,19	—	0,45	1,70	1,24	56,75
over 16 år	12,80		0,19	0,19	0,19	0,45	3,58	0,59	10,60
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2,43	56,16	0,86	1,64	9,17	14,14	15,88	0,89	2,34
kalver (3 uker—1 år)	15,19		0,70	0,12	2,19	1,56	2,73	0,29	13,13
okser 1—2 år	4,47		0,12	0,04	0,78	0,53	1,52	0,09	3,56
- over 2 år	1,57		0,04	—	0,20	0,22	0,75	—	1,41
kviger (som ikke har hatt kalv)	14,76		0,71	0,11	0,38	0,17	0,79	0,55	13,87
kyr (som har hatt kalv)	61,58		1,77	0,61	0,98	1,42	5,53	1,33	61,44
Sauer:									
under 1 år (lam)	45,03	38,44	1,70	3,73	18,39	7,83	3,54	2,23	37,58
over 1 år	54,97			1,30	11,88	2,67	2,35		48,65
Geiter:									
under 1 år (kje)	31,15	30,67	—	7,88	15,63	11,69	7,88	19,69	10,38
over 1 år	68,85			—	27,45	—	3,94		26,13
Svin:									
under 4 måneder	44,25	115,75	62,82	7,43	1,06	0,11	0,23	88,82	33,94
over 4 mndr. fetesvin	34,76		0,19	0,83	53,02	9,54	13,79	0,76	44,32
over 4 mndr. avlsråner	1,12		0,15	0,04	—	0,04	0,15	0,08	0,86
over 4 mndr. avlspurker	19,87		0,53	0,46	4,02	1,25	2,58	0,53	15,58

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Hedmark	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	940	441	78	33	—	23	89	197	455
1 og 2 år	2 939		283	33	—	—	89	429	2 010
3 og 4 år	2 479		361	23	—	—	33	326	2 493
5—16 år	12 177		881	89	10	89	319	505	12 842
over 16 år	2 297		45	55	10	197	562	33	1 977
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3 781	68 829	872	2 246	23 845	12 891	4 612	932	4 179
kalver (3 uker—1 år)	21 309		812	275	7 992	3 632	2 987	501	19 010
okser 1—2 år	2 610		107	60	358	501	1 362	167	2 047
- over 2 år	795		12	—	12	167	597	60	806
kviger (som ikke har hatt kalv)	15 013		740	84	203	322	1 040	633	14 889
kyr (som har hatt kalv)	75 888		1 659	466	1 338	1 995	6 295	2 067	73 856
Sauer:									
under 1 år (lam)	43 845	50 571	1 469	4 412	18 736	7 544	3 304	2 625	46 843
over 1 år	51 301			983	6 665	2 549	1 212		52 313
Geiter:									
under 1 år (kje)	2 143	7 771	799	1 927	4 468	728	57	507	1 746
over 1 år	8 503			364	1 131	249	154		7 885
Svin:									
under 4 måneder	19 600	36 418	28 390	2 259	476	36	268	25 638	18 977
over 4 mndr. fetesvin	10 317		241	197	26 091	4 889	3 181	208	10 849
over 4 mndr. avlsråner	138		11	—	85	11	25	11	106
over 4 mndr. avlspurker	5 558		255	96	1 719	501	611	36	4 658
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	4,51	2,12	0,37	0,16	—	0,11	0,43	0,95	2,18
1 og 2 år	14,11		1,36	0,16	—	—	0,43	2,06	9,65
3 og 4 år	11,90		1,73	0,11	—	—	0,16	1,56	11,97
5—16 år	58,45		4,23	0,43	0,05	0,43	1,53	2,42	61,65
over 16 år	11,03		0,22	0,26	0,05	0,95	2,70	0,16	9,49
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,17	57,65	0,73	1,88	19,97	10,80	3,86	0,78	3,50
kalver (3 uker—1 år)	17,85		0,68	0,23	6,69	3,04	2,50	0,42	15,92
okser 1—2 år	2,19		0,09	0,05	0,30	0,42	1,14	0,14	1,71
- over 2 år	0,66		0,01	—	0,01	0,14	0,50	0,05	0,68
kviger (som ikke har hatt kalv)	12,57		0,62	0,07	0,17	0,27	0,87	0,53	12,47
kyr (som har hatt kalv)	63,56		1,39	0,39	1,12	1,67	5,27	1,73	61,86
Sauer:									
under 1 år (lam)	46,08	53,15	1,55	4,64	19,69	7,93	3,47	2,77	49,23
over 1 år	53,92			1,03	7,01	2,68	1,27		54,98
Geiter:									
under 1 år (kje)	20,13	72,99	7,51	18,10	41,97	6,84	0,54	4,76	16,40
over 1 år	79,87			3,42	10,62	2,34	1,45		74,07
Svin:									
under 4 måneder	55,03	102,26	79,72	6,34	1,34	0,10	0,75	71,99	53,29
over 4 mndr. fetesvin	28,97		0,68	0,55	73,26	13,73	8,93	0,58	30,46
over 4 mndr. avlsråner	0,39		0,03	—	0,24	0,03	0,07	0,03	0,30
over 4 mndr. avlspurker	15,61		0,72	0,27	4,83	1,41	1,72	0,10	13,08

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Oppland	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	1 444	982	70	102	11	35	68	294	828
1 og 2 år	3 571		420	35	—	45	68	566	2 435
3 og 4 år	4 062		445	57	—	11	11	397	4 233
5—16 år	10 992		656	57	11	57	273	612	11 965
over 16 år	2 052		11	45	35	237	386	45	1 786
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2 395	71 542	740	2 529	22 984	19 104	5 591	979	3 987
kalver (3 uker—1 år)	20 990		765	186	6 000	2 765	2 132	372	17 563
okser 1—2 år	4 447		231	37	607	483	2 454	247	3 449
- over 2 år	1 251		49	12	161	149	831	37	886
kviger (som ikke har hatt kalv)	15 271		558	25	471	211	1 029	744	12 321
kyr (som har hatt kalv)	78 333		1 286	583	1 711	1 897	6 348	1 909	77 064
Sauer:									
under 1 år (lam)	54 610	59 392	1 477	5 653	16 011	13 647	10 066	2 229	55 978
over 1 år	59 385			1 453	6 959	3 997	2 849		56 022
Geiter:									
under 1 år (kje)	3 940	16 163	1 301	1 439	6 081	3 773	2 790	663	3 847
over 1 år	20 228			629	1 030	651	332		20 397
Svin:									
under 4 måneder	15 406	50 764	20 685	4 720	582	412	59	36 360	14 706
over 4 mndr. fetesvin	9 954		240	219	20 312	3 524	2 326	775	10 496
over 4 mndr. avlsråner	245		59	—	23	13	72	99	240
over 4 mndr. avlspurker	6 941		336	144	1 622	448	484	99	6 895
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	6,53	4,44	0,32	0,46	0,05	0,16	0,31	1,33	3,74
1 og 2 år	16,14		1,90	0,16	—	0,20	0,31	2,56	11,01
3 og 4 år	18,36		2,01	0,26	—	0,05	0,05	1,79	19,14
5—16 år	49,69		2,97	0,26	0,05	0,26	1,23	2,77	54,09
over 16 år	9,28		0,05	0,20	0,16	1,07	1,74	0,20	8,07
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1,95	58,31	0,60	2,06	18,73	15,57	4,56	0,80	3,25
kalver (3 uker—1 år)	17,11		0,62	0,15	4,89	2,25	1,74	0,30	14,32
okser 1—2 år	3,62		0,19	0,03	0,49	0,39	2,00	0,20	2,81
- over 2 år	1,02		0,04	0,01	0,13	0,12	0,68	0,03	0,72
kviger (som ikke har hatt kalv)	12,45		0,45	0,02	0,38	0,17	0,84	0,61	10,04
kyr (som har hatt kalv)	63,85		1,05	0,48	1,39	1,55	5,17	1,56	62,81
Sauer:									
under 1 år (lam)	47,91	52,10	1,30	4,96	14,05	11,97	8,83	1,95	49,11
over 1 år	52,09			1,27	6,10	3,51	2,50		49,14
Geiter:									
under 1 år (kje)	16,30	66,88	5,39	5,95	25,16	15,61	11,54	2,73	15,92
over 1 år	83,70			2,60	4,26	2,69	1,37		84,40
Svin:									
under 4 måneder	47,34	155,98	63,56	14,50	1,79	1,27	0,18	111,72	45,19
over 4 mndr. fetesvin	30,58		0,74	0,67	62,41	10,83	7,15	2,38	32,25
over 4 mndr. avlsråner	0,75		0,18	—	0,07	0,04	0,22	0,30	0,74
over 4 mndr. avlspurker	21,33		1,03	0,44	4,98	1,38	1,49	0,30	21,19

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Buskerud	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	517	190	74	21	—	—	11	136	190
1 og 2 år	1 597		231	—	—	11	83	220	1 165
3 og 4 år	1 760		242	21	—	—	—	146	2 040
5—16 år	6 018		399	21	—	74	74	282	6 300
over 16 år	1 860		11	11	—	146	272	32	1 643
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2 089	35 876	314	1 147	8 505	7 282	5 961	237	2 322
kalver (3 uker—1 år)	10 728		218	224	4 513	1 513	1 385	288	9 006
okser 1—2 år	1 928		192	—	699	385	750	45	1 423
- over 2 år	335		—	13	13	83	192	13	282
kviger (som ikke har hatt kalv)	8 638		282	45	538	192	442	513	7 676
kyr (som har hatt kalv)	40 381		1 244	346	1 320	1 288	2 929	1 288	39 367
Sauer:									
under 1 år (lam)	16 557	17 882	932	1 300	8 026	2 193	2 086	1 276	17 202
over 1 år	18 262			584	2 353	969	553		17 091
Geiter:									
under 1 år (kje)	1 052	2 486	263	252	746	315	—	84	1 943
over 1 år	3 141			95	231	53	—		3 223
Svin:									
under 4 måneder	7 297	12 979	15 085	1 415	335	—	61	9 657	6 715
over 4 mndr. fetesvin	5 092		95	111	13 472	1 503	1 516	61	5 294
over 4 mndr. avlsråner	153		36	—	25	12	12	38	119
over 4 mndr. avlspurker	2 212		107	12	433	38	433	50	1 744
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	4,40	1,62	0,63	0,18	—	—	0,09	1,16	1,62
1 og 2 år	13,59		1,97	—	—	0,09	0,71	1,87	9,91
3 og 4 år	14,97		2,06	0,18	—	—	—	1,24	17,36
5—16 år	51,21		3,40	0,18	—	0,63	0,63	2,40	53,61
over 16 år	15,83		0,09	0,09	—	1,24	2,31	0,27	13,98
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,26	55,97	0,49	1,79	13,27	11,36	9,30	0,37	3,62
kalver (3 uker—1 år)	16,73		0,34	0,35	7,04	2,36	2,16	0,45	14,05
okser 1—2 år	3,01		0,30	—	1,09	0,60	1,17	0,07	2,22
- over 2 år	0,52		—	0,02	0,02	0,13	0,30	0,02	0,44
kviger (som ikke har hatt kalv)	13,48		0,44	0,07	0,84	0,30	0,69	0,80	11,98
kyr (som har hatt kalv)	63,00		1,94	0,54	2,06	2,01	4,57	2,01	61,42
Sauer:									
under 1 år (lam)	47,55	51,36	2,67	3,73	23,05	6,30	5,99	3,67	49,40
over 1 år	52,45			1,68	6,76	2,78	1,59		49,09
Geiter:									
under 1 år (kje)	25,09	59,29	6,27	6,01	17,79	7,51	—	2,00	46,34
over 1 år	74,91			2,27	5,51	1,26	—		76,87
Svin:									
under 4 måneder	49,46	87,97	102,24	9,59	2,27	—	0,41	65,45	45,51
over 4 mndr. fetesvin	34,51		0,64	0,75	91,31	10,19	10,27	0,41	35,88
over 4 mndr. avlsråner	1,04		0,24	—	0,17	0,08	0,08	0,26	0,81
over 4 mndr. avlspurker	14,99		0,73	0,08	2,93	0,26	2,93	0,34	11,82

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Vestfold	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	456	185	41	10	10	33	10	78	213
1 og 2 år	2 037		134	—	—	—	90	123	1 114
3 og 4 år	1 707		227	—	—	33	—	169	2 244
5—16 år	5 058		351	23	—	45	112	201	5 417
over 16 år	2 118		41	55	—	90	492	55	1 738
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 601	26 086	407	759	3 833	6 158	7 519	560	1 252
kalver (3 uker—1 år)	7 866		261	77	1 045	439	1 188	163	7 312
okser 1—2 år	2 619		10	10	571	790	1 119	10	2 484
- over 2 år	643		—	—	122	255	265	—	492
kviger (som ikke har hatt kalv)	7 669		226	46	305	163	413	317	5 856
kyr (som har hatt kalv)	30 167		1 134	285	484	683	2 558	1 086	30 070
Sauer:									
under 1 år (lam)	4 707	3 855	303	527	1 872	564	1 110	206	3 672
over 1 år	6 330			263	1 343	451	696		4 491
Geiter:									
under 1 år (kje)	66	—	—	—	66	—	—	—	—
over 1 år	136			—	61	—	—		75
Svin:									
under 4 måneder	7 036	19 411	14 177	885	180	—	24	14 523	6 541
over 4 mndr. fetesvin	5 787		154	132	10 894	1 994	3 383	72	7 170
over 4 mndr. avlsråner	119		24	—	—	12	—	24	146
over 4 mndr. avlspurker	2 063		84	48	442	192	298	132	1 763
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	4,01	1,63	0,36	0,09	0,09	0,29	0,09	0,69	1,87
1 og 2 år	17,90		1,18	—	—	—	0,79	1,08	9,79
3 og 4 år	15,01		2,00	—	—	0,29	—	1,49	19,73
5—16 år	44,46		3,09	0,20	—	0,40	0,98	1,77	47,62
over 16 år	18,62		0,36	0,48	—	0,79	4,32	0,48	15,28
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,16	51,59	0,80	1,50	7,58	12,18	14,87	1,11	2,48
kalver (3 uker—1 år)	15,56		0,52	0,15	2,07	0,87	2,34	0,32	14,46
okser 1—2 år	5,18		0,02	0,02	1,13	1,56	2,21	0,02	4,91
- over 2 år	1,27		—	—	0,24	0,50	0,52	—	0,97
kviger (som ikke har hatt kalv)	15,17		0,45	0,09	0,60	0,32	0,82	0,63	11,58
kyr (som har hatt kalv)	59,66		2,24	0,56	0,96	1,35	5,06	2,14	59,47
Sauer:									
under 1 år (lam)	42,65	34,93	2,74	4,77	16,96	5,11	10,06	1,86	33,27
over 1 år	57,35			2,38	12,17	4,09	6,31		40,69
Geiter:									
under 1 år (kje)	32,67	—	—	—	32,67	—	—	—	—
over 1 år	67,33			—	30,20	—	—		37,13
Svin:									
under 4 måneder	46,89	129,36	94,48	5,90	1,20	—	0,16	96,79	43,59
over 4 mndr. fetesvin	38,57		1,03	0,88	72,60	13,29	22,54	0,48	47,78
over 4 mndr. avlsråner	0,79		0,16	—	—	0,08	—	0,16	0,97
over 4 mndr. avlspurker	13,75		0,56	0,32	2,95	1,28	1,99	0,88	11,77

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Telemark	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	513	220	—	12	—	22	22	88	220
1 og 2 år	1 596		100	12	—	22	12	187	927
3 og 4 år	1 443		268	—	—	22	12	143	1 974
5—16 år	4 502		423	—	—	22	99	331	4 677
over 16 år	1 568		20	43	—	34	396	34	1 342
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 589	24 527	265	749	6 642	4 836	5 310	346	1 449
kalver (3 uker—1 år)	6 068		210	51	1 943	1 173	822	325	4 809
okser 1—2 år	543		43	9	64	94	287	73	348
- over 2 år	130		—	—	—	—	86	—	108
kviger (som ikke har hatt kalv)	5 415		361	51	167	150	389	547	5 143
kyr (som har hatt kalv)	29 094		858	129	317	856	2 323	1 540	27 967
Sauer:									
under 1 år (lam)	18 870	17 921	655	1 299	6 576	3 669	2 031	1 072	17 556
over 1 år	18 561			496	3 580	2 220	1 025		16 483
Geiter:									
under 1 år (kje)	637	1 475	157	512	504	63	430	274	466
over 1 år	2 456			28	357	110	174		1 807
Svin:									
under 4 måneder	6 031	11 344	12 974	774	181	—	25	8 446	6 031
over 4 mndr. fetesvin	5 473		103	143	11 654	1 383	1 487	13	5 166
over 4 mndr. avlsråner	125		—	—	25	—	13	25	53
over 4 mndr. avlspurker	1 618		64	13	568	103	322	52	1 255
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	5,33	2,29	—	0,12	—	0,23	0,23	0,91	2,29
1 og 2 år	16,59		1,04	0,12	—	0,23	0,12	1,94	9,63
3 og 4 år	15,00		2,79	—	—	0,23	0,12	1,49	20,52
5—16 år	46,79		4,40	—	—	0,23	1,03	3,44	48,61
over 16 år	16,29		0,21	0,45	—	0,35	4,12	0,35	13,95
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,71	57,25	0,62	1,75	15,50	11,29	12,40	0,81	3,38
kalver (3 uker—1 år)	14,16		0,49	0,12	4,54	2,74	1,92	0,76	11,23
okser 1—2 år	1,27		0,10	0,02	0,15	0,22	0,67	0,17	0,81
- over 2 år	0,30		—	—	—	—	0,20	—	0,25
kviger (som ikke har hatt kalv)	12,64		0,84	0,12	0,39	0,35	0,91	1,28	12,01
kyr (som har hatt kalv)	67,92		2,00	0,30	0,74	2,00	5,42	3,59	65,28
Sauer:									
under 1 år (lam)	50,41	47,88	1,75	3,47	17,57	9,80	5,43	2,87	46,90
over 1 år	49,59			1,33	9,56	5,93	2,74		44,04
Geiter:									
under 1 år (kje)	20,59	47,69	5,08	16,55	16,29	2,04	13,90	8,86	15,07
over 1 år	79,41			0,91	11,54	3,56	5,63		58,42
Svin:									
under 4 måneder	45,53	85,63	97,94	5,84	1,37	—	0,19	63,76	45,53
over 4 mndr. fetesvin	41,32		0,78	1,08	87,97	10,44	11,23	0,10	39,00
over 4 mndr. avlsråner	0,94		—	—	0,19	—	0,10	0,19	0,40
over 4 mndr. avlspurker	12,21		0,48	0,10	4,29	0,78	2,43	0,39	9,47

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Aust-Agder	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	136	96	—	9	—	—	18	54	41
1 og 2 år	485		84	18	—	—	9	109	273
3 og 4 år	939		156	—	—	—	—	72	939
5—16 år	2 605		217	—	—	—	64	179	2 861
over 16 år	592		—	—	—	18	100	9	537
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	795	13 200	116	308	3 651	2 579	3 394	175	520
kalver (3 uker—1 år)	2 274		188	43	505	463	516	103	2 351
okser 1—2 år	358		51	—	21	32	186	63	304
- over 2 år	194		—	—	—	23	69	23	80
kviger (som ikke har hatt kalv)	2 499		116	—	11	21	278	226	2 284
kyr (som har hatt kalv)	15 136		688	82	82	226	1 896	927	14 193
Sauer:									
under 1 år (lam)	11 600	12 763	1 019	893	4 531	1 622	2 518	811	12 032
over 1 år	13 215			463	1 602	472	966		12 687
Geiter:									
under 1 år (kje)	79	359	34	—	399	—	—	—	39
over 1 år	489			—	21	42	21		439
Svin:									
under 4 måneder	2 218	4 762	7 922	829	92	18	—	3 451	3 172
over 4 mndr. fetesvin	3 057		61	37	6 474	808	535	12	2 397
over 4 mndr. avlsråner	51		—	—	12	—	—	—	61
over 4 mndr. avlspurker	521		37	—	87	37	49	12	546
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	2,86	2,02	—	0,19	—	—	0,38	1,14	0,86
1 og 2 år	10,20		1,77	0,38	—	—	0,19	2,29	5,74
3 og 4 år	19,74		3,28	—	—	—	—	1,51	19,74
5—16 år	54,76		4,56	—	—	—	1,35	3,76	60,14
over 16 år	12,44		—	—	—	0,38	2,12	0,19	11,29
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,74	62,10	0,55	1,45	17,08	12,13	15,97	0,82	2,45
kalver (3 uker—1 år)	10,70		0,88	0,20	2,38	2,18	2,43	0,48	11,06
okser 1—2 år	1,69		0,24	—	0,10	0,15	0,88	0,30	1,43
- over 2 år	0,91		—	—	—	0,11	0,32	0,11	0,38
kviger (som ikke har hatt kalv)	11,76		0,55	—	0,05	0,10	1,31	1,06	10,75
kyr (som har hatt kalv)	71,20		3,24	0,39	0,39	1,06	8,92	4,36	66,77
Sauer:									
under 1 år (lam)	46,75	51,43	4,10	3,60	18,26	6,54	10,15	3,27	48,49
over 1 år	53,25			1,87	6,46	1,90	3,89		51,13
Geiter:									
under 1 år (kje)	13,91	63,20	5,99	—	70,25	—	—	—	6,87
over 1 år	86,09			—	3,70	7,39	3,70		77,29
Svin:									
under 4 måneder	37,93	81,44	135,49	14,18	1,57	0,31	—	59,02	54,25
over 4 mndr. fetesvin	52,29		1,04	0,63	110,72	13,82	9,15	0,21	41,00
over 4 mndr. avlsråner	0,87		—	—	0,21	—	—	—	1,04
over 4 mndr. avlspurker	8,91		0,63	—	1,49	0,63	0,84	0,21	9,34

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Vest-Agder	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	276	87	51	—	—	—	11	46	138
1 og 2 år	699		127	11	—	—	11	161	368
3 og 4 år	1 071		136	11	—	—	—	148	1 163
5—16 år	2 608		261	35	—	11	91	161	2 963
over 16 år	762		—	11	—	11	252	—	475
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 161	21 386	234	756	4 493	1 641	7 592	345	1 346
kalver (3 uker—1 år)	4 991		274	113	970	705	1 856	142	4 938
okser 1—2 år	571		80	11	101	51	457	22	483
- over 2 år	94		11	—	—	—	51	11	112
kviger (som ikke har hatt kalv)	4 511		334	40	51	80	552	468	4 172
kyr (som har hatt kalv)	24 811		1 129	236	51	214	1 969	1 864	23 694
Sauer:									
under 1 år (lam)	23 329	23 050	1 023	2 639	8 568	1 835	8 756	978	21 556
over 1 år	22 634			969	2 408	565	1 566		20 196
Geiter:									
under 1 år (kje)	189	131	6	8	119	—	66	8	99
over 1 år	376			8	15	15	156		208
Svin:									
under 4 måneder	1 433	376	5 512	67	14	—	—	255	1 975
over 4 mndr. fetesvin	1 373		69	26	3 641	415	641	—	1 660
over 4 mndr. avlsråner	7		—	—	—	—	14	—	—
over 4 mndr. avlspurker	69		—	—	—	14	94	—	23
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	5,10	1,61	0,94	—	—	—	0,20	0,85	2,55
1 og 2 år	12,91		2,34	0,20	—	—	0,20	2,97	6,79
3 og 4 år	19,77		2,51	0,20	—	—	—	2,73	21,47
5—16 år	48,15		4,82	0,65	—	0,20	1,68	2,97	54,71
over 16 år	14,07		—	0,20	—	0,20	4,65	—	8,77
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,21	59,18	0,65	2,09	12,43	4,54	21,00	0,95	3,72
kalver (3 uker—1 år)	13,81		0,76	0,31	2,68	1,95	5,14	0,39	13,66
okser 1—2 år	1,58		0,22	0,03	0,28	0,14	1,26	0,06	1,34
— over 2 år	0,26		0,03	—	—	—	0,14	0,03	0,31
kviger (som ikke har hatt kalv)	12,48		0,92	0,11	0,14	0,22	1,53	1,29	11,54
kyr (som har hatt kalv)	68,66		3,12	0,65	0,14	0,59	5,45	5,16	65,56
Sauer:									
under 1 år (lam)	50,76	50,15	2,22	5,74	18,64	3,99	19,05	2,13	46,90
over 1 år	49,24			2,11	5,24	1,23	3,41		43,94
Geiter:									
under 1 år (kje)	33,45	23,19	1,06	1,42	21,06	—	11,68	1,42	17,52
over 1 år	66,55			1,42	2,65	2,65	27,61		36,81
Svin:									
under 4 måneder	49,72	13,05	191,26	2,32	0,49	—	—	8,85	68,53
over 4 mndr. fetesvin	47,64		2,40	0,90	126,34	14,40	22,24	—	57,60
over 4 mndr. avlsråner	0,24		—	—	—	—	0,49	—	—
over 4 mndr. avlspurker	2,40		—	—	—	0,49	3,26	—	0,80

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Rogaland	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	1 610	1 325	43	—	—	12	728	303	1 271
1 og 2 år	3 771		303	—	—	—	258	762	1 993
3 og 4 år	3 584		357	12	—	—	67	492	3 714
5—16 år	9 039		250	22	—	—	212	548	9 520
over 16 år	1 858		22	22	—	45	438	12	1 731
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 767	60 626	1 264	1 255	7 430	2 618	35 750	1 507	2 093
kalver (3 uker—1 år)	12 789		641	334	804	163	1 959	352	10 564
okser 1—2 år	3 219		163	81	172	235	2 456	145	2 517
- over 2 år	270		45	9	—	—	289	36	465
kviger (som ikke har hatt kalv)	12 599		668	99	36	45	713	470	11 908
kyr (som har hatt kalv)	59 672		2 087	506	81	289	5 607	1 733	63 089
Sauer:									
under 1 år (lam)	131 377	132 798	3 461	17 964	15 052	5 248	79 959	4 614	122 749
over 1 år	153 473			7 324	7 728	1 384	17 013		142 074
Geiter:									
under 1 år (kje)	1 449	1 282	136	588	522	43	1 111	43	884
over 1 år	3 527			218	88	43	305		2 549
Svin:									
under 4 måneder	8 700	42 657	14 604	2 975	224	286	436	28 122	12 037
over 4 mndr. fetesvin	7 054		12	523	10 101	2 058	8 695	—	6 160
over 4 mndr. avlsråner	202		101	12	24	—	74	12	161
over 4 mndr. avlspurker	4 146		176	212	101	88	1 818	136	3 397
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	8,11	6,67	0,22	—	—	0,06	3,67	1,53	6,40
1 og 2 år	18,99		1,53	—	—	—	1,30	3,84	10,03
3 og 4 år	18,04		1,80	0,06	—	—	0,34	2,48	18,70
5—16 år	45,51		1,26	0,11	—	—	1,07	2,76	47,93
over 16 år	9,35		0,11	0,11	—	0,23	2,21	0,06	8,72
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1,96	67,13	1,40	1,39	8,23	2,90	39,58	1,67	2,32
kalver (3 uker—1 år)	14,16		0,71	0,37	0,89	0,18	2,17	0,39	11,70
okser 1—2 år	3,56		0,18	0,09	0,19	0,26	2,72	0,16	2,79
- over 2 år	0,30		0,05	0,01	—	—	0,32	0,04	0,51
kviger (som ikke har hatt kalv)	13,95		0,74	0,11	0,04	0,05	0,78	0,52	13,18
kyr (som har hatt kalv)	66,07		2,31	0,56	0,09	0,32	6,21	1,92	69,85
Sauer:									
under 1 år (lam)	46,12	46,62	1,21	6,31	5,28	1,84	28,07	1,62	43,09
over 1 år	53,88			2,57	2,71	0,49	5,97		49,88
Geiter:									
under 1 år (kje)	29,12	25,76	2,73	11,82	10,49	0,86	22,33	0,86	17,77
over 1 år	70,88			4,38	1,77	0,86	6,13		51,23
Svin:									
under 4 måneder	43,28	212,20	72,65	14,80	1,11	1,42	2,17	139,90	59,88
over 4 mndr. fetesvin	35,09		0,06	2,60	50,25	10,24	43,25	—	30,64
over 4 mndr. avlsråner	1,00		0,50	0,06	0,12	—	0,37	0,06	0,80
over 4 mndr. avlspurker	20,63		0,88	1,05	0,50	0,44	9,04	0,68	16,90

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Hordaland	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	827	642	66	21	21	11	260	282	566
1 og 2 år	2 233		266	43	—	—	108	388	1 111
3 og 4 år	2 617		343	11	11	11	33	162	2 821
5—16 år	6 173		209	11	—	21	184	205	6 916
over 16 år	1 445		33	21	—	33	388	21	1 194
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 629	49 924	621	1 043	12 562	13 201	11 294	1 066	1 733
kalver (3 uker—1 år)	11 299		804	374	1 362	685	1 884	483	9 154
okser 1—2 år	1 909		31	31	78	195	1 526	140	1 548
- over 2 år	349		8	—	8	—	171	31	214
kviger (som ikke har hatt kalv)	8 968		541	148	31	86	818	498	9 271
kyr (som har hatt kalv)	54 558		1 306	521	195	732	5 036	1 455	54 383
Sauer:									
under 1 år (lam)	105 117	107 630	3 160	21 220	35 687	12 865	14 582	2 976	101 169
over 1 år	123 812			7 348	12 567	5 242	5 014		121 049
Geiter:									
under 1 år (kje)	6 757	8 453	1 194	2 540	3 597	994	1 079	2 646	4 690
over 1 år	12 588			592	592	634	1 353		10 275
Svin:									
under 4 måneder	5 125	17 385	16 406	1 185	253	15	—	14 757	5 346
over 4 mndr. fetesvin	6 385		113	183	13 239	2 273	1 484	15	6 094
over 4 mndr. avlsråner	127		99	28	—	28	56	15	137
over 4 mndr. avlspurker	1 701		71	84	281	212	183	28	1 516
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	6,22	4,83	0,50	0,16	0,16	0,08	1,96	2,12	4,26
1 og 2 år	16,80		2,00	0,32	—	—	0,81	2,92	8,36
3 og 4 år	19,68		2,58	0,08	0,08	0,08	0,25	1,22	21,22
5—16 år	46,43		1,57	0,08	—	0,16	1,38	1,54	52,02
over 16 år	10,87		0,25	0,16	—	0,25	2,92	0,16	8,98
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2,08	63,42	0,79	1,32	15,96	16,77	14,35	1,35	2,20
kalver (3 uker—1 år)	14,35		1,02	0,48	1,73	0,87	2,39	0,61	11,63
okser 1—2 år	2,43		0,04	0,04	0,10	0,25	1,94	0,18	1,97
- over 2 år	0,44		0,01	—	0,01	—	0,22	0,04	0,27
kviger (som ikke har hatt kalv)	11,39		0,69	0,19	0,04	0,11	1,04	0,63	11,78
kyr (som har hatt kalv)	69,31		1,66	0,66	0,25	0,93	6,40	1,85	69,08
Sauer:									
under 1 år (lam)	45,92	47,01	1,38	9,27	15,59	5,62	6,37	1,30	44,19
over 1 år	54,08			3,21	5,49	2,29	2,19		52,88
Geiter:									
under 1 år (kje)	34,93	43,70	6,18	13,13	18,59	5,14	5,58	13,67	24,24
over 1 år	65,07			3,06	3,06	3,28	6,99		53,11
Svin:									
under 4 måneder	38,43	130,34	123,00	8,89	1,90	0,11	—	110,64	40,07
over 4 mndr. fetesvin	47,87		0,85	1,37	99,26	17,04	11,13	0,11	45,69
over 4 mndr. avlsråner	0,95		0,74	0,21	—	0,21	0,42	0,11	1,03
over 4 mndr. avlspurker	12,75		0,53	0,63	2,11	1,59	1,37	0,21	11,37

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1947—20/6 1947.**

Sogn og Fjordane	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	1 986	1 126	43	60	—	133	722	446	1 094
1 og 2 år	3 368		374	36	—	73	301	951	1 962
3 og 4 år	2 389		385	60	—	12	24	301	2 870
5—16 år	4 643		128	12	—	12	149	385	4 772
over 16 år	1 112		—	12	—	73	192	12	890
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 136	45 435	308	1 018	18 229	6 629	3 593	533	3 221
kalver (3 uker—1 år)	16 607		308	437	2 735	2 551	2 369	159	12 446
okser 1—2 år	3 421		24	95	95	978	2 727	143	2 935
- over 2 år	297		48	—	—	—	278	8	238
kviger (som ikke har hatt kalv)	9 283		253	103	95	461	930	310	7 791
kyr (som har hatt kalv)	48 518		577	325	95	1 136	3 211	2 178	48 163
Sauer:									
under 1 år (lam)	83 322	87 977	1 222	14 370	28 777	12 304	8 379	2 995	84 179
over 1 år	106 844			4 758	11 583	4 607	2 483		104 930
Geiter:									
under 1 år (kje)	16 283	16 690	448	3 661	7 325	2 696	3 265	1 915	13 256
over 1 år	29 406			1 397	1 260	2 136	2 894		23 022
Svin:									
under 4 måneder	4 604	13 863	11 805	682	186	62	12	11 439	4 742
over 4 mndr. fetesvin	4 492		87	136	10 296	966	669	—	4 935
over 4 mndr. avlsråner	116		12	—	37	25	25	—	135
over 4 mndr. avlspurker	1 146		50	12	520	123	62	—	1 111
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	14,71	8,34	0,32	0,44	—	0,99	5,34	3,30	8,10
1 og 2 år	24,95		2,77	0,27	—	0,54	2,23	7,05	14,54
3 og 4 år	17,70		2,85	0,44	—	0,09	0,18	2,23	21,26
5—16 år	34,40		0,95	0,09	—	0,09	1,10	2,85	35,35
over 16 år	8,24		—	0,09	—	0,54	1,42	0,09	6,59
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1,43	57,32	0,39	1,28	23,00	8,36	4,53	0,67	4,06
kalver (3 uker—1 år)	20,95		0,39	0,55	3,45	3,22	2,99	0,20	15,70
okser 1—2 år	4,32		0,03	0,12	0,12	1,23	3,44	0,18	3,70
- over 2 år	0,38		0,06	—	—	—	0,35	0,01	0,30
kviger (som ikke har hatt kalv)	11,71		0,32	0,13	0,12	0,58	1,17	0,39	9,83
kyr (som har hatt kalv)	61,21		0,73	0,41	0,12	1,43	4,05	2,75	60,76
Sauer:									
under 1 år (lam)	43,82	46,26	0,64	7,56	15,13	6,47	4,41	1,58	44,27
over 1 år	56,18			2,50	6,09	2,42	1,31		55,18
Geiter:									
under 1 år (kje)	35,64	36,53	0,98	8,01	16,03	5,90	7,15	4,19	29,01
over 1 år	64,36			3,06	2,76	4,68	6,33		50,39
Svin:									
under 4 måneder	44,45	133,84	113,97	6,58	1,80	0,60	0,12	110,44	45,78
over 4 mndr. fetesvin	43,37		0,84	1,31	99,40	9,33	6,46	—	47,64
over 4 mndr. avlsråner	1,12		0,12	—	0,36	0,24	0,24	—	1,30
over 4 mndr. avlspurker	11,06		0,48	0,12	5,02	1,19	0,60	—	10,73

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Møre og Romsdal	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	1 488	1 174	58	50	—	161	573	433	1 042
1 og 2 år	3 720		456	19	—	121	211	925	1 900
3 og 4 år	3 048		193	—	—	19	10	363	3 355
5—16 år	6 408		193	31	—	19	110	413	6 832
over 16 år	1 246		—	31	—	131	222	19	994
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2 724	53 818	563	862	22 143	12 574	5 067	674	2 477
kalver (3 uker—1 år)	13 125		734	128	3 830	1 860	1 740	213	11 128
okser 1—2 år	2 095		34	17	299	495	1 135	94	1 565
- over 2 år	415		17	9	—	—	273	60	257
kviger (som ikke har hatt kalv)	10 045		563	136	239	384	563	358	10 182
kyr (som har hatt kalv)	56 905		1 024	392	418	1 809	3 728	1 246	55 707
Sauer:									
under 1 år (lam)	73 352	78 322	1 542	11 550	35 216	12 101	4 351	1 639	75 317
over 1 år	79 561			2 681	7 828	2 696	1 456		77 942
Geiter:									
under 1 år (kje)	6 255	6 562	135	832	2 310	1 829	794	9	5 481
over 1 år	8 893			471	701	915	554		7 949
Svin:									
under 4 måneder	3 445	4 420	7 998	301	146	29	—	3 650	3 489
over 4 mndr. fetesvin	2 458		68	78	7 052	845	593	—	1 958
over 4 mndr. avlsråner	87		19	—	9	9	—	—	48
over 4 mndr. avlspurker	719		48	9	107	136	126	9	668
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	9,35	7,38	0,36	0,31	—	1,01	3,60	2,72	6,55
1 og 2 år	23,38		2,87	0,12	—	0,76	1,33	5,81	11,94
3 og 4 år	19,16		1,21	—	—	0,12	0,06	2,28	21,09
5—16 år	40,28		1,21	0,19	—	0,12	0,69	2,60	42,94
over 16 år	7,83		—	0,19	—	0,82	1,40	0,12	6,25
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,19	63,09	0,66	1,01	25,96	14,74	5,94	0,79	2,90
kalver (3 uker—1 år)	15,39		0,86	0,15	4,49	2,18	2,04	0,25	13,04
okser 1—2 år	2,46		0,04	0,02	0,35	0,58	1,33	0,11	1,83
- over 2 år	0,49		0,02	0,01	—	—	0,32	0,07	0,30
kviger (som ikke har hatt kalv)	11,77		0,66	0,16	0,28	0,45	0,66	0,42	11,94
kyr (som har hatt kalv)	66,70		1,20	0,46	0,49	2,12	4,37	1,46	65,30
Sauer:									
under 1 år (lam)	47,97	51,22	1,01	7,55	23,03	7,91	2,85	1,07	49,25
over 1 år	52,03			1,75	5,12	1,76	0,95		50,97
Geiter:									
under 1 år (kje)	41,29	43,32	0,89	5,49	15,25	12,07	5,24	0,06	36,18
over 1 år	58,71			3,11	4,63	6,04	3,66		52,48
Svin:									
under 4 måneder	51,35	65,88	119,21	4,49	2,18	0,43	—	54,40	52,00
over 4 mndr. fetesvin	36,64		1,01	1,16	105,11	12,60	8,84	—	29,18
over 4 mndr. avlsråner	1,30		0,28	—	0,13	0,13	—	—	0,72
over 4 mndr. avlspurker	10,71		0,72	0,13	1,59	2,03	1,88	0,13	9,96

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Sør-Trøndelag	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	1 404	562	77	65	11	96	256	150	476
1 og 2 år	2 926		363	21	—	54	75	387	2 173
3 og 4 år	2 790		275	11	—	21	11	226	3 211
5—16 år	8 946		286	96	11	43	192	376	9 376
over 16 år	1 649		11	11	11	192	407	11	1 319
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2 050	46 898	498	1 172	8 492	13 031	3 945	545	2 897
kalver (3 uker—1 år)	17 512		329	410	4 714	1 860	2 529	327	16 906
okser 1—2 år	3 775		34	8	369	938	2 069	59	3 241
- over 2 år	398		50	17	34	142	285	34	408
kviger (som ikke har hatt kalv)	9 472		380	92	234	352	737	319	9 357
kyr (som har hatt kalv)	50 881		979	327	319	1 860	3 861	1 098	50 268
Sauer:									
under 1 år (lam)	53 002	59 805	1 387	6 540	23 887	9 080	4 836	1 570	56 387
over 1 år	59 132			1 983	4 791	3 276	2 496		58 480
Geiter:									
under 1 år (kje)	5 029	6 611	247	714	4 627	1 166	120	176	4 009
over 1 år	8 863			296	945	682	429		7 586
Svin:									
under 4 måneder	5 156	12 040	14 795	775	271	71	10	8 227	5 604
over 4 mndr. fetesvin	5 845		71	61	11 576	2 152	1 364	—	7 012
over 4 mndr. avlsråner	119		30	—	—	21	30	30	111
over 4 mndr. avlspurker	1 039		21	51	252	201	131	10	1 156
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	7,93	3,17	0,43	0,37	0,06	0,54	1,45	0,85	2,69
1 og 2 år	16,52		2,05	0,12	—	0,30	0,42	2,18	12,27
3 og 4 år	15,75		1,55	0,06	—	0,12	0,06	1,28	18,13
5—16 år	50,49		1,61	0,54	0,06	0,24	1,08	2,12	52,93
over 16 år	9,31		0,06	0,06	0,06	1,08	2,30	0,06	7,45
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2,44	55,77	0,59	1,39	10,10	15,50	4,69	0,65	3,45
kalver (3 uker—1 år)	20,83		0,39	0,49	5,61	2,21	3,01	0,39	20,11
okser 1—2 år	4,49		0,04	0,01	0,44	1,12	2,46	0,07	3,85
— over 2 år	0,47		0,06	0,02	0,04	0,17	0,34	0,04	0,49
kviger (som ikke har hatt kalv)	11,26		0,45	0,11	0,28	0,42	0,88	0,38	11,13
kyr (som har hatt kalv)	60,51		1,16	0,39	0,38	2,21	4,59	1,31	59,78
Sauer:									
under 1 år (lam)	47,27	53,33	1,23	5,83	21,30	8,10	4,31	1,40	50,29
over 1 år	52,73			1,77	4,27	2,92	2,23		52,15
Geiter:									
under 1 år (kje)	36,20	47,59	1,78	5,14	33,31	8,39	0,86	1,27	28,86
over 1 år	63,80			2,13	6,80	4,91	3,09		54,61
Svin:									
under 4 måneder	42,40	99,02	121,68	6,37	2,23	0,58	0,08	67,66	46,09
over 4 mndr. fetesvin	48,07		0,58	0,50	95,21	17,70	11,22	—	57,67
over 4 mndr. avlsråner	0,98		0,25	—	—	0,17	0,25	0,25	0,91
over 4 mndr. avlspurker	8,55		0,17	0,42	2,07	1,65	1,08	0,08	9,51

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Nord-Trøndelag	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	771	461	112	47	—	—	130	199	427
1 og 2 år	2 316		191	—	—	12	82	212	1 608
3 og 4 år	2 220		270	12	—	—	35	177	2 443
5—16 år	7 796		303	94	—	12	189	388	8 167
over 16 år	1 671		67	47	12	82	235	35	1 533
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 929	38 854	626	1 126	9 082	9 003	2 331	414	2 236
kalver (3 uker—1 år)	14 068		425	225	3 369	1 946	1 619	268	14 038
okser 1—2 år	3 759		65	43	436	937	2 091	87	3 131
- over 2 år	463		14	—	22	101	363	22	404
kviger (som ikke har hatt kalv)	9 468		266	80	211	371	762	414	9 398
kyr (som har hatt kalv)	42 610		856	588	189	1 307	3 253	1 104	42 432
Sauer:									
under 1 år (lam)	36 912	42 014	1 282	3 012	15 709	6 423	1 959	1 086	40 508
over 1 år	43 998			1 698	6 186	2 905	1 053		43 667
Geiter:									
under 1 år (kje)	2 350	5 106	233	566	2 880	937	517	112	2 078
over 1 år	8 357			197	886	591	234		7 048
Svin:									
under 4 måneder	5 608	23 296	16 422	1 155	101	13	—	19 440	6 423
over 4 mndr. fetesvin	6 337		76	241	13 081	2 332	1 292	25	6 676
over 4 mndr. avlsråner	356		63	25	38	51	88	13	271
over 4 mndr. avlspurker	1 744		76	76	369	432	254	—	1 582
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	5,22	3,12	0,76	0,32	—	—	0,88	1,35	2,89
1 og 2 år	15,67		1,29	—	—	0,08	0,56	1,43	10,88
3 og 4 år	15,03		1,83	0,08	—	—	0,24	1,20	16,54
5—16 år	52,77		2,05	0,64	—	0,08	1,28	2,63	55,28
over 16 år	11,31		0,45	0,32	0,08	0,56	1,59	0,24	10,38
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2,66	53,74	0,87	1,56	12,56	12,45	3,22	0,57	3,09
kalver (3 uker—1 år)	19,46		0,59	0,31	4,66	2,69	2,24	0,37	19,42
okser 1—2 år	5,20		0,09	0,06	0,60	1,30	2,89	0,12	4,33
— over 2 år	0,64		0,02	—	0,03	0,14	0,50	0,03	0,56
kviger (som ikke har hatt kalv)	13,10		0,37	0,11	0,29	0,51	1,05	0,57	13,00
kyr (som har hatt kalv)	58,94		1,18	0,81	0,26	1,81	4,50	1,53	58,69
Sauer:									
under 1 år (lam)	45,62	51,93	1,58	3,72	19,42	7,94	2,42	1,34	50,07
over 1 år	54,38			2,10	7,65	3,59	1,30		53,97
Geiter:									
under 1 år (kje)	21,95	47,69	2,17	5,29	26,90	8,75	4,83	1,04	19,41
over 1 år	78,05			1,84	8,27	5,52	2,19		65,83
Svin:									
under 4 måneder	39,93	165,87	116,92	8,22	0,72	0,09	—	138,41	45,73
over 4 mndr. fetesvin	45,12		0,54	1,72	93,14	16,60	9,20	0,18	47,53
over 4 mndr. avlsråner	2,53		0,45	0,18	0,27	0,36	0,63	0,09	1,93
over 4 mndr. avlspurker	12,42		0,54	0,54	2,63	3,08	1,81	—	11,26

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Nordland	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	864	414	138	24	—	12	82	396	414
1 og 2 år	1 704		297	24	—	24	12	267	1 156
3 og 4 år	1 378		158	—	—	—	—	46	1 843
5—16 år	6 891		192	35	—	70	59	46	7 285
over 16 år	1 870		22	35	24	163	279	12	1 620
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2 234	47 924	225	1 301	12 465	3 738	1 524	214	4 447
kalver (3 uker—1 år)	24 424		582	456	12 425	4 310	1 006	398	24 465
okser 1—2 år	2 783		29	39	456	1 427	864	39	2 450
- over 2 år	553		—	29	29	145	126	10	441
kviger (som ikke har hatt kalv)	8 561		666	58	175	243	282	825	8 299
kyr (som har hatt kalv)	56 869		929	310	641	2 000	2 650	1 029	56 463
Sauer:									
under 1 år (lam)	81 889	93 290	1 848	7 117	45 103	11 013	3 912	2 252	91 139
over 1 år	82 086			2 120	8 350	2 449	624		85 034
Geiter:									
under 1 år (kje)	4 070	5 446	427	1 318	3 160	197	—	313	3 739
over 1 år	7 916			170	1 175	288	91		7 408
Svin:									
under 4 måneder	1 182	4 993	3 663	597	25	—	13	4 369	1 746
over 4 mndr. fetesvin	809		25	89	2 489	442	223	—	651
over 4 mndr. avlsråner	75		—	—	—	10	10	—	60
over 4 mndr. avlspurker	396		13	—	25	38	25	—	344
	Buskap 20/6 1946 = 100								
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	6,80	3,26	1,09	0,19	—	0,09	0,65	3,12	3,26
1 og 2 år	13,41		2,34	0,19	—	0,19	0,09	2,10	9,10
3 og 4 år	10,84		1,24	—	—	—	—	0,36	14,50
5—16 år	54,23		1,51	0,28	—	0,55	0,46	0,36	57,33
over 16 år	14,72		0,17	0,28	0,19	1,28	2,20	0,09	12,75
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	2,34	50,22	0,24	1,36	13,06	3,92	1,60	0,22	4,66
kalver (3 uker—1 år)	25,59		0,61	0,48	13,02	4,52	1,05	0,42	25,64
okser 1—2 år	2,92		0,03	0,04	0,48	1,50	0,91	0,04	2,57
- over 2 år	0,58		—	0,03	0,03	0,15	0,13	0,01	0,46
kviger (som ikke har hatt kalv)	8,97		0,70	0,06	0,18	0,25	0,30	0,86	8,70
kyr (som har hatt kalv)	59,60		0,97	0,32	0,67	2,10	2,78	1,08	59,17
Sauer:									
under 1 år (lam)	49,94	56,89	1,13	4,34	27,51	6,74	2,39	1,37	55,58
over 1 år	50,06			1,29	5,09	1,49	0,38		51,86
Geiter:									
under 1 år (kje)	33,96	45,44	3,56	11,00	26,36	1,64	—	2,61	31,19
over 1 år	66,04			1,42	9,80	2,40	0,76		61,81
Svin:									
under 4 måneder	48,01	202,80	148,78	24,25	1,02	—	0,53	177,46	70,92
over 4 mndr. fetesvin	32,86		1,02	3,61	101,10	17,95	9,06	—	26,44
over 4 mndr. avlsråner	3,05		—	—	—	0,41	0,41	—	2,44
over 4 mndr. avlspurker	16,08		0,53	—	1,02	1,54	1,02	—	13,97

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Troms	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	245	239	183	29	—	14	14	185	142
1 og 2 år	765		155	29	—	—	—	72	721
3 og 4 år	1 199		226	—	—	14	—	42	1 325
5—16 år	3 776		84	—	14	14	14	42	3 908
over 16 år	1 330		42	14	—	199	300	—	1 152
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	1 851	25 682	61	846	7 954	2 978	1 142	61	3 078
kalver (3 uker—1 år)	10 755		362	204	5 996	1 239	846	484	10 475
okser 1—2 år	1 062		—	15	143	424	327	31	584
- over 2 år	153		31	—	31	61	15	—	118
kviger (som ikke har hatt kalv)	5 349		501	77	158	174	143	596	5 035
kyr (som har hatt kalv)	31 879		705	265	703	1 112	1 188	1 081	30 807
Sauer:									
under 1 år (lam)	42 110	49 025	1 861	4 391	26 255	4 220	1 266	1 843	46 197
over 1 år	45 699			982	3 970	2 187	371		47 013
Geiter:									
under 1 år (kje)	3 177	5 043	460	967	3 138	142	—	348	3 428
over 1 år	7 572			190	1 346	285	—		6 408
Svin:									
under 4 måneder	648	502	920	253	—	50	—	177	422
over 4 mndr. fetesvin	248		50	—	913	192	141	—	220
over 4 mndr. avlsråner	27		—	—	—	—	—	—	27
over 4 mndr. avlspurker	185		5	—	10	20	5	5	150
			Buskap 20/6 1946 = 100						
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	3,35	3,27	2,50	0,40	—	0,19	0,19	2,53	1,94
1 og 2 år	10,46		2,12	0,40	—	—	—	0,98	9,86
3 og 4 år	16,39		3,09	—	—	0,19	—	0,57	18,11
5—16 år	51,62		1,15	—	0,19	0,19	0,19	0,57	53,42
over 16 år	18,18		0,57	0,19	—	2,72	4,10	—	15,75
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	3,62	50,31	0,12	1,66	15,58	5,83	2,24	0,12	6,03
kalver (3 uker—1 år)	21,07		0,71	0,40	11,75	2,43	1,66	0,95	20,52
okser 1—2 år	2,08		—	0,03	0,28	0,83	0,64	0,06	1,14
- over 2 år	0,30		0,06	—	0,06	0,12	0,03	—	0,23
kviger (som ikke har hatt kalv)	10,48		0,98	0,15	0,31	0,34	0,28	1,17	9,86
kyr (som har hatt kalv)	62,45		1,38	0,52	1,38	2,18	2,33	2,12	60,35
Sauer:									
under 1 år (lam)	47,96	55,83	2,12	5,00	29,90	4,81	1,44	2,10	52,61
over 1 år	52,04			1,12	4,52	2,49	0,42		53,54
Geiter:									
under 1 år (kje)	29,56	46,92	4,28	9,00	29,19	1,32	—	3,23	31,89
over 1 år	70,44			1,77	12,52	2,65	—		59,61
Svin:									
under 4 måneder	58,48	45,31	83,03	22,83	—	4,51	—	15,97	38,09
over 4 mndr. fetesvin	22,38		4,51	—	82,40	17,33	12,73	—	19,86
over 4 mndr. avlsråner	2,44		—	—	—	—	—	—	2,44
over 4 mndr. avlspurker	16,70		0,45	—	0,90	1,81	0,45	0,45	13,54

Tabell 12 (forts.). **Buskapenes sammensetning, tilgang og avgang 20/6 1946—20/6 1947.**

Finnmark	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947
		Født	Kjøpt	Selvdød ell. slaktet som utjenlig til menneskefd.	Hjemmeslaktet: til eget bruk	Hjemmeslaktet: til salg	Solgt til slakt	Solgt til livdyr	
a. Absolutte tall. Stkr.									
Hester:									
under 1 år (føll)	25	41	32	5	—	2	2	32	38
1 og 2 år	26		40	5	—	—	—	12	68
3 og 4 år	143		138	—	—	2	—	7	146
5—16 år	1 043		225	—	2	2	2	7	1 340
over 16 år	27		39	2	—	14	22	—	69
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	372	5 171	11	147	605	488	279	11	700
kalver (3 uker—1 år)	2 163		113	36	444	216	147	60	2 384
okser 1—2 år	136		—	3	25	60	50	5	258
- over 2 år	115		5	—	5	25	10	—	82
kviger (som ikke har hatt kalv)	779		337	13	28	30	25	72	1 568
kyr (som har hatt kalv)	5 323		723	46	102	110	112	104	6 998
Sauer:									
under 1 år (lam)	4 724	12 707	3 234	601	1 992	727	173	152	9 240
over 1 år	7 286			134	243	149	51		14 489
Geiter:									
under 1 år (kje)	218	1 076	1 106	72	164	21	—	26	812
over 1 år	583			14	45	11	—		1 818
Svin:									
under 4 måneder	68	70	609	35	—	7	—	25	112
over 4 mndr. fetesvin	86		7	—	237	51	44	—	317
over 4 mndr. avlsråner	—		—	—	—	—	—	—	2
over 4 mndr. avlspurker	—		1	—	1	3	1	1	5
Buskap 20/6 1946 = 100									
b. Relative tall.									
Hester:									
under 1 år (føll)	1,98	3,24	2,53	0,40	—	0,16	0,16	2,53	3,01
1 og 2 år	2,06		3,16	0,40	—	—	—	0,95	5,38
3 og 4 år	11,31		10,92	—	—	0,16	—	0,55	11,55
5—16 år	82,51		17,80	—	0,16	0,16	0,16	0,55	106,01
over 16 år	2,14		3,09	0,16	—	1,11	1,74	—	5,46
Storfe:									
spekalver (under 3 uker)	4,19	58,18	0,12	1,65	6,81	5,49	3,14	0,12	7,88
kalver (3 uker—1 år)	24,34		1,27	0,41	5,00	2,43	1,65	0,68	26,82
okser 1—2 år	1,53		—	0,03	0,28	0,68	0,56	0,06	2,90
- over 2 år	1,29		0,06	—	0,06	0,28	0,11	—	0,92
kviger (som ikke har hatt kalv)	8,76		3,79	0,15	0,32	0,34	0,28	0,81	17,64
kyr (som har hatt kalv)	59,89		8,13	0,52	1,15	1,24	1,26	1,17	78,74
Sauer:									
under 1 år (lam)	39,33	105,80	26,93	5,00	16,60	6,05	1,44	1,26	76,94
over 1 år	60,67			1,12	2,02	1,24	0,42		120,64
Geiter:									
under 1 år (kje)	27,22	134,33	138,08	8,99	20,47	2,62	—	3,24	101,37
over 1 år	72,78			1,75	5,62	1,37	—		226,97
Svin:									
under 4 måneder	44,16	45,45	395,45	22,73	—	4,55	—	16,23	72,73
over 4 mndr. fetesvin	55,84		4,55	—	153,90	33,12	28,57	—	205,84
over 4 mndr. avlsråner	—		—	—	—	—	—	—	1,30
over 4 mndr. avlspurker	—		0,65	—	0,65	1,95	0,65	0,65	3,25

Statistisk Sentralbyrå. Bilag 1. **Oppgavene er konfidensielle og vil bare bli brukt til statistikk**

Representativ jordbrukstelling 1947.

Navnet på bruket _____ g.nr. _____. b.nr. _____

i _____ herred, _____ fylke.

Eier _____ adresse _____

Bruker _____ adresse _____

1. Arealet og bruken av det i 1947. Dekar (Mål à 1000 m²).

	Korn og erter dyrket til modning								Grønnfôr	Potet	Fôrnepe	Kålrot	Fôrbete	Fôrmargkål	Kål	Gulrot	Jordbær
	Hvete		Rug		Bygg	Havre	Blandkorn	Erter									
	Høst-	Vår-	Høst-	Vår-													
Areal i dekar																	

	Bringebær	Andre vekster på åker og i hage[1])	Brakk (åker uten avling i 1947)	Eng til slått				Eng til beite				I alt jordbruksareal
				Eng på dyrket jord	Natureng på innmark	Seterløkker	Utslåtter som høstes årlig	Kulturbeite		Annen eng til beite		
								på dyrket jord	på udyrket jord	på dyrket jord	på udyrket jord	
Areal i Dekar												

[1]) Her setter en arealet av alle «andre vekster», også frukttrær og bærbusker.

2. Husdyr 20 juni 1947. (En må ta med husdyr som tilhører kårfolk, tjenere o. a. og som blir fôret sammen med de andre dyra på gården. En teller alle dyr, selv nyfødte.)

Hester					Storfe				
under 1 år (føll)	1 og 2 år	3 og 4 år	5—16 år	over 16 år	under 1 år (kalver)	Okser		Kviger (som ikke har hatt kalv)	Kyr (som har hatt kalv)
						1—2 år	over 2 år		

Sauer		Geiter		Svin				Høns	
under 1 år (lam)	over 1 år	under 1 år (kje)	over 1 år	under 4 måneder	over 4 måneder			Voksne	Kyllinger
					fetesvin	avlssvin			
						råner	purker		

Husdyrholdet i året 20. juni 1946 — 20. juni 1947.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Buskap pr. 20/6 1946	Tilgang i årets løp		Avgang i årets løp					Buskap pr. 20/6 1947	Gjennomsnittlig slaktevekt pr. stk.		
		Født	Kjøpt	Selvdød eller slaktet som utjenlig til menneskeføde	Hjemmeslaktet		Solgt til slakt	Solgt til livdyr		av slakt		av livdyrene pr. 20/6 1947
					til eget bruk	til salg				til eget bruk	solgt	
	Stk.									Kg.		
Hester: under 1 år (føll)												
» 1 og 2 år		×										
» 3 og 4 år		×										
» 5—16 år		×										
» over 16 år		×										
Storfe: Spekalver (under 3 uker)												
» Kalver (3 uker—1 år)		×										
» Okser 1—2 år		×										
» » over 2 år		×										
» Kviger (som ikke har hatt kalv)		×										
» Kyr (som har hatt kalv)		×										
Sauer: under 1 år (lam)												
» over 1 år		×										

Geiter: under 1 år (kje)												
» over 1 år		×										
Svin: under 4 måneder												
» over 4 mndr. fetesvin		×										
» over 4 mndr. avlsråner		×										
» over 4 mndr. avlspurker		×										

En tar med alle dyr, også nyfødte. For hvert enkelt dyreslag skal summen av tallene i rubrikkene 1—3, bli den samme som summen av tallene i rubrikkene 4—9.

Samlet produksjon på bruket i året $^{1}/_{7}$ 1946 til $^{30}/_{6}$ 1947:

Kumjølk_____kg. Geitmjølk_____kg. Egg_____kg. (snes) Ull (uvasket) _____kg.

Årets gjennomsnittlige dyretall:

Mjølkekyr_____. Mjølkegeiter_____. Verpehøns_____.

_____den_____1947. Skjemaet er utfylt av:_____

Til Jordstyret.

Det skal i år holdes en representativ jordbrukstelling, i likhet med den som ble holdt i 1946. En viser til rundskriv fra Landbruksdepartementet av 25. februar 1929, side 2: «Jordstyret skal også hjelpa Statistisk Sentralbyrå med å samla inn uppgåvor vedkomande årsavlingane og dei årlege representative landbruks-teljingar.»

Tellingslistene fra tellingen 1946 sendes jordstyret sammen med det nødvendige tellingsmateriale til årets telling.

Fjorårets tellingsoppgaver viser hvilke bruk det skal telles ved. Ingen av disse brukene må byttes ut med andre.

Ved Byråets bearbeidelse av tellingsmaterialet 1946 måtte en la enkelte oppgaver gå ut. Dette er grunnen til at det i en del herreder skal telles ved litt færre bruk enn i 1946.

En må be jordstyret ta godt vare på fjorårets oppgaver og sende dem tilbake til Byrået sammen med oppgavene for i år.

Det vil være mest praktisk at medlemmene av jordstyret tar på seg tellingen hver i sin krets, og får besørget utfyllingen av skjemaet ved nærvær på hvert sted. De utfylte skjemaene sender en derpå straks til formannen i jordstyret, som sender skjemaene inn til Byrået så snart han har fått alle oppgavene. Jordstyret skal ikke gjøre noe sammendrag av oppgavene, men en må se etter at alle skjemaene er fullstendig utfylt, både for areal og buskap.

Arealene skal en gi opp i dekar (à 1000 m^2). Må en bruke brøk, skal en bruke desimalbrøk med 1 desimal og tydelig desimaltegn.

En må prøve å få så rette oppgaver som mulig, men en kan ikke kreve at arealet skal bli oppmålt.

Av høstsæd fører en opp det areal som en skal høste i 1947. Sammen med fôrbete fører en også eventuelt sukkerbete og fôrsukkerbete. Rotfrukter til frøavl føres med under «andre vekster på åker og i hage.» Her tar en også med det areal som er brukt til frukttrær og bærbusker minus det som eventuelt er ført opp til mellomkulturer av noe slag.

Av utslåtter fører en bare opp så stort areal som en år om annet bruker å høste, selv om en har adgang til større arealer. Som kulturbeite regner en grasmark som er lagt ut til *varig* beite, og som blir gjødslet noenlunde regelmessig. Engarealer som er lagt ut til beite i 1947, uten at det er meningen at de skal

bli brukt som varig beite, fører en opp som «annen eng til beite». Alminnelige hamnehager må en ikke føre opp som «eng til beite». Rubrikken «i alt jordbruksareal» skal være summen av alle de foregående rubrikker.

Oppgavene over buskapen skal gjelde slik den er 20. juni. Se merknaden på skjemaet. Dyr som er på setra tellingsdagen må en huske på å få med. Dyr som er leid bort skal telles med hos eieren, ikke hos leieren.

Det skal i år også hentes inn en del oppgaver over tilgang og avgang i buskapen, slaktevekt og produksjon av mjølk, egg og ull. Disse oppgavene føres på tellingsskjemaets annen side.

Som det framgår av skjemaet, skal oppgavene gjelde tilgang og avgang i buskapen i året 20. juni 1946—20. juni 1947.

For hvert dyreslag skal summen av de tre første rubrikker, rubr. 1—3, (buskap i 1946 + de i året fødte og/eller innkjøpte dyr) stemme med summen av rubrikkene 4—9 (avgang i året + buskap i 1947).

For de enkelte linjer i skjemaet vil derimot disse summene ikke stemme, på grunn av at en del dyr i årets løp rykker opp i nye klasser.

Tallene i rubrikk 1, (buskap pr. 20. juni 1946), føres direkte over fra 1946-skjemaene. Et unntak er kalvene. Tallet i rubrikken «under 1 år (kalver)» på tellingsskjemaet for 1946, må i rubrikk 1 fordeles på «Kalver (3 uker—1 år)» og «Spekalver (under 3 uker)».

Tallene i rubrikk 9 (buskap pr. 20. juni 1947) skal være de samme som i husdyroppgavene på skjemaets første side, med nevnte unntak for kalvene.

I rubrikkene 10 og 11 fører en opp den gjennomsnittlige slaktevekt for de dyr som er slaktet innen hver aldersgruppe, særskilt for slakt til eget bruk og til salg. For slakt, hvorav en del blir tatt til eget bruk, men den andre delen selges, regner en med dyrets fulle slaktevekt både i rubr. 10 og rubr. 11.

For å kunne beregne hvilken kjøttmengde den stående buskap representerer, trenger en oppgaver over den gjennomsnittlige slaktevekt innen hver aldersgruppe av buskapen pr. 20. juni 1947.

Dersom det faller vanskelig å gi opp slaktevekten pr. dyr, kan en i stedet gi opp levendevekten. Det må i så fall sies tydelig fra om dette.

Det skal også gis oppgaver over samlet produksjon på bruket av mjølk, egg og ull i tida 1. juli 1946—30. juni 1947. Disse oppgavene må omfatte hele produksjonen, ikke bare det som er solgt. Hjemmeforbruket må også tas med, også det som måtte være oppfôret. For eggene må en også ta med det som er brukt til ruge-egg. Eggmengden bør helst oppgis i kg., men kan oppgis i snes, dersom dette faller lettere. På skjemaet strykes den benevnelsen som ikke passer.

Ved beregningen av årets gjennomsnittstall for mjølkekyr og mjølkegeiter, kan en regne med hele og halve måneder. Kyr som er solgt eller slaktet, tas med for tida 1. juli 1946 til slakte- eller salgsdagen. Innkjøpte kyr fra de kom-

mer til gården, selv om de ikke mjølker hele tida. Førstekalvskviger tas med fra kalvingsdagen.

Beregningen kan f. eks. gjøres slik:

3 av kyrne har en hatt hele året			= 3 årskyr
1 ku slaktet i slutten av oktober ..	= 4	mndr.	
1 kvige kalvet i midten av februar .	= 4,5	-	
1 ku kjøpt i begynnelsen av mai ..	= 2	-	
Sum	10,5	mndr.	: 12 = 0,9 årskyr
			I alt 3,9 årskyr

Beregningen for geiter kan gjøres på samme måten.

Arbeidet med tellingen skal godtgjøres på samme måte som Jordstyrets arbeid ellers og refunderes på vanlig måte sammen med dette. Tellingsutgiftene skal altså *ikke* refunderes av Byrået. Se rundskriv fra Landbruksdepartementet av april 1946.

Det er av største betydning at tellingen blir utført så raskt som mulig etter at Jordstyret har fått tellingsmaterialet og at oppgavene blir sendt Byrået så snart tellingen er ferdig.

Et tilstrekkelig antall skjemaer følger vedlagt.

Oslo i juni 1947.

ARNE SKAUG

Paul Barca.

Norges Offisielle Statistikk, rekke X og XI.
(Statistique Officielle de la Norvège, série X et XI.)

Rekke X. **Trykt 1949. (forts.)**

Nr. 192. Alkoholstatistikk 1947—48. (*Statistique de l'alcool.*)
— 193. Norges kommunale finanser 1944—45. (*Finances des communes.*)
— 194. Folkemengdens bevegelse 1946. (*Mouvement de la population.*)
— 195. Jordbruksstatistikk 1948. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
— 196. Sinnssykehusenes virksomhet 1946. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 197. Statistisk årbok 1949. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
— 198. Trafikkulykker 1941—47. (*Accidents de circulation.*)
— 199. Norges fiskerier 1945. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 200. Norges elektrisitetsverker 1939—41. (*Usines d'éléctricité.*)

Rekke XI. **Trykt 1950.**

Nr. 1. Økonomisk utsyn over året 1949. (*Aperçu de la situation économique.*)
— 2. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. I. Folkemengde og areal i de forskjellige deler av landet. Bebodde øyer. Hussamlinger. (*Recensement du 3 décembre 1946. I. Population et superficie des divisions administratives etc. Iles habitées. Agglomérations.*)
— 3. Forsikringsselskaper 1948. (*Sociétés d'assurances.*)
— 4. Telegrafverket 1947—48. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
— 5. Norges handel 1948. (*Commerce.*)
— 6. Arbeidslønninger 1948. (*Salaires des ouvriers.*)
— 7. Kriminalstatistikk 1947 og 1948. (*Statistique de la criminalité.*)
— 8. Norges bergverksdrift 1948. (*Mines et usines.*)
— 9. Norges industri 1947. (*Statistique industrielle.*)
— 10. Lønnstellingen 1948. (*Recensement des salaires.*)
— 11. Sinnssykehusenes virksomhet 1947. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 12. Meieribruket i Norge 1948. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
— 13. Stortingsvalget 1949. (*Elections pour le «Storting».*)
— 14. Norges jernbaner 1946—47. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 15. Veterinærvesenet 1948. (*Service vétérinaire.*)
— 16. Skattestatistikken 1947—48. (*Répartition d'impôts.*)
— 17. Folkemengdens bevegelse 1947. (*Mouvement de la population.*)
— 18. Norges private aksjebanker og sparebanker 1947 og 1948. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
— 19. Norges fiskerier 1946. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 20. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1947. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 21. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1949. (*Dette etc. des communes.*)
— 22. Fiskertrygden 1940—46. (*Assurances de l'Etat contre les accidents des marins pêcheurs, etc.*
— 23. Husholdningsregnskaper mai 1947—april 1948. (*Budgets de familles.*)
— 24. Husdyrbruket. Produksjon 1946—47. (*Elevage du bétail; production. Recherche représentative.*)

Statistisk Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:

Statistiske Meldinger. 12 nr. i året. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedsvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)

Statistiske Oversikter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. Statistiske Oversikter 1948. Oslo 1949. (*Résumé rétrospectif 1914, 1926 et 1948.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrået er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok samtlige årganger til og med 1943—45.

Norges Handel samtlige årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30, 1934—39.

27. juni 1950.

J. JØRGENSEN & CO